Mina-Maria RUSU Camelia GAVRILĂ
coordonatori

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

LUCRĂRI DE NOTA 10

Editura Nomina

CONCURSUL NAȚIONAL DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ „IONEL TEODOREANU"

Etapa națională, 22 – 25 mai 2006

Clasa a V-a – ROMÂNI

PREMIUL I

Marin Bianca Maria, L.P.S. „Nadia Comăneci", Bacău

Ulița copilăriei

Subiectul I

Scriitor original romantic și liric, „poet suav" în proză, dar și un neîntrecut „pictor al vorbei", Ionel Teodoreanu a realizat, pe baza unei formule artistice proprii, o operă lirică și imagistică inspirată de universul miraculos și candid al copilăriei.

În viziunea autorului copilăria e „un complex amestec, având un conținut artistic de autentică și sublimă poezie".

Povestirea „Ulița copilăriei" e, în esența ei, un suav și tulburător poem narativ a cărui idee artistică se caracterizează printr-o emoționantă elegie generată de nostalgia pierderii copilăriei cu candorile ei edenice.

Acest „poem îngeresc al fragedei copilării" (G. Călinescu) a fost realizat prin împletirea acțiunii epice, a vibrației lirice și a descrierii. Hotarul dintre ele nu se trasează ușor. În citatul dat, narațiunea predomină.

Ulița este personificată. Cele două epitete antepuse (inversiunea) sunt foarte sugestive și definitorii. Ulița apare asemeni Sfintei Duminici din basme. Epitetul „bătrână" ar putea avea aici înțelesul de „înțeleaptă".

Ea va avea un puternic rol inițiatic asupra copilului: îl va ajuta să uite plânsul, să râdă, să poată iubi (inclusiv pe ea, ulița) și să fie iubit. Îi va dărui fericirea trăirii nobilului sentiment al prieteniei („era prietenul ei răsfățat"). Mai presus de acestea îi va da bucuria jocului. Cu ajutorul enumerației, autorul relevă coordonatele fundamentale ale universului infantil: râsul, plânsul, iubirea, prietenia și realizarea imperativului jocului.

Copilul descoperă uimit existența universului micilor viețuitoare: vrăbiile, fluturii, melcii. Impresionante sunt comparațiile însoțite de epitete care le pun în lumină însușirile definitorii: vrăbii-mingi minunate, fluturii-zmeie felurit colorate, melcii-mătănii de os întortocheat.

Observăm că elementele cu care se compară sunt jucăriile preferate. Dar mătăniile? Desigur, le văzuse în mâinile bunicii care se ruga și pentru sănătatea și norocul lui.

Prin asimilarea realității în basm și invers, autorul dă cititorului impresia înfăptuirii miracolului. Pe cine avea copilul? Pe ea, ulița care-i făcea mingi, îi înălța și îi dăruia mătănii. Cât de mult se implica!

Verbele la imperfect sugerează durata de timp și repetabilitatea acțiunii.

Legătura dintre el (copilul) și ea (ulița) e puternică, chiar indestructibilă. Autorul sugerează acest aspect prin repetiția pronumelor „ea" și „el" la diferite cazuri.

Observăm că ultimele trei fraze ale citatului dat încep cu pronumele: EA... EA îi... EA îi...

Semnificația artistică a titlului ni se relevă acum pe deplin.

Copilăria se relaționează cu spațiul, vai! stă sub semnul curgerii ireversibile a timpului. Copilăria va crește spre viață ca zborul unei ciocârlii. Copilul nu va mai sta în brațele ei, nu se va mai juca cu ea ci doar va păși alt drumeț, dar nu va uita-o niciodată.

Se știe că orice om în suflet poartă un „Medeleni", o „uliță" (stradă, incintă a blocului) a copilăriei și un „hatâr nestatornic".

Subiectul II Primăvara

Noapte viorie de martie. Visez că zbor şi prind pe pieptul Lunii un şnur de mărţişor.

Aud deodată zvonuri dulci de piculine şi harpe. O muzică divină, ca un cântec de îngeri îmi mângâie sufletul şi mă leagănă duios, ca un cântec de leagăn al mamei. Privesc uimită în jur. Am ajuns pe Pământ, dar… nu-l mai recunosc. Şi-a împodobit umerii cu o mantie de culoare verde-crud, semănată cu bănuţi aurii de păpădie, „ecumenica", „simplisima floare", căreia poetul filosof de la Lancrăm i-a închinat o odă. De sub mantie îşi scoteau căpşorul ghiocei, toporaşi, zambile, lalele, narcise. Râdeau laolaltă şi parfumau văzduhul cu mirul bucuriei de a trăi. Părea că a poposit aici, ca într-o poveste, un stol de fluturi de argint. Muguri albi şi roz împodobeau braţele pomilor. Totul era mirific ca o „pictură parfumată".

A cui era bagheta magică ce crease toate acestea ?! Am auzit un foşnet discret, ca al unei rochii de mătase şi am şoptit:

— Cine eşti tu, crăiasă cerească?

— Primăvara.

— Eu sunt Copilăria, i-am răspuns sfioasă.

— Ştii că nimic pe lume nu-i mai tandru şi pur ca noi două?

— Te privesc şi parcă-mi văd sufletul într-o oglindă.

— Aşa este.

— Uite, mi se pare că gingaşul, fragilul şi totuşi atât de puternicul ghiocel ce şi-a aplecat căspşorul alb şi priveşte uimit la zăpada din care s-a ivit, sunt eu, copilul aplecat în sfânta rugăciune.

— Ai dreptate. Să nu uiţi niciodată: când un copil se roagă, toţi îngerii cântă şi Maica Preasfântă îl binecuvântă.

— Râsul florilor în lumina răsăritului, sub povara dulce a boabelor de rouă mă fascinează.

— Doar copiii şi florile ştiu să râdă inocent şi pur.

— Ionel Teodoreanu zicea: „Primăvara e o duminică a pământului şi florile pomilor sunt drăgălaşe ca surâsul unui copilaş din leagăn, căzute de pe crengi, ele tot râd…

— Ştii ce forţă miraculoasă are râsul? Când un copil râde şi strigă „Mamă!", hotarele lumii se destramă.

— Copiii plâng, dar florile?

— Când un copil plânge, plâng stele, izvoare şi fluturii plâng, peste flori.

— Copii-flori…flori-copii…minuni din „corola de minuni a lumii".

— Te-a mai învăţat şi altceva Lucian Blaga?

— M-a îndemnat: „Copilo, pune-ţi mâinile pe genunchii mei" şi mi-a zis „Copilăria e singurul bine, izvorul a toate, prin tot anotimpul, prin toţi anii, sub toate punctele cardinale".

— …

—Surioară, primăvară, spune-mi: e vreo floare care nu se ofileşte şi nu moare?

— Pui de om, plin de întrebări, să ştii că există flori care nu se ofilesc. În sufletul copilului se răsădesc şi toată viaţa înfloresc.

—Spune-mi, te rog, cum se numesc?

— Sinceritatea, modestia, încrederea şi omenia, iertarea blândă şi căinţa, credinţa şi recunoştinţa.

M-am trezit din vis. Am privit primăvara în grădină şi chipul meu şi am zis: Cred că-ncep să-nţeleg Doamne, minunea ta!

Am îngenuncheat în faţa hotarului nestatornic şi m-am rugat:

„ O, Timp, te rog nu fi hain
Mai lasă-mă să fiu copil
măcar… puţin!
Să am o casă cu părinţi şi cu bunici
Şi-o „uliţă" cu jocuri de „voinici" şi de „pitici"!
Copilărie, colţul meu de rai,
Te rog, mai stai! "

Subiectul III

1. „O (iubea)"

O = pronume personal;

„O" mai poate avea următoarele valori morfologice: interjecție, articol nehotărât și numeral cardinal.

2. „era prietenul" = predicat nominal;

prietenul = nume predicativ exprimat prin substantiv comun, gen masculin, nr. sg, caz nominativ

3. Din copilărie am devenit prietenul cărții.

Calculatorul a ajuns prietenul meu.

4. minunate = încântătoare, superbe

felurit = divers, variat

se cârmuiau = se conduceau, se dirijau

întortocheat = spiralat, răsucit

5. ea = pronume personal, pers. a III-a, nr. sing, gen feminin, caz nominativ

îi = pronume personal, pers. a III-a, nr. sing, gen masculin, caz dativ

6. Îi mărturisesc sincer cât îi de fascinantă lectura romanului „La Medeleni" de Ionel Teodoreanu.

7. „ – Ionel! Ionel!! Ionel!!! Du-te mamă, spargi urechile dumnealui! e frumos, când sunt musafiri!" (I.L. Caragiale – „Vizită")

PREMIUL II

Barna Simona-Andreea, Șc. Nr. 5, Rădăuți

SUBIECTUL I

Ionel Teodoreanu, originar din Iași, este un scriitor care a vorbit în operele lui despre copilărie, înfățișând-o cu frumusețea și puritatea ei.

„Ulița copilăriei" este una dintre cele mai mari opere ale sale. Prin intermediul acestei opere, Teodoreanu nu spune cum vede el cea mai frumoasă perioadă din viața unui om.

În fragmentul dat, modul de expunere predominant este narațiunea descriptivă. Autorul se folosește de acesta pentru a-și exprima sentimentele și trăirile.

Identificăm anumite figuri de stil. Epitetele simple: „(mingi) minunate"; „(mătănii) de os întortocheat" și epitetul dublu „buna și bătrâna (uliță)" accentuează ideea poetică, felul în care scriitorul vede niște lucruri simple într-o formulă deosebită.

De asemenea el atribuie însușiri omenești unor elemente de natură folosind personificarea: „ulița făcea (mingi); privea; înălța (zmeie); dăruia mătănii" și epitetul personificator „buna și bătrâna (uliță)", aici utilizând și inversiunea, în scopul sublinierii „trăsăturilor" uliței.

Inedit este felul în care Teodoreanu vede natura și micile viețăți. El vede ulița ca pe o prietenă de-a sa, vrăbiile devin „mingi minunate", fluturii sunt „zmeie zburătoare", iar melcii: „mătănii de os întortocheat".

Teodoreanu iubește copilăria foarte mult, iar de aceea o transpune în operele sale. Dar cine nu iubește copilăria!? Căci copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața unui om, când e pur, frumos, vesel, vioi și zburdalnic. Copilăria e o piatră prețioasă, ce trebuie să o păstrăm mereu în inimi. Copilăria este o podoabă. Eu sunt copil și știu...

SUBIECTUL II

Voi știți că eu am vorbit odată cu Zâna Verde? Am întâlnit-o pe o pajiște verde și am vorbit cu ea. Era așa de frumoasă!

V-am spus cine e Zâna Verde? Nu v-am spus, dar cred că știți. Zâna Verde e Primăvara, acel anotimp frumos și călduros, de vis.

Dar să vă spun cum a început totul...

Mă plimbam veselă, zburdând, prin poienița din spatele curții bunicilor, ce se întindea ca un covor magnific la lumina soarelui de aprilie. Era miezul lui aprilie, o zi însorită de sâmbătă.

În timp ce miroseam liliacul mov, am simțit o ușoară adiere de vânt și un foșnet prin iarbă. M-am ascuns în spatele unui stejar gârbov, care stătea ca un paznic la marginea poieniței. Am scos ușor capul curios de după trunchi și nu mi-a venit să cred ce vedeam.

Din mijlocul unui vârtej ce se înălța spre cer sfios răsărea o zână. Fenomenul m-a impresionat.

Aveam în fața ochilor o zână, o zână adevărată. Cu o rochie lungă, străvezie, ca o pelerină, era înconjurat de flori multicolore și chipul de-abia i se zărea. Părul îi era din spice de grâu, încununat de o coroniță de flori albe de măr.

Și-a fluturat rochia și a venit lângă mine, râzând.

— De ce te-ai speriat, fetițo? De mine?

— Tu ești într-adevăr o zână, nu? întreb eu, încă nedumerită.

— Ha, ha, ha! Așa e! Sunt Zâna Verde, dar toți îmi spun Zâna Primăvara, căci sunt zâna anotimpului primăvara.

— Ești foarte frumoasă!

— Mulțumesc, dar încă nu mi-ai spus cum te cheamă!

— Simona mă cheamă.

— Simona, să-ți spun un secret: ești prima ființă omenească ce mă vede. Doar zânele au voie să mă vadă, dar am văzut că îți place primăvara și am zis că poți să mă vezi.

— Sunt onorată, Zână Verde! Deci tu vezi oamenii, dar ei pe tine, nu!

— Așa e, Simona! Zâmbi ea șmecherește.

— Mai stai cu mine, Zână Verde, spun eu, văzând că micul vârtej în care va dispărea zâna se apropie.

— Aș vrea să mai stau cu tine, dar am o groază de treburi de făcut!

—Îți mulțumesc că mi te-ai arătat, Primăvaro! îi spun eu cu ochii în lacrimi.

—Nu plânge, Simona! Îți promit că ne vom mai vedea. Și îți mai dau un sfat: trăiește-ți copilăria! E cea mai frumoasă! Trăiește-o și n-o pierde!

— Îți promit că așa voi face! i-am strigat e, înainte ca ea să dispară, nu înainte de a lăsa o ploaie de flori în urmă, ce a căzut pe mine și m-a lăsat suspinând.

O salcie dulce și-a lăsat lianele să mă mângâie, șoptindu-mi la ureche: „Trăiește-ți copilăria! N-o pierde!"

SUBIECTUL III

1) „o" = pronume personal (în text)

Alte valori morfologice ale cuvântului „o":

articol nehotărât, numeral, interjecție

2) „era prietenul" = predicat nominal

„prietenul" = subst. comun, gen masc., nr. sg., caz nominativ, articulat cu articol hotărât „-l", f.s. de nume predicativ

3) El devine prietenul meu dacă este bun.

„prietenul" = nume predicativ

George se face prietenul tău dacă tu vrei.

„prietenul" = nume predicativ

4) „minunate" = magnifice

„felurit" = diversificat

„se cârmuiau" = se mânuiau

„întortocheat" = încurcat

5) „ea" = pronume personal, pers. a III-a, gen feminin, nr. sg., caz nominativ, f.s. de subiect

„îi" = pronume personal, pers. a III-a, gen masc., nr. sg., caz dativ, formă neaccentuată, f.s. de complement indirect

6) Îi frumos să îi dai o jucărie stricată băiețelului?

Îi = verb

îi = pronume personal

7) – Ionel! Ionel!! Ionel!!! Du-te dincolo, mamă! Spargi urechile dumnealui. Nu e frumos când sunt musafiri.

Ciolcă Raluca Maria, Șc. „Ștefan cel Mare", Focșani

SUBIECTUL I

În minunata lucrare, „Ulița copilăriei", Ionel Teodoreanu evocă perioada cea mai frumoasă, cea mai inocentă și lipsită de griji din viața oricărui om, copilăria. Prin câteva tușe de penel, autorul așterne pe hârtie gândurile și sentimentele sale, întâmplările care vor avea mereu un loc de cinste în inima sa.

Ionel Teodoreanu prezintă trecerea ireversibilă a timpului, care, pentru sufletele muritoare reprezintă și apusul tinereții, a copilăriei, reprezintă sufletele noastre, ce rămân împodobite cu amintiri de mare preț, această trecere înșelătoare a vremii reprezentând și tema textului.

Așa cum ne sugerează și titlul, această lucrare ne poartă spre tărâmuri de vis, tărâmuri unice, substantivul „Ulița" fiind articulat hotărât, fapt ce ne ajută să înțelegem că această perioadă din viață este unică în viața fiecăruia.

Împletind armonios descrierea și narațiunea, autorul îmbogățește frumusețea copilăriei prin folosirea originalelor figuri de stil. Personificarea „buna și bătrâna uliță" atribuie uliței calități neobișnuite, evidențiind faptul că, deși ani mulți au nins peste ea, aceasta păstrează amintiri plăcute, minunate. Metafora „mingi minunate, vrăbii" atribuie vrăbiilor unele însușiri speciale, înlocuind termenii obișnuiți, cu alții mai deosebiți și asemănând păsările cu mingi ce sar și par a zbura. Întâlnim o altă metaforă „zmeie felurit colorate, fluturi", minunate ființe fragede fiind asemănate cu zmeie pătate cu nenumărate culori, ce au zborul grațios, lin, ca și fluturii. O a patra figură de stil este epitetul „mătănii de os", acesta atribuind mătăniilor însușiri neașteptate, căci acestea nu sunt făcute din os și semnificând faptul că adăpostul melcilor ce se așază în ordine pare a fi os alb. Urmează un alt epitet, „os întortocheat", el înfățișând căsuța spiralată a melcilor. Ultima figură de stil este metafora „mătănii [...], melcii", ca asemănând melcii care „se înșirau singuri" cu mătăniile albe. Toate aceste figuri de stil creează expresive imagini artistice vizuale, dinamice.

Astfel, folosind procedeele artistice menționate, talentul și amintirile sale, Ionel Teodoreanu înfățișează, cu multă căldură, imaginea copilăriei sale, prin propriile cuvinte exprimând dragostea pentru vremurile apuse.

SUBIECTUL II

Soarele, un disc de aur incandescent se ivește de după dealul de smarald ce capătă străluciri stranii. Astrul ceresc, mai tânăr decât niciodată, își revarsă aurul antic peste natură, peste florile cu petale de pietre prețioase ce răspândesc umbre de sidef, de rubin, de safir, peste copacii ce își întind ramurile mlădioase către cuviosul și infinitul adânc al cerului, peste firele de iarbă proaspătă. Natura primește înnoire, îmbrăcându-se într-un văl diafan de viață și lumină. Se aud în depărtare aripile mătăsoase ale cocorilor osteniți, iar aripile ca petale catifelate de lalea neagră ale rândunelelor străpung văzduhul, norii ce spun povești stranii. Întreaga fire se trezește din adâncul somn adus de iarnă.

Primăvară, miracol, viață...

Pe cerul de mătase albastră se zărește caleașca de cleștar a zeiței primăvară. Această caleașcă este trasă de șapte unicorni albi ca spuma laptelui, cu ochi de diamant. Caleașca împodobită cu raze de soare se oprește pe pământ, lângă copacul bătrân și înțelept, pe crengile căruia mugurii au plesnit și din ei s-au ivit frunzulițe albicioase. La umbra acestui copac înzestrat cu toate frumusețile vieții, somnul și-a așternut vălul de umbre peste ochii mei.

Zeița primăvară coboară, plutind parcă, din a sa caleașcă și se îndreaptă ușor spre mine. Întinde mâna albă ca argintul noaptea și o flutură deasupra ochilor mei. Genele mi se desprind din îmbrățișare și ochii mei albaștri ca azurul se întrepătrund cu ochii de un verde crud ai primăverii. Sunt fermecată de trupul măreț, de rochia de flori gingașe, de pantofii de cleștar și de zâmbetul galeș. După câteva momente, vocea mieroasă a zeiței mi se adresează:

— Fetiță cu părul bălai și ochi de vară, am venit aici, pe pământ pentru că eu reprezint renașterea.

— Tu, primăvară, îmi vei arăta...

— Îți voi arăta copilăria care, odată apusă, nu se mai întoarce!
— Dar cum îmi vei arăta copilăria?
— Ei bine… spune zeița și îmi arată o carte cu coperți ninse de jocul înșelător al timpului.
La început, nu am recunoscut cartea, dar după ce am atins cartea, ochii mi s-au umplut de lacrimi nevinovate, căci aceea era prima carte citită, ca amintindu-mi de întreaga mea copilărie, amintiri ce se vor împleti mereu în inima mea.
— Îți mulțumesc! Mulțumesc! am spus printre lacrimi.
— Cu plăcere! La revedere! Spune zeița și se îndepărtează.
Astfel mi-am amintit de copilăria mea…

SUBIECTUL III

1. Valoarea morfologică a cuv. „o" este pronume personal, f. atonă.
Alte trei valori morf. ale sale sunt: verb auxiliar, numeral cardinal și pron. pers. cu val. Neutră
2. Pred. nominal este: „era prietenul".
Numele predicativ este: prietenul
prietenul – n. predicativ exprimat prin subst. comun, simplu, numărul singular, genul masculin, caz nominativ, articulat cu art. hot. enclitic.
3. Enunțurile sunt:
El a devenit prietenul meu.
Mihai a ieșit prietenul tău.
4. Sinonimele sunt:
minunate-ilustre
felurit-variat
se cârmuiau-se conduceau
intortocheat-încurcat
5. ea-pron. personal, f. accentuată, nr. sing., persoana a III-a, genul feminin, caz N.
îi- pronume personal, formă neaccentuată (atonă), nr. sing., pers. a III-a, genul masculin, caz D
6. Enunțul este:
Îi spune că nu îi acasă.
Îi = pronume personal
îi = verb
7. Textul corectat este:
– Ionel! Ionel! Ionel! Du-te dincolo, mamă! Spargi urechile dumnealui! Nu e frumos când sunt musafiri!

Premiul III

Grasu Mădălina, Școala Nr. 1, Năvodari

SUBIECTUL I

La o primă lectură a textului, la nivelul zero, observăm că această operă este lineară decât la nivel grafic, căci prin prisma lectorului, cuvântul se îngroașă, căpătând o pluritate de sensuri, de valențe.

Reluând lectura, observăm că prin acest fragment, Ionel Teodoreanu cuprinde copilăria în palmă și o tratează ca pe un simbol al fericirii, al exuberanței. El își imaginează momentul veseliei ca o poartă către cunoaștere, către inefabil, când inima ți-o ții în mâini, ca pe un glob de cristal, gata să se spargă în orice moment, adunând după aceea cioburile ei, și făcând un pas naiv, șovăitor către balul vieții.

Principala figură de stil, prin care instanța poetică pune în evidență visele copilăriei, nemărginita ei valoare, este personificarea.

Mijloacele de expresivitate, prin care se produce comuniunea dintre om și natură, sunt diverse.

Astfel, întâlnim enumerații „a uitat plânsul, și a râs, și s-a jucat", care sugerează fazele copilăriei, melancoliile și bucuriile aduse de ea. Personificarea „bună și bătrâna uliță" pune în valoare prietenia

copilăriei cu acest element, care în viziunea instanței poetice, apare ca un binefăcător cu puteri supranaturale.

De asemenea, personificările „îi făcea mingi"; „îi înălța zmeie"; „îi dăruia mătănii", sugerează spiritul creativ și meditativ al scriitorului.

Epitetul inversiune „ buna și bătrâna uliță", împreună cu epitetele „prietenul (...) răsfățat"; „mingi minunate", pun în evidență visul copilăriei, sub prisma căruia întreg sufletul și peisajul apare mirific. Aventura creației ~~este mai întâi aventura cuvântului. Astfel, modul de exprimare~~ folosit de instanța poetică, este narațiunea.

Sentimentul transmis este acela că „buna și bătrâna uliță" apare ca o protectoare a copilului, a copilăriei, ca o mamă de-a pururi aprinsă în suflet, care nu va fi uitată, ci lăudată.

SUBIECTUL II

Moto: „Dați-mi răgazul să renasc."
(„Răscruce"-Tudor Arghezi)

Soarele lăsa în urma lui, pe păduri, beteală. Stoguri de fân erau rânduite ca niște falnici cozonaci abia scoși din cuptor. Cerul, albastru ca o petală de miozot, schimba sărutări cu pământul. Soarele privea prin triunghiul de raze al cocorilor. În duminica celei mai curate singurătăți, nu te puteai întâlni decât cu tine. La marginea fiecărei bălți, rațele gingașe vâsleau, uitând rădăcinile ca niște buchete de sălcii.

— Soarele – suverana poruncă, cocorii – puncte negre, rațele gingașele vâsle, zorele căscând, tei cu parfum dulce...

Primăvara! Aceasta este tot ce-ți dorești – o copilărie într-o magică veselie, decoruri feerice, nopți cu luna ca voalul de argint al tăcerii.

— Cine este acolo? Cine vorbește despre mine?

— Eu, eu sunt!

— Aha! Tu te furișezi!

— Of! De ce oare ești, dragă, tu așa scurtă, în splendoarea vieții mele, în balul ei?

— Dragă copilă, învață să prețuiești totul așa cum a fost dat de Dumnezeu!

— Dar tu, tu... ești... cea mai bună! Sălciile se clătinau armonios, ca un trup învăluit de mușchi, mângâindu-mă încet, parcă mângâindu-mi sufletul senin.

— Tu ești un copil! Uite! Sufletul tău este într-o continuă vibrație!

— Copilăria, doar, aș vrea să dureze o veșnicie!

— Ești ca o floare! Ești liber ca pasărea cerului! Primăvara purta valurile apei limpezi pe picior.

— Este ca o carte deschisă spre a fi citită!

— Uită-te la tine! Ești atât de plină de viață, exuberantă! Pe când inima mea este nervoasă și nu știu să mă mai joc cu ea.

— Părul meu buclat, gâtul galeș, înduioșător de pur, gene zburlite, ochii negri cu albul vioriu, făceau să vibrez de fericire.

SUBIECTUL III

1. Valoarea morfologică din text a cuvântului „o" este de pronume personal. Alte trei valori morfologice a cuvântului „o" sunt: interjecție predicativă („O, ce veste minunată"); numeral cardinal (Am numai o viața din păcate) și articol nehotărât (O ușă scârțâitoare s-a deschis larg).

2. Predicatul nominal din text este „era prietenul".

Prietenul – substantiv comun, simplu, gen masculin, nr. singular, caz nominativ, articulat cu articolul hotărât enclitic „l".

3. El va deveni prietenul tău cel mai bun.

Bogdan pare prietenul tău de încredere.

4. minunate = superbe;

Felurit = divers;

Se cârmuiau = se îndreptau;

Întortocheat = încâlcit;

5. ea = pronume personal, persoana a III-a, nr singular, gen feminin, formă articulată, caz nominativ;

îi = pronume personal, gen masculin, nr. singular, forma neaccentuată, caz dativ(cui dăruia?)

6. Îi dai cadoul de la ziua lui, așa fi?

7. – Ionel! Ionel! Ionel! Du-te dincolo, mamă! Spargi urechile dumnealui! Nu e frumos când ai musafiri.

Mantu Bristena Georgiana, C.N. „V. Alecsandri", Galați

SUBIECTUL I

Fragmentul din „Ulița copilăriei" de Ionel Teodoreanu este o narațiune obiectivă,care prezintă frumusețea copilăriei și visele ei mărețe.

Copilăria – primul om din noi – ne poartă pe culmile imaginației, ne îndeamnă la joc și ne îndrumă spre noi tărâmuri ale cunoașterii.

Ca element paratextual, titlul este format din lexemul substantival „ulița", număr singular, gen feminin, articulat cu articolul hotărât enclitic „a" și din determinantul său, substantivul „copilăriei".Titlul accentuează faptul că ulița prin farmecul ei îl vrăjește pe copil și îl veghează până când devine tânăr și pleacă în armată.

Ochiul de estet nu copie realitatea, ci o transformă, grație imaginației și sensibilității care domină, datorită tropilor. Prima frază semnifică uitarea tristeții și bucuria sufletului copilului inocent, cu ajutorul bătrânei ulițe, epitet care sintetizează ireversibilitatea timpului trecerea generațiilor care tot în acea uliță s-au jucat, au chiuit și s-au bucurat. Următoarea propoziție comunică simpatia profundă pe care ulița o arăta băiețelului, care se minuna de vrăbiile care se jucau și ele. Metafora „mingi minunate" exprimă zburdălnicia vrăbiuțelor, dar totodată și naivitatea copilașului în fața acestor mici ființe ale cerului, care crede ca sunt niște mingi săltătoare. Fluturii sunt asemănați unor zmeie, care zburau, duși de boarea dulce, și care îi anina fața băiețelului. De altfel melcii sunt asemănați unor „mătănii de os întortocheate", datorită formei lor ciudate.

Acest fragment comunică naratarului, virtualului lector, frumusețea copilăriei care nu trebuie uitată niciodată, dar și sentimente de fericire, seninătate sufletească, care poate că era o caracteristică a lui Ionel Teodoreanu, sau modul în care natura familiară îi insufla o permanentă stare de liniște sufletească.

SUBIECTUL II

Este o dimineață diafană de primăvară. În sufletul meu de copil sclipește o scânteie, care mi-l încălzește. Dorește cu orice preț să iasă.

Stau pe gânduri și meditez. Simt nevoia să ies din viața de zi cu zi măcar o oră, să mă aflu pe tărâmurile ascunse unde locuiește primăvara cea senină și să vorbesc cu ea despre copilul din mine, despre bucuria de a-mi trăi copilăria. Ea este cel mai minunat, cel mai senin moment din viața mea. Dacă nu ai copilărie ești un om distrus.

Deodată, ca prin vis mi s-a înfățișat o ființă feerică, din pletele-i de aur curgând picături de mărgăritare, din ochii ei pătrunzători ieșind scântei de curcubeu,iar trupul emanând fericire cât pentru întreaga natură virgină. Îmi mărturisi încet cu o voce suavă și limpede ca sufletul ei:

— Bună, dragă copile! Eu sunt Primăvara! Eu aduc speranță și bucurie în inima oamenilor…

— Bună ziua! am spus eu sfioasă.

— Nu îți fie frică de mine, deoarece tu, la fel ca toți oamenii te identifici cu mine, dacă te uiți în oglindă mă vezi pe mine, dar fără atâtea bucurii, speranțe, iluzii și vise!

— Fiindcă mă crezi o făptură asemănată ție, atunci mă pot dărui cu sufletul ție, cred.

— Fii binecuvântat, copile îmi zise Primăvara.

— Aș dori să îmi spui câte ceva despre mine, despre copilul din mine.

— Tu ești unică pe lumea aceasta. Fiecare om este unic, deoarece nimeni nu e identic cu celălalt. Fiecare om primește, la începuturile lui, un dar neprețuit de la Dumnezeu: viața.

— Dar această viață de ce este așa importantă?

— Fără ea, noi nu am exista, nici natura, nici soarele de aur, nici romantica lună, nici universul.

— Și de unde începe viața?

— Viața începe cu minunata copilărie. Ea este ceva superb, mirific. Tu, copile, ai avut o copilărie împlinită, și de aceea trebuie să te bucuri de ea în continuare. Nu îți poți imagina acum cât de importantă este, chiar dacă ai o vagă idee asupra ei.

— Nu cred asta, mărturisii eu.

— Tu ești ca o stea. Te naști, începi să sclipești din ce în ce mai tare și apoi mori. Aceasta este viața ei. Începuturile ei sunt cele mai importante, deoarece atunci se formează și își duce această încărcătură toată viața.

— Ai dreptate, dragă Primăvară. Știi de ce tocmai pe tine te-am ales să-mi explici copilăria? Pentru că tu ești copilăria anului: începuturile ți le formezi singură. Ești unică prin felul tău de a fi. Vara, tinerețea, iți intensifică sentimentele, iar toamna și iarna sugerează maturizarea și stingerea înceată, cu pași mărunți, care te întemnițează în clipirile bătrâneții.

— Ai o mare dreptate, dragă copilă. Te apreciez din adâncul sufletului meu. Cred că ai înțeles că niciodată nu vei avea voie să îți uiți copilăria și visele sale mărețe. Îți amintesc versurile „O, rămâi..." de Mihai Eminescu, ca să te recunoști pe tine însăți:

„Astăzi chiar de m-aș întoarce,
A-nțelege nu mai pot.
Unde ești copilărie,
Cu pădurea ta cu tot?"

Deodată m-am trezit brusc. A fost un vis plăcut, poate chiar cel mai frumos vis din copilăria mea diafană.

SUBIECTUL III

1. Cuvântul „o" este ca parte de vorbire pronume personal, formă neaccentuată.

Numeral: Eu am cumpărat o pereche de ochelari și două tricouri.

Articol nehotărât: Am zărit o pădure diafană în vis.

Interjecție: O! ce frumos este în fosta capitală a Moldovei!

2. Predicatul nominal este: „era prietenul".

Prietenul = nume predicativ exprimat prin substantiv comun, simplu, gen masculin, număr singular, caz nominativ, articulat cu articolul hotărât enclitic „-l".

3. a) El a rămas prietenul meu pe vecie.

b) A ajuns din întâmplare prietenul lui.

4. minunate = extravagante; feerice;

Felurit = diversificat;

se cârmuiau = conduceau;

întortocheat = zbârlit, neordonat, strâmb;

5. ea = subiect exprimat prin pronume personal, formă accentuată, persoana a III-a, numărul singular, gen feminin, caz nominativ;

Îi = complement indirect exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată, persoana a III-a, numărul singular, caz dativ;

6. Îi e greu sa îi înveți aritmetica.

Primul „îi" este verb copulativ forma populară, iar al doilea este pronume personal.

7. – Ionel! Ionel! Du-te dincolo mamă, că spargi urechile dumnealui. Nu e frumos când sunt musafiri...

Clasa a V-a – MINORITĂȚI

PREMIUL I

Iordache Francesca Irene, C. N. „Decebal", Deva

SUBIECTUL I

Fragmentul din textul literar **Bunicii** face parte din creația prozatorului român Ionel Teodoreanu și constituie o parte din memorialistica acestuia, reprezentată prin modul de expunere numit descriere.

Între conținutul textului și titlul acestuia există o strânsă legătură. Opera epică este numită **Bunicii**, deoarece aceștia oglindesc un important aspect din viața scriitorului Ionel Teodoreanu. În casa lor își petrecea autorul o mare parte sau toată vacanța din îndepărtata lui copilărie, pe timpul anotimpului printanier.

Fragmentul are ca tema prezentarea primăverii, anotimp iubit de copii și debutează cu o imagine vizuală: „Era într-un început de primăvară", prin care Ionel Teodoreanu ne face cunoscut spațiul care urmează a fi descris.

Prozatorul continuă opera epică cu ajutorul unui epitet post-pus, dublu, și anume: „tăcere blajină… îmbătrânită parcă", în cadrul căruia putem identifica și o personificare, care descrie atmosfera.

El nu ezită a folosi și o deosebită metaforă: „geamurile albăstrii de noapte", care reflectă un frumos peisaj nocturn.

Această figură de stil este imediat urmată de sintagma, „râdeau merii înfloriți, ca niște copii cu obrajii clăbuciți de săpun", compusă dintr-o personificare, un epitet și o comparație, care constituie, împreună o parte din gândurile și sentimentele autorului, și anume: melancolie, duioșie, dragoste și sensibilitate.

Următoarea expresie, „În depărtare, luna apărea printre nouri, ca un zbor luminos hulub" are în cadrul ei o metaforă, o comparație, un epitet și un arhaism, „hulub", însemnând porumbel, prin car autorul transmite cititorului sentimente de melancolie și duioșie, trezind în sufletul acestuia un interes pentru a afla mai multe despre astrul argintiu.

Acest frumos fragment se încheie cu o imagine vizuală, „În odaia de culcare, adunați în jurul unei măsuțe, stăteau bunicii și cu mine", care reprezintă, pe de o parte, atmosfera din casa bunicilor, și pe de altă parte, dragostea bunicilor față de nepot.

Pentru a scrie această operă literară, Ionel Teodoreanu pleacă de la un aspect real, copilăria, „mic copil", incursiunea reflectând anii trecuți, pe care îl dezvoltă și îl trece prin filtrul imaginației și sensibilității sale, transfigurându-l într-un aspect fictiv.

Prin această descriere, Ionel Teodoreanu ne-a împărtășit câte ceva din gândurile, sentimentele și trăirile sale, care sunt citite cu plăcere de către cei mici și cei mari.

SUBIECTUL II

Țara piticilor

În țara piticilor, anotimpul pritanier încântă mereu viețuitoarele acelui tărâm de vis.

Natura înfloritoare a acelor meleaguri mângâie cu duioșie ochii piticilor, care sunt ca niște spiriduși drăguți, cu năsucurile ușor roșiatice și urechiușele țuguiate. Aceste mici și fascinante viețuitoare iubesc lumea lor, țara lor plină de minuni, plină de noianuri de floricele multicolore, de arbori bătrâni și înțelepți, de iarbă verde precum smaraldul, de nori fericiți și călători și de un soare auriu și zâmbăreț.

Dar, aceste meleaguri de neimaginat sunt, câteodată invadate de niște ființe mult, mult, mult mai mari decât piticii. Zmeii sunt răi, nemiloși și trăiesc într-un întuneric ce-i mistuie puțin, câte puțin, și-i face tot mai haini.

La sfârșitul fiecărei încăierări, piticii, ajutați de păsări fermecate și zâne bune și blânde, reușesc să doboare forțele răului, pe zmei.

Locuitorii țării piticilor cred cu adevărat în forțele binelui și de aceea înving întotdeauna răul… Așa ar trebui să faceți și voi!

SUBIECTUL III

1. gea-mu-ri-le; de-păr-ta-re; o-da-ia; bu-ni-cii
2. tăcere – liniște; blajină – blândă, gingașă; geamuri – ferestre; odaia – încăperea, camera
3. copil: copilăresc, copilăros, copilărie, a copilări, necopilăros
4. râdeau – mod ind., timp imperfect
Copiii au râs de el.
5. în casa – acuzativ
bunicilor – genitiv
6. luminos – atribut adjectival
Acel lucru se lăsa luminos către grădina aceea.
7. Râdeau merii. (propoziție simplă)

PREMIUL II

Negruț Ruxandra, C. N. „Decebal", Deva

SUBIECTUL I

Descrierea „Bunicii" de Ionel Teodoreanu este o relatare a copilăriei sale acum mult timp, prin anii 1900.

Autorul înfrumusețează conținutul textului cu ajutorul figurilor de stil și imaginilor artistice. Toate aceste procedee te introduc plutind, într-o lume a visului, lumea imaginară, a ficțiunii.

Și în acest fragment, acțiunea se petrece în anotimpul printanier, unul dintre cele mai iubite de copii. De obicei, casa bunicilor este deschisă ca fiind un loc de relaxare, în această narațiune, faptul acesta este reprezentat cu ajutorul epitetului substantivului „tăcere blajină", care poate fi luat drept o personificare adresată unei stări de spirit. Ionel Teodoreanu se descrie, ca fiind plictisit de aceeași atmosferă din casa îmbătrânită a bunicilor numind-o din această cauză pricină „tăcere... îmbătrânită", un epitet substantivului, dar în același timp și o personificare, adresată tăcerii.

Noaptea este descrisă de Ionel Teodoreanu ca un paradis, o minune vie a lumii, descriind „geamurile albăstrii", un epitet al substantivului ca fiind o sursă pentru a privi natura renăscută, în floare. Pomii par niște ființe care au luat viață, odată cu sosirea blândei primăveri, „râdeau merii înfloriți" aceata fiind o personificare, dar în același timp și un epitet adresat unui element al naturii.

Autorul folosește comparația pentru a asocia un element al naturii trezite la viață, unei ființe plăpânde, gingașe, și anume copilului, „râdeau merii înfloriți ca niște copii cu obrajii clăbuciți de săpun". Copiii sunt întotdeauna înfățișarea purității și a binelui, ca în acest text.

Nopțile de primăvară se dovedesc a fi foarte frumoase și pure. Ionel Teodoreanu aseamănă o planetă, un element cosmic, cu o ființă zburătoare, reprezentând curățenia și binele, mai precis cu zborul limpede al acesteia, „luna apărea printre nouri ca un zbor luminos de hulub", o comparație. Apariția lunii se făcea pe furiș, în liniște.

Între copilul Ionel Teodoreanu și bunicii acestuia, pare a fi o strânsă legătură afectivă, „în odaia de culcare, adunați în jurul unei măsuțe, stăteau bunicii și cu mine".

Autorul Ionel Teodoreanu folosește în descrierea sa arhaisme, „odaia", dar în același timp și regionalisme, folosite în acea parte a Moldovei, de unde provenea el, „nouri".

Descrierea se bazează pe imagini vizuale, având la bază o narațiune a copilăriei.

Cu ajutorul figurilor de stil și procedeelor artistice, Ionel Teodoreanu îmbină realitatea cu lumea viselor, cu ajutorul ficțiunii înfrumusețând astfel textul.

SUBIECTUL II

În țara piticilor este totul mic.

Mic, Pic și Tic sunt trei pitici drăgălași, care locuiesc în țara piticilor, într-un mușuroi elegant, select de furnici. Hrana lor favorită este pieptul de furnică la grătar, cu garnitură de petală a florii de Nu-Mă-Uita, umplută cu mac.

Le place locuinţa lor având o petală de margaretă sub formă de pat. Dulapul este făcut din nisip. Ei îşi reînnoiesc casa foarte des, rostogolindu-se de trei ori peste cap, astfel schimbându-se tot mobilierul casei.

Lui Mic îi place sa facă sport, dar nu singur, ci alergat de furnică. Lui Pic îi place să citească toate cărţile (...), numite „cărţile buclucaşe", care sunt mici cât un purice. Tic este numit „leneşul", deoarece stă mereu în faţa măreţului televizor. Vă întrebaţi care televizor? Găseşte el unul prin oraş, dar cel mai mult îi place cel al reginei Carolina.

Vara aceasta admiră priveliştea. Pomii sunt verzi, înfloriţi cel mai mic fiind un fel un fel de turn de control al curţii pentru cei trei prieteni. Lui Mic îi place să stea întins pe iarba verde, de mătase, ca smaraldul.

Piticii au o imaginaţie bogată, dorind ca într-o zi, să ajungă pe timida şi măreaţa luna, aceasta fiind pentru ei, totuşi, numai o speranţă.

Ţara piticilor este lumea în care au visat toţi copiii să ajungă.

SUBIECTUL III

1. geamurile: gea-mu-ri-le; depărtare: de-păr-ta-re; odaia: o-da-ia; bunicii: bu-ni-cii;
2. tăcere = linişte; blajină = blândă; geamuri = ferestre; odaia = camera, încăperea
3. copil: copilaş, copilandru, copilăros, copilărie, copiluţ
4. râdeau: modul indicativ, timpul imperfect

Oamenii au râs foarte mult timp.
indicativ, perfect compus.

5. „în casa bunicilor"

în casa: complement circumstanţial de loc, acuzativ
bunicilor: atribut substantival genitival, genitiv.

6. „ca un zbor luminos de hulub"

luminos: nume predicativ, nominativ

7. „Pe la geamurile albăstrii de noapte, râdeau (Pv) merii (S) înfloriţi."

Râdeau merii.

PREMIUL III

Vlădescu Iulia, Colegiul German „Goethe", Bucureşti

SUBIECTUL I

Ionel Teodoreanu apreciază primăvara, deoarece aceasta îi aduce aminte de bunicii lui iubiţi.

Autorul descrie casa bunicilor într-un început de primăvară. Ionel Teodoreanu compară apariţia lunii pe cer cu zborul unui porumbel strălucitor, „...luna apărea printre nouri, ca un zbor luminos de hulub". Ionel Teodoreanu aseamănă merii înfloriţi din faţa din faţa ferestrei cu nişte copii plini de săpun pe obraji, „....râdeau merii înfloriţi, ca nişte copii cu obraji clăbuciţi de săpun". Din cauza acestei comparaţii, lui i s-a părut că merii înfloriţi, ca nişte copii cu obrajii clăbuciţi de săpun.

Autorul a folosit descrierea, pentru a arăta frumuseţea casei bunicilor lui primăvara. Pentru descrierea casei el foloseşte epitetul „ tăcere blajină" vrând să exprime liniştea apăsătoare din casa bunicilor. Folosind epitetul „merii înfloriţi", Ionel Teodoreanu prezintă venirea. Casa bunicilor îi aminteşte naratorului de clipele frumoase din copilăria sa. El îsi aduce aminte ce bine era atunci când, copil fiind, petrecea primăverile împreună cu iubiţii lui bunici.

Ionel Teodoreanu a vrut să prezinte casa bunicilor săi atunci când totul este în floare şi astfel a ales să prezinte primăvara. Atunci, în acel anotimp, el admira casa bunicilor primăvara, deoarece i se pare a fi cu totul specială. Autorul îşi aduce aminte de când era el copil, dar ne arată că nu era cu mult schimbată casa bunicilor: „În casa bunicilor aceeaşi tăcere blajină pe care o ştiam de mic copil..."

Ionel Teodoreanu descrie casa bunicilor după cum şi-o amintea el de când era copil. Astfel ne prezintă şi nouă frumuseţea casei bunicilor lui, cum nimeni nu ar putea.

SUBIECTUL II

A fost odată ca niciodată o pădure mare şi deasă. Pădurea era atât de deasă încât nu se găsea nici un strop de lumină în ea. Dar deasupra acestei păduri strălucea întotdeauna un curcubeu. Undeva, nu se ştie unde, la baza curcubeului, era o câmpie întinsă. Deci, iată, aici trăiau piticii. Trăiau pe câmpia veşnic verde de la baza curcubeului, de deasupra pădurii dese. Iar acolo, în ţara piticilor era cald şi veşnic soare, iar iarba era mereu verde, iar cerul senin, cum altul nu s-a mai văzut. Peste tot pe câmpie erau ciuperci albe ca zăpada. Dar ce mai era ciudat la ciupercile acestea, este faptul că ele aveau viaţă şi pe tulpina fiecăreia se afla o mică uşă şi una sau două ferestre. Acestea erau casele piticilor. În acest tărâm plin de trifoi cu patru foi şi flori dintre cele mai frumoase trăiau piticii.

Piticii trăiau în armonie şi înţelegere cu ţara lor. Tărâmul lor era unul în care predomina veselia; până şi iarba cânta. Curajoşii şi prea cinstiţii pitici se jucau şi se distrau în fiecare zi. Ei nu aveau griji şi probleme, trăind într-o veşnică armonie.

Cine nu ar fi vrut, cu mare bucurie, această lume ca din vis să o vadă, dar cu neputinţă este, căci această lume la baza unui magnific curcubeu se află.

Dar cine, totuşi ar încerca, să ştie aşa: să-ntrebe de-o pădure deasă, asupra căreia un magnific curcubeu veghează. La baza acelui curcubeu se află lumea din visul meu.

SUBIECTUL III

1. gea-mu-ri-le; de-păr-ta-re; o-da-ia; bu-ni-cii
2. tăcere = linişte; blajină = apăsătoare; geamuri = ferestre; odaia = camera
3. copil: cuvânt de bază;
- copilărie, copilăros, copilaş, copilandru
4. râdeau = indicativ, timpul imperfect
au râs = indicativ, timpul perfect compus
Ieri am făcut o prostie şi toţi colegii au râs de mine.
5. casa = cazul acuzativ, bunicilor = cazul genitiv
6. luminos = atribut
Soarele luminos răsărise pe cer.
7. Merii râdeau.

Clasa a VI-a – ROMÂNI

PREMIUL I

Lozneanu Cezara-Maria, C.N. „C. Negruzzi", Iaşi

SUBIECTUL I

Printr-o operă literară, „Vacanţa cea mare", Ionel Teodoreanu reuşeşte să surprindă farmecul verii şi fascinaţia acestei perioade care pune stăpânire pe sufletele copiilor.

Astfel eul narativ introduce cititorul intr-o lume imaginară a fericirii depline, a bucuriei de a fi mic, care prin ochii inocenţi ai copilăriei devine o lume în care lipsesc cu desăvârşire orice umbre ale tristeţii, vacanţa devenind un spaţiu care desparte realitatea de o existenţă metaforică a vieţii omeneşti.

Ca mod de expunere în acest text se remarcă descrierea autorul valorificând din plin atât procedeele specifice acesteia, cât şi creativitatea sa.

Fragmentul abundă în figuri de stil, dintre care se remarcă cantităţi impresionante de epitete şi metafore. Astfel, în text, sensurile proprii ale cuvintelor sunt înlocuite cu insistenţă de sensuri figurate care conferă textului o expresivitate aparte.

Prin „plaja vânătă a cerului" se schițează o imagine sugestivă a unui apus de soare, care determină carul să aibă o culoare vânătă, „fuga luminii spre apus" fiind o metaforă care pune în evidență trecerea timpului ireversibilă. Razele de soare, reflectate de trandafiriul scoicilor face ca insulele să pară „de mărgean" (epitet), norii „de seară" asemănându-se după formă și culoare cu niște scoici. Prin aceste elemente (scoici, nori, lumină, nisip) se realizează o contopire imaginară, metaforică a planului terestru cu cel cosmic.

Prezența lui Dina face ca descrierea să pară mai apropiată de realitate, valurile care îl urmau, fiind o altă expresie care sugerează nisipul din clepsidra universală a timpului. „Spinări de amurg" este un epitet care accentuează reflectarea luminii în cristalinul apei.

Textul poate spune că este o expresie concentrată a trecerii timpului, a frumuseții vacanței, fapt sugerat și de „picăturile de apă prelinse, scuturate de pe el", care cădeau „cu sunete de fluier".

Astfel, prin mulțimea metaforelor, epitetelor sau a cuvintelor cu sensuri figurate, Ionel Teodoreanu realizează o descriere a vacanței, moment sublim al copilăriei sale.

SUBIECTUL II

Primăvara este anotimpul renașterii, în care natura are suflet și este pusă sub semnul ceresc al zeilor. Bucuria acesteia este sugerată de sinceritatea și seninătatea cu care aduc mulțumiri anotimpului binefăcător, astfel încât ființele naturii prind glas:

— Petale trandafirii mi-au înflorit și sunt atât de fericită.

— Cu aromele noastre copleșitoare vom fermeca iar întreaga suflare a naturii

— Pământul vânăt îmi face bine și mi-a dat viață, șopti un fir de iarbă. Pot iar să mă bucur de mângâierea fină a vântului ca a unei mânuțe de copil.

Pe locul de la poalele muntelui, pe o frunză imensă, dormea un boboc alb, cu nuanțe verzui, un nufăr.

— Primăvară, mulțumesc! În curând voi fermeca natura cu frumusețea mea... Acest gând parcă mă va face să cresc mai repede!

— Mă gândesc care... mai e puțin până... până mă voi coace și mă voi pleca în jos de greutatea spicelor mele aurii, foșni un fir de grâu.

Natura este în delir, bucuria ei a început să bată cu putere și razele sale mângâie atât sufletele oamenilor, cât și ale animalelor și plantelor.

SUBIECTUL III

1. Vânătă – (a) învineți

Trandafirii – (a) destrandafiri, netrandafirii

Strălucitoare – nestrălucitoare

Potolit – nepotolit

2. Strălucitoare ≠ închisă (la culoare), opacă

O ceață opacă se lasă încet din munți.

3. A cerului |

Luminii | = > cazul G

Ale nourilor |

Lumina soarelui oferă cerului o strălucire și o profunzime aparte.

4. Scuturate – atribut adjectival | adjective (provenit din participial verbului „a scutura"), genul feminine, nr. pl., cazul N;

5. Pășiți măcar o dată în bine.

O să pășiți și voi odată lumea cealaltă.

6. „Și picăturile de apă prelinse (,)" <– separă cuv. Aflate în enumerație; „scuturate de pe el (,)"<- are rol în intonație, simbolizând o pauză; „cădeau cântând cu sunete de fluier."

8. fii, copile, cuminte!

Țepeș Alexandra, Șc. Nr. 3, Piatra Neamț

SUBIECTUL I

Fragmentul „Vacanța cea mare", de Ionel Teodoreanu, invită cititorul la călătorii imaginare, într-un univers fascinant.

Aparent, având ca temă natura, fragmentul relevă aspecte deosebite dintr-un cadru natural, în care elementele componente creează două tablouri: în primul tablou este evidențiată imaginea cerului, pe-nserate, iar în a doilea este sugerat tabloul tip-portret al lui Dinu. Ideea centrală coincide cu titlul operei, fiind surprinsă imaginea vacanței mari, cu tot ce are ca caracteristic, fiind astfel, în sufletul copiilor, un spațiu al fericirii depline, un timp fără umbre de tristețe și un mijloc de a trece din realitate în metafora existenței omenești.

Tabloul înserării pe plan cerestru: „Pe plaja vânătă a cerului, fuga luminii scăldată spre apus în insulele de mărgean risipește scoicile trandafirii ale nourilor de seară" potențează imaginea misterioasă a naturii și a acestui aer de vacanță. Tabloul este realizat prin ajutorul imaginilor artistice: „fuga luminii scăldată spre apus", ce concentrează figuri de stil, în special metafore revelatorii. Metaforele „plaja vânătă", „insulele de mărgean", „scoicile trandafirii" reliefează imaginea strălucirii înserării. Venirea serii este evidențiată de metafora „fuga luminii".

În al doilea tablou, comparația „pășea spre mal urmat de valuri, ca un păstor al turmelor strălucitoare cu spinări de amurg" relevă imaginea legăturii strânse dintre copil și natură, în „vacanța cea mare". Armonia înserării este potențată de imaginea auditivă „picăturile cădeau cântând cu sunete de fluier".

Fragmentul cristalizează toate sentimentele poetului într-un sentiment dominant, cel al iubirii și admirației față de frumusețea vacanței și este realizat prin asocierea liberă de imagini inedite, în acest univers ficțional, astfel, este o descriere.

SUBIECTUL II Adunare

După multe zile grele, în care iarna și-a scris amintirile, prin flori, pe geamurile caselor, a sosit și timpul când primăvara își poate recita poeziile și cântecele adunate în „jurnalul vieții"...

— Se face primăvară a zis un măr. Aud și simt cum simfonia acestui anotimp începe se îmi curgă domol prin ramuri.

— Chiar și mie mi s-a dres glasul... afirmă un pițigoi. Acum, pot participa și eu la concert!

— Păcat că florile albe ca zăpada mi s-au lipit de „mâini"! a spus un cireș. Acum, nu mai pot aplauda de teamă să nu cadă...

— Pe dealurile mucegăite, au început să apară flori multicolore! A spus un câine aflat în trecere.

Cerul, cu privirea-ngândurată, strigă dintr-odată:

— Priviți-l că vine! Împăratul zărilor s-a îmbrăcat în haine de aur!

— Să ne ferim! Au strigat speriați norii.

— Dar...

— Nici un „dar"...A sosit primăvara și o dată cu ea, a venit noul Împărat, soarele! A spintecat glasul cerului întregul văzduh.

Astfel soarele urcă din nou pe scara cerească, înfrumusețând atmosfera... Acum, totul este trezit la viață, iar poeziile și cântecele primăverii, din „jurnalul vieții", încă mai încântă sufletele sensibile ale oamenilor...

SUBIECTUL III

1. vânătaie, nestrălucitoare, nepotolit, netrandafirii

2. strălucitoare ≠ întunecată

Dimineața întunecată mă indispune.

3. „plaja vânătă a cerului" -> G

„scoicile trandafirii ale nourilor" -> G

Acordați cerului o mare atenție. -> D

4. scuturate: adjectiv variabil cu 4 forme, provenit din verb la participiu, gen feminin, număr plural, caz N, funcția sintactică de atribut adjectival;

5. Păşeşte mai repede!
Mod imperativ
El păşeşte mai repede decât mine.
Mod indicativ, timp prezent
6. „Şi picăturile de apă prelinse, scuturate de pe dânsul cădeau…"
7. Virgula marchează separarea a două cuvinte cu aceeaşi funcţie sintactică-atribute adjectivale
9. – Vin-aici, copile, că obraznic mai eşti!-> mod V

PREMIUL II

Ezaru Corina, C.N. „Emil Racoviţă", Iaşi

SUBIECTUL I

Fragmentul din opera literară „Vacanţa cea mare" de Ionel Teodoreanu are ca mod predominant de expunere descrierea, care constă în prezentarea sugestivă a particularităţilor spaţiului fizic descris.

În crearea imaginii artistice a peisajului descris, autorul utilizează figuri de stil, precum:personificări, epitete, comparaţii.

În sintagma: „plaja vânătă"; „scoicile trandafirii"; „turmele strălucitoare", sunt prezentate epitete, care desemnează cromatismul spaţiului descris.

În sintagma: „fuga… risipeşte scoicile…" este prezentă personificarea, cu ajutorul căreia, autorul atribuie însuşiri omeneşti fenomenelor. De asemenea, în sintagma: „picăturile... cădeau cântând" este prezentă personificarea, cu ajutorul căreia se creează o imagine auditivă.

În crearea imaginii artistice a peisajului descris, autorul utilizează imagini vizuale: „plaja vânătă a cerului"; „scoicile trandafirii ale nourilor de seară; „turme strălucitoare"; „picăturile de apă prelinse, scuturate", dar şi imagini auditive: „picăturile… cădeau cântând cu sunete de fluier".

Imaginile vizuale şi cele auditive sunt structurate pe două planuri: planul cosmic: „plaja vânătă a cerului"; „fuga…spre apus"; „nouri de seară şi planul terestru: „scoicile trandafirii"; „turme strălucitoare"; „picăturile de apă".

Limbajul folosit este conotativ, subiectiv, figurat. În fragment apar mărci ale subiectivităţii: figuri de stil şi imagini artistice (vizuale şi auditive)

În sintagma: „păşea… ca un păstor…" este prezentă o comparaţie. Din punct de vedere stilistic este alcătuită din termenul de comparat (comparatul) şi termenul cu care se compara (comparantul). Cei doi termeni sunt legaţi prin cuvântul de legătură „ca". Din punct de vedere expresiv, comparaţia arată asemănarea băiatului care „păşea spre mal urmat de valuri" cu un „păstor al turmelor strălucitoare", care este urmat de oile sale.

Prin intermediul figurilor de stil şi al imaginilor artistice, autorul îşi exprimă, în mod direct, sentimentul de admiraţie faţă de peisajul descris.

În concluzie, având în vedere argumentele prezentate mai sus şi abundenţa figurlor de stil şi a imaginilor artistice, putem spune că fragmentul din opera literară „Vacanţa cea mare" de Ionel Teodoreanu este construit prin aplicarea metodelor specifice unei descrieri literare.

SUBIECTUL II

Este o dimineaţă caldă de primăvară. Soarele mângâie cu blândeţe binefacerile naturii, iar întreaga natură primeşte razele calde ale acestuia.

În grădină, lângă râu, un arbust stă cu braţele întinse spre soare şi zice:

— Se face primăvară, în sfârşit! Cât am aşteptat acest moment!

Deodată, de după un fir de trestie se zăreşte o ţestoasă, care se apropie cu greutate de arbust:

— În sfârşit, mă mai dezmorţesc şi eu un pic! Mă bucur şi eu de mirosul îmbătător al florilor, de trilul fermecător al păsărilor…

— Toată iarna am îndurat frigurile și crivățul, toată toamna am îndurat ploile... Dar am trecut cu bine și peste astea! zise arbustul cu mândrie.

— Păsările călătoare deja au sosit. Toată natura reînvie și cântă de bucurie.

— În curând, mugurașii îmi vor plesni. Mă voi îmbrăca în faine noi, de sărbătoare. Voi fi verde ca smaraldul! zise arbustul încântat.

— Primăvara asta îmi voi face o mulțime de prieteni... Voi cunoaște o mulțime de broaște de pe râu și vom da petreceri, zise broasca încântată.

În timp ce arbustul și broasca țestoasă își făceau o mulțime de planuri, în copacul de lângă ei se putea auzi trilul păsărilor. Cei doi zâmbiră fericiți, spunându-și: „Păsările ne-au dat de veste: Primăvara a sosit!"

SUBIECTUL III

1. vânătă – a (se) învineți
Trandafirii – trandafir
Strălucitoare – a străluci
Potolit – a potoli

2. strălucitoare ≠ întunecată
Am pășit cu sfială în camera întunecată.

3. (plaja) a cerului
(fuga) luminii
I-am dăruit luminii din sufletul său o mare bucurie.

4. scurtate = adjectiv provenit din participiul verbului „a scutura", variabil, cu 4 forme, determină substantivul „picăturile", genul feminin, numărul plural, cazul N, funcția sintactică de atribut adjectival.

5. Pășește pe covor!
Mihai pășea pe covor.
Pășea: modul indicativ, timpul imperfect

6. „Şi picăturile de apă prelinse, scuturate de pe dânsul, cădeau..."

7. Rolul virgulei este de a separa elementele unei enumerații.

8. Hei, fetițo, vino aici!

Iagăru Sorin, Școala Nr. 13., Pitești

SUBIECTUL I

În fragmentul din opera „Vacanța cea mare" de Ionel Teodoreanu, este conturat universul de poveste al vacanței de vară. Fiecare ~~cuvânt îndeamnă~~ cititorul la meditație asupra bucuriei acestei perioade, în care fiecare copil își construiește propriul său spațiu de visare, unde nici un rău nu-l poate atinge. Metoda alcătuirii unui tablou legat de această temă conferă textului autenticitate și rupe bariera dintre real și fantastic, situând cititorul în această lume minunată.

Epitetul „plaja vânătă" sugerează nuanțele cromatice prin care, gradat, autorul pătrunde în nucleul unei zile din vacanța cea mare. Imaginea vizuală a luminii apusului, „în insule de mărgean" generează conturarea unei priveliști, prin intermediul cuvintelor. Aici apusul nu mai este înfățișat, ca în alte descrieri, ca simbol al tristeții, ca dovadă a efemerității umane, ci doar în dezvoltarea și extinderea privirii de ansamblu a naratorului.

Metafora „scoicile trandafirii ale nourilor de seară" desăvârșește comuniunea dintre teluric și celest, peisajul începe să comunice liniște, pace sufletească așternută pe pământ. Nuanța cromatică este definită de epitetul „scoici trandafirii".

Apare, în acest fragment, ființa umană, mai precis copilul, cum sugerează titlul, „Vacanța cea mare", în jurul căreia gravitează ideea operei literare. Dinu, „cu trupul potolit de înot" transmite mesajul trăirii intense a amurgului. Sentimentul este, cu certitudine, distinct în fața ochilor puri ai vârstei frăgezimii, tinereții. Asfințitul, dincolo de ocazia introspecției, conferă ideea comuniunii om-natură, armonia indestructibilă a acestei trăiri.

Comparația personificatoare: „ca un păstor al turmelor strălucitoare" sugerează adâncimile iubirii pentru cadrul natural, ce îi conferă băiatului posibilitatea supremației, prin care norii i se subordonează, asemenea unor turme de oi.

Imaginea auditivă a fluierului aduce caracteristici rurale în acest univers, al vacanței, unde totul este posibil.

Prin predominarea epitetelor, prin apariția personificării, comparației și metaforei, scriitorul reușește să contureze tabloul unei zile de vară speciale, dedicate sufletului de copil. Prin aceste figuri de stil, textul devine o descriere literară ce transfigurează sentimentul comuniunii perfecte cu natura.

SUBIECTUL II

Primăvara... Mă minunez fericit de ce s-a putut întâmpla, cine mai credea oare că albul grădiniței acoperite de nea va fi acum culoarea trandafirilor? A venit o rază, la începutul lui martie și a întrebat: „De ce atâta gheață, zăpadă și frig? Unde este via cu struguri, prunul din livadă? Unde este viața?..."

N-au răspuns decât câteva vrăbii pierdute în acest univers hibernal". A venit un zmeu și a furat vara... De atunci, nici n-am mai simțit căldura și lumina zilelor de-odinioară". Raza se prefăcea în zeu... Nu mai văd bine? E imposibil! Odată, însă, ce ridica brațu-i de oțel înflăcărat, totul începe să prindă viață, sub mantia verde a primăverii.

— O! Căldură! Oare visez? Se întreabă o musculiță amorțită între cărămizile casei mele.

— Nu..., spune albina cu destulă nedumerire, chiar începe să se întrevadă vara pierdută demult.

— Cum e oare posibil? Întreabă un fluturaș, ca un copil neștiutor ce vrea să afle mai mult.

— Zeul m-a adus acasă, da! Nu vă mirați! Doar bucurați-vă! spuse o pasăre călătoare cu aripi sidefii...

— Cresc! Cresc frunzele-mi din nou! O, zeu al primăverii, mulțumesc! Te voi recompensa în toamnă cu vin din belșug... spuse via fericită.

— Sfătuite-aș, spre folosul tău, dragă plantă care saturi oamenii de must, zice-o floricică, să nu mai vorbești despre Doamna Toamnă, altfel, cine știe, se va întoarce! Dar, eu tot nu-mi explic cum s-a putut întâmpla această minune...

— Nici eu nu pot, aflându-mă acum în grădina bunicilor. Sunt liber să visez și să-mi închipui poate un adevăr: Natura a reînviat sub puterile zeilor.

SUBIECTUL III

1. Cuvinte derivate: vânătă – învinețit(ă); trandafirii – netrandafirii; strălucitoare – nestrălucitoare; potolit-nepotolit

2. Antonimul cuvântului „strălucitoare": strălucitoare – obscură

Încăperea obscură îl făcea să reflecteze asupra greșelilor săvârșite.

3. Substantive în cazul genitiv: „a cerului", „al turmelor"

Îi adresase cerului rugăciuni pline de căldură.

4. scuturate = substantiv simplu, provenit din verb la participiu acordat, variabil cu 2 terminații și 4 forme flexionare; se acordă în gen, număr și caz cu substantivul „picăturile": feminin, plural, nominativ; funcția sintactică de atribut adjectival.

5. verbul „a păși" la modul imperativ: „pășește!"

Pășește pe scara purtătoare spre cultură!

Aș fi mers din nou acolo, în satul sau natal! (conjunctiv, perfect)

6. „Și picăturile de apă prelinse, scuturate de pe dânsul, cădeau..."

7. Este o înlănțuire de atribute, o enumerație de însușiri, separate prin virgule.

8. Vino aici, Andrei, lângă noi! (substantiv în cazul vocativ)

PREMIUL III

Gogozan Luiza, Şcoala Generală Nr. 4, Sibiu

SUBIECTUL I

Peisajele, în general, sunt supuse unei tehnici de creaţie ce are în vedere multă culoare, un ochi de pictor însetat de frumos, o pensulă care muiată în culoare să reuşească să surprindă frumosul, furia. Dar ce se întâmplă dacă în lipsa unei pensule, sau chiar a unui aparat de fotografiat suntem noi în admiraţie în faţa unui peisaj mirific. Splendoarea nu are sfârşit... s-o admirăm pe îndelete: aerul vânăt este brăzdat de lumina soarelui care apune, făcând ca scoicile trandafirii ale norilor să dispară undeva în neştire. Pe malul umed păşeşte molcom Dinu, asemeni unui păstor al turmelor strălucitoare.

Spectacolul culorii se lasă admirat în toată splendoarea sa. Vertical şi orizontal, într-un miros de rai terestru, privirea surprinde (fotografiază!) detalii încărcate de culoare (acum putem şi să pictăm!) de miraj. Întregul peisaj este pictat în culori visătoare, chiar melancolice. Aici întâlnim minuni, incantaţii, farmec! E o magie care nu cere coduri de acces supranaturale: Vrăjitorul e autorul, bagheta magică-cuvinte în înlănţuire.

Autorul descrie cu tuse solide, apoi diluate prin culoare, peisajul cu urcuşuri şi coborâşuri care vorbesc de la sine despre imaginea care ni se deschide în faţa ochilor. Acest spectacol al lumii înconjură-toare se face şi se desface ca o melodie ce se cântă şi a cărei rezonanţă se propagă mai departe. Imaginea auditivă „picăturile... cădeau cântând cu sunete de fluier" vine pentru a rupe acea stare de visare, de me-lancolie care a pus stăpânire pe întregul ţinut.

Toate aceste tonuri de culoare, sunet şi efect, creează organic cuvinte ecsite ca prin miracol se-condând figuri de stil ce prevestesc îmbrăcarea cuvintelor în sensuri vii. Prin epitetele: „plajă vânătă", „insule de mărgean", „scoicile trandafirii", „turmele strălucitoare" autorul creează o lume magică, care respiră dincolo de text, creionând stări şi amintiri profunde. Comparaţia, „ca un păstor al turmelor stră-lu-citoare" semnifică viziunea autorului asupra băiatului care păşeşte pe malul umed. Prin metafora „...risipeşte scoicile trandafirii ale nourilor de seară" autorul îi dă operei o nota feerică, magică. Această metaforă semnifică formele stranii, ciudate, pe care le-au luat norii. Ca mod de expunere autorul foloseşte descrierea pentru a prezenta peisajul de vis.

Şi scrisul, şi privirea se organizează în scări lăsând indicii despre sentimentele care dublează ima-ginea, făcând-o perfectă. I Teodoreanu îşi exprimă direct şi discret gândurile, ideile trezind în sufletul nostru bucurii, amintiri.

Beatitudine-splendoare-feerie-frumos-bucurie, acestea sunt sentimentele pe care le încerci în faţa unui peisaj care se lasă admirat, dezvăluindu-ne astfel tainele frumuseţii sale. Împreună cu I. Teodoreanu am susţinut aceeaşi stare de nostalgie la amintirea clipelor frumoase.

Developate, momentele trăite în acest spaţiu dăinuie. În amintire ele nu se diluează, nu se prăfu-iesc... Poate de aceea încă, mai simt un miros de cetină verde şi de cer albastru.

SUBIECTUL II

Să o luăm cu începutul. E metodic, ordonat, bine pentru o povestire să-i descoperi şi să-i prezinţi începutul, să o plasezi în timp şi spaţiu. Dar ce se întâmplă dacă firul povestirii e lăsat să curgă în voia sa? Atunci se povesteşte fără început şi fără sfârşit. Aruncăm firul povestirii înspre amintiri... să vedem ce se întâmpla: tipsia de jar strălucea deasupra grădinii, acoperind-o într-o mantă aurie. Totul strălucea asemeni unui glob de cristal care în orice clipă se putea sparge. Primăvara îşi făcuse apariţia de curând, împrăştiind în jur doar zâmbete şi şuşoteli.

Era odată ca niciodată... îmi aduc aminte... s-a întâmplat cândva... sau mai bine revin în amintiri. În timp ce înaintăm înspre povestire aceasta se reface, se rescrie, devine chiar şi ea personaj, prinde viaţă, trăieşte.

Bătrânul artist ţanţoş discuta de zor cu o broască ţestoasă puţin plictisită de vorbele acestuia legate de venirea primăverii.

— Da! Ce bine mă simt acum! Soarele îmi zâmbeşte din nou ştrengăreşte asemeni unui vechi prieten.

— Da, este adevărat! Acum mă pot plimba liniştită pe pământ fără să-i mai simt inima de gheaţă, zise broasca ţestoasă.

— Păsările o să mă încânte ca şi până acum cu glasul lor mlădios.

— Dar ţie iţi place că păsările te folosesc drept casă?

— Da, broscuţă! Împreuna cu ele am petrecut clipe de neuitat, doar păsările m-au făcut părtaş la atât de multe aventuri!

— Da? Atunci pot veni şi eu să stau cu tine?

— Da! Sigur… cu cât mai mulţi cu atât mai bine.

— Vai, albatrosule, ce bun eşti! Îmi pare rău că până acum te-am tratat cu indiferenţă!

Pentru încă o dată primăvara a făcut minuni.

Povestind, aducându-ne aminte, retrăim în timpul povestirii pătrundem într-un alt univers în care gândul amintirii e cel care pune stăpânire pe povestire. Bătrânul arbust a fost un exemplu pentru noi toţi, iar primăvara va fi mereu o zână dătătoare de bucurii.

Acum să stabilim încheierea… imposibil pentru o povestire fără sfârşit.

SUBIECTUL III

1. vânătă = vânătaie; trandafirii = destrandafirit, netrandafirii; strălucitoare = (a)străluci, nestrălucitoare; potolit = (a)potoli, nepotolit;

2. Încăperea bunicului este întunecată.

3. a cerului, luminii ale nourilor

I-am cerului strălucire (caz Dativ)

4. scuturate = verb la participiu cu valoare adjectivală, conjucarea I, forma afirmativă, Atribut adjectival

5. Păşeşte usor, băiete! (imperativ)

Alin păşeşte cu uşurinţă prin florile bunicii. (indicativ, prezent)

6. „şi picăturile de apă prelinse, scuturate de dânsul, cădeau…"

7. În ultima propoziţie virgula s-a folosit pentru că înaintea ei mai exista o propoziţie independentă. Autorul foloseşte virgula pentru a sublinia starea de încordare care l-a cuprins când picurii cădeau cu viteză pe pământ. Virgula este un semn de punctuaţie.

8. Mergi mai repede, Grigore, pentru a nu întârzia la şcoală!

Mazilu Raluca Maria, Şcoala Nr. 1, Borşa

SUBIECTUL I

Ionel Teodoreanu este unul din cei mai mari prozatori ai literaturii române. Povestirile sale evidenţiază spiritul veşnic tânăr al său, oglindind copilăria în toată splendoarea ei.

Acest fragment face parte din inedita operă literară intitulată „Vacanţa cea mare". Naratorul descrie una din cele mai fericite momente ale copilăriei, locul şi timpul dezvoltării celor mai frumoase zâmbete şi al gândurilor inocente, vacanţa cea mare. În prima parte a descrierii, se reliefează oglinda fermecată cer şi mare. Astfel, sunt prezente cele două planuri: planul terestru şi planul cosmic, autorul conturând cu ajutorul imaginilor auditive, vizuale şi de mişcare, evidenţiate între două medii complet diferite. Ionel Teodoreanu lasă frâu liber imaginaţiei cititorului pentru a descoperi frumuseţea nemărginită a peisajului.

Epitetul simplu „vânată" atribuit substantivului articulat „plajă" oferă o nuanţă de recunoaştere a acestor locuri îndrăgite atât de mult de copii. Această plajă se identifică cu cerul senin, autorul găsind elemente comune ale acestor spaţii. Personificarea „fuga luminii scăldată spre apus" reliefează trecerea timpului care încheie joaca minunată a copiilor. Aceste imagini vizuale, cromatice, au rolul de a evidenţia frumuseţea ambelor medii. Expresia „insule de mărgean" identifică îndepărtatele zări ale necunoscutului, locuri unde soarele încă mai străluceşte îmbietor. Imaginea vizuală, cromatică, „risipeşte scoicile trandafi-

rii ale nourilor de seară" evidenţiază cu ajutorul epitetului simplu „trandafirii o personificare" (...), care încet încet se scufundă în umbră.

În continuare, îşi face apariţia unicul personaj al acestui fragment Dinu. Autorul îi descrie minuţios toate aspectele trupului său scăldat în spuma argintie a apei, analizându-i fiecare gest.

Epitetul simplu „potolit" evidenţiază oboseala copilului care până atunci încetase bucuros de clipele nenumărate ale vacanţei. El, însoţit de valuri, este comparat cu un „păstor al turmelor strălucitoare cu spinări de amurg". Această comparaţie este de fapt o metaforă care ascunde în spatele imaginilor artistice adevărata natură a acestor „turme". Ele sunt de fapt valurile, fenomene controlate la un moment dat de către Dinu care se juca zâmbind în spuma lor albă. Epitetul simplu „strălucitoare" conturează imaginea cromatică, de mişcare a valurilor ce mângâiau plaja cu apa lor înspumată. În ultima propoziţie este evidenţiată imaginea auditivă a picăturilor mării, care se prelingeau, personificate, pe trupul lui Dinu, „cântând cu sunete de fluier".

Modul de expunere predominant este descrierea deoarece este prezentat aspectul mării şi al cerului la apus, precum şi portretul copilului jucăuş. Imaginile artistice se armonizează cu figurile de stil, creând o atmosferă relaxantă. Verbele sunt atât la timpul prezent, cât şi al timpul imperfect, ilustrând o mulţime de imagini în faţa cititorului sau o acţiune trecută şi neterminată pentru că Dinu este tipul reprezentativ al copilului adevărat care poate exista oriunde şi oricând în lume.

În acest fragment, Ionel Teodoreanu îşi manifestă dorinţa de a fi din nou un copil. Spre deosebire de ceilalţi autori, el descrie acele momente într-un mod inedit deoarece el nu îşi exprimă în mod direct gândurile şi sentimentele de nostalgie, ci, ca în orice operă epică, prin intermediul faptelor şi personajelor. Imaginea unui copil jucându-se în spuma mării, trăind într-o lume fantastică hrănită de temeri şi speranţe, a atins sensibilitatea acestui mare scriitor. În spatele acestor imagini aparent fericite şi încărcate de voioşie se află eul liric care tânjeşte după aceste momente ale vârstei de aur, dar care emana copilăria veşnică în sufletul cititorului sensibil.

Ionel Teodoreanu este tipul prozatorului care îşi ascunde sentimentele sub masca unei copilării nemuritoare.

SUBIECTUL II

Grădina strălucea, într-adevăr strălucea plină de magie. În colţuri de arbori ciripeau plăcut glasuri de păsări. Cu fiecare clipă, cu fiecare suflare de vânt, grădina şopteşte, visează, ascultă.

Soarele veghează plin de strălucire, mângâind-o cu razele sale subţiri şi albe ca degetele unei zâne care ciupeau pline de emoţie corzile de cristal ale unei harpe fermecate. Când o adiere parfumată mângâia graţioasă creştetul lumii necunoscutului, frunze micuţe tresăreau uşor coborându-şi lin podoaba.

Pe vârfurile semeţe ale copacilor, flori de argint îşi înclinau capetele:

— Minunea în sfârşit s-a arătat! spune una. Nu credeam că o să ajung să-mi trăiesc speranţa până la capăt. A înflorit teiul!

— O mireasmă mai dulce nu există! El este un adevărat zeu. Cu fiecare clipă razele se adună, se împletesc, lucrează. Florile sale nu vor avea niciodată sfârşit; sunt pline de divinitate! Spune şi un mărgăritar, scuturându-şi lăcrimioarele.

Jos, mult mai jos, un fluture priveşte cu jind la uriaşul copac, reuşind să zâmbească cu puţină teamă:

— Este o minune că a învins bătrâneţea şi încă mai înfloreşte! Poate că are voinţă, ambiţie dar, nu îl înţeleg!

— Nu vreau să par mai bună decât sunt dar nimeni nu i-a auzit cu adevărat glasul, spune albina. Este un copac binecuvântat. Până şi Luceafărul îl vede şi îi alină tristeţea nemărginită.

— Nu cred că ar trebui să-l supărăm cu vorbele noastre! spune o paspre. La câţiva copaci distanţă teiul aude freamătul de voci.

— Veniţi, dragi prieteni, eu nu vă vorbesc, ci doar stăpânul meu prin mine. Îmbătrânesc pe zi ce trece, secretul meu puţini îl ştiu: Lacul, Luceafărul şi Luna. Cred că voi puteţi duce o asemenea taină. Mulţi oameni vin, mă privesc, dar de ce nu mai apare el...?

SUBIECTUL III

1. A învineţi, trandafiraş, strălucire, nepotolit

2. O lumină ştearsă se iveşte printre nori.

3. „A cerului", „luminii"

Pe vremuri, oamenii îi aduceau cerului ofrande.

4. Scuturate = adj. provenit din verbul la modul participiu „a scutura", variabil cu două terminaţii şi patru forme, nr. plural, gen feminin, caz nominativ, atribut adjectival apoziţional.

5. Păşeşte cu grijă!

6. Şi picăturile de apă prelinse, scuturate de pe dânsul, cădeau...

7. Rolul virgulei în aceasta structură este de a marca începutul cât şi sfârşitul unei apoziţii.

8. Ionele, vino acasă mai repede!

Clasa a VI-a – MINORITĂŢI

PREMIUL I

Achim Lavinia, Liceul teoretic „Adam Müller Guttenbrunn", Arad

SUBIECTUL I Cel din urmă basm

Opera literară „Cel din urmă basm" este scrisă de Ionel Teodoreanu, care este şi numele acestui concurs.

Autorul foloseşte ca mod de expunere descrierea pentru a înfăţişa metaforic anumite momente foarte plăcute sau care i-au rămas întipărite în memorie.

În viziunea subiectivă a autorului, ceaţa uitării sau negura grijilor se ridică asemenea unor perdele mişcate încet de deasupra trecutului. Autorul retrăieşte cu dor acele clipe de basm ale copilăriei lui.

Acea noapte care cuprinde întreaga cameră sugerează metaforic trecerea timpului şi o înfăţişează în întuneric ca fiind o perioadă grea. Epitetul „luna proaspătă" sugerează viaţa nouă şi necunoscută în care intră în neştire autorul atunci când sufletul de copil se stinge asemeni unei candele.

La vârsta maturităţii, autorul îţi aduce aminte de copilăria mult iubită şi asemănând-o cu o candelă se întreabă: „Oare cine a stins-o ?". El aseamănă acel răspuns încă de la el cu icoanele sfinţilor personificate. Icoanele sfinţilor sugerează această nesfârşită întrebare şi acest răspuns neştiut de nimeni. În lume sunt atâtea taine, încât nimeni nu a reuşit sa treacă de negura neştiinţei pentru a le afla.

Oftatul adânc al perdelelor sugerează suferinţa adâncă provocată autorului, când se gândeşte la ce a pierdut. Epitetul „trupul fugar al vântului" sugerează efemeritatea omului şi trecerea atât de grăbită a timpului, căci, precum zic mulţi scriitori sau poeţi, „viaţa e un vis".

Autorul foloseşte multe figuri de stil: epitete („noapte şi lună proaspătă", „braţe moi", „trupul fugar al vântului") şi personificări („buzele sfinţilor de pe icoană o suflară", „perdelele oftară adânc"). Cele mai multe figuri de stil sunt metafore: „capetele perdelelor" (sfârşitul copilăriei), „noapte şi de lună proaspătă" (începutul vieţii de om matur), „luminiţa candelei" (frumuseţea copilăriei), „buzele sfinţilor" (necunoştinţa), „trupul fugar" (omul efemer).

Cu candela copilăriei stinsă, autorul trăieşte doar din veşnicele amintiri, ce se ivesc de după perdeaua timpului.

SUBIECTUL II

Iubesc tăcerea... Cărbunele de foc s-a stins lăsând pe cer o dâra-nflăcărată. Mantia de catifea a nopţii se aşterne peste cer. Noaptea cu fruntea-i lată de poet apare. Are aripi uşoare. E de o frumuseţe demonică. În ochii negri ca două perle se vede infinitul.

Privind visătoare spre cerul ne-ntrerupt al lunii pline îşi scutură aripile negre pline de fantasme. Vântul adie dinspre mare cu miresme dulci de flori. Ca un copil zburdalnic se apropie de geam. Trimite salutări tuturor şi fuge.

Noaptea cu părul despletit priveşte în unda străvezie a apei. Umbra ei cheamă natura la somn. Tăcută, ascultă o privighetoare. Cântă şi ea. Are o voce frumoasă : o voce a tăcerii. De fapt nu ştie nici ea ce caută. Ar vrea sa plângă, dar nu poate, ar vrea să râdă, dar nu are de ce. E tristă. A fost oropsită de necruţătoarea soartă s-arate ca un cioclu, deşi e cea mai blândă fiinţă din lume. Ea nu se supără, ci tace. Când toţi se tem de ea, le trimite vise plăcute şi le redă speranţa.

Dar pe ea cine o ajută? Cine-i dă încredere? Acest răspuns nu se va şti nicicând.

SUBIECTUL III

1. se înfiorară (verb, forma de infinitiv „a se înfiora"); s-a format prin derivare cu prefix de la cuvântul de bază „fior" cu prefixul „în";

Luminiţa (substantiv); s-a format prin derivare cu sufix diminutival de la cuvântul de bază „lumina" şi sufixul diminutival „-iţă";

2. alene = încet, lin, greu; deodată = dintr-o dată, atunci; 3. se stinse – se aprinse; moi – tari.

Lumânarea albastră se aprinse.

Coaja tare a nucii s-a spart cu ciocanul.

4. suflară (ele)- mod indicativ, timp perfect simplu;

persoana a III-a, numărul plural, perfect compus: „ele au suflat-(o)"

5. buzele – substantiv comun, simplu, gen feminin, număr plural, articulat cu articolul hotărât „le", caz nominativ, funcţie sintactică de subiect;

sfinţilor – substantiv comun, simplu, gen masculin, număr plural, articulat cu articolul hotărât „lor", caz genitiv, funcţie sintactică atribut substantival genitival;

6. - substantiv: „u" este vocală, ca şi „a, e, i, o, î, â, ă"

- numeral: De la piaţă mama a cumpărat: o bluziţă, un kg de roşii, fructe şi o grămadă de legume.

o (în text) – pronume

o – substantiv

o – numeral

o – articol nehotărât

7. Maria, Ana, Mihai, Andreea şi Raluca se joacă.

PREMIUL II

Tamaş Beata, Şcoala „Iuliu Maniu", Zalău

SUBIECTUL I

Basmele înfrumuseţează copilăria. Acea vârstă de aur, în care nu mai contează nimic. Basmele ne conduc într-o lume imaginară, pline de fantezii, care nu se mai sfârşesc niciodată. Copiii, citind basmele, intră în lumea minunată a fanteziilor. Retrăiesc clipe emoţionante, de vis şi magice. Se joacă, îşi imaginează, şi pentru ei nu mai contează nimic, doar frumuseţea şi paradisul basmelor. Pentru ei, basmul este ca o potecă presărată cu pietre preţioase care duce spre paradisul imaginaţiei. Copii citind basmele, cad într-o lume imaginară care ascunde multe comori preţioase. Atracţia aceasta îi îndeamnă să citească. În lumea basmelor, totul capătă viţă şi devin fiinţe. Când citim basmele şi noi retrăim clipele frumoase ale personajelor noastre preferate. Citind basmele, ca prin magie devenim iar copii. Retrăim iar copilăria noastră înflorită.

Ionel Teodoreanu, în opera „Cel din urmă basm" surprinde mirajul copilăriei. Îşi foloseşte imaginaţia pentru a da viaţa operei. De aceea, el foloseşte ca mod de expunere dominant naraţiunea.

În opera sa surprinde o noapte cu un vânt puternic. În odaie era întuneric. Sufla vântul rece şi nemilos... Dar ce se întâmplă? Perdelele au luat viaţă... Oftară adânc răscolite, şi strânseră, în braţe, moi, trupul fugar al vântului... Ionel Teodoreanu dă viaţă perdelelor, ca ele să poată lupta împotriva vântului nemilos, care pătrunse în întreaga odaie tulburând liniştea. Vântul suflă luminiţa candelei... Perdelele încearcă să oprească vântul nemilos şi puternic, care le tulbură liniştea...

SUBIECTUL II

A venit noaptea... Stau pe bancă şi privesc natura... Cât de minunată e!

Întunericul a acoperit natura... Dar mi-a fermecat ceva atenţia: luna. Strălucea frumos, spălându-şi farfuria în locul curat. Era minunată ! Avea şi de ce, deoarece este fiica cerului, şi totodată regina nopţii. Cerul era plin de luminiţe sclipitoare, care-mi dădeau o senzaţie de frumuseţe şi pace. Una strălucea mai tare decât alta. Se reflectau în apă, ca şi cum ar privi în oglindă. Era fascinant! Totul parcă se desprinse dintr-un basm! Cea mai frumoasă şi mai strălucitoare stea era Luceafărul. Sclipea minunat! Totul era minunat... Cerul era ca un candelabru... cu mii de luminiţe.

Vântul sufla încet, luna era splendidă, iar cerul era plin de steluţe sclipitoare... Parcă era un vis, care devenise realitate. Natura era minunată noaptea, totul se transformă... Erau nişte clipe magice, n-aş fi vrut să plec de acolo niciodată.

Şi am stat în continuare acolo, în locul unde mă simţeam cel mai bine: în natură. Îmi încânta privirea... Era splendidă.

SUBIECTUL III

1. spumos: cuvânt format din: cuvânt de bază „spumă" + sufixul „os"
luminiţa: cuvânt format din: cuvânt de bază „lumină" + sufixul diminutival „iţa"
2. deodată – din senin;
alene – groaznic;
3. se stinse – se aprinse;
Lumina se aprinse.
moi-tari;
Biscuiţii erau tari.
4. suflară – mod indicativ, timp imperfect;
mod perfect compus – au suflat;
5. buzele sfinţilor
buzele – funcţia sintactică de subiect, caz nominativ;
sfinţilor – funcţia sintactică de atribut genitival, caz genitiv;
6. O fată cântă, două ascultă.
valoarea de numeral cardinal;
7. Ana şi Maria scriu.

PREMIUL III

Molnar Attila, Gimnaziul de stat „Traian", Târnăveni

SUBIECTUL I

Ionel Teodoreanu, scriitor născut în oraşul Iaşi, la sfârşitul secolului al XIX-lea, este unul dintre cei mai mari scriitori români. Garabet Ibrăileanu a spus că de la Hogaş, Sadoveanu şi Galaction încoace este cel mai mare poet în proză. A absolvit „Liceul Internat" din Iaşi. Capodopera lui este romanul „La Medeleni", roman alcătuit din trei volume. Primul volum, „Hotarul nestatornic" este partea în care scriitorul a scris despre copilăria lui. O altă carte importantă este „Uliţa copilăriei".

În opera „Cel din urmă basm", Teodoreanu surprinde mirajul copilăriei. În copilărie pe mulţi dintre noi ne-au încântat basmele. Copilăria este vârsta când trăieşti într-un basm. Mulţi scriitori, poeţi au scris despre copilărie, dar cel mai frumos a scris Ion Creanga, Mihail Sadoveanu şi Ionel Teodoreanu.

Fragmentul începe cu o personificare: „capetele perdelelor de borangic se înfioară alene"; această expresie se referă la frica de noapte a perdelelor.

Acest fragment conţine şi alte personificări ca: „buzele sfincşilor de pe icoană o suflară", „perdelele oftară adânc... strânseră, în braţe moi, trupul fugar al vântului". Pe lângă personificări, fragmentul conţine şi epitete: „luna proaspătă", „fâlfâie şerpuitoare", „braţe moi", „trupul fugar", „oftară adânc".

Aceste figuri de stil dau viață descrierii, care este modul de expunere al fragmentului lui Teodoreanu. Descrierea este plină cu imagini vizuale.

Faptul că „luminița candelei se stinse deodată" s-ar vedea întunericul de afară, dar și din odaie: „odaia se umplu de noapte". Totul pare un joc al obiectelor, dar hiperbola „buzele sfinților de pe icoană o suflară" dovedește credința în Dumnezeu a autorului, dar și atotputernicia Lui.

Totul trăiește; asta a văzut autorul și a memorat aceste clipe de neuitat... în copilărie.

Eminescu întreabă în poezia „O, rămâi": „unde ești copilărie, cu pădurea ta cu tot?". Copilăria nu moare niciodată, copilăria o purtăm în suflet.

SUBIECTUL II

Noapte. Eu nu pot să dorm și am decis să mă uit pe geam. Era o noapte liniștită de mai: incerta Lună cu discul ei incomplet strălucea ca o față de copil fericit. Înconjurată de puncte sclipitoare și feerice era mult mai strălucitoare.

În liniștea adâncă a acestei nopți de mai se auzea din apropiata pădure orchestra viorilor de aur. Orchestra cânta o muzică care mă răsfăța cu un sunet lin și ușor. Orchestra era condusă de Domnul Greieraș : compozitor și dirijor. Era o orchestră faimoasă, care a primit multe premii la olimpiade. Aceste sunete mă linișteau, pentru că mai înainte s-a auzit sunetul clopotului otrăvit de țipete de lilieci.

O adiere ușoară de vânt m-a răsfățat aducându-mi miresme delicate de flori. Trandafiri, crini, zambile, narcise și lăcrămioare, care plâng cu lacrimi de diamant, m-au făcut fericit: îmi era deja somn. În vis am visat că eram în Țara Miresmelor unde erau milioane de flori, dar și Luna, prietena mea, căreia îi plăceau la fel mult florile a fost acolo, în lumea gingășiei și a amurgului.

SUBIECTUL III

1. cuvinte derivate: spumos – derivare cu prefixul „os", de la radicalul „spum"
fugar – derivare cu sufixul „ar", de la radicalul „fug"
2. sinonime: alene – repede
deodată – brusc
3. Se aprinse lumina.
Pietrele sunt tari.
4. suflară – verb la modul indicativ, timpul perfect simplu
verb la modul indicativ, timp perfect compus – au suflat
5. buzele – substantiv în cazul nominativ, funcția sintactică de subiect
sfinților – substantiv în cazul genitiv, funcția sintactică de atribut substantival genitival
6. „o" din propoziția „buzele sfinților de pe icoană o suflară" este pronume personal
„o": articol nehotărât – Am o carte.
7. Andra și Maria învață.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Clasele VII-VIII
16-20 aprilie 2006

Clasa a VII-a – LUCRĂRI ROMÂNI

PREMIUL I

Orășanu Andra-Mihaela, Școala „I. Cantacuzino", Pașcani

SUBIECTUL I

George Călinescu afirma cândva că „Poezia are lumea ei așa cum un continent are flora și fauna lui". Speculând aceste spuse ale marelui critic literar, putem zice că Magda Isanos și-a creat propria ei lume, propriul ei continent.

Textul aparține la nivel literar genului liric, iar din punct de vedere al speciei are puternice influențe de pastel, fiind descris un cadru natural în mod subiectiv, din perspectiva privitorului. Eul liric își face simțită prezența prin intermediul mărcilor sale: „vreau", „n-am crezut", „ – mi", „mea"... eul liric se confesează subiectiv cu ajutorul imaginilor artistice și al figurilor de stil.

Titlul, alcătuit din substantivul simplu „ dimineața", cu formă articulată, favorizează atenția cititorului asupra tematicii ce i-a captat atenția poetei, precizând simultan și cadrul temporal. Dimineața este un motiv des folosit în pasteluri, simbolizând renașterea, biruința zilei asupra nopții și implicit victoria binelui asupra răului. Forma articulată conferă întregii poezii, prin intermediul titlului, un aer distinct de hotărâre și siguranță, ca un punct de sprijin când eul liric va fi încolțit de îndoielile („niciodată n-am crezut (...) că-i frumoasă"). Stabilitatea este dată și de afirmația din primul vers: „Vreau să descopăr lumea".

La nivel morfologic verbal apare indicativul prezent, un etern și gnomic, însoțit de adverbul de timp „astăzi", care contribuie la același efect stilistic.

În perspectiva eului creator, care pare a exulta, natura cu frumusețea ei strălucește de bucuria unui nou început – dimineața. De altfel, poezia este în esența ei optimistă, acest lucru fiind evidențiat de multitudinea epitetelor: „lumina pieptănată", care ajută la imaginea luminoasă a întregului cadru spațial, de apariția personificării: „Dimineața mi-a intrat în casă" și de metafore ca „balul fetelor-lumini".

Nu lipsiște nici o subtilă invocare a divinității prin însăși imaginea poetică a dimineții și a zilei, care par a se naște în Eden. Ideea este susținută de metafora „balul fetelor-lumini" și de dorința fictivă a eului de a atinge divinitatea prin unirea cu lumina („zi frumoasă, îți voi pune legătoare/După gât și-o să te iau cu mine"- metaforă cu tentă personificatorie).

Contemplarea naturii și a cerului implică în cazul Magdei Isanos nevoia de a se simți aproape de ceea ce constituie obiectul contemplației și, prin urmare, ajungerea la un punct comun. Pornind de aici, ziua (sau dimineața) este surprinsă între două condiții: cea tipică zeiței nemuritoare, care nu este ignorată având în vedere aura de lumină ce-i este atribuită, și condiția de muritoare, dată de personificarea dimineții și aducerea ei din planul cosmic în cel terestru („cu picioare goale ea pășea").

Euforia eului liric se accentuează gradat, ajungând de la simpla constatare că viața este frumoasă („lumea /...n-am crezut... că-i frumoasă") la adorarea luminii și dorința puternică manifestată de poetă ca această clipă a venirii dimineții să-și piardă efemeritatea și să-i fie alături mereu. Realul se combină cu fantasticul în descrierea tabloului naturii, dând naștere unei lumi în care inhibițiile nu mai sunt, iar venirea întunericului este amânată nedefinit.

Prezenţa zilei în casa eului creator semnifică un nou început, mai bun şi lipsit de anostitate, care este dat de un „bal". Pe fondul acestei situaţii, poeta îşi recapătă optimismul şi dorinţa de a cunoaşte lumea în toate detaliile ei: „e bine/Să fiu tânăr când afară-i soare"- metaforă. Soarele simbolizează aici binele din lume care aşteaptă să fie descoperit de o persoană însetată de frumos şi absolut, aceste calităţi întruchipând aşa-zisul „tânăr" care nu reprezintă atât etatea materială, cât cea morală.

Privind venirea unei noi zile, eul creator se lasă vrăjit de elementele naturii care devin prin urmare izvoare adevărate de inspiraţie („şi privind, eu mă gândeam"). Îşi propune şi un ideal, un ţel al vieţii: descoperirea lumii, care nu este condiţionată decât de sensibilitatea sufletului ei ca poetă, viaţa ei întreagă devenind astfel o luptă acerbă pentru cunoaşterea, atingerea şi unirea cu natura.

✓ Elementele prozodice, adică rima îmbrăţişată şi măsura neregulată contribuie la muzicalitatea versurilor.

SUBIECTUL II

Pythia terminase de ars tămâia pentru zeul pe care îl slujea ca preoteasă, Apollo. Spera să nu mai vină nimeni în acea zi la ea, s-o întrebe ce e bine şi ce e rău. Se aşeză în pragul templului, strângându-şi genunchii suav acoperiţi de rochia de slujitoare a zeilor cu mâinile. Oracolul din Delfi strălucea sub lumina trandafirie a apusului de soare, înţepând cerul şi aşa înjunghiat de fulgere vagi ale lui Zeus.

— De ce stai acum, când toată Grecia îmi aduce jertfă? Se auzi un glas puternic dinspre imaginea mare a lui...

— Apollo, tu eşti? Sări slujnica speriată.

Tăcerea se aşterne iarăşi peste cetatea elenă.

— Da... murmură Pythia, presupun că tu eşti. Am trimis răspuns la patru regi astăzi, jertfa ta e pe altar şi Agamemnon va porni cât de curând să atace Troia, cum ai vrut. Ce mai vrei să fac? continuă preoteasa, pe un ton uşor iritat.

— Oh, draga mea preoteasă, nu asta e problema, se auzi oftatul ceresc.

— Atunci? întrebă ea sarcastic. Ce vrei de la mine?

— Întrebarea e ce vrei tu de la tine...

Pythia termină de aprins lumânările, apoi i se adresă cu tot calmul de care era capabilă.

— Te rog frumos să nu te mai amesteci în gândurile mele private în afara momentelor de transă. Nu e prima oară, dar sper că e ultima. Dacă toată Grecia e orbită de faptul că eşti un zeu, să ştii că eu te cunosc şi mai ales îţi ştiu slăbiciunile.

Apollo continua să-i vorbească pe un ton cald, în ciuda faptului că i s-a descoperit mascarada cu privire la grija pe care i-o poartă.

— Ţi-am simţit îndoielile. Nu ştiu ce vrei.

— Ah, măcar nu te mai preface îngrijorat, îi răspunde ea cu dezgust.

— Bine, bine, recunosc! îşi pierdu calmul. Mi-e teamă că vei renunţa la viaţa de preoteasă în Oracolul din Delfi! Dar nu poţi să negi că nu te poţi hotărî...

— Pleacă! ţipă ea. Te rog frumos, pleacă!

Apollo îşi înghiţi cuvintele şi, cu un vâjâit uşor, lipsi templul de prezenţa sa.

Pythia dărâmă mânioasă două scaune din faţa-i şi reuşi cu greu să-şi oprească o imprecaţie. Se ascunse în aşa-zisa ei încăpere şi începu să meditze. Oare avea dreptate? Pentru prima oară, conştientizase că într-adevăr vroia să plece din templu, din rutină, dar tăcerea asta anostă...gânduri abia scoase din subconştient îi umbriră faţa arsă de soare. Îşi aminti visul pe care l-a avut de atâtea ori. Singură, din câte ştia, pierdută într-un labirint ca cel al lui Minos, fugind după o umbră străvezie şi luminoasă. Era o goană nesfârşită. Ea se ghida, în vis, după chicotele şi foşnetele fustei acelei stafii. Noaptea îşi intra în drepturi, apoi devenea roşie, crepusculară...parcă toată viaţa ei depindea de găsirea acelei fantome. Şi când, în sfârşit, a prins-o, a constatat cu stupoare că se privea ochi în ochi cu ea însăşi. Da...fantoma era tot ea... Şi, ţinându-se bine la ea, a reuşit să iasă din labirint...

Pyinthia deschise ochii, trezindu-se din visare. Anii de experienţă în traducerea visurilor altora îşi spuneau cuvântul. Trebuia ca ea să se găsească. Trebuia ca ea să se definească, să ştie ce vrea de la viaţă, pentru a ieşi din labirint. Abia când se va afla pe ea însăşi şi ceea ce vrea va reuşi să străbată cu bine lungul drum al vieţii. Preoteasa se ridică în picioare şi se îndreptă spre fereastra prăfuită. Privind cerul, văzu

o pasăre ce zbura. Cuprindea cu privirea tot pământul. Dacă şi-ar fi închis ochii acea pasăre, probabil că ar fi strivit sub gene tot Pământul...

Ah, şi era atât de liberă! Putea vedea în fiecare zi lumea, cu bune şi rele, cu zei şi cu muritori, de la măritul Zeus la ultimul pastor...ar fi vrut să iasă din templu, să arunce rochia de slujitoare, să cutreiere lumea liberă, absolut liberă...cuvintele arse de focul buzelor nu au reuşit însă să iasă, întrucât stăpâna oracolului din Delfi se prelinse încet-încet într-un abis al timpului, renunţând uşor la tot ce avea, prăbuşindu-se mută în abis şi picurându-se suav în prăpastia eternităţii, devenind apoi o altă persoană, în alte vremuri, în altă viaţă...în viaţa...mea?

— Fetiţo, ce faci, dormi? Răsună vocea cuiva. Deschid ochii şi observ că sunt în camera mea, în anul două mii şase, departe de Grecia Antică, şi totuşi lângă slujitoarea zeului luminii...

— Nu, n-am nimic! Îi răspund.

A fost un vis? Nu. A fost altceva. Poate un déjà-vu. Sigur a fost un déjà-vu. În altă viaţă, poate am fost chiar eu Pythia...îndemnată de acest gând, termin chiar eu revelaţia: vreau să fiu liberă. Vreau să descopăr lumea.

M-am regăsit, în sfârşit. Voi ieşi din labirint. Ştiu asta. Şi ştiu că asta voi vrea şi peste cinci milenii, dar sub altă formă, cu altă identitate...transinfinitul a rămas neputincios, atâta timp cât ştiu ce vreau...

Poate şi alţii doresc acelaşi lucru, chiar dacă se schimbă încontinuu, clipă cu clipă, moment cu moment, temându-se de nisipul clepsidrei... şi tu, care citeşti aceste rânduri, te vei gândi pentru un moment, apoi vei reveni la grijile zilei de mâine sub influenţa subconştientă a persoanei tale din clipa următoare.

PREMIUL II

Mihalcea Silvana-Cristina, Şcoala „Mihai Eminescu", Galaţi

SUBIECTUL I

Poeta Magda Isanos descoperă frumuseţea dimineţii într-un mod inedit, printre valuri de lumină caldă, într-un spaţiu familiar, intim.

Dimineaţa este surprinsă ca simbol al optimismului, tinereţii, al seninătăţii şi nu numai, ne apare ca o prezenţă a feminităţii şi a inocenţei.

Suntem înconjuraţi de o atmosferă plină de farmec pueril, care îi atinge eului liric sufletul şi creează în mod straniu i simbioză curioasă, însă în aceasta valenţele optimismului sunt foarte mari. Dimineaţa transfigurează starea iniţială tumultoasă, înconjurată de misterul întrebărilor rămase în aşteptarea răspunsului, într-o stare de fericire, împlinire sufletească şi echilibru.

Dimineaţa, în viziunea eului liric păşeşte din cadrul exterior într-unul interior, intim în aceasta din urmă îl armonizează într-un mod surprinzător de plăcut. Cadrul intim îl deducem din prezenţa pieselor de mobilier şi a altor elemente reprezentative („în oglindă", „în casă"). Schimbarea aceasta de cadru tulbură în mod fericit viziunile eului liric, ducându-l cu gândul la tinereţe.

În acest scop a fost dusă o paralelă la sensul figurat, la simbolistica dimineţii şi la soare. Elementele aprţin acum, din anumite puncte de vedere, aceleiaşi sfere semantice. Ideea de bine gravitează în jurul poeziei în antiteză cu starea iniţială.

Cuvântul cheie „dimineaţa" dă titlul poeziei, dezvăluinu-i subiectul. Trasând o paralelă la sensul propriu, putem afirma că dimineaţa este momentul în care ne sculăm din patul adâncal nopţilor negre şi al somnului greu, trezindu-ne la realitate. Cam acelaşi lucru i se întâmplă eului liric care redă acest proces simbolistic. Eul liric, de fapt, nu s-a trezit în lumina soarelui, ci în cea a tinereţiiş a vieţii care este abia la început. Noaptea a însemnat odată grija şi setea de cunoaştere, dubiul din care a fost scos brusc.

Imaginea poetică a dimineţii este redată, în primul rând, prin personificarea ei şi a tuturor elementelor caracteristice – cu picioare goale ea păşea, fetelor-lumini, lumină pieptănată. Acest procedeu artisticeste menit să redea feminitatea, fragilitatea şi frumuseţea.

Eul liric se află în faţa unei naturi personificate monumentale care devine izvor de creaţie, marcă a perfecţiunii şi a echilibrului interior.

Lumina începutului de zi conferă eului liric sentimente înalte de fericire, ducându-l pe culmile euforiei...

Cu sensibilitatea adolescentului îndrăgostit de viață și de tot ce implică aceasta, Magda Isanos creează o definiție apropiată sufletului, care dorește să dureze... să trăiască și să fie mereu alături de inimile care bat în ritm adolescentin.

SUBIECTUL II

„Vreau să descopăr lumea!. Acestea au fost primele cuvinte pe care le-a rostit copilul cu ochii pierduți în zările albastre din spatele geamului aburit. „Să văd ce îmi poate oferi casă o văd în splendoarea ei" ...Tatăl său îl privi mirat din spatele lentilelor de la ochelarii săi. A rămas în tăcerea lui, în vârtejul de litere negre ale ziarului.

Rememorând copilăria regăsi cu ușurință aceiași ochi adânci, veșnic plini de semne de întrebare, veșnic negri și neliniștiți.

În amintirile sale iubea natura și poeziile acesteea. O iubea în pulsul ei organic și în schimbările sale fabuloase. Inima sa vibra de emoție ca aripile unui pui mic de vrabie... totul părea atât de departe însă atât de aproape...

Iubise mult condeiul de asemenea. Se pierdea într-un val hieratic de cuvinte, care se așterneau mult prea repede și mult prea duios. Visa să devină scriitor, sau pictor.

În șirul său de amintiri prăfuite își mai aruncă ochii din când pe ziarul încondeiat cu litere care acum ține doar postul unui paravan. Afară începe să plouă mărunt.

Copilul încă mai stă cu ochii aruncați în pânzele murdare ale norilor de plumb.

Picăturile grele cad în ropote ritmate pe geamul aburit.

Copilul visează din nou spre locuri îndepărtate unde numai gândul său tainic mai pătrunde din când în când...în mintea sa, țelul său începe să contureze puternic.

Tatăl său căzuse iar în capcana amintirilor, visa și el în dezamăgirea faptului împlinit. Nu își atinsese visul ce-l avuse cândva. Făcuse cea mai neinspirată alegere, împins de mâna nemiloasă a soartei. Fortuna îi jucase o farsă regretabilă.

Mânia, după cum își aduce aminte, i s-a stins treptat, ca flacăra înnăbușită a unei lumânări. Vroia să cunoască lumea din spatele tiparelor și valurilor de poze. Vroia să cunoască lumea prin propriul gând, în propriul suflet, cu ochii săi.

Soarta îl legase de casă și familie, departe de lumea dezlănțuită.

Privind către toate acestea în el încolți sentimentul de părere de rău pentru fiul său. Era oarecum trist că îi seamănă din acea privință, însă pe el era hotărât să nu îl abată din drumul său.

Copilului îi apăru pe buze un zâmbet ștrengăresc șters, din colțul gurii. Acum avea stabilit „planul de luptă".

Tatăl dădu ușor din cap, dezaprobând oarecum ceea ce credea că gândește. Un mic zâmbet era însă, ascuns în ochii lui, în spatele ochelarilor grei.

Ambii aveau același țel...unul îl pierduse mai demult în valurile vieții, însă altul îl păstra în fărâma lui de inimă, pregătit să îl atingă.

De fapt, el era acolo, la îndemâna tuturor. Cu un mic sacrificiu putea fi atins de cel mic. Tatăl și-ar fi pierdut orice continuitate. Pentru el, visul era undeva sus, suspendat de stele.

Tatăl își aruncă privirea către ceasornicul din perete. Acesta bătea clipa mărunt și prăfuit, privindu-i cu bătrânețe în ochi.

Copilul se uită spre mingea care îl aștepta într-un colț.

Ar fi plecat numaidecât să se joace... viața îi strălucea încă în ochi.

Focurile privirilor celor doi se întâlniră într-un final, apoi porniră amândouă în aceeași direcție...în zare, și gândul lor rosti tăcut, răsunând însă în urechile amândurora, zicând același lucru: „vreau să descopăr lumea...", „...vreau să descopăr..."

Zamfir Ioana, C. N. „C. Negruzzi", Iași

SUBIECTUL I

Tema naturii, frecventă în literatura noastră, a fost abordată de scriitori români reprezentativi precum Vasile Alecsandri, George Topârceanu și Lucian Blaga. Fascinați de complexitatea acesteia, ei au încercat să îi descifreze misterele, privind-o în esențialitate.

Poezia „Dimineața" reprezintă o explorare a miracolului vegetal, privit dintr-o perspectivă nouă, inedită. Natura se prefigurează ca un bal matinal, menit să descripteze frumusețea emblematică a acesteia. Poemul devine astfel o mărturisire a eului liric, nucleu de energie lăuntrică dornică să se descătușeze.

Primul vers subliniază dorința de a explora, de a-și depăși condiția, de a pătrunde într-un nou univers, a eului liric, sugerată de sintagma „vreau să descopăr". Căutarea devine o modalitate de existență a propiei individualități, privită în raport cu lumea înconjurătoare reprezentată de poeți.

Adverbul „astăzi" creează o atmosferă de mister, dar, în același timp, exprimă ideea perpetuării frumuseții naturii.

Epitetul personificator „pieptănată" sugerează că ordinea din cosmos se răsfrânge și asupra naturii, simbol veșnic al teluricului. Personificarea dimineții, prin verbul „a intrat" prezintă strânsa legătură dintre eul liric și timp, ca simbol al magiei vegetale veșnice. Astfel, ea devine o ființă umană esențială, prin ochii căreia este privită întreaga natură.

Răsunetul cristalilor creează un ecou muzical, dirijate fiind nu în exterior, ci în „casa mea". Adjectivul pronominal posesiv reprezintă o manifestare imperativă a individualității subiective privite în raport cu necunoscutul, neexploratul. Metafora „balul fetelor-lumini" subliniază frumusețea muzicală a naturii, precum și ritmul său ce îmbie la dans, definind trezirea la viață, în fiecare dimineață, a acesteia.

Strofa a treia reprezintă o mărturisire a eului liric menită să îndemne la cunoașterea aprofundată a lumii înconjurătoare. Timpul își pierde sensul, tinerețea devenind o stare indusă de o zi frumoasă. Ultimile două versuri sugerează dorința eului liric de a purta mereu cu sineamintirea aclei zile. Personificarea zilei subliniază puternica legătură afectivă dintre acesta și miracolul veșnic al naturii, exprimată și prin epitetul „frumoasă".

„Dimineața" semnifică o cale de a explora, de a cunoaște mai bine natura, ilustrată ca un bal matinal. Aceasta devine pentru eul liric o modalitate fundamentală de a fi, frumusețile ei devenind astfel o cale de a descoperi lumea. Sub fiecare cuvânt palpită un balon de semnificații ce nu pot fi ilustrate decât în lumina dimineții. Întreaga poezie reprezintă o metaforă versificată ce ilustrează o formă de autocunoaștere, având rolul de a îndemna la desăvârșirea ființei umane prin înțelegerea lumii înconjurătoare, într-un cuvânt, a naturii.

SUBIECTUL II

Pentru Liza, lumea a fost mereu un univers mărunt, guvernat însă de legi proprii, care îl transformă într-o provocare pentru oricine. Credea că viața ei nu se poate schimba, că evenimentele își urmează ordinea de dinainte stabilită, care introduc rutina cotidiană și veșnica plictiseală. Până într-o zi însă, când a descoperit că lumea în care trăiește îi poate oferi numeroase satisfacții. Când s-a descoperit pe sine.

Plictisită de monotonia unei zile de primăvară, a hotărât totuși să iasă la plimbare, în grădină. Simțind firele molatice de iarbă, s-a așezat pe pământul umed încă și a început să își plimbe degetele pe scoarța aspră a unui copac. Privea obosită acele ceasului de la mână, atrasă fiind de ordinea în care acestea se deplasau. Treptat, imaginea ceasului devenea mare, din ce în ce mai mare. Uimită, Lizei nu îi venea să creadă că micul ei ceas devenise o ființă umană, un copil pe chipul căruia erau încă imprimate cifrele romane ce împodobiseră mai devreme cadranul mic și rotund și întrebă cu teamă:

— Cine ești tu?

— Sunt visul cel dintâi. Sunt poate cea mai neînsemnată prezență din viața ta, dar cea mai importantă sunt unicul tău prieten, unul dintre mulți alții. Am venit aici pentru a-ți arăta ce înseamnă să trăiești cu adevărat, bucurându-te de ceea ce te înconjoară. Liza îl privea și nu-i venea să creadă. El însă se așeză lângă ea și începu să-i vorbească:

— Nu îți fie frică! Te voi învăța să înțelegi... În fața Lizei apăru un glob uriaș de sticlă, pe care începuseră treptat să se contureze imagini ce se derulau rapid. Îndrăzni totuși să se întrebe:

— De ce tu? De ce acum?

— Priveşte şi vei înţelege.

Cu o petală de ghiocel, el desenă prima imagine. Era un peisaj de primăvară. Razele soarelui atingeau timid mugurii frunzelor. Fire moi de iarbă străpungeau pământul umed pentru a ieşi la lumină, la viaţă. Erau primele zvâcniri ale vieţii. Un nou început.

Cu o briză dulce, el şterse imaginea primăverii, imprimând imaginea verii. Valuri se spărgeau la marginea mării într-un ecou surd. Nisipul fierbinte era răscolit de vântul ce purta parfumul sărat al mării. Viaţa palpita sub arşiţa soarelui.

O frunză aurie contură uşor imaginea serii de toamnă. Copacii dezgoliţi îmbrăţişau bruma ce se lăsa uşor. Pe jos, vântul risipea frunzele moarte, zugrăvite în culori ciudate. Din unii copaci cădeau fructe coapte ce striveau covorul de frunze.

Liza privea fascinată. Da... era o lume nouă, mai frumoasă. O lume unde viaţa palpita pretutindeni. Mirată, se întreba de ce nu apare şi ultima iamgine, cea a iernii. El îi răspunse:

— Ştiu că te întrebi de ce nu apare şi ultima. Poftim! Ia-l şi creează tu!

Liza luă creionul din mâna lui. Simţea că, în sfârşit, va putea să creeze ceva, fără constrângeri, fără tipare absurde. Desenă case acoperite de zăpadă, crengi aplecate sub povara albă de nea. Copii veseli se jucau pe ploaia de fulgi de nea. Ea se simţea pentru prima dată fericită. Globul uriaş dispăru ca prin senin. Liza spuse:

— Cine eşti cu adevărat?

— Sunt Timpul. Sunt cel care îţi dezvăluie tainele lumii înconjurătoare. Care nu urmează reguli prestabilite ci pur şi simplu propria ordine. Cel care te învaţă să cunoşti, să crezi, să visezi, să zâmbeşti. Exprimă-te! Învaţă că viaţa trebuie trăită la maxim, fiecare clipă poate fi ultima! Ai văzut că lumea e frumoasă, că fiecare zi e un miracol. Depăşeşte-ţi limitele! Zâmbeşte!

O lacrimă caldă se scurse pe obrazul Lizei în timp ce Timpul dispăru. Înţelese că lumea înconjurătoare reprezintă o şansă de-ţi crea propriul destin, de a trăi. Amintindu-şi de cuvintele lui, zâmbi uşor şi apoi închise ochii. Îşi permitea să viseze...îşi spuse încet, în timp ce paşii o purtau spre lumea viselor:

— Vreau să visez! Vreau să descopăr lumea, să-mi depăşesc limitele! Vreau să fiu eu...!

PREMIUL III

Burghelea Manuela, Şcoala NR. 4, Vaslui

P.S. pentru estetica lucrării

SUBIECTUL I

Magda Isanos se impune în literatura română printr-o viziune inedită şi unică asupra naturii. Frumuseţea mediului înconjurător i-a inspirat minunate creaţii printre care se numără şi poezia „Dimineţa". Poeta încearcă să transmită cititorului starea ei de spirit, impresiile şi emoţiile pe care i le trezeşte venirea dimineţii.

Titlul, format dintr- un substantiv comun, denumeşte momentul zilei, dimineaţa, timpul când întreaga natură se pregăteşte pentru o nouă zi. Poezia se înscrie în tema naturii. Este o operă lirică, aparţine genului liric. Poeta exprimă în mod direct, idei, gânduri, concepţii, impresii. Eul liric exprimă sentimente de dragoste şi de admiraţie faţă de natură. Se identifică prin verbe şi pronume la persoanele I şi a II-a: „vreau", „mi-", „iţi", „te". Poezia are aspectul unui monolog liric.

Ca mod de expunere, se foloseşte descrierea, care se realizează cu ajutorul procedeelor artistice şi al imaginilor artistice. Magda Isanos se dovedeşte o extraordinară poetă a clipei, a frânturii de existenţă trăită. Ea îşi exprimă încă din primul vers propria voinţă: „vreau să descopăr lumea", adică să pătrundă în misterele universului şi ale vieţii. Accentul nu cade pe cunoaştere, ci pe percepţie, pe interpretare şi înţelegere. Poezia este o confesiune a unui crez liric care cere să se exprime la persoana I: „n-am crezut... că-i frumoasă". Momentul zilei pare să-i schimbe însă această impresie. Clipa trăită poartă o posibilă revelaţie, dându-i poetei imboldul de a descoperi lumea. Magda Isanos transpune dimineaţa în spaţiul ficţiunii,

imaginând-o ca pe o ființă tainică, misterioasă, pe care o simte alături de ea. Lumina este descrisă printr-un epitet personificator - „lumină pieptănată". Ultimul vers al primei strofe constituie o imagine de mișcare și, totodată, o personificare: „lumina mi-a intrat în casă", prin care este sugerată apropierea de sufletul poetei.

Strofa a II-a este constituită de personificarea dimineții. Asemănarea cu o ființă umană îi permite poetei să se identifice, ca stare de spirit, aceasta. În descrierea acestei entități superioare predomină metaforele: „picioare", „balul fetelor-lumini". Mersul încet, lin este sugerat de imaginea de mișcare „ca pășea", care este, de asemenea, personificare. Strălucirea este redată printr-o imagine auditivă „răsună cristalul". Creând un univers propice visării, meditației, poeta își imaginează acest moment al zilei ca pe o scenă dintr-un basm. Balul dimineții are loc chiar la lumina soarelui, cât și la lumina ca stare de spirit din sufletul poetei. Simbolul luminii semnifică aspirația către un destin fericit, exprimând optimism și fericire.

În strofa a III-a, poeta meditează la destinul ei, asociind soarelui și dimineții tinerețea, pofta de viață. Se adresează direct ființei magice prin intermediul vocativului „zi frumoasă", exprimând totodată admirația pentru aceasta. Poeta încearcă să răpească ceva din frumusețea și bunătatea acesteia. Îi soarbe armonia, de care se simte legată în eternitate și pe care vrea să o păstreze pentru sine. Comuniunea om-natură este prezentată ca o dispersie a individului în natură.

Versificația este în strânsă legătură cu conținutul poeziei. Creația este alcătuită din trei strofe. Prima strofă are rimă încrucișată, iar ultimile două - îmbrățișată. Scrisă în catrene, poezia se caracterizează printr-un echilibru uimitor, prin muzicalitatea versurilor și prin originalitatea stilului.

Percepția subiectivă a scriitoarei reușește să transmită cititorului starea de vis, de calm, de armonie.poezia nu apare ca rezultat finit, ca operă, ci ca descărcare spontană de energii. Implicată afectiv în discursul liric, Magda Isanos impresionează prin sensibilitatea sa creativă, înscriindu-se în rândul marilor poeți contemporani ai literaturii române.

SUBIECTUL II

Mi-a plăcut totdeauna să descopăr și să dezleg tainele din jurul meu. Sunt pasionat de excursii și de călătorii, prin care reușesc să înțeleg tot ce se întâmplă în natură și să găsesc o parte frumoasă în tot ce mă înconjoară. Mi-am propus să devin explorator, un temerar ce înfruntă timpul și spațiul, mânat de idealul creației.

Îmi amintesc și acum excursia făcută acum doi ani în munții Bucegi, împreună cu domnul profesor de geografie și cu câțiva colegi de clasă. Am plecat într-o dimineață splendidă de mai și, după un lung și obositor traseu, ne-am așezat la poalele muntelui, unde ne-am decis să amplasăm corturile și să înnoptăm. Odată cu lăsarea serii, ne-am așezat în jurul focului de tabără, privind uimiți cerul în flăcările amurgului. Șiruri nesfârșite de brazi înalți l-au sprijinit ca niște coloane uriașe sub o boltă încinsă. Am adormit cu privirea la stelele nopții și la luna plină de vrajă.

Când m-am trezit, nu am văzut în jurul meu pe nimeni și m-am gândit că s-au dus toți la izvorul din apropiere, să aducă apă. M-am sculat încetișor, contemplând dimineața de o frumusețe stranie pe care numai în munții patriei o poți gusta cu adevărat. Un glas ciudat a răsunat deodată în toată pădurea, cuprinzând apoi copacii în hohote molipsitoare de râs. Am întors brusc capul, ca să văd în spatele meu un om bătrân, uscățiv și palid, probabil un pădurar. M-am îndepărtat în grabă, dorindu-mi din tot sufletul să-l găsesc mai repede pe domnul profesor, însă l-am văzut pe bătrân urmărindu-mă cu pași amenințători. Aproape fugind, am urmat o potecă ascunsă în spatele unor tufișuri, până când am ajuns pe marginea unei prăpăstii. Mi s-a părut deodată că aud zgomot de pași în jurul meu și un mormăit încet. Abia atunci mi-am făcut curaj să mă urc într-un brad înalt, apropiat de prăpastie. Un strigăt putenic a răsunat în spatele meu, făcându-ma să tresar. Creanga mea s-a rupt deodată, iar eu m-am prăbușit în brațele puternice ale unui molid. Am rămas acolo, foarte speriat, neputând să mă dau jos și întrebându-mă ce se va întâmpla cu mine. În cele din urmă, din pricina oboselii, am adormit.

M-am trezit a doua zi în coliba pădurarului. Mi-a adresat un zâmbet cald și o privire veselă. Am înțeles că a fot foarte îngrijorat din pricina mea, că m-a găsit pe iarbă lângă molid, și că m-a adus la el acasă. Primul meu gând a fost să-i mulțumesc și i-am cerut iertare pentru purtarea mea neîncrezătoare de la început. Am petrecut câteva zile cu el, până i-am găsit pe domnul profesor și pe colegi. Acele clipe m-au învățat că, înainte de toate, trebuie să mă descopăr pe mine și pe cei din jur, pentru a putea înțelege tot

ce se întâmplă în natură. Traseele pe care le-am parcurs m-au dus cu gândul la faptul că viața este o călătorie prin minunile ce le întâlnesc la tot pasul, dar o călătorie fără întoarcere. Mi-am propus să nu renunț la idealul de a explora și de a descoperi frumusețea divină a mediului înconjurător.

Călin Ioana-Georgiana, Școala „Alexandru Ciucurencu", Tulcea

 P.S. pentru cea mai bună structură narativă.

SUBIECTUL I

Poetă de originalitate inconfundabilă, Magda Isanos își exprimă în poezia „Dimineața" dorința de a descoperi lumea, de a o vedea așa cum numai ea poate, fapt ce o face să dezvăluie natura într-o „zi frumoasă".

Deși la început versurile au notă de dezamăgire, pe măsură ce se descoperă mai mult totul devine vesel, cald, însă se păstrează și o ușoară stare meditativă, făcându-l parcă pe cititor să devină una cu poezia.

Deschizându-și sufletul, scriitoarea afirmă că nu cunoaște lumea așa cum i-ar plăcea, că nu i-a văzut niciodată frumusețea poetică. Ușor, simte totuși să renunțe odată cu dimineața, a cărei prezentare se face metaforic, datorită intrării acesteia „cu lumina pieptănată", simbolizând razele dispersate ale soarelui.

Personificată, aceasta capătă trăsături umane, sugerate vers cu vers. Este imaginată „cu picioare goale", poate datorită căldurii pe care o aduce, pășind ușor în casă, de parcă nu ar fi dorit să fie observată. Astrul ceresc al zilei se reflectă în oglindă, în viziunea poetei răsunând metaforic și realizând astfel o impresionantă imagine auditivă, încărcată în același timp și de vizual. Pe muzica delicată din casă, „dimineața strămutase balul", atmosfera caldă, blândă, dând o stare de împăcare.

Dansul „fetelor-lumini", plin de seninătate și zâmbete, sugerate doar, este un mod în care eul liric se regăsește, dându-și seama „că-i bine să fie tânăr când afară-i soare", viața neavând preț.

Împăcată cu sine, poeta se adresează în final direct zilei ce i-a adus zâmbetul pe buze, exprimându-și puternica dorință de a o lua cu ea pentru ca totul să i se pară la fel de fascinant, încărcat de inspirația de mult căutată, pe care a găsit-o unde nu se așteptase: în natură, mai exact în lumina soarelui de dimineață, ce se răsfrânge peste tot, chiar de este podeaua pe care „pășește cu picioare goale", „oglindă", sau pur și simplu întreaga „casă".

Fiind un text liric, limbajul este figurat, ieșind în prim plan metafora („răsuna cristalul", „balul fetelor- lumini") și personificarea („dimineața mi-a intrat în casă", „cu picioare goale ea pășea"), ce se îmbină armonios, dând efecte încântătoare. Totul este transfigurat, trecut prin filtrul de imaginație al poetei și devine un element pur și simplu original, reprezentativ în operă. Epitetele detaliază trăsăturile elementelor înfățișate, asigurând cititorului o viziune mai clară asupra lor, dar realizând în același timp, alături de celelalte figuri de stil, superbe imagini. Vizualul, auditivul și motricul se întrepătrund original, totul prezentându-se într-o deplină armonie („cu picioare goale ea pășea", „răsuna cristalul", „balul fetelor- lumini").

Structurată în catrene, poezia are rimă variată, în prima strofă fiind încrucișată, iar în ultimile două îmbrățișată. Împreună cu ritmul, aceasta dă o cadență blândă discursului liric, în acord cu starea eului. Măsura este de 9-12 silabe.

Dezvăluindu-și cele mai profunde dorințe și sentimente, Magda Isanos reușește să se impună prin originalitate, stil, „Dimineața" făcând cititorul să se recunoască ușor printre versurile încântătoare ale acesteia.

SUBIECTUL II

Am vrut să descopăr lumea...

„Lumea... poate sunt prea mică să o cunosc cu adevărat. Se întinde în toate cele patru zări, învinge barierele neînchipuite ale timpului, totuși fac și eu parte din ea..."

Maria medita profund la aceste cuvinte, scrise pe o bucățică de hârtie în timpul unei plictisitoare ore de istorie. Stătea acum, pierdută în gânduri pe o bancă solitară în parc. Îi plăcea mult locul acela,

înconjurat de verdeață, unde lumina se răsfrângea delicat în lacul din fața-i. Totuşi, singurătatea devenise prea apăsătoare.

Observa melancolică bobocei firavi ai arborilor deschizându-se în bătaia soarelui de primăvară, dar nu o sensibiliza deloc. Se simțea o străină printre toți şi toate, căuta să-şi descopere adevărata identitate. Telefonul îi suna înfundat din minut în minut. Erau prieteni, colegi, frați...aşa ar fi trebuit să-i numească, dar rămânea indiferentă.

Atrasă de un nor ciudat, călător înfocat pe cerul de un albastru pur, fata se ridică, făcând uşor câțiva paşi. Mersul îi era greoi, apăsat, iar ochii-i trişti ascundeau lacrimi. Abia mai vedea. Urmărea totuşi cu delicatețe ceea ce în viziunea ei părea un micuț ghemotoc de lână, observându-i chiar şi cele mai minuscule detalii.

Deodată, numele ei răsună în tot parcul. Micile gângănii răspândite printre firile de iarbă tresar, speriate de glasul unui adolescent rătăcit. Maria priveşte nelămurită în toate direcțiile, observându-l pe Andrei, un fost coleg de clasă. Doar el ştia unde o putea găsi, o cunoştea mult prea bine.

Fericită că întâlneşte pe cineva drag, se apropie zâmbind de el. Băiatul îi citeşte parcă gândurile, salutând-o din depărtare. Cei doi se aşază pe aceeaşi bancă solitară de la început, devenită un loc în care melancolia te cuprinde fără să vrei. Tânărul se lasă visător purtat de imaginație, mintea fiindu-i invadată de ideile de pe hârtiuța Mariei, ce o găsise mototolită pe jos.

Stăpân totuşi pe sine, Andrei îi conduce privirea spre apa cristalină.

— Priveşte până în adâncuri... eu deja observ peştişorii zglobii ce se joacă printre labirintul de alge. Uită-te în sus... cerul e al nostru.

Fata îl vede mult prea ciudat. Ea nu vroia decât să descopere lumea. Se pierduse pentru o clipă, dar acum avea acelaşi sentiment de singurătate. Printr-un impuls de moment se ridică de pe bancă şi începe să alerge. Era o intrusă. Ajunge în stradă, unde totul se desfăşura ca de obicei.

Maşinile colindau şoseaua de un gri mort, iar praful era stăpân. Aveau însă un scop bine definit, nu se aflau în situația ei, ce se căuta continuu.

„Ele chiar au descoperit lumea...” fata începe să gândească tare, atrăgând atenția celor din jur. Zeci de persoane îşi întorc fețele palide, surprinse în timpul desfăşurării lucrurilor cotidiene. Maria vede în fiecare un suflet împlinit, vesel, cu speranțe, lăsând o lacrimă să-i curgă din ochii mari şi verzi, în ton cu primăvara.

Speriată, se întoarce în parc, găsindu-l pe Andrei lângă o salcie bătrână, cu ramurile căzând în apa străvezie. Fata îl îmbrățişează ciudat, de parcă nu l-ar mai fi văzut niciodată.

Pe fața-i luminată doar pe jumătate de soarele sfios, se putea citi o clară răceală, un suflet de gheață.

— Am vrut doar să descopăr lumea... ştiu că am greşit, căci o cunoşteam deja.

MENȚIUNI

Bouariu Alexandra, Şcoala Nr. 6 „Grigore Antipa”, Botoşani

SUBIECTUL I

Magda Isanos a impresionat şi impresionează generații de-a rândul, nu numai prin varietatea tematică a operei, ci şi prin realizarea artistică a acesteia.

Titlul „Dimineața” e sugestiv, substantivul articulat „dimineața” în nominativ atrage atenția cititorului asupra faptului că acest moment al zilei este mereu un nou început de viață, căci întreaga suflare se închină dimineții.

Modul de expunere dominant este descrierea, poezia înfățişând dorința mistuitoare a fiecărui suflet pustiu de a ajunge să-şi îndeplinească țelul propus, să fie capabil de a atinge perfecțiunea, dar în barca sa pe fluviul vieții să contemple lumea ce-l înconjoară.

Se creează două universuri: un univers al dimineții pasionate de parfumul lumii cu elementele sale specifice („lumea”, „poeții”, „picioarele goale”) şi unul prin care se exprimă dorința poetului de a atinge perfecțiunea, care, în esență, poate reliefa originalitatea miracolului suprem.

Limbajul este figurat, dominând metafora („lumină", „casă") și personificarea („a intrat", „păşea"), căci poezia e o îmbinare neașteptată de cuvinte, de sunete și de culori.

Apar cuvinte „cheie": „lumea", „poeții", „astăzi", „niciodată", „lumină", care reliefează truda poetului de transfigurare a realității într-un univers nou, greu de definit: al esențelor, al închipuirii.

Dimineața, eul liric simte vraja copilăriei și „descoperă lumea", „cum spun poeții că-i frumoasă".

Poezia debutează cu verbul la imperfect „vreau" și cel la conjunctiv „să descopăr", care sugerează chiar dorința omului de a cunoaște încă de mic lumea. „Niciodată" eul liric nu a crezut că va primi „darul haric" de la Dumnezeu și că va putea să-și asume destinul colectivității, devenind mesagerul celor mulți.

În antiteză cu adverbul „niciodată", apare adverbul „astăzi", care are rolul de a evidenția distanța imensă dintre prezent și trecut, poarta ferecată care ne desparte de vârsta de aur.

Trecând spre adolescență, poetul simte cum dimineața personificată i-a intrat în casă și, odată cu ea, noi sentimente au înflorit în sufletul lui. Epitetul personificator „pieptănată" și metafora „lumină" sugerează puritatea drumului spre mântuire, spre perfecțiune.

Dimineata, poate și vârsta primei iubiri, personificată, „pășea" timidă, „cu picioarele goale". Epitetul „goale" și personificarea „pășea" reliefează dorința poetului, deja adult, de a mai simți fiorul blând al dimineții din copilărie.

Imaginea auditivă „în oglindă răsuna cristalul" creionează două planuri: unul terestru și unul cosmic, dar „oglinda" reflectă nu numai două lumi, fiind poarta ce le desparte, ea tălmăcește sentimentele umane în cuvinte.

„În casa mea" e numai fericire, deoarece lumina jucăușă trimisă de regele soare a pătruns în sufletul poetului. Metaforele „balul fetelor – lumini" (hiperbolică), „casa mea" pun în lumină trăirile eului liric, bucuria, dar și emoția acestuia.

În strofa a III-a, perspectiva eului liric se schimbă, pășind acum spre vârsta înțelepciunii.

Insistența asupra pronumelui personal de persoana I „eu", „mă", „mine" face simțită prezența eului liric, sporind subiectivismul.

Poetul simte cât de bine e să fii tânăr și să-ți trăiești viața conform destinului, încercând să treci peste hopurile ei: „eu mă gândeam că-i bine/Să fiu tânăr când afară-i soare". El vrea să păstreze măcar imaginea momentelor minunate, deoarece timpul nu poate fi dat înapoi. El simte că poate transfigura aceste clipe în catapetisme de cuvinte, în turle și sarcofage de cuvinte.

La nivel fonetic se observă asonanța vocalei „a" și aliterația consoanelor „r" și „l", care reliefează scurgerea timpului, dar și bucuria omului de a găsi un nou început în fiecare „dimineață".

Subiectivismul dă muzicalitate, accentuată de elementele prozodice: rimă îmbrățișată și încrucișată, ritm trohaic, măsură de 10-12 silabe.

Trecută prin filtrul sensibilității poetului, al meșteșugarului de cuvinte, poezia „Dimineața" demonstrează încă o dată de ce scrisul „e un meșteșug ferice, dar blestemat".

SUBIECTUL II

Mă văd drumeț pe cărările vieții. Oare am greșit? Oare mi-am abătut drumul în fluviul vieții? Doamne, îndrumă-mă!

Alexandra este o fată ciudată. Nu e optimistă și nu crede că „adevărul acestei lumi va fi acceptat de o comisie..."

Am o singură dorință: vreau să descopăr lumea!

Mergând pe ramura copacului înflorit, mama mă îndrumă. Ea îmi arată „stelele negre ale luminii", armonia firului de iarbă într-o dimineață cu soare. Picioarele uriașe ale scaunelor sunt astăzi doar o pădure fantastică prin care trec pe podul de gheață făurit de cel mai mare meșteșugar.

Simt că pot mângâia lumina pieptănată ce-mi pătrunde în casă. Mama, o fire tăcută și făuritoare de frumos, nu crede că aș putea să simt vibrațiile acestei lumi; știe că nu orice furnică poate atinge perfecțiunea, dar...

Eu vreau să descopăr lumea și să-mi asum destinul colectivității, devenind mesagerul celor mulți. Ei vor?

Acum, am ajuns departe în Marea descoperire. Cam la mijlocul drumului, apare pianistul meu, Lucian. Am descoperit „în ăst episod" al vieții că, după ce ai trecut de descântecul părinților, ai nevoie de altcineva care să-ți împărtășească lumea.

În oglindă deja răsună cristalul. Când simt că prin mâinile mele trece un izvor de viață, îmi dau seama că am descoperit cuvântul, esență și cauză a lumii. Lumea profană este o manifestare a Cuvântului lui Dumnezeu, căci Sfânta Evanghelie după Ioan confirmă: „dintr-un început a fost Cuvântul, și Cuvântul era ca Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul."

Aș vrea să nu tălmăcesc numai sentimentele în cuvinte, ci să descopăr lumea din care curcubeul își bea frumusețea și neființa.

Alexandra e mută ca o lebădă în patria sa…

Cârciumaru Andra, Școala „Tudor Vladimirescu", Drăgășani

SUBIECTUL I

Arta poetică propune o realitate transfigurată, iar poezia „Dimineața" de Magda Isanos este o meditație asupra depășirii condiției umane, asupra ieșirii din material și contopirii cu spiritualul.

Încă din titlul, exprimat prin metafora „Dimineața", prin sensul său, se sugerează începutul, iar forma articulată sugerează ideea că spațiul creat îi este cunoscut eului liric, este un cadru familiar.

Poezia se deschide cu o mărturisire, cu aspirația eului liric de a descoperi lumea, de a intra în comuniune cu ea. Eul aspiră la cunoașterea absolută, vrea să descopere, să cunoască, să se convingă că lumea este frumoasă, așa cum spun poeții.

Conjuncția coordonatoare adversativă „însă" schimbă coordonatele spațiului, introducând o nouă secvență.

Secvența a doua se deschide cu imaginea luminii, care este asociată dimineții și reprezintă dublul de esență ce participă la creație.

Personificarea „părea" umanizează spațiul, apropiindu-l pe eul liric de acesta. Dimineața este văzută ca o ființă care pătrunde în viața eului liric, luminându-i-o, făcându-i-o frumoasă, iar eul o venerează, o prețuiește, o respectă.

Oglinda este cea care captează imaginea, esența și le reține, iar ceea ce reflectă este realitatea, ca și în „Noapte de decemvrie" de Alexandru Macedonski, când oglinda captează imaginea tânărului cu plete de aur, cu chip angelic și restituie imaginea unei pocitanii unei pocitanii.

Metafora „balul" sugerează ideea de sărbătoare, de joc și voie bună, și, strămutat în casa eului liric, aduce cu sine bucurie, sugerând ideea că întreg spațiul este în sărbătoare. Dimineața aduce balul, sărbătoarea în casa eului liric și convertește totul într-un spațiu mitic, de poveste.

Poezia se închide cu imaginea eului liric surprins într-un moment de meditație, sugerat prin verbul „mă gândeam", care sugerează ipostaza eului liric într-o stare de melancolie, o încercare de regăsire de sine.

Frumusețea naturii este asociată cu starea sufletească a eului liric, acesta dorind să fie tânăr mereu când afară este soare.

Poezia este alcătuită din trei catrene și este originală prin rima împerecheată, ritmul trohaic și măsura de 10/10 silabe.

SUBIECTUL II

Mi-am agățat sufletul de un nor sihastru și am început să sorb din paharul cu amintiri dulci și plăcute… Fel de fel de lucruri din vremea copilăriei îmi treceau prin minte. Cu zâmbet cald pe buze și nostalgie de nedescris în suflet, am remarcat întâmplări din cea mai frumoasă vârstă din viață…

Odată, pe când soarele dezmierda cu raze suave întreaga ființă și totul se gătise în sărbătoare, veneam cu pași grăbiți spre casa bunicilor. Pe banca de la poartă, mă aștepta bunicul, cu chipul blând și cald, după cum îi era obiceiul. Anii vieții, presărați cu bucurii și necazuri, ninseseră peste părul și barba lui mult alb… mereu când îl întrebam dacă a îmbătrânit îmi spunea că sunt de fapt petale căzute din vișinul de la poartă, martorul atâtor povești cu zmei și prințese spuse de bunicul.

Într-o zi, i-am mărturisit că vreau să descopăr lumea… A zâmbit gingaș și mi-a spus că lumea e mare și că e imposibil s-o descopăr pe toată așa, într-o zi că pot începe prin a cunoaște împrejurimile, frumoasele locuri de lângă satul acela pitoresc, așezat la poalele munților… Am zâmbit mulțumită și am așteptat cu nerăbdare a doua zi, când am pornit în „expediție".

Noaptea a trecut foarte greu... Eram emoţionată şi entuziasmată că voi începe să descopăr... Imediat ce soarele a început să-şi spele chipul în râul rece şi limpede ce trecea pe lângă casă, am pornit spre pădure.

Sufletul îmi era încărcat de o puternică emoţie. Simţeam cum un val de răcoare îmi inundă întreaga fiinţă. Paşii-mi erau mari şi repezi, sufletul emoţionat şi nerăbdător. Simţeam că sunt pe cale să descopăr lumea şi aveam o dorinţă aprigă să aflu tainele lumii, să fiu eu cea care descoperă taine, secrete, locuri necunoscute şi nebănuit de frumoase...

Drumul până la codru a fost lung şi anevoios, plin de emoţie şi nerăbdare. Am păşit cu teamă, dar în acelaşi timp cu îndrăzneală printre copaci. Soarele, cu degete lungi şi firave mângâia mugurii de pe crengile copacilor. Jos, în iarba moale,crudă şi abia răsărită era un concert de gâze, o simfonie superbă care încânta întreaga fire.

La capătul acelei cărări înguste şi întortocheate, m-am lovit de o uşă... Era închisă şi nu aveam cheia... Îmi doream cu disperare să aflu ce e dincolo de ea, ce ascunde, să descopăr tainele ei. Cheia aveam s-o dobândesc după ce aflam unde este... Totul era învăluit în mister şi îmi promisesem mie însâmi că voi afla aceste secrete. Pentru prima dată, m-am simţit neputincioasă... Curiozitatea şi lipsa de putere de a aştepta îmi erau cei mai mari duşmani. Şi atunci am început să caut, să întreb şi nu voiam să accept ajutorul nimănui, nu voiam să primesc nimic fără să trudesc. Îmi doream să aflu totul singură, dar era greu... Nu am aflat uşor, pentru că nu am vrut să-mi spună cineva, dar speranţa şi dorinţa nu mi le-am pierdut. Vreau în continuare să descopăr lumea, să descopăr lucruri frumoase, de a căror existenţă nu am habar, vreau să aflu taine,vreau să prind aripi, să mă desprind de material, de lumesc şi să zbor la cer, să ating norii, să mă contopesc cu ei, să am soarta lor...să mă topesc picătură cu picătură şi să ajung din nou pe pământ, să fiu perpetua existenţă a vieţii, a absolutului...

„Dimineața" de M. Isanos

Cîrjă Mihai Vasile, Şcoala Nr.11 „Miron Costin", Suceava

P.S. pentru vocabular elevat

SUBIECTUL I

Sub spectrul contemplării eului liric se proiectează o renaştere spirituală voită, chiar dorită cu adorare, printr-o abundenţă de sentimente pozitive, încadrate diacronic pe planul complex al tuturor forţelor formative ale conului renascentist. Complexul evolutiv în sine se enclitizează pe formele antagonice ale vieţii: modus vivendi, atitudine, acţiune precum şi factorii determinativi externi, fie ei supletivi sau obligatorii pentru o conturare cât mai concretă a existenţei. Poezia este o creaţie a imaginaţiei creatoare (spre deosebire de imaginaţia reproductivă, care nu are ca rezultat un original), deci un original, deşi are caracter apodictic determinat de trăirile a priori antitetice cu cele a posteriori). Renaşterea simbolizează prin lumină (dimineaţă-Soare-Apollo, zeul Soarelui, în apoziţie cu a prioricaracterul dionisiac evident) determină caracterul apolinic al noii vieţi şi al acelui alter ego creat în urma proceselor evolutive complexe. Lumina simbolizează planul vegetal, cosmic şi chiar cosmogonic, deşi ele fiind neprecizate sunt deduse direct prin actul comprehensiunii; deci există o multisimilitudine reciprocă între toate planurile, în existenţa monolitică având caracter subsidiar reciproc.

Tot acest mixtum compositum de monade (concept al lui Leibniz în „Monadologia"- fiecare monadă este dotată cu senzaţie, percepţie şi tendinţă) elemente formative ale unei lumi a ideilor (Platon) se reduce a fi o existenţă inefabilă şi intangibilă sub forme concret fizice sau prezente sub forma unui materialism dialectic (Marx).

„Oglinda" dimineţii prezintă preludiul arhetipic pentru forma eminamente finală ; deşi forma de arhehip (termen folosit sub accepţia lui Platon) este imanentă creaţiei şi vieţii, iar atunci când este posibilă atingerea ei, procesul evolutiv în forma sa finală ia forma impresiei, „atingerea" fiind intangibilă existenţei. Oglinda reprezintă subzistenţa „dimineţii" ca sens asertoric, printr-o proiecţie a acesteia mai mult virtuală („răsună cristalul") şi în accepţie totul apodictică, în urma faptului asertoric (dimineaţa în sine); deşi forma este virtuală ea se poate prezenta printr-o existenţă abstractă.

Starea fizică mentală este în deplină concordanţă cu factorii externi („să fiu tânăr" - soare, zi frumoasă), care au ca fundament factorul existenţialist primordial: lumina, prezentă în urma procesului emanativ (având ca subiect soarele), deci se promovează cosmogonia unui alter ego prin emanatism.

Multitudinea planurilor (gnomic, cosmogonic, cosmic, vegetal) creează acea „cetățenie universală". Elementele gnomice („eu mă gândeam că-i bine") se întâlnesc cu cele literare în semignoza compendivă a eului liric întru crearea acelui alter ego prin funcția ab initio , spre atingerea absolutului sau măcar a impresiei acesteia, ca preludiu al renașterii apogeistice. Predilecția pentru sentimental propriu diacronic pozitivist se naște în urma relaționării concrete și a comprehensiunii gnomice. Ca mobil pentru expresivitate se folosesc compendium-urile artistice ca metodă epistemologică pentru a pătrunde în mrejele gnoseologice ale gândirii proprii. Se evidențiază ca figuri de stil: personificarea („lumină pieptănată", „dimineața mi-a intrat în casă", „ea pășea"), metafora: „cu picioare goale ea pășea"...

În concluzie, se promovează cosmogonia emanativă ca formă renascentistă, spre crearea unei „cetățenii universale" prin elemente de prozodie.

Subiectul II

Să descopăr lumea...dar oare există ea cu adevărat? „Nosce te ipsum" cum spuneau latinii... și „Notem per se". Cel mai sigur pentru a descoperi lumea trebuie întâi sa ne descoperim pe noi înșine... lumea noastră sub forma ei monolitică, dar compusă prin segmente duale : fizic-rațiune și la rândul său rațiunea în conștient –subconștient. Oare sub ce hegemonie se ascunde lumea noastră ? Sub deplinătatea hedonică, eudemonică în antiteză cu morala kantiană a fericirii morale meritate, acesta fiind sentimentul suprem cel mai veridic. În fiecare lume există un ad infinitum de hegemonii, afirmație enepirică, dar posibilă, deci apodictică (sub accepția lui Husserl spre deosebire de accepția generală a lui Kant). Hegemonia se definește prin modus vivendi-ul fiecăruia (apolinic – dionisiac); desigur aici intervine și sfera temporală indefinibilă ca și spațiu, astfel se pune problema „marii treceri..." „poți să mori chiar și-naintea de-a muri..." poți trăi întru veșnicie în bălți de soare ucis sau poți culege argintul florilor de mai...

Ca raționament în ceea ce privește „acțiunea lumii" nu se poate defini eminamente terminologia, ci doar prin inducție-deducție se poate face o mică sinteză. Iată că se face o nouă distincție cazul general și particular. În deducție putem aplica silogismele : „Majoritatea oamenilor cred într-un Dumnezeu" – „Eu sunt om" – „Eu cred într-un Dumnezeu", dar chiar și aici există marja de eroare „majoritatea oamenilor", adică lumea este reprezentată fără cazurile excepționale... prolix... neștiut... Dar poate că eu sunt excepția care întărește regula... poate că eu sunt unic (continuăm sinteza pe toate silogismele posibile...) prin caracterul meu de neînlocuit... Sau lumea este excepția, în sens de hibrid, excepția care mă întărește pe mine ego-ul hegemonic mie însumi (desigur, sub acțiunea unei autorități divine), dar aceasta fiind doar un context un factor determinativ pentru autohegemonia mea. ?

Astfel se impune conștientul și subconștientul, sub formule ego și alter ego, care concura la o autohegemonie autorhică, dar nu individualistă. Psihanalitic se impune înăuntrul raționalului statutul hegemonic alternativ între conștient și subconștient, două persoane inefabile și abstracte ca formă. Practic subconștientul este o formă supletivă abatoare a rațiunii, un derivat al conștientului care apare în situații de nod gordian psihic; dar și sufletul sub forma sa psihică joacă un rol important pentru etapele diacronice ale procesului comprehensiv al situației prezente. Alter ego este o scăpare, o salvare a ego-ului în sine derivat din mai multe elemente constituente psihologic ale omului sub forma sa abstractă. Atribuim astfel omului o existență sub forma sa duală... un monolit sub două aspecte distincte...

Lumea este formată din noi și accepțiile noastre, uneori cu aspecte de paralogism, dar... Lumea din jurul nostru o creăm noi prin noi înșine. Caracterul ei este mai mult decât interpretativ, nefiind posibile două accepții strict identice asupra ei sau asupra vreunui element formativ.

Chitoi Dana-Gabriela, Școala Nr. 24 „Ion Jalea", Constanța

SUBIECTUL I

Textul literar „Dimineața" de Magda Isanos are ca tema noul început, dorința eului liric de a cunoaște lumea, de a explora-o în toată măreția și frumusețea ei.

Titlul sugerează perioada zilei descrisă, și anume, dimineața, simbolizând un nou început.

În prima strofă, eul liric își exprimă dorința puternică de a cunoaște lumea în toată splendoarea sa. În sintagma „n-am crezut, cum spun poeții, că-i frumoasă" este sugerată nesiguranța firească, teama de

necunoscut, de întuneric. Lumina este un simbol al cunoaşterii, aşadar epitetul „lumină pieptănată" semnifică liniştea interioară, calmul provocate de acel sentiment minunat de explorare a universului. Personificarea „dimineaţa a intrat" sugerează siguranţa generată de „lumina" acelui tărâm necunoscut pe care la început a păşit cu teamă.

În cea de-a doua strofă, este sugerată bucuria şi liniştea interioară simţite de cititorul care la început se cufundă cu teamă şi nesiguranţă în magnificul ocean al literaturii, însă o dată pătruns se lasă lin purtat pe valurile lui. Substantivul „picioare" este un simbol al mişcării, deci epitetul „picioare goale" sugerează nesiguranţa cu care este parcurs la început drumul lecturii. În oglindă se reflectă adevărul, cristalul simbolizând adevărul pur, curat regăsit în lumea fascinantă a cărţilor. Metafora „fetelor-lumini" semnifică inocenţa, puritatea cunoaşterii. Sintagma „casa mea" sugerează un loc de protecţie, de siguranţă.

A treia strofă reflectă bucuria şi liniştea interioară regăsită în lumea liberă a cărţilor. Soarele este simbolul cunoaşterii, în primele versuri, eul liric exprimându-şi fericirea generată de libertatea cunoaşterii.

Acest text literar, surprinde bucuria şi calmitatea generate de acea experienţă în lumea fantastică a cărţilor, lumina pură a dimineţii contemplându-se cu liniştea, fericirea din sufletul eului liric.

Fiind o operă lirică, sunt utilizate imagini artistice vizuale, figuri de stil, sunt exprimate sentimentele eului liric.

Tema acestei opere reprezintă contemplarea liniştii, bucuriei generate de dimineaţa însorită cu dorinţa de autodepăşire, şi calmul provocate în crearea textului poetic liric.

SUBIECTUL II

Era o dimineaţă minunată de primăvară... Cerul ca o mantie de azur se întindea albastru şi nesfârşit, iar soarele ca un mare împărat îşi împrăştia pretutindeni lumina incandescentă şi orbitoare...

Eram la bunici împreună cu prietena mea, Eliza, plimbându-ne prin livezile înflorite... Mergeam cu paşi mici şi amorţiţi, urmărind natura care abia se trezise dintr-un vis mirific. Ea era neliniştită, privea concentrată pomii care purtau grele poveri de zahăr în spate, păsările ciripind triluri sfinte, inspira adânc mireasma ameţitoare a florilor de cais... Dar nu părea să fie ea... parcă nu vedea natura plină de viaţă... o simţea.

Eliza este o persoană deschisă şi optimistă, spunându-mi tot ce se întâmpla cu ea. În ultimul timp, dispărea exact când nu te aşteptai...

Se înserase... Amurgul îşi întinsese marama roşiatică peste orizontul care părea să ascundă o altă lume, una necunoscută, nouă... Eliza nu era... nu o văzusem decât puţin de dimineaţă. Am mers să o caut în grădina din spate şi într-adevăr acolo se afla... Stătea pe o băncuţă, cu un caiet în braţe, şuşotind. În jurul ei erau foi rupte, aruncate pretutindeni.

— Eliza... am strigat încet, să nu o deranjez, dar părea să nu mă audă.

Aruncând o privire în spate, m-a zărit. S-a înroşit ca un bujor şi nu ştia ce să îmi spună...

— Eu... nu ştiu dacă vei înţelege, răspunse buimacă. Atunci m-am aşezat lângă ea şi am ascultat-o. De mult timp observ că se întâmplă ceva ciudat. Admir natura, oamenii, lumea şi mă învălui într-un vârtej de sentimente care mă copleşeşte, iar unicul mod în care mă eliberez este scrisul. Vreau să descopăr lumea minunată a creaţiei, plină de fantezie...

Mărturisirea ei a fost şocantă, dar parcă aş fi ştiut că asta se va întâmpla, căci atâta voioşie, bucurie şi inteligenţă trebuiau eliberate...

Au trecut doi ani de atunci, iar astăzi, Eliza îşi publică propria ei creaţie, intitulată „Vreau să descopăr lumea" în care se descătuşează de vălul sentimentelor puternice, de trăiri, întâmplări, amintiri, rememorând secvenţe de maximă încântare pe care le-a trăit în faţa frumuseţilor înconjurătoare şi apelând la harul care îi împodobeşte sufletul şi mintea...

Ciornei Oana Maria, Şcoala Nr. 17, Bucureşti

P.S. pentru interdisciplinaritate

SUBIECTUL I

În acest text liric autoarea înfăţişează un tablou viu, plin de elemente ale naturii, a căror frumuseţe este descrisă într-un mod care le sporeşte frumuseţea divină, pură, neatinsă, care nu va putea fi niciodată înţeleasă mai bine de altcineva decât de poeţi, care prin operele lor îşi deschid sufletul în faţa cititorilor, destăinuid relaţia lor bazată pe integrarea perfectă a omului în natură şi cufundarea profundă a creaţiei devine în inima şi gândurile observatorului ei, veşnic însetat de aura în care e învăluită, dorind întotdeauna să mai soarbă un pic din paharul frumuseţii veşnice, a cărei umbră va poposi întotdeauna pe la porţile deschise ale căminului fiinţei umane, chiar şi atunci când ea va fi în pământ.

Poeta se confesează, povestind cum i se arată natura, moment mult aşteptat, de descoperire şi revelaţie. Lumina intră pieptănată în casa ei, ceea ce simbolizează faptul că Dumnezeu a avut grijă de cum îşi vor face intrarea razele de soare în sufletul omului. Eul liric priveşte mediul înconjurător ca un spectacol fantastic, pregătit în cele mai mici amănunte, cu un ceremonial bine stabilit („Cu picioarele goale ea păşea"), dar în acelaşi timp plin de spontaneitate, de firesc („În oglindă răsună cristalul"). Dimineaţa soseşte cu tot alaiul ei, luminând gândurile şi sufletul autoarei, care descoperind adevărata lume, nu ajunge la filosofii interminabile, ci la nişte vorbe simple, dar în spatele cărora se ascund multe adevăruri, ascunse până acum în umbra naturii.

Magda Isanos realizează semnificaţia dimineţii, atât cea legată de frumuseţea pe care o degajă cu ajutorul „fetelor-lumini", cât şi reîntinerirea pe care o provoacă sufletului căutător lume, de viaţă. Dimineaţa îi face în dar omului chiar spectacolul razelor regeneratoare. Destăinuirea poetei de la început cum că nu ar fi crezut că lumea e aşa de frumoasă cum spun poeţii întregeşte tabloul revelaţiei.

Poeta foloseşte atât imagini auditive („În oglindă răsuna cristalul"), cât şi imagini vizuale („Cu picioare goale ea păşea"). Prima simbolizează sunetul dimineţii, dulce, discret, dar totodată pur prin culoarea pietrei preţioase, care de asemenea degajă şi lumină, ce poate fi atribuită şi sunetului. Oglinda reflectă totul aşa cum e, deci prin răsunarea sunetului în ea se aude totul aşa cum e, nedeformat. A doua sugerează naturaleţea dimineţii, care, personificată, păşeşte. Autoarea subliniază delicateţea ei prin verbul „a păşi". Dimineaţa mai este personificată de asemenea prin versurile „Dimineaţa mi-a intrat în casă" şi „Dimineaţa strămutase balul". În prima figură de stil este arătată puterea de decizie a dimineţii, care, prin superioritatea ei, poate decide strămutarea balului în casa omului spre a-l încânta. Şirul figurilor de stil continuă cu o metaforă de data aceasta, „fetele-lumini". Această metaforă este constituită dintr-un substantiv compus dintr-un cuvânt ce desemnează omul, mai precis tinerele fete, frumoase ca de obicei şi substantivul ce aparţine sferei cosmice – „lumini". Comuniunea dintre acestea exprimă emoţia comuniunii dintre om şi natură, atribuind omului srălucirea divină a razelor şi componentelor cerului frumuseţea firească a fetelor.

După descoperirea aceasta, care aduce lumină şi la propriu şi la figurat, poeta îşi transpune emoţiile provocate de spectacolul deosebit de lumini prin cuvinte simple, dar care exprimă, de fapt, voinţa omului de a avea mereu soarele deasupra creştetului, scăldându-se în voie în baia de lumină veşnică şi dumnezeiască.

SUBIECTUL II

Tudor este un băiat slab, înalt şi care la prima vedere chiar ar părea un copil ca oricare altul, normal. Însă privind în ochii săi albaştri, albaştri ca marea, sălbatici, distingi o notă de tristeţe, de dezamăgire. Toţi oamenii din juru-i îl cred unul dintre cei mai fericiţi copii din lume. Are o cameră mare şi frumoasă, învaţă la o şcoala foarte bună, are nişte părinţi care-l iubesc enorm. Dar tocmai asta e problema: îl iubesc foarte mult, prea mult şi nu-l lasă să descopere pur şi simplu cum e viaţa, să guste atât partea amară, cât şi cea dulce, să simtă atât necazurile, neputinţa, cât şi fericirea, victoria.

Astăzi, prin fereastra lui Tudor a pătruns, ca-n orice altă zi lumina. Dar până acum, Tudor n-a mai simţit-o niciodată, n-a mai stăruit vreodată cu ochii asupra ei. Astăzi parcă era altfel. Dintre toate poeziile citite, lui îi plăceau cel mai mult cele legate de natură, de comunicarea cu natura. Din păcate, el nu simţise în copilăria pură şi curată vreodată această legătură, despre care citise nopţi la rând mormane de volume

de poezii, sorbind fiecare vers, fiecare cuvânt. Chiar îl întrista că nu putea şi el să se bucure de lucrul pe care îl considera cel mai minunat de pe pământ, natura. De data asta, însă, a deschis fereastra şi a privit atent la cerul liber, minunat, senin. A văzut soarele şi norii şi a respirat adânc. A simţit ceva, ca un fior cald pe şira spinării. A început să tremure. A închis uşa în fuga lui nebună, după ce a părăsit camera. A coborât scările repede şi a început să alerge în grădină. Deodată, a văzut o poartă pe care nu o observase până atunci. A deschis-o repede, cu mâinile tremurânde. Deodată a zărit. A zărit ceea ce nu mai visase până atunci. O livadă plină cu pomi, luminoasă, învăluită parcă într-o aură divină. Era o situaţie ciudată până acum pentru el: se plimba în grădină fără nici un scop anume, îmbrăcat în pijama şi în picioarele goale. Deodată, în spatele unui copac zări doi băieţi de vârsta lui, plantând o floare.

— Ce căutaţi voi aici? a întrebat Tudor cu tonul puţin ridicat.

— Păi, tu ce crezi că facem? întreabă unul dintre băieţi zâmbind.

— Plantăm un copac, îl completă celălalt.

— Dar voi credeţi că eu nu am văzut asta? Credeţi că sunt orb? V-am întrebat ce căutaţi în grădina mea.

— Tatăl nostru este angajat aici ca grădinar, dar din păcate luna trecută a răcit şi astăzi nu a mai putut să vină, aşa că am venit noi în locul lui.

— Şi de ce sunteţi aşa de fericiţi? Credeţi că ceea ce faceţi implică un grad mare de dificultate? Plecaţi de aici! zise Tudor nervos.

— Bine, vom pleca. Te vom lăsa să te bucuri în linişte de grădina ta.

— Halal bucurie ! Vroiam să stau şi eu liniştit o dată în grădina mea şi nici asta n-am putut să fac!

Într-o clipită, rămase singur, tremurând acum de furie. Avusese un moment în care chiar crezuse că va descoperi acea legătură, că...va descoperi şi el lumea. Acum lacrimi reci cădeau pe obrazul de lapte al băiatului slab cu păr negru şi creţ. Şi totuşi, mai ridică o dată privirea spre cer. Dintr-o dată, albastrul cerului senin se cufundă în albastrul ochilor băiatului trist. Soarele îi scăldă faţa palidă în lumină caldă, cu iubire nemărginită. Simţea de parcă cineva cu mâini albe şi moi ca puful piersicii îi ţinea obrajii în palme. Florile din grădină nu le vedea. Copacii nici atât. Stătea cu ochii pierduţi în cer, parcă hipnotizat. Atunci a descoperit lumea. Atunci a simţit natura.

Şi-aşa a stat o zi întreagă, doar privind cerul, nesimţind nici foame şi nici sete, ci doar viaţă.

Creţu Oana-Eliza, Şcoala Nr. 2, Olteniţa

SUBIECTUL I

Într-un trecut foarte îndepărtat, omul, lut stropit cu sânge, colb purtat din zare-n zare, şi-a îndreptat privirea către cer, unde credea că se află Marele Demiurg, mult mai puternic decât el, şi pentru a-l îmbuna a început să-i adreseze rugi umile şi înfierbântate de dorinţa sinceră de a-l sensibiliza în favoarea sorţii sale. Ruga omului, îndreptată către acea fiinţă total necunoscută şi imprevizibilă, era gândită dinainte şi controlată de minte.

În timp, aceste rugi ce au reprezentat prima formă poetică elaborată de om, au devenit imnuri. Din acel moment al Antichităţii greco-latine, poezia era, deja, consfinţită. Treptat, omul şi-a păstrat privirea, coloana infinită spre cer, dar a înţeles că poate vorbi la fel de frumos şi despre gândurile şi simţămintele sale şi despre universul înconjurător. Astfel, poezia s-a desprins din el ca un măr de pe creangă, atras de iubirea ascunsă a pământului. Astfel, a început să locuiască şi el în chip poetic, fericit că-şi poate odihni tâmpla pe stele şi că fluviul graiului său este veşnic nemuritor şi doinitor.

De atunci şi până acum, în sufletele noastre vegetale, trăieşte un ceas al răsăritului de soare!

De atunci şi până acum, închidem ochii şi ne vedem toate rădăcinile visurilor, sufletele-cuiburi, rotind în puf de stea!

De atunci şi până acum, ceea ce numim POEZIE, păstrează acel fior sacru care il animă pe cel ce o creează şi care îl cutreieră pe cel ce o re-creează, fior numit de Aristotel, catharsis.

Printre cei care în Pantheonul liricii româneşti, au cutezat să dea viaţă unor boboci gingaşi de vis, aninaţi pe crengile dorului, şi au purtat sub pleoape un cer răsfrânt de ape, se numără şi Magda Isanos.

Aplecată peste morile frumuseţii şi întrebări ale lumii, poeta a deschis noi orizonturi fascinante, cristalizate într-o viziune artistică singulară.

În poezia „Dimineața", Magda Isanos devine un adevărat zburător sideral, dar și un scafandru înăuntrul sinelui.

Tema căreia i se subordonează discursul liric este cea a frumuseții lumii înconjurătoare.

Motivele literare precum cel al dimineții, al lumii înconjurătoare și al frumuseții vieții, au rolul de a marca ideea la nivelul secvențelor ce alcătuiesc, din punct de vedere compozițional, poezia.

Titlul sugerează chintesența ideilor, reliefând primul moment al zilei, dimineața, zâna fermecată, care pentru poetă reprezintă un izvor de inspirație.

Poezia este structurată pe secvențe subordonate planului naturii veșnice și a planului trăirilor sufletești ale omului, ființă perisabilă prin această lume.

Configurarea structurilor lirice are rolul de a reliefa structurarea viziunii poetice pe două planuri: cel exterior, al realității și cel interior, al trăirilor afective ale eului liric.

Poezia devine un adevărat joc al imaginilor artistice, simbolizând existența unui univers răsfrânt în adâncul ființei omului. Lumea este ca un receptacul al spiritului, ca o prelungire a cosmosului prin mișcările sufletului, o explozie a sentimentului care dă omului puterea demiurgică a reintegrării în propria sa demnitate și spiritualitate.

Poezia debutează cu dorința fierbinte a poetei de a descoperi lumea: „Vreau să descopăr lumea", de a-i descoperi frumusețile, la adevăratele lor adâncimi.

Magda Isanos recunoaște cu o remarcă ușor infantilă, faptul că niciodată nu a crezut că lumea așa „cum spun poeții" este frumoasă, însă dorința sa de a o descoperi este mult prea mare.

Epitetul „pieptănată" așezat lângă lexemul „lumină" sugerează prezența clară a unui îndrumător celest, venit pe aripile imaginației pentru a-i deschide calea și a o lumina pe poeta noastră în descoperirea lumii.

Imaginea vizuală „[...] dimineața mi-a intrat în casă" reliefează un nou început care permite noi simțăminte, noi dorințe reflectate asupra naturii. Dimineața reprezintă momentul trezirii la viață, momentul unui nou început. Ea pășește „cu picioarele goale", pură purtând pe haina sa țintuite parcă de mâna unui iscusit artist toate bogățiile vieții, toate bogățiile naturii.

„Oglinda" sugerează ideea unui infinit, infinit ce tinde spre perfecțiune, permițând frumuseților naturii să se oglindească și să-i etaleze frumusețea.

Răsunetul cristalului este asemenea unei permisiuni de a începe descoperirea reliefată într-un joc al „fetelor-lumini".

Ideea de tinerețe este susținută de soarele veșnic arzător în inimile junilor, iar dorința Magdei Isanos de a-și însuși ziua frumoasă reprezintă tinerețea tinerețea veșnică pe care aceasta vrea sa o capete.

Imaginile artistice sunt compuse cu ajutorul figurilor de stil precum: epitete („pieptănată", „zi frumoasă"), personificări („dimineața a intrat în casă", „dimineața [...] pășea", „cristalul răsuna").

Este evidențiat cronotopul lumii necunoscute și al dimineții. Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii au avut tendința de a transforma timpul în spațiu. Primul ceas desenat pe nisip reprezintă prima încercare a omului în lupta cu infinitul spațial și temporal.

Minutele și secundele devin centimetri și milimetri, iar lunile anului pot fi reprezentate pe o foaie de hârtie cu niște mici pătrățele.

Privind ceasul sau calendarul, planul spațial, omul se simte puțin Demiurgicul ce poate cuprinde cu privirea și trecutul și viitorul, în timp ce în plan temporal, nu poate stăpâni decât timpul prezent. A. Schopenhauer spunea că timpul prezent este cel care contează, că trecutul și viitorul sunt doar forme modificate ale prezentului.

Din punct de vedere lexical, prin asociații fertile se descoperă nuanțele latente ale cuvintelor, cu un simț artistic deosebit.

La nivel morfologic, se remarcă folosirea substantivelor ce au rolul de a marca detalii ale lumii înconjurătoare, a adjectivelor ce semnifică atribute și a verbelor ce sugerează și direcționează dinamica lectorului.

Din punct de vedere al câmpului semantic, lexemele sunt polarizate de câmpul lexical al naturii.

Din punct de vedere tectonic (structural) poezia prezintă catrene.

La nivel structural se remarcă ritmul ce asigură o cantabilitate deosebită și rima împerecheată.

În întreaga poezie este reliefată viziunea poetică a artistei ce nu mai este o oglindă, o reflectare a realității, ci o lampă pe care poeta o poartă cu sine pentru a dezvălui noi tărâmuri fascinante. În vastul

univers al poeziei gândul este purtat până la ultimele și cele mai înalte întrebări ale sale, iar sentimentele sunt urmărite în ecourile cele mai profunde.

Eul liric a realizat un adevărat „climax" afectiv prin gradarea ascendentă a simțămintelor sale.

Magda Isanos a realizat o operă literară prin care a realizat o stare emoțională ce s-a putut reflecta în sufletele noastre, ca o adevărată revelație.

SUBIECTUL II

Este o frumoasă zi de vară. Soarele strălucește pe cerul albastru și limpede ca ochiul unei fecioare.

Mihăiță este în curte cu bunica sa. Stau și ascultă cântecul duios al primăverii. Bunica îl îndeamnă pe Mihăiță să asculte glasul florilor:

— Eu cea mai iubită de soare! Spuse trandafirul roșu.

— Ba pe mine mai mult lumina sa caldă! răspunse repede trandafirul galben.

— Eu sunt preferatul său! Spuse trandafirul alb.

O rafală de vânt își făcu apariția, zguduind parcă întreaga natură. Toate florile se îmbrățișează și făcură un mare buchet parcă rupt din soare.

Toți suntem egali în fața naturii, indiferent de culoarea pielii noastre. Mihăiță pleacă îngândurat acasă, luându-și rămas bun de la bunica sa.

Odată ajuns în pătuțul său, noaptea a învăluit orașul și și-a înălțat discul argintiu de după dealuri, încercând să adoarmă.

Moș Ene veni și îl luă pe Mihăiță și îl invită la o călătorie siderală.

Acesta se văzu deodată ajuns în fața bătrânului Univers care, pentru faptul că înaintase foarte mult în vârstă își cheamă pe cele nouă fiice ale sale, Planetele Universului și le spune :

— Dragele mele, eu sunt bătrân de acum iar anii bătrâneții apasă aspru pe umerii mei. De aceea v-am chemat astăzi pe voi aici pentru a vă duce și a-mi aduce fiecare ce aveți mai de preț.

Fiecare dintre planete pleacă. Pământul trimisese o steluță la o plimbare pe abile cosmosului.

Rătăcindu-se, aceasta ajunse deasupra lumii și văzu la un geam al unei case o mamă împreună cu copilul său căruia îi cânta : „Nani, nani, dormi puișor!", la o altă casă văzu un mare matematician ce descoperea o nouă teoremă. La o altă casă aceasta văzu un chimist ce încerca să descopere o nouă formulă, un pictor ce își așternea ideile pe pânză, într-un parc doi îndrăgostiți ce se sărutau și o mamă ce își plângea fiul mort în război.

Steluța se duse și îi povesti Pământului cele văzute, iar acesta decise ce daruri să-i ducă Universului.

În ziua în care toate cele nouă planete se înfățișară în fața Demiurgului, Venus adusese o fărâmă dintr-un meteorit, Pluto o cutie de cleștar cu comete strălucitoare și celelalte șase câte două părți dintr-un satelit.

Pământul venise cu două daruri. El îi spuse bătrânului Univers :

— Tată, iată-le, acestea sunt darurile mele pentru tine! Le voi lăsa pe ele să se prezinte!

— Eu sunt rima fără de care omul nu ar mai putea simți, nu ar mai putea iubi, nu și-ar mai putea manifesta simțurile. Fără fratele meu, creierul, eu nu aș mai avea nici un rost. Noi îl facem pe om să fie diferit, deosebit de celelalte ființe. Îl facem să vibreze adânc în fața trăirilor sale!

Mihăiță se trezise buimăcit din vis. O nouă zi începuse, iar el era hotărât ca împreună cu razele jucăușe ale soarelui și cu dorința sa puternică de a ajuta cumva poporul român să reușească să izbăvească în această lume în care oamenii sunt învingători.

El era mândru că este un locuitor al planetei Pământ!

Timpul în imensitatea lui își pune amprente pe fiecare lucru în parte dăruind noblețe și frumusețe fiecăruia!

Damian Ionuţ, Şcoala Nr. 1, Roman

SUBIECTUL I

Magda Isanos este un înnoitor incontestabil al liricii româneşti. Prin poeziile sale, creează o nouă viziune asupra lumii, prin metafore expresive şi un limbaj poetic abstract.

Poezia „Dimineaţa", de Magda Isanos este o descriere în versuri.

Descrierea în versuri este opera literară, în care autorul descrie o persoană, un colţ din natură, sau un anotimp cu ajutorul figurilor de stil, modul de expunere predominant fiind descrierea.

Eul liric îşi face simţita prezenţa prin mărcile sale: verbe şi pronume la persoana I şi a II-a („vreau", „să descopăr", „mi-", „iţi", „te"), dar şi prin adjective pronominale posesive („mea").

Lexicul, de o sobrietate extremă, este alcătuit în majoritate din substantive („lumea", „poeţii", „dimineaţa", „casă", „balul", „lumini") şi verbe („să descopăr", „a intrat", „strămutase", „mă gândeam"), cărora li se adaugă şi adjective („pieptănată", „tânăr", „frumoasă").

Din puncat de vedere structural, această poezie este alcătuită din trei catrene.

Titlul este sugestiv şi exprimă admiraţia poetului pentru această parte a zilei, dimineaţa.

Strofa întâi reliefează dorinţa eului liric de a cunoaşte în sens intelectual şi existenţial.

În sistemul filosofiei sale culturale, Magda Isanos a integrat noţiunea de metaforă disociată în două categorii: metafora plasticizantă şi metafora revelatorie. Metafora plasticizanta doar numeşte obiectul, fără să-i îmbogăţească câmpul de iradiere semantică, pe când cea revelatorie revelează un mister esenţial pe care-l sugerează în termeni poetici adecvaţi, fără să-l divulge.

În această strofă, Magda Isanos foloseşte doar metafora revelatorie „cu lumină pieptănată", ce exprimă minunăţia dimineţii ce străluceşte mereu.

În strofa a doua, eul liric foloseşte un registru expresiv, plastic nu unul abstract spiritualizat. Expresia „cu picioarele goale ea păşea", poetul evidenţiază puritatea şi gingăşia dimineţii. Această gingăşie şi puritate se datorează apei şi lacurilor, ierbii, a tuturor elementelor sale.

În ultima strofă, eul liric este cuprins de o melancolie profundă ce ne duce cu gândul la tabloul lui Albrecht Durer.

Aşa cum versul „Nu credeam să-nvăţ a muri vreodată" (Oedip) este versul cel mai profund din literatura română, aşa şi versul „Să fiu tânăr când afară-i soare" este expresiv şi sugerează starea de spirit a poetului.

În poezia „Dimineaţa", sintagmele capătă unde de fineţe şi profunzime; nivelul de comprehensiune cu care trebuie abordată poezia presupune un risc, datorită simplităţii aparente al acesteia, cu subtilităţile ei, niciodată explorate integral.

Magda Isanos este un poet care face din rimă un scop şi un lux. În fiecare strofă, eul liric vrea ca rima să devină un rol estetic. Măsura de 11-12 silabe, ritmul trohaic şi rima variată, creează o punte de legătură între fericire şi visare.

Datorită tuturor acestor trăsături, această poezie este o descriere în versuri.

Subiectul II

Înfiorarea vieţii se strecura în marginea pădurii, ca-n orice dimineaţă de vară.

O aburire de răcoare începe a aluneca în răstimpuri. În păduri, câte-un plop cu coaja cenuşie, abia îşi clătea rămurelele subţiri şi-şi tremura bănuţii.

Cea mai frumoasă datină a naturii este aceea de a reînvia! spune prietenul meu, fermecat de pulsaţia vieţii în acest anotimp.

— Da, ai dreptate! Însă, oare lumea este mereu aceeaşi? mă întreb eu. Oare natura are atâtea minunăţii, încât niciodată nu poţi pătrunde în adâncurile ei?

Pornind de la aceste întrebări, eu şi prietenul meu am hotărât să mergem în pădure, profitând şi de timpul nostru liber, pentru a găsi răspunsuri întrebărilor noastre.

Am intrat în pădure şi am simţit cum aceasta stătea cu privirile aţintite spre norii îngânduraţi.

Parcă asculta, parcă se gândea şi din când în când era străbătută de un tremur care-i alerga pe sub gene. Lucirile de pe vârfuri ale soarelui se şterseseră.

Pădurea avea în depărtări înfiorări rare, după care urmau alinări, liniști ca din alte lumi. Florile cântau în aer, iar zâmbetul lor te umplea de visuri.

Și, de departe, se desprinde un acord... Apoi altul... Picăturile de ploaie, în clipa în care apăreau cu razele lor lungi, prelinse în azur, erau o armonie de sunete care plângeau dintr-o zare, până-n altă zare.

Vedeam cum ploaia își punea amprenta asupra naturii, însă nu vroiam să plecăm și să pierdem un astfel de spectacol... Un spectacol asemenea unei sărbători proaspete.

Ploaia părea un bucium de la munte, iar lumina se stingea încet-încet, palidă și dreaptă.

Florile își împrăștiau mireasma lor dulce și subțire, iar picăturile de ploaie puneau culoare în toate elementele naturii... În petalele florilor, în verdele crud al ierbii, în frunzele copacilor și în carnea lor.

Prin pânza repede a cerului, cad „lacrimile ploii''. Aflate între lirica eminesciană și cea voiculesciană, cu mișcări grațioase asemenea balerinelor lui Degas, ele surprind pe toată lumea.

În clipa în care picăturile de ploaie apar, determină apariția pe cer a unor îngeri luminoși, a unor parfumuri de crin și roze și a unui dor tainic izvorât din singurătate.

Natura pare o scuturare de fericire. Fără natură, oamenii și-ar trăi viața cu sufletul lipsit de speranță. Aceasta îl înnobilează pe om cu gândul că ea este mereu tânără și veșnică.

Parcă are ceva din sufletele noastre. Acest fluid perpetuu este zâmbet, zbucium, fericire, dar și tristețe. Natura ajută anotimpurile să-și arate frumusețile. Așa cum și Dumnezeu îi ajută pe cei năpăstuiți.

Înghețați de frig, dar cu privirile încântate de fermecătia naturii, am ajuns acasă.

— Ce zici, am găsit răspunsuri la întrebările noastre? îl întreb pe prietenul meu.

— Da. Am înțeles că lumea și natura sunt mereu într-o continuă schimbare. Această schimbare este esențială pentru ca oamenii să nu trăiască în monotonie și mereu să fie impresionați de minunile naturii, întotdeauna descoperite altfel.

Dobre Maria Cristina Andra, Școala Nr. 5, Tulcea

SUBIECTUL I

Magda Isanos recreează universul dimineții, ilustrând, prin epitete, metafore și personificări, frumusețea naturii și lasă cititorul să descopere la rândul lui faptul că „lumea" e „frumoasă".

Primele două versuri ale poeziei reprezintă o afirmație de profund înțeles. Poeta își dorește să cunoască lumea și să regăsească în aceasta frumusețea care este, în multe opere lirice, venerată. Ea recunoaște că se îndoiește de cuvintele creatorilor și dorința ei de a descoperi lumea apare chiar datorită frământării sale.

În următoarele două versuri, cititorul află că „dimineața" a intrat în „casa" poetei. Ultima parte a primei strofe reprezintă începutul unei călătorii interioare prin mrejele zorilor. Cu o structură simplă, aceste stihuri sunt și primele în care figurile de stil se găsesc într-o formă clară, dar a căror însemnătate pătrunde adânc în gândurile cititorului. Epitetul personificator „lumină pieptănată" ajută la crearea unei imagini vizuale, care completează personificarea din ultimul vers- „Dimineața mi-a intrat în casă". Acestor elemente ale naturii li se atribuie însușiri omenești, care denotă faptul că tot ce îl înconjoară pe om este viu și simte.

Dimineața pătrunde în casa, în sufletul și în mintea poetei, prin fâșii de lumină, raze sfioase ale unui început de „zi frumoasă" îndrăzneț.

În a doua strofă se păstrează subiectivitatea specifică genului liric, însă aceasta este simțită într-un mod mai subtil, deoarece cuvintele poetei se concentrează asupra dimineții, care este percepută și transpusă pe foaie ca o ființă reală, palpabilă. Ea dirijează elementele naturii pe fundal de melodii cristaline, astfel încât frumusețea lumii și profunzimea sufletelor viețăților să fie simțite de poetă prin orice nerv și picătură de sânge , ca în momentul citirii, omul să înțeleagă, să accepte și să admire și el jocul „fetelor-lumini".

Naturalețea dimineții este subliniată încă din primul vers al strofei, personificarea având un dublu impact asupra cititorului. Poeta a reușit să reproducă în acest stih o imagine motorie, păstrând în același timp trăsătura de bază a dimineții-element de natură-dar conferindu-i acesteia puterea de a exista efectiv. Astfel, personificarea „cu picioarele goale ea pășea" îmbină mai multe senzații simultan, poeta reușind să ilustreze dimineața într-un mod realist, dar menținând spiritualitatea ideii de dimineață. Al doilea vers

este şi el puternic figurat, aici creându-se trei imagini artistice, în care natura este prezentă, întărind faptul că reprezintă principalul izvor de creaţie al poetei. Aparent, stihul nu are legătură cu restul poeziei parcurse până acum. El are însă importantul rol de a face conexiunea între versurile primei strofe şi cea de-a doua strofă. Prima imagine artistică este una vizuală „în oglindă". Frumuseţea dimineţii, la primii ei paşi, se oglindeşte într-o melodie de cristal transparent, care acompaniază dansul „fetelor-lumini", participante la balul zorilor. Astfel, poeta revine la dimineaţă, care aduce o dată cu ea veselia, atmosfera de sărbătoare specifică fiecărui început de zi. Prezenţa eului liric, proiecţia poetei în text, se face cunoscută doar la sfârşitul strofei, restabilindu-se astfel subiectivitatea şi scopul dimineţii, care e menită să o ghideze pe poetă în călătoria descoperirii frumseţii lumii.

În a treia strofă, se observă o uşoară schimbare de stil, subiectivitatea interioară şi un scurt monolog acaparând stihurile. Poeta îşi dezvăluie prezenţa neîntreruptă în ritualul dimineţii-„şi privind"- şi totodată se resimte o mulţumire faţă de lumea înconjurătoare. Ea ştie că doar primul pas pentru descoperirea naturii a fost făcut şi acum este sigură că ceea ce va mai găsi ascuns în tâlcul lumii va fi deosebit, pur şi frumos. De aceea, ea îşi exprimă dorinţa de a pleca în această călătorie alături de prima „zi frumoasă" care a ajutat-o să îi înţeleagă pe poeţii ce venerează natura.

Poezia este structurată în trei strofe, în care chiar şi rima este marcă a mentalităţii poetei. Prima dată se recunoaşte rima încrucişată iar în următoarele strofe cea îmbrăţişată. Ritmul este de o muzicalitate aparte, sporind lirismul deosebit al poeziei. Poezia este o îmbinare de concepte, în primele două versuri simţindu-se o uşoară artă poetică, în a doua strofă un simbolism delicat, menit prin arta sugestiei specifică să sporească tâlcul mesajului poetic.

În a treia strofă monologul şi subiectivitatea reprezintă principalul reper de clasificare a stilului, aici găsindu-se o aglomerare a mărcilor eului liric „eu", „mă", „să fiu", „îţi voi pune" şi multe altele.

Se denotă arta de creare a poetei, care a combinat stiluri diferite pentru a evidenţia şi pentru a ilustra natura, un principal izvor de inspiraţie al artiştilor.

Subiectul II

Raze îndrăzneţe se strecoară în camera Cristinei. O gâdilă pe pielea fină, îi colorează părul de abanos într-un blond nisipos. O oglindesc în lumina zorilor şi o strigă, o cheamă, vor să o scoată din visul neliniştit pe care ea îl trăieşte cu cea mai mare intensitate. Pleoapele-i tremură şi până şi firişorul de păr cel mai neînsemnat tresare. Razele curajoase, tinere dar şi bătrâne, îi alină suferinţa încrustată în trăsăturile unei feţe atât de delicate, de deosebite... Liniştea ce domneşte de ore bune se rupe deodată. Cristina s-a trezit cu un ţipăt de spaimă ce înfoiară orice lucru, viu sau mort.

Razele soarelui nu se ascund, dar se micşorează până când în cameră doar una mai are strălucirea de aur alb al soarelui de dimineaţă. Deşi Cristina încă e abătută şi se comportă ca un copil răsfăţat, raza se caţără liniştită pe formele unduitoare şi şerpuite ale Cristinei, înveselindu-i trupul, gura, ochii, nasul, obrăjorii şi părul de catifea. Fruntea-i însă e-ncleştă şi fata se lupta cu raza ca argintul sidefat al cuştii ce o ţine captivă, dar în siguranţă să nu îşi piardă strălucirea rece, puterea. Raza renunţă astfel şi azi, ca şi ieri, şi alaltăieri.

Clopoţelul sună deodată. Cristina se trezeşte din visul ceţuit şi pleacă din clasă. Andrei aleargă după ea.

— Cris, stai! Unde pleci?

— Lasă-mă în pace, Andrei!

Nu vreau să vorbesc cu nimeni, nici măcar cu tine.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Nu contează acum! Vei vedea, răspunde Cristina furioasă şi pleacă grăbită spre casă.

În cameră, aceeaşi rază o aşteaptă nerăbdătoare. Poate azi o va convinge să deschidă fereastra şi să cunoască comoara lumii. Cristina înţelege intenţiile razei, dar îi e frică de cele ascunse în colţurile nenumărate ale naturii. Nu poate singură... şi nici nu are cine să o ajute, doar Andrei, dar el sigur va râde de ea.

În tot acest timp, raza observa frământarea puerilă a Cristinei. Avea şi nu avea dreptate. Necunoscutul urma să intre oricum în viaţa aparent liniştită a fetei şi acum era cel mai bun moment... Cristina vede din nou raza şi se hotărăşte să-i urmeze sfaturile mute. Aşa că raza luminează în întunericul de neant o carte de poezii. Fata îşi ia inima-n dinţi şi o deschide.

În timp ce Cristina citea şi vedea cu alţi ochi lumea de după gratiile argintii, Andrei se frământa de grija ei şi se gândea la relaţia lor. Nici măcar prieteni nu erau, dar el simţea o legătură puternică între cei doi. Deşi erau oameni total diferiţi, el dorea să o ajute pe Cristina să rupă bariera invizibilă dintre ea şi lumea exterioară. Cu paşi repezi, Andrei ridică receptorul şi formează numărul Cristinei. Însă închide înainte să răspundă cineva.

Trăsăturile Cristinei se luminau acum în orice secundă. Raza o mângâie uşor pe faţă, să-i deschidă sufletul şi mintea. Încetul cu încetul uşa se deschide şi un surâs gingaş şi timid răsare cu foc pe faţa rozalie a fetei. Andrei năpădeşte în camera întunecată. O priveşte pe Cristina, ea pe el. Liniştea aşternută în odaie îi asurzeşte pe amândoi şi nu pare că se opreşte. Amândoi se îndreaptă cu paşi siguri spre fereastră. Luminează întunericul de nepătruns şi lasă trilul păsărilor să intre în temeliile mobilei şi a cărţilor, a odaiei. Totul se trezeşte la viaţă iar un parfum de liliac înflorit dansează un vals vienez, îmbiindu-i pe cei doi să iasă sub bolta cerească şi să descopere tainele vieţii.

Sub cerul albăstriu, se plimbă acum doi îndrăgostiţi. Iubirea lor încolţeşte în orice bobocel de floare, de rază, de raţă şi de viaţă. Deşi lumea ascunde încă multe, Cristina a învăţat să lase mereu porţile sufletului şi ale minţii deschise. Andrei priveşte în aceste momente în ochii limpezi ai iubitei sale şi se minunează de ceea ce descoperă în acest tunel nesfârşit al sentimentelor. Fiecare dintre ei şi-a găsit lumea în care să trăiască, şi deşi nu o cunosc pe deplin, au acceptat călătoria cunoaşterii şi a iubirii. Cei doi se oglindesc în orice tip de om, dar au ceva aparte. Ei lasă şi împrăştie seminţe ale dragostei şi dorinţei de cunoaştere în fiecare colţişor al lumii, ajutând astfel pe multe alte suflete să descopere natura şi să îşi descopere viaţa şi iubirea, şi mai ales, universul, care veghează acum asupra fiecărei vietăţi, chiar şi asupra ta.

Trăistaru C. Elena Andreea, Şcoala „Take Ionescu", Rm.-Vâlcea

SUBIECTUL I

I. Poezia „Dimineaţa" reprezintă o confesiune lirică a Magdei Isanoş şi oscilează între euforia vitalistă, entuziasm şi fiorul neliniştitor produs de redescoperirea morţii.

Titlul este constituit dintr-un substantiv comun şi articulat ce simbolizează existenţa.

Prima strofă surprinde dorinţa eului de a cunoaşte lumea. Prin epitetul personificator „lumina pieptănată" este conturată frumuseţea dimineţii ce pofteşte, pe neaşteptate, în casa poetei.

Puritatea şi frumuseţea poetei o convertesc într-o copilă naivă „Cu picioarele goale ea păşea, / În oglindă răsuna cristalul." Spiritul ludic al poeziei reiese din ritualul razelor de lumină ce poate fi considerat un ritual al purităţii. Astfel se creează o atmosferă mitică relevantă sentimentelor de bucurie şi entuziasm pentru viaţă a poetei.

A treia strofă este bine punctată printr-o notă de speranţă pentru că eul se simte privilegiat datorită statutului său „ Şi privind, eu mă gândeam că-i bine / Să fiu tânăr când afară-i soare." Cultul solar simbolizează existenta efemeră a omului dar în acelaşi timp lumina reprezintă speranţă.

Limbajul poate fi caracterizat prin concretul său în care se îmbină calităţi sufleteşti şi senzoriale, lumea interioară a poetei fiind convertită într-o lume de imagini vizuale şi motrice cu caracter simbolic. (exemplu: „Cu picioarele goale ea păşea", „ Dimineaţa mi-a intrat în casă" etc.)

Versul alb şi liber cu sonorităţi clare, adresările directe precum invocaţia „Zi frumoasă, îţi voi pune legătoare" şi rima săracă, monotonă produc un efect neaşteptat, obsedant ce relevă un stil concentrat şi bine stăpânit.

Reconstruind prin har universul, Magda Isanos creează în poezia „Dimineaţa" o lume proprie , relevantă sentimentelor şi concepţiilor sale.

SUBIECTUL II

Soarele apune. Ultimele lui reflexe se sting într-un imn de culori strălucitoare. Amurgul aruncă o pânză subţire şi străvezie de neguri albe peste pârâul, care tremurând de frig pe pietrele-i reci, lunecă cu un murmur grăbit pierzându-şi cursul în taina îndepărtată a întunericului. Toată natura este cuprinsă de o solemnă încremenire, dar luna cu lumina ei rece şi ireală străbate printre crengile sticloase ale copacilor.

Doi îngeri cu aripile ascuțite până la nori zboară. Părul lor negru și strălucitor cade pe niște umeri suavi iar buzele lipite, vinete, de-o asprime rară șoptesc cuvinte neînțelese. Ochii mari, căprui ca un foc negru ardeau sub niște sprâncene mari, stufoase și îmbinate. Fața lor palidă, expresivă trăda speranța. Își ridică aripile angelice, mari și zboară. Văd marea albastră și singuratică. Își deschid aripile încercând să o cuprindă, dar în zadar. O lasă în urmă privind-o cu dispreț. Încearcă să meargă pe mare și reușesc. Își dau mâinile și își continuă drumul în taina nopții. Sunt niște îngeri rătăcitori ce învață mersul pe mare. Apoi își întind din nou aripile și zboară mai sus, mai sus... Ajung într-o pustietate. Desenează flori și iarbă în deșert. Dau viață naturii și sunt la rândul lor „meșteri Manole". Apoi ating cu sfială nisipul mătăsos al deșertului. Greșesc culorile. Sunt adevărați „Picasso". Umblă prin micul și neînsemnatul lor univers. Universul lor e de fiecare dată la fel și uimește prin măreție. Își privesc fețele, zâmbesc și se înalță din nou. Fâlfâitul ușor și timid al aripilor răsună ca un ecou în noaptea surdă. Zboară spre o destinație necunoscută. Privirile lor se întâlnesc din când în când apoi se îndepărtează cu sfială. Razele de lumină îi ajung. Unul dintre ei, mai curajos, Mateo, își continuă drumul lăsându-l pe celălalt, pe Toma, în urmă. Mateo zboară curios în căutarea imposibilului. E un înger curajos și dornic să-și atingă țelul. Vede razele de lumină și se joacă cu ele. Dar razele îl trădează și soarele îl omoară. E un Icar al nopții. Aripile sale din ceară se topesc... Simte cum sufletul i se depărtează de trup. Își privește trupul îndepărtându-se. Încearcă să-l ajungă dar nu poate. E prea greu pentru el. Se contopește cu lumina murdară și nu mai simte nimic. Sunt poieni în care îngerii așteaptă. Acolo e sufletul său. Mateo nu mai este, este un cântec de harpă ca din niște amintiri moarte. Peste firea obosită se lasă melancolia tăcerii.

Toma se întoarce. Aripile-i mari cuprind cerul trist. Nu privește în urmă și nu simte decât binecuvântare. Aici a fost biruitor.

Un fâlfâit ușor de aripi străbate aerul de cleștare aparte...

Noapte....

Morar E. Teodora, Școala Nr. 110 „G. Topârceanu", București

SUBIECTUL I

În poezia „Dimineața", Magda Isanos prezintă o lume reală, îmbinată cu lumea fictivă, descoperită de ea însăși, o lume deosebită, cu totul și cu totul aparte. Poeta descoperă un univers magic, în care ea se poate cufunda și visa în liniște.

Poezia se deschide, prin dorința puternică, hotărârea de a cerceta, de a afla misterele , enigmele lumii, poeta aflând că, aceasta nu a fost nicicând mai frumoasă, mai atrăgătoare. De asemenea, poeta împărtășește părerea tuturor poeților, viziunea lor asupra universului ,simbol al aspirației spre perfecțiune" n-am crezut, cum spun poeții,ca-i frumoasa", scepticismul ei spulberându-se, în fața acelei lumi, plină de farmec și candoare.

Poeta observa o altă perspectivă a lumii, odată cu sosirea unei dimineți pure, ce aduce cu ea lumină și căldură ,dar și pace armonie. Ea personifică acea dimineață ,care i-a lărgit orizontul cunoașterii, al vieții preschimbând-o într-o ființă inocentă, ce aduce cu ea soarele, dătător de viață. Lumini ciudate, sclipitoare, pătrund în casă, dansând, în aerul rece și înviorător, al dimineții, ca niște fețe vesele, ce participă la un bal și dansează, emoționate, uitând de orice grijă sau problemă.

Martoră la acest spectacol magic,poeta își dorește să fie mereu tânără ,când este soare afară, pentru a se bucura de razele lui sclipitoare și fierbinți, ce le trimite cu generozitate, „pe pământ"... mă gândeam ca-i bine să fiu tânăr când afară-i soare"...

Poeta își dorește să ia această zi frumoasă, mereu, cu ea, pentru a-i reda speranța, când este nevoie „...îți voi pune legătoare după gât și-o să te iau cu mine".
Titlul poeziei reprezintă acel moment aparte, din viața poetei, în care, toate gândurile sumbre, pesimiste sunt răsturnate, de acea viziune spectaculoasă asupra lumii infinite.
Elementele din natură, ce construiesc imaginea poetică a dimineții și care reprezintă izvorul de inspirație al poetei sunt:soarele luminos și rotund ca o minge de foc, ce ne dăruiește credință, speranță pentru a merge mai departe, precum și aerul rece, înviorător, ce ne dă puterea de a visa, de a explora universul, ce ne înconjoară.

În poezia Magdei Isanos, abundă figurile de stil, cu rolul de a accentua frumusețea divină a lumii, în care se recunoaște poeta: metafore „dimineața cu lumină pieptănată", „în oglindă răsuna cristalul", „îți voi pune legătoare după gât", ce reprezintă frumusețea dimineții ,prospețimea ei, dar și legătura puternică ce s-a înfiripat între aceasta și poeta, personificări: „dimineața mi-aintrat în casa" ,"ea pășea cu picioarele goale", „dimineața strămutase balul", „îți voi pune legătoare după gât și-o să te iau cu mine", ce arată candoarea dimineții, ce o învăluie pe poetă, în vis și armonie, dorința puternică de a se contopi cu dimineața, de a fi una și aceeași cu ea, legătura acesteia strânsă dintre poetă și dimineață, epitete: „picioarele goale", „zi frumoasă", primul epitet reprezentând ființa divină, venită din altă lume, ce poposise la casa poetei și al doilea ,frumusețea acelei zile speciale. Comparația subînțeleasă, „fetelor lumini", exprimă asemănarea puternică dintre luminițele jucăușe, din casa poetei, ce se reflectau prin geam și niște fete tinere, emoționate, ce participă, cu ardoare, la un bal, dansând grațios.

Sentimentele ce reies, din această poezie, construită cu multă gingășie, dar și fermitate, sunt de bucurie, uimire, extaz, acea contemplare a frumuseții naturii, fiind una unică, inedită, care prezintă, cu adevărat, valorile universului, în care trăim cu toții, un univers captivant, ce ne îndeamnă la perfecțiune și ne conduce spre scopuri, idealuri înalte și nobile.

Rima poeziei este îmbrățișată, cu excepția primei strofe, unde există rimă încrucișată. Ritmul este complex, iar măsura versurilor este de nouă-zece silabe.

SUBIECTUL II

Este o seară caldă de mai...

Pe străduțele tăcute ale orașului, copacii își clatină, cu melancolie, crengile subțiri în bătaia vântului. Frunzele foșnesc ușor, șoptind taine, neștiute de oameni. În aer plutește un miros ușor de trandafiri.

În casa familiei Brown este liniște. Mama gătește în bucătărie, fredonând încet o melodie clasică. Tata este în sufragerie. Stă pe canapeaua confortabilă, cu ziarul pe genunchi, cu televizorul deschis, ațipind din când în când. Este obosit. Muncește în fiecare zi ore întregi la serviciu.

Sus în camera copiilor, Jack și Suzanne, cei doi copii ai soților Brown, stau lipiți de geamul de sticlă, uitându-se cu mirare, dar și cu încântare la stelele sclipitoare, de pe cerul ca cerneala, adevărate perle sclipitoare.

— Ce frumos! șoptește micuța Suzanne, imaginea stelelor reflectându-se în ochii ei ca marea.

— Mă întreb, dacă exista o altă lume, sus, acolo,în cer. Aș vrea s-o descopăr, într-o zi! spune Jack, solemn.

El se întinde, pe patul moale, cu așternuturi albastre și deschide o enciclopedie groasă, ce vorbește despre planete și galaxii misterioase.

— Cred că lumea este cu adevărat fermecătoare, dacă ajungi s-o explorezi, s-o cercetezi, s-o cunoști... Aș vrea să descopăr lumea, universul în care trăim cu toții! Să-i aflu misterele, tainele, enigmele... zice Jack.

— Da, ar fi ceva extraordinar! Ce păcat, însă, că lumea e infinită!

— Știu Suzanne, dar pentru mine nu contează!... Știi, viața e așa de monotonă în orășelul nostru și mă întreb, adeseori ce se află dincolo de acesta. Oare cum o fi lumea? De ce este așa? Sunt întrebări, la care voi căuta răspunsurile și le voi găsi!

— Nu știu, Jack... Gândul tău e mult prea îndrăzneț! zice, cu teamă, Suzanne, scuturându-și zulufii castanii.

— Stai liniștită,surioară,nu-ți face griji pentru mine! Voi vorbi cu mama și cu tata, despre călătoria, pe care intenționez s-o fac, în jurul lumii și sunt sigur ca-mi vor împărtăși părerea! Uite, chiar acum, mă voi duce la tata, să-i spun planurile mele! Ah, Suzanne, știi de cât timp aștept momentul ăsta!

— Nu te voi lăsa singur frățioare! Vom rămâne împreună, și la bine, și la rău și dacă va fi nevoie, vom face călătoria asta împreună!

— Ce călătorie, despre ce e vorba? Ce vreți să faceți copii? se aude, deodată, vocea domnului Brown, care venise între timp, în camera copiilor săi, fără ca aceștia sa-și dea seama, fiind prea absorbiți de discuția ce o purtau.

— Tată, tată! Jack vrea să facă o călătorie în jurul lumii! țipă Suzanne, alergând în brațele tatălui său.

— Cum așa, fiul meu? zice, cu mirare, domnul Brown, având o ușoară urmă de zâmbet pe chip.

— Da, tată,exact cum ai auzit! Aş vrea mult să explorez, să cercetez întreaga lume, s-o descopăr, ca, în final să-mi aparţină. Vreau ca lumea să fie numai şi numai a mea, tată!

Domnul Brown râde pe înfundate şi îl cheamă la el pe Jack.

— Fiule, trebuie să îţi explic anumite lucruri. Trebuie să înţelegi, în primul rând că lumea aparţine tuturor în egală măsură şi nimeni nu are voie s-o exploateze şi s-o stăpânească, după bunul plac! Apoi, în al doilea rând, eşti prea mic, pentru vise atât de îndrăzneţe şi călătoria aceasta poate fi periculoasă pentru un copil de 7 ani. Crede-mă acum nu trebuie să îţi faci griji pentru lumea în care trăim! Vei avea timp suficient mai târziu.

— Dar tată... Vroiam şi eu să am o lume a mea, un univers în care să mă refugiez, ori de câte ori am nevoie... zice cu amărăciune Jack.

— Poţi să îţi creezi lumea ta proprie, să te înconjori de lucrurile de care ai nevoie, de lucrurile în care crezi; poţi să faci acest lucru chiar aici în casă. Nu trebuie, neapărat să te duci altundeva. Şi nu încerca să descoperi lumea toată deodată,fiindcă nu vei reuşi. Treptat-treptat, o vei cerceta şi o vei cunoaşte... Ai răbdare, nu fi grăbit şi lasă viaţa sa curgă de la sine, în ritmul ei normal!

Jack priveşte la tatăl său cu neîncredere. Nu ştie ce să zică. Nu ştie ce să facă. Gândurile sale au fost spulberate, într-un mod inexplicabil pentru el.

Mama îi cheamă pe copii şi pe soţul ei la cină. Domnul Brown o ia de mână pe Suzanne, care priveşte cu tristeţe la fratele său şi ies amândoi din cameră, lăsându-l pe bietul Jack singur, în dezamăgirea sa. Acesta se întoarce cu faţa spre fereastră şi priveşte cu speranţă, spre cerul nesfârşit. Totuşi, două lacrimi îi joacă în ochii căprui.

Jack îşi şterge, încet ochii şi cu naivitate adresează o întrebare copilăroasă, cerului împânzit de mărgăritare:

— Doamne cât mai trebuie să aştept?

Mitruţ I. Oana, Şcoala „Tudor Vladimirescu", Drăgăşani

SUBIECTUL I

În viziunea poetică a Magdei Isanos, chiar şi natura are un dor de alcătuire frumoasă, armonioasă, iar ea, un izvor nesecat de inspiraţie, dăruieşte, converteşte şi redimensionează spiritul, predispunându-l reveriei poetice. Astfel, anotimpul înfloririi, al împrospătării a sosit şi în sufletul poetului , revărsând izvoarele de lumină peste creştet şi gânduri, iar inspiraţia se naşte din foc şi durere, din dorul de a evada spre înaltele poieni şi zarişti ale sufletului. Este starea nepătrunsă de visare în azurul rilkeian, în albastrul absolutului.

Poezia este conturată cu ajutorul elementelor din natură „soare" şi „lumină", care este elementul central al poeziei, al operei. Atingerea luminii este comuniunea totală cu spiritualul, înălţarea spre absolut şi purificarea, convertirea. Lumina este cristalul magic, seva vieţii şi a artei, este îngerul cu aripi poleite cu aur, silueta geniului ce-şi îmbrăţişează discipolul, uimindu-l.

Poezia se deschide cu verbul la persoana I, singular „vreau", ce sugerează pornirea în aventura vieţii, drumul spre cunoaştere şi începutul unei noi călătorii prin magia necunoscutului.

Comparaţia „cum spun poeţii" generează puterea cuvântului artistic, cuvântarea şi descoperirea lumii perfecte, prielnice visării, reveriei. Idealul poetic este o stare căreia nu i se atribuie un scop, o finalitate. Poetul este măcinat de nevoia de împlinire şi mânat de un sentiment nemărginit, iar setea poetică a sa este dincolo de existenţa fiinţei umane, ea nu cunoaşte limite şi deschide calea spre nemărginirea astrală şi temporală. Doreşte uitarea tuturor durerilor, a frustrărilor şi apăsărilor. Natura, cu tot farmecul său invită la o sărbătorire a iubirii, a gândului... Căutarea, descoperirea şi bucuria, puritatea ce se naşte din joacă, din viaţă, din vis îl îndeamnă pe eu la visare, la meditaţie. Poetul, simbolul geniului, sclipirii şi chiar a neînţelesului slăvit are un destin zbuciumat, de a fi o veşnică zbatere, o pulsaţie ritmicizată cu mişcarea universului. Este alean, adică stare de topire înceată, de durere ce nu doare, de nostalgie a unei alte zone a fiinţei noastre. A veghea pe ţărmuri, la margini de oceane, înseamnă a doini , nu a cânta. Dar se macina vânturile şi călătoria începe. Aleanul este prohodirea mocnită, ascunsă a trecerilor noastre dincolo de noi, în marea de albastru. Pierim în aştrii, în marele Cosmos, urcând din planetă în planetă ape scara absolutului, ne topim pentru devenire ulterioară. Aleanul este muzica de codru ce nu mai cântă când îl părăsesc păsările.

Conjuncţia adversativă „însă" schimbă secvenţa poeziei, o retranspune spre cucerirea fericirii, a bucuriei şi împlinirii, poetul trebuie doar să caute atent, să privească înlăuntrul sau, în sinea propriei identităţi, descoperind un nou univers, o nouă lume de care să fie absorbit, va fi în comuniune cu acest spaţiu mitic al artei, al... naturii ! Zborul spre aceste culmi porneşte uşor, o dată cu lumina, cu natura, cu prospeţimea, cu „dimineaţa", metafora pentru nou, pentru prospeţime, vigoare, momentul prielnic pentru desprinderea de material şi plutirea, comuniunea la spiritual.

Epitetul „lumina pieptanată" sugerează fineţea, frumuseţea şi armonia tabloului, conturat cu ajutorul coordonatelor unei lumi unitare, preţioase.

Personificarea „păşea" conturează un portret uimitor, feminin, angelic al dimineţii, amplificând comuniunea gradată, înaintarea subtilă în misterul palpabil, duios, spaţiul se sacralizează, prin epitetul personificator „picioare goale". Desemnată prin secvenţe textuale pronominale „ea" şi verbale „a intat", „păşea" la persoana I singular accentuează starea de compatibilitate, de completare a poetului cu absolutul, cu fericirea, cu lumina „simbolul ancestral, mitic al vieţii, al veşniciei şi al vrăjii, manifestându-se în numeroase corporalizari, cele mai importante fiind „cristalul", metafora pentru valoare, bogăţie interioară şi unicitate, toate elemenele alcătuitoare ale universului răsfrângându-se în colţurile acestei lumi. Metafora „răsuna cristalul" exprimă chemarea lăuntrică, ce răsuna uşor, ca un clinchet de cristal, accentuând ideea căutării de sine, de regăsire, eul liric căutând comuniunea totală, sacralizarea spiritului, iar insoţită de metafora „în oglinda" se amplifică ideea de unicitate, de originalitate şi de percepere a mesajului interior, tăcerea şi misterul fiecărui suflet.

„Balul", metafora pentru sărbătoare, gingăşie şi armonie absolută din sufletul eului liric, se simte ca şi când aparţine altui univers, este regăsit, împlinit. Se accentuează prospeţimea şi delicateţea, făcând o transpunere a ţesăturii fine şi subtile a copilăriei, intoarcerea cu bucurie în trecut.

Metafora „să fiu tânăr când afară-i soare" este dorinţa de a profita de toate momentele în care poate să zâmbească şi să fie fericit, să-şi lase grijile şi să nu lase să intervină spre a-i nărui palatul de credinţă, credinţa luminii, iar sufletul i se dezdoaie în înflorire ca pomii primăvara, nu-i mai este frică să viseze, să se lase furat de această vrajă, de acest oniric ce i s-a arătat ca adevărat.

Ultimele doua versuri sugerează însuşirea coordonatelor, s-a realizat comuniunea totala, iar poetul şi-a regăsit starea de împlinire.

Din poezie se desprinde setea de spaţii neintinate, de lumi perfecte, de cercuri albe. Idealul eului liric rămâne frumuseţea ca întruchipare absolută, setea de perfecţiune.

SUBIECTUL II

Totul s-a oprit în loc pentru o clipă: suflarea, gândul ce plutea pe fluxul conştiinţei şi sângerarea cerului pătat de sinuciderea soarelui. Chiar şi ţipătul ascuţit al păsărilor a încetat pentru o fracţiune de secundă pentru a fura o bucată din timp. Şi... totui parcă s-a schimbat. Suflarea-i mai apăsată şi bolta vinetie... sugrumată de mâinile reci ale lunii ce zâmbeşte lansând un fior ironic în atmosferă.

Il simt până şi eu... se strecoară uşor în suflet şi nu pot să-l alung, s-a legat de ţesuturile puternic vascularizate, roşii şi mă face să tremur... uşor şi timid. Totuşi, luna mă priveşte cu indiferenţă, nu mă deosebeşte de silueta înecată a stejarului de lângă bancă. Umbra lui neagră şi groasă se tot apropie de mâna mea sărutând-o ritos... Undeva în celulele mele se naşte o dorinţă de cădere intr-un albastru moale şi consistent în gânduri. Încerc să mă ridic şi lumina tot mai slabă mă fură, mă ţine prizonieră într-un labirint de gheaţă. Ridic palma spre cer şi apuc o stea, o trag uşor de codiţe şi ea îşi dă drumul în palmă. O simt cum se zbate să iasă din grilajul străbătut de un sânge cald şi uşor. Degetele îmi sunt acoperite de o pudră fină. O aşez blând pe buze şi o căldura neaşteptată curge prin venele mele, aleargă nebunesc, nevrând a se opri. Deodată, în faţa mea se aşază perdeaua argintie a amintirilor... un material pufos şi catifelat.

Îmi aduc uşor aminte de bărbatul înalt şi masiv, ce mi-a arătat pentru prima oară cărările neştiute ale pădurii, mi-a absorbit gândurile şi m-a dus spre un drum din basme, basmul meu. Pădurarul Ion, blândul om cu ochi mari şi negri, ce nu m-au speriat nici o clipă, nici atunci când, răpusă de oboseală şi frică, m-a ridicat în braţe, spunându-mi că totul va fi bine şi nu mi se va mai întâmpla nimic. Îl credeam, doar dacă îi ascultam glasul.

Totul începuse când eu am dorit să mă plimb în căutarea unui loc în care să aştern natura pe o pagină din caietul vechi, alături de atâtea gânduri ce se măcinau. Îmi plăcea să ascult chemarea tăcută a

râului, amestecată cu ritmurile sacadate ale suflării mele. Micul palat dintre copaci era tronul meu, iar eu dăinuiam sub un halou de lumină caldă şi fină.

Doream să mă pierd în lumea mea şi în gânduri… dar liniştea mi-a fost tulburată de şuierul nervos al unui glonţ ce-a tunat în largul orizontului, pătat după câteva secunde de sângele cald al unei căprioare răpuse. Strigăte nebune răsunau şi se tot apropiau. Braconierii erau neiertători iar eu, speriată am început să alerg, căutându-mi sălaşul departe de pericol. Pe măsură ce înaintam, cerul se înnora şi picuri grele de ploaie se loveau de trupul meu, obosindu-l. Lumini puternice ca de oţel coborau până lângă mine, ameninţându-mă, îmi zâmbeau draconic. Dar natura era într-o candoare apocaliptică, îşi lansa tot misterul pe aripile obosite ale unei păsări ce a căzut într-un abis de durere şi tăcere… drumul părea că nu se mai termina şi ploaia şiroia pe trupul meu, precum un râu de munte. M-am prăbuşit… totul se sfârşise, dar braţele voinice ale bărbatului m-au smuls din ghearele reci ale morţii. M-a dus la cabana sa, unde capu-mi greu s-a cufundat în pernă şi am rămas multă vreme aşa…

Dimineaţa, când m-am trezit, chipul unei bătrâne mă veghea. Eram nedumerită.

— Soţul meu te-a salvat din furtună. Ai fost tare norocoasă. Braconierii sunt tare periculoşi şi nu ţin cont de nimeni. Deodată, în prag apăruse un bătrân îmbrăcat în verde ce s-a repezit la patul meu, mângâindu-mi fruntea şi alinându-mă.

O lumina dulce cobora pe chipul meu şi păsările-şi dăinuiau cântecele, ridicându-mă în curaj şi mirare, căci nicicând n-am crezut ca voi vedea şi această faţă a lumii, ce s-a răsfrânt asupra mea …

Man Oana Iulia, Liceul Sportiv „Avram Iancu", Zalău

SUBIECTUL I

În lina şi eterna sa curgere prin trupul fremătând al pământului, seva vieţii a scris o poezie sublimă.

Un înger cu aripi de fiori şi chipul de lumină albă a coborât pe pământ – „o frumuseţe tulburătoare" dar o iluzie"E dimineaţă.

Flori de argint pe care a alunecat o lacrimă a răsăritului s-au revărsat asupra sa ca o ploaie dulce, sfântă, transformând-o într-un înger. Păşit pe pământul oamenilor, „îngerul" nu se poate întoarce. Poţi să nu îl iubeşti? Eu, nu.

Liricul este, prin excelenţă, genul subiectivităţii, al lumii interioare. Poetul îşi transmite în mod direct sentimentele, prin intermediul limbajului poetic, fiind prezent în mod nemijlocit în creaţia sa.

Descrierea este modul de expunere prezent în creaţia lirică.

În poezia „Dimineaţă", poeta Magda Isanos descrie frumuseţea unei dimineţi însorite, proaspete, realizându-i tabloul, prin zugrăvirea trăsăturilor specifice. De aceea, descrierea este de tip tablou, alternând între static şi dinamic.

Descrierea are un rol dublu: persuasiv, de convingere, şi estetic, de a trezi în cititor emoţia estetică, prin intermediul imaginilor artistice şi al figurilor de stil.

Cadrul descris este surprins din perspectiva privitorului: „Dimineaţa mi-a intrat în casă".

Obiectul descrierii este un cadru vast, dimineaţa pogorându-se peste întreaga natură, în lumini de prospeţime, impresionând-o pe poetă: „lumini în casa mea".

Registrul imagistic este constituit din imagini auditive: „răsună cristalul" şi imagini vizuale: „lumina pieptănată", „soare", „zi frumoasă", „picioare goale", „lumini".

Sunt predominante imaginile vizuale, ele prezentând frumuseţea, lumina şi prospeţimea diurnă.

Imaginile artistice sunt redate prin figuri de stil, care pun în lumină strălucirea şi frumuseţea magică a dimineţii.

În prima strofă, poeta îşi exprimă uimirea în faţa frumuseţii diurne, care apare la fel ca în poezii.

Ea doreşte să descopere frumuseţile naturii: „Vreau sa descopăr lumea", la fel cum sunt prezentate de către poeţi.

Lumina dimineţii o îndeamnă pe poetă să creadă în frumuseţea divină, greu de descris, aproape imposibil, a naturii: „Însă astăzi, cu lumina pieptănată,/Dimineaţa mi-a intrat în casă."

Se remarcă epitetul „pieptănată", care sugerează pogorârea luminii diurne, uniform, peste întreaga natură.

În continuare, în strofa a doua, poeta descrie dimineața, punând accent pe lumina proaspătă și pură.

Metafora „picioare" însoțită de epitetul „goale" și de verbul „pășea" face referință la frumusețea și la lumina dimineții, care se revarsă peste întreaga natură, discret, coborând pe un leagăn nevăzut.

„Cristalul" reprezintă lumina diurnă care se reflectă și se împrăștie, parcă dansând într-un bal, fiind prezentată și prin intermediul metaforei „fetelor": „Dimineața strămutase locul/Fetelor-lumini în casa mea".

Mai departe, în ultima strofă, poeta își exprimă regretul față de trecerea timpului, care duce cu el tinerețea și frumusețea dimineții.

Poeta vrea să rămână veșnic tânără, pentru a se bucura de strălucirea aurie a soarelui care răsare: „Și privind eu mă gândeam că-i bine/Să fiu tânăr când afară-i soare".

De asemenea, poeta își dorește să ducă împreună cu timpul efemer, care îi fură tinerețea și frumusețea luminoasă a dimineții: „Zi frumoasă, îți voi pune legătura/După gât și-o să te iau cu mine".

În ansamblu, textul este urmărește să trezească în cititor cele mai nobile sentimente.

Elementele cromatice care sugerează lumina sau fac direct referință la ea: „lumină", „dimineață", „cristalul" , „lumini" și epitetul „frumoasă" trezesc în sufletul cititorului sentimente de pace, liniște divină, frumuseți.

Prezența eului liric este marcată prin pronume, adjective pronominale posesive și verbe la persoana I: „mea", „eu", „să fiu tânăr", „voi pune", „o să iau", „mine".

La nivelul prozodic, rima care variază în funcție de prima și ultimele două strofe: în prima strofă, se remarcă rima încrucișată, iar în a doua și în a treia rima îmbrățișată, ritmul trohaic și măsura versurilor de 11-12 silabe, sporesc muzicalitatea textului.

SUBIECTUL II

În odaia mea călduroasă, stau și privesc plictisită spre peretele sec, pe care atârnă un tablou insignifiant: un râu curge printr-o pădure.

Privesc prin geamul aburit și dorințe copilărești...

„— Vreau să descopăr lumea!"

Deodată, din tabloul insignifiant se luminează.

Diamantul orizontului rătăcit în fantezia realității se include în propriul lui inel de foc și alunecă de pe degetul cerului acoperit cu o mănușă din mătase albastră. Mărgelele albe și pufoase se desprind de pe brățara cerului și cad în palma lui fină și rece.

În spatele bătrân al pădurii, cade ușor un voal alb, în sclipiri de diamant.

Din lumina albă, iese un bătrânel nevinovat care cântă la o vioară magică.

E bunicul care, înainte de a pleca în Ceruri, mi-a promis că va veni să mă viziteze.

Mi-a atins ușor mâna tremurândă și am pătruns în alb.

O pasăre nevăzută cu penetul străveziu a presărat praf auriu și „o carte sfântă a căzut în mâinile cuminți ale bunicului: Biblia".

Bunicul a deschis-o și a început să citească cu glas blând și înțelept:

„— În prima zi, Dumnezeu a creat lumina și întunericul!" În albul orbitor, o linie a despărțit cerul de pământ.

„— În a doua zi, Dumnezeu a despărțit apele de uscat!"

Deodată pe pământul sec s-a întins o mare limpede.

„— În a treia zi, Dumnezeu a despărțit apele de deasupra de cele de dedesubt."

Albastrul cerului s-a despărțit de albastrul apelor pământești.

„— În a patra zi, Dumnezeu a creat luminătorii mari: soarele pentru zi și luna și stelele pentru noapte."

Pe cerul albastru ,a apărut soarele, luminând și încălzind pământul tot mai intens.

Cerul negru aștepta în depărtare, împreună cu stelele și luna, să întunece pământul și să îl vegheze cu infiniții lui ochi fosforescenți.

„— În a cincea zi, Dumnezeu a creat ierburile, copacii, florile."

Pământul s-a îmbrăcat în verde, pe care au sosit vesele mii de flori, însoțite de uriașii nevinovați.

„— În a șasea zi, Dumnezeu a creat animalele mici și mari și la urmă, omul."

Printre copaci pășind pe iarba verde și simțind parfumul florilor, au apărut elefanți, iepurași, veverițe, dar și omul,doar umbră se zărea.

Uimită, îl întreb pe bunicul:

— Dar omul de ce nu apare în minunatul peisaj?

— Draga mea, Dumnezeu a creat omul, dar acesta nu L-a răsplătit pentru bunătatea și generozitatea Lui. Primii oameni pe care Dumnezeu i-a creat și le-a dăruit toate frumusețile divine, L-au dezamăgit. Ei au mâncat din mărul oprit, ascultând de șarpe- simbol al răului. Dumnezeu i-a alungat din Paradis și, de atunci, oamenii au în suflet păcatul strămoșesc săvârșit de Adam și Eva.

— Dar tu cum poți trăi aici?

— Numai îngerii sunt primiți de Dumnezeu în împărăția Lui.

— Deci, tu ești un înger!

Bunicul a zâmbit mândru și a continuat să citească din cartea sfântă.

„— În a șaptea zi, Dumnezeu S-a odihnit."

Deodată, o adiere blândă a mângâiat Paradisul.

Bunicul m-a sărutat pe frunte și mi-a spus:

— Toate aceste frumuseți, întreaga natură, lumea în care trăim, le-a creat Dumnezeu pentru noi, pentru Fii Lui și sunt mândru de tine, deoarece ai vrut să descoperi această lume divină, cheie a frumuseții, iubirii, speranței.

În sunet gingaș de vioară, bunicul a dispărut, a dus cu el și Paradisul.

Eu am rămas în odaia mea, dar , privind tabloul insignifiat, am observat ceva: toate frumusețile citite de bunicul luminau intens.

Sunt fericită. Acum știu că în fiecare punct din cuprinsul privirii mele există „o cheie a frumuseții, iubirii, speranței". Aceasta este lumea pe care Dumnezeu ne-a dăruit-o spre fericire și pace pe pământ!

Tașcău D. Iulia-Maria, C.N. „Tudor Vladimirescu",Târgu-Jiu

SUBIECTUL I

Opera lirică e opera în versuri prin care autorul își exprimă în mod direct gândurile și sentimentele cu ajutorul mijloacelor artistice realizând imagini artistice. Autoarea contemplează imaginea unei dimineți calde, văzute prin ochii unui tânăr... îndrăgostit de viața „...eu mă gândeam că-i bine/Să fiu tânăr pe când afară-i soare".

Poezia e structurată pe două planuri, unul material al universului exterior al poetului „zi, casă, oglindă", dar și planul interior, sufletesc al acestuia cu o structură mult mai amplă, care relua trăirile autorului „să fiu tânăr".

Discursul liric e marcat de o subiectivitate mult mai accentuată decât în oricare altă operă literară; în sensul că eul poetic restructurează lumea dându-i înțelesuri noi. Aspectele realității sunt folosite pentru a exprima atât tensiunile interioare ale eului „zi frumoasă, îți voi pune legătoare", cât și diverse tensiuni dintre eu și lume „Cu picioare goale ea pășea/În oglindă răsuna cristalul".

Lumea și eul liric se contopesc formându-se astfel actul autoexprimării. Aici, un rol important îl au mijloacele artistice (epitetul postpus „lumină pieptănată") și figurile de stil (imaginea vizuală „cu picioarele goale ea pășea" de asemenea personificare) iar mijloc de expunere și realizare compozițională e derivarea. Un rol important îl mai are și metafora, care prin substituirea sau înlocuirea unui element cu altul devine un mijloc prin care eul liric transfigurează elementele realului oferindu-ne o viziune personală și originală (metafora „fetelor-lumini").

În lirică viziunea e profund subiectivă, autorul filtrând elementele realului prin sita propriei sensibilități „-i bine/Să fiu tânăr când afara-i soare". Se folosește un limbaj conotatul sprijinit pe sensul figurat al cuvintelor „balul fetelor-lumini". Prin acest limbaj, opera lirică nu numește, ci sugerează ideea „e bine să fii tânăr" imaginea frumuseții divine a universului înconjurător și sentimentul de bucurie, uimire, contemplare a acestor imagini feerice oferindu-le cititorului printr-o tehnică abuzivă și asociativă. Consecința cea mai directă a acestuia e emoția estetică trezită în sufletul cititorului.

Mărcile gramaticale ale eului poetic sunt folosirea pronumelor și verbelor de persoana I singular „vreau, am crezut, mi", dar și existența pronumelui de persoana a II-a expresia adresării nemijlocite.

Frumusețea naturii alintată de căldura unei dimineți frumoase este un tablou mirific care impresionează sufletul fiecăruia.

SUBIECTUL II

Cea mai mare dorință a unui om... să descopere lumea... sublim cadou primit de la viață. Lumea... oare într-adevăr o stăpânim cum zic unii...? Oare...? Sau ea e cea care ne stăpânește pe noi? Oricum.. stăpâni sau stăpâniți vrem să o descoperim... Vreau să o descopăr. Sunt copil încă... vreau să cred că încă mai sunt copil. Știu sigur că la vârsta asta și ea vrea sa fie a mea... vrea să fie descoperită de ochii unui copil...

Îmi aduc aminte... eram la țară, la bunica. Bunica... personaj principal în jurul căruia gravitează întreaga copilărie. Și cad în adâncul abis al melancoliei. Livada din fundul grădinii. Plină de meri și piersici. Stăteam pe o băncuță, între pomii înfloriți, florile de măr... dulcea mireasmă a copilăriei mele. Bunica îmi spunea povești... istorisiri din acele locuri... din vremuri de mult apuse peste șesurile bătrâne. Bunica... scumpă ființă. Mi-o amintesc. Cu niște ochi mari, negri, cu pielea albă și întinsă mirosind a cozonac și lămâie. Cu șorțu-n brâu și părul alb prins într-o coadă. Îmi e dor de ea...

Și eu mică, mică, cu părul negru și ochii bunicii. Obișnuia să spună că i-am furat ochii. Și eu nu înțelegeam. Prin curtea casei bătrânești am descoperit lumea... o parte din lume.

Erau întrebări multe: de ce iarba e verde? De ce laptele e alb? De ce unii fluturi sunt colorați și alții nu? Întrebări la care bunica îmi răspundea mereu cu o povestioară. Și așa descopeream... culoarea; de ce fiecare obiect are culoarea lui? Simplu: pentru ca cineva la începutul lumii le colora pentru noi. Dar bunica mai spunea „fiecare își poate face propria lui lume; o poate colora cu propriile lui culori".

Adierea călduță a vântului de vară mă trezește din visare. Am visat... m-am întors în trecut. Dar acum m-am trezit... și bunica nu mai era lângă mine... nu mai era... am căutat-o peste tot și nici nu știți unde am găsit-o: la mine în suflet. Mereu fusese acolo... mereu va fi acolo. Mă va ajuta să descopăr lumea. De data asta prin ochii unui copil mare. Acum... mă uit la soare; mă bucur de el... îi înțeleg frumusețea sublimă. Apoi, noaptea... vine învăluind totul într-o mantie de neagră mătase. Doamne... ce frumoasă e regina... palida regină a nopții! Și fiicele ei; alaiul strălucitor... haina nopții. Bunica îmi spunea că acele puncte mari, strălucitoare sunt licurici, care țin de urât lunii. Dar ce erau licuricii? Acum, tot ea îmi spune că acelea sunt stelele. Câte una pentru fiecare...

Chiar și acum când descoperisem multe lucruri tot mai aveam de descoperit... din păcate această lume nu e reprezentată numai de bine, de minuni ale naturii... nu! Din păcate, pe zi ce trece, orgoliile , ambițiile egoiste pun stăpânire pe ea... devin din ce în ce mai crunte. Dar și ele fac parte din lume; și pe ele trebuie să le descopăr.

Pe un drum lung, greu, întunecat, îmi luminează pașii speranța, credința, ideea că mâine va fi mai bine. Vreau să descopăr lumea, cu bune, cu rele. Cad, mă ridic, o iau de la capăt. E lumea noastră, e lumea mea și îmi doresc să o descopăr!

Druță P. Gianina, Liceul Teoretic „Spiru Haret", Tecuci

SUBIECTUL I

În pastelul „Dimineața" poeta Magda Isanos își exprimă profunda dorință de integrare în „Marele Tot", dorința de cunoaștere a universului, realizându-se astfel, comuniunea om-natură.

Titlul sugerează, clar, un moment al zilei, dimineața, aceasta reprezentând în plan simbolic renașterea, fericirea de a trăi, transpusă în răsăritul soarelui.

Prima strofă debutează cu hotărârea fermă a poetei de a descoperi lumea, exprimată prin intermediul verbului „vreau". Dar sufletul acesteia este cuprins de pesimism, de neîncredere față de frumusețea vieții, însăși lectura poeziilor oferindu-i o falsă imagine despre realitate, exprimându-și clar impresia față de lumea iluziilor, o lume creată de poeți. Un fapt, însă, declanșează o schimbare în sufletul acesteia, când, deschizând fereastra ghicește raze gingașe de lumină mângâindu-i fața. Metafora „lumină pieptănată" sugerează prin intermediul adjectivului „pieptănată" ordinea care se instalează în lume odată cu venirea unei noi zile. Acest fapt poate fi asemănat astfel, cu lumea existentă după distrugerea Haosului.

Personificarea „Dimineața mi-a intrat în casă" portretizează liniștea interioară ce o cuprinde pe poetă în momentul în care o adiere dulce o atinge. Totodată, dimineața este menită să readucă ordinea în sufletul zbuciumat al eului problematizant, aceasta reprezentând un nou început pentru lumea interioară din sufletul fiecărui om. Adverbul de timp „astăzi" prelungește acțiunea într-un timp nedefinit, în eternitate, reflectând faptul că bucuria ce cuprinde inima poetei va fi veșnică.

În strofa a doua, dimineața este asemenea unei zâne a infinitului, creionându-i-se o imagine de vis. Prin personificarea „Cu picioare goale ea pășea" este conturată liniștea inpusă de acestă zână a răsăritului, pasu-i molatic revelând frumusețea și nemărginirea primordialului. Astfel, prezența ei instaurează o pace interioară, încât nici marea, atunci când nu e tulburată de vânt, nu poate fi. Metafora personificatoare „În oglindă răsuna cristalul" amplifică ideea de cunoaștere a binelui, întrucât „oglinda" simbolizează chipul sufletului uman capabil să se schimbe pentru a descoperi minunățiile lumii. „Cristalul" care răsună reprezintă lumea profană în care viețuise eul, astfel, acum acesta începându-și drumul inițiatic, pe scara valorilor, pentru a redescoperi lumea primordială a sacrului. Metafora personificatoare „Dimineața strănutase balul/Fetelor-lumini în casa mea" exprimă momentul în care sufletul este dispus să-și asume schimbarea impusă de venirea dimineții, de renaștere. „Balul" semnifică o sărbătoare, al cărui motiv este redescoperirea eului inițial, care însă trebuie „șlefuit" pentru a redeveni ce era. Bucuria ce cuprinde inima poetei este, deci, asemenea unei chemări ce anunță „fetele-lumini" de uriașa transformare."Fetele-lumini" reprezintă razele solare, motivul luminii x cunoașterea. Deci, sufletul poetei, odată cu venirea dimineții va fi cuprins de o imensă sete de a descoperi tainele lumii, de care este înconjurată pretutindeni. Pe de altă parte, în primele două strofe, se remarcă și prezența eului liric prin intermediul verbelor și pronumelor de persoana I.

În ultima strofă se remarcă decizia de a se dărui în totalitate cunoașterii și fericirii sufletului, acesta fiind cuprins de optimismul renașterii. Totodată prin intermediul verbului la gerunziu ce semnifică o acțiune eternă „privind" se realizează motivul ochilor, deci, sursa cunoașterii. Căci, așa cum spunea J. L. Borges, într-o altă formă, prin artă (care este însăși natura), nu se descoperă de fapt, nimic, ci se reamintește ceva uitat. Deci, sursa cunoașterii este primordialul, sacrul, la care se ajunge străbătând calea de inițiere, care în context este impusă de zâna dimineții. Prin precizarea temporală „să fiu tânăr când afara-i soare" se realizează o corelație între cuvintele „tânăr" și „soare". Acesta din urmă reprezintă sursa vieții, deci veșnica tinerețe și inocență, puritatea. Chiar dimineața, acest moment fascinant al zilei este prezentat ca având un efect asupra sufletelor dispuse să cunoască lumea, să descopere imensitatea. Însă „tinerețea" este condiționată de frumusețea lumii profane. Dar eul poetic, spontan găsește soluția perfectă pentru a rămâne legat de sacralitate: „Zi frumoasă, îți voi pune legătoare/După gât și-o să te iau cu mine". Aceste două versuri reprezintă o adresare directă dimineții și totodată hotărârea de a rămâne contopită cu natura pentru veșnicie. Metafora „legătoarea" semnifică răsăritul, acel „axis mundi" ce unește cerul cu pământul, ducând totodată spre ideea că odată ce sufletul devine sacru timpul se va măsura în eternitate. Această legătură veșnică este exprimată și în construcția „O să te iau cu mine" și accentuată prin verbul „o să te iau". Viitorul popular al acestuia sugerează faptul că până la cunoașterea supremă, sufletul uman va cunoaște mai multe stadii ce le va dobândi p calea de inițiere, cunoscând astfel veșnicia.

În poezie se remarcă și prezența eului liric prin intermediul verbelor („vreau", „să descopăr", „gândeam") la diferite timpuri, pronumelor („mi", „mea", „eu", „mie") și astfel poeta își exprimă liber sentimentele.

Ritmul trohaic, măsura cuprinsă între 10-12 silabe și rima încrucișată la strofa întâi și îmbrățișată la celelalte două strofe creează o atmosferă optimistă, un ritm propriu, interior, oferind astfel pastelului o muzicalitate aparte.

SUBIECTUL II

„Vreau să descopăr lumea, niciodată n-am crezut, cum spun poeții că-i frumoasă" am auzit cândva, și aceste versuri mi-au cuprins inima de o dorință nestăvilită de a o cunoaște. Și o primăvară duioasă mi-a readus în minte acest gând... Privind răsăritul, mi-am adus aminte de Adela, amica mea, căreia îi împărtășeam și gândurile cele mai intime... Împreună am hotărât să pornim spre marele infinit să-l descoperim... Și am aflat un tărâm de vis în care dimineața era măreață și luceafărul părea că ne vorbește... Muntele ne-a dăruit acel cuget liber în care dăinuia de mii de ani sacralitatea... Pe poteci înghesuite, eu și Adela ghiceam miros firav de clopoței, miros înțepător de brazi... și mi-am adus aminte... Această natură

era asemenea unei biblioteci, ce ascundea tainele lumii... Aşa cum Borges îşi imagina că Paradisul e o imensă bibliotecă ce ascunde ispite şi aventuri nepreţuite şi nedescoperite încă...

— Priveşte, Adela... O întreagă minune... Nici măcar Edenul nu cred că era acoperit cu valuri de lucruri diafane mov şi albastru infinit... sau la acel verde pur ce simţi că-ţi invadează sufletul când priveşti...

— Da, Gloria...Aici totul e iubire, e farmec, e contopire... şi simt, simt cum o adiere dulce mă cuprinde... spaţiul acesta e asemenea toposului din „illo-tempore"... Nu e nimic mai fermecător decât să descoperi privind tot ce înseamnă viaţă...

Nostalgie, atmosferă de basm şi ne lăsăm cuprinse, învăluite de culoarea brazilor din jur... Pădurea e un jurnal... Un jurnal al confesiunilor, aşa cum tăcerea e un topos insistent care apasă cu sacralitatea lui asupra sufletelor noastre... Ne întrebăm... Oare când vor fi liberi oamenii din închisoarea în care trăiesc, când vor vrea oare să descopere lumea care Atotputernicul le-a dăruit-o?!...

Seară... Amurgul cuprinde întreaga fire, scăldându-se în pământ, sărutându-l cu buze roşii şi arătându-i dragostea infinită ce-o simte pentru el...

Într-o cabană, pe culmea unui munte, eu şi Adela admirăm imensitatea apusului şi marea de sânge ce cuprinde acum ţinutul... Noi două nu putem uita nimic din ceea ce descoperim în fiecare zi, cu fiecare răsărit... Noi nu putem uita sufletul muntelui care parcă ne zâmbeşte dintre valuri neguroase de cenuşă... Nu putem să ştergem din memorie ospitalitatea oamenilor şi puritatea acestora, fericirea ce se ghiceşte privind în ochii lor... Nici un milion de cărţi nu ar putea contura sufletul minunat al acestora, căci în el se află ceva din primordial pentru ei neexistând cuvântul „profan"... Ei au descoperit lumea, au imaginat tabloul de vis al nemuririi... Doar ei, numai ei...

Ziua, ascultând simfonia naturii, gândul nostru zbura liber asemenea vulturului, domnind peste întreaga natură...

— Adela, care e esenţa cunoaşterii? Oare acest topos rupt de lume, în care timpul se opreşte în loc?...

— Cu siguranţă că da... Frumuseţea divină a acestei panorame mă trimite cu gândul la creator, la cel care a dat poezie acestei lumi...

— Asemenea Poetului...

— Da, Gloria... „Numai poetul/ca păsări ce zboară/deasupra valurilor/trece peste nemărginirea timpului"...

— Eminescu... Poate că din poezia lui izvorăsc atâtea minunăţii... sau poate că timpul e de vină...

Da... Timpul... Clepsidralui ne pedepseşte continuu, nelăsându-ne timp să căutăm, să descoperim nemărginirea. Timpul... Acest tiran al vieţilor noastre pe care doar sacrul îl poate învinge... Nimeni ca el, nimeni să-l poată distruge... El nu s-a născut din veşnicie... El a existat întotdeauna... şi descoperirea se plăteşte cu secundele vieţii noastre... Cine nu ştie oare că viaţa e o gară mică în care toţi vin şi pleacă şi nimeni nu stă să admire sau măcar să privească exactitatea cu care fiecare tren pleacă şi vine şi că nu există interziceri... Poate că atunci când s-ar întâmpla asta întreg Universul ar dispărea... Acum e noapte... Pe chipul Adelei întrezăresc o linişte interioară şi zâmbetul ei somnoros mă fascinează... Pe cer, acum stele mă privesc şi mă admiră, căci eu am vrut să descopăr lumea, şi Luceafărul îmi zâmbşte, spunându-mi că am reuşit... E noaptea... tainicul sfetnic ce-mi vorbeşte prin adierea blândă:

„Sunt eu, noaptea....
Curajul tău e admirabil...
Visează...
În vis mă vei descoperi p mine şi astfel
Vei descoperi lumea întreagă...
Adânceşte-te îmbine şi ascunde-te de tot ce înseamnă rău...
Te privesc...
Ochii tăi nu mă ucid aşa cum fac alţii...
Doar eu ştiu că ruinele sufletului tău sunt veşnice
Acum, vino, vino, vino...
Te aştept pe celălalt mal al nemărginitului
Nu eşti seacă, aşa cum crezi...
Vino...

Te voi aştepta pentru eternitate să-mi zâmbeşti...
Doar eu ştiu că sufletul tău e căutor de infinit
Şi îl simt cum strigă: Vreau, vreau să descopăr lumea, să o iubesc, să o cuceresc... Ea e a mea..."... (Alter ego)
Am adormit...

Păduret Alexandra Ioana, Şcoala „Ştefan cel Mare", Focşani

SUBIECTUL I

Opera literară este reflectarea modului în care artistul a transfigurat realitatea prin prisma sensibilităţii sale. Opera lirică nu prezintă elemente ale realităţii, ci sugerează; face ca în sufletul cititorului să se nască emoţii nebănuite, transformându-l într-un univers al emoţiilor estetice.

O dovadă a acestui lucru o constituie poezia Magdei Isanos intitulată „Dimineaţa". Titlul scoate în evidenţă statutul regal al dimineţii surprinse de poetă, acest lucru fiind evidenţiat prin articularea substantivului „dimineaţă" cu articol hotărât enclitic. Titlul concentrează la nivelul simbolic şi expresiv însăşi tema operei, acestea fiind frumuseţea naturii surprinsă de eul liric într-o dimineaţă aparte.

Se remarcă modul original prin care este surprinsă frumuseţea naturii de către eul liric, acesta fiind atras de lumina ce-i scălda încăperea. Eul liric remarcă frumuseţea unei dimineţi pline de lumină, descoperind astfel frumuseţea naturii.

Frumuseţea şi expresivitatea operei este dată de figurile de stil şi de imaginile artistice ce împodobesc poezia.

Regăsim metafore, precum: fetele-luminii, metaforizate fiind razele soarelui. O altă figură de stil este epitetul lumină „pieptănată", dar şi personificarea dimineţii „cu picioare goale ca păşea".

Metafora „fetele-luminii" evidenţiază fragilitatea, frumuseţea unică şi căldura ce emană pace ale razelor soarelui, ele fiind asemănate cu nişte fete. Apariţia cuvântului „bal" sugerează statutul regal şi vioiciunea razelor de lumină. Se remarcă frumuseţea epitetului „lumină pieptănată", el sugerând imaginea unei pânze de lumină ce acoperea întreaga natură în dimineaţa surprinsă de eul liric. Personificarea „cu picioarele goale", vrând parcă locul în care trăia poeta. În poezie, se remarcă prezenţa metaforei „în oglindă răsuna cristalul", cristalul fiind lumina dimineţii ce scălda încăperea.

Elementele ce alcătuiesc acest cadru poetic au fost surprinse de către eul liric redat direct prin verbe de persoana I „voi pune", „vreau", „să descopăr", acelaşi rol având-l şi adjectivul pronominal posesiv „mea". Elementele surprinse redau sentimentele eului liric, acestea fiind de iubire pentru natură, de uimire, de emoţie, de bucurie. Imaginile artistice prezente au şi ele rolul de a trăda trăirile eului liric, astfel imaginea vizuală „cu lumină pieptănată". „Dimineaţa mi-a intrat în casă" evidenţiază căldura din sufletul eului liric, în timp ce imaginea tactilă „cu picioare goale ca păşea" reliefiază atmosfera de pace în care este cufundat spiritul creatorului.

Poezia este un mijloc prin care fiinţa umană îşi mărturiseşte sentimentele faţă de natură, de oameni, de viaţă. Creaţia constituie o reverberare a sufletului scriitorului către lume şi aşa cum mărturisea Tudor Vianu „opera literară nu poate fi deplin înţeleasă, în acest miracol al său constând structura sa ilimitat simbolică.".

SUBIECTUL II

Miracol... Mireasma florilor de april ce scaldă văzduhul.
Candoare... Valurile aurii de lumină ce tivesc orizontul.
Dumnezeu... Izvorul nesfârşit de iubire ce se revarsă asupra a tot ce ne înconjoară.

Zi umedă de martie... Prin geamurile acoperite de o pânză fină de păianjăn, treceau fire timide, arzânde, ce scăldau cărţile prăfuite şi îngălbenite de veacuri într-o lumină aurie.

În liniştea solemnă, de sanctuar, a marochinelor şi a lemnului; părea ca suflul vieţii se stinsese, că biblioteca devenise loc de pelerinaj al umbrelor trecutului. Dar, într-un colţ ascuns oceanului de lumină, la o masă străbătută de o firavă rază de soare, dorul cunoaşterii pulsa în două inimi însingurate, condamnate la veşnicie.

Ochii vineți ai poetului contrastau puternic cu al său chip palid. Părul alb îi acoperea fruntea brăzdată de anii ce au trecut nemiloși. Mâna sa tremurândă ținea ferm condeiul, așteptând parcă ivirea unui nou gând, a unei noi emoții care să se desprindă din mintea împovărată a poetului și să se înalțe, să se tot înalțe, până când va deveni un văl fin ce va acoperi foaia albă, dovadă a nemuririi creatorului.

Lângă acest bătrân, cu sufletul tânăr însă, își odihnea trupul un altul, un meșter al cuvintelor ce-și transpunea universul gândurilor sale în paginile încărcate de rânduri mărunte. Privirea sa cerceta templul cunoașterii în care timpul și spațiul sunt anulate. Chipul său obosit trăda o înțelepciune aparte, asemenea unui izvor nesfârșit de cunoaștere.

Cuprinși de melancolie, cei doi străjeri ai nemuririi priveau cu tristețe cărțile, tovarășele lor de viață, cărora le-au împărtășit cele mai intime trăiri, cele mai tulburătoare gânduri și taine. Cărțile erau veșnicele lor prietene ce păstrau cu sfințenie sufletul creatorilor transpus în rândurile mărunte. Mireasma paginilor vechi, pline de înțelesuri ascunse, trezea în inimile celor doi tovarăși un amestec straniu de sentimente, ceva imposibil de definit care trăda o stare privilegiată a ființei.

Poetul își amintea de versurile încărcate de emoție ce cântau frumusețea naturii, ce surprindeau atmosfera de pace pe care o răspândea apusul sau speranța unei geneze care cuprindea lumea la ceasul răsăritului. În acele clipe, poetul zâmbea, căci el era păstrătorul unei adânci și grave taine: prin creație descoperi lumea.

Cel ce se regăsea în textele epice, își deschidea buzele trandafirii într-un zâmbet plin de înțelepciune. Sufletul său vibra, amintindu-și de cărțile ce cuprindeau, asemenea unui sipet, comorile universului: iubirea, melancolia, visul, fericirea, durerea, speranța, dragostea pentru aproapele nostru, credință în Dumnezeu.

Creatorii atâtor lumi păstrau în inimi un grav secret: prin cărți, prin cuvântul lor, ajungi să cunoști lumea.

– Îmi amintesc de primul vers citit. Fiecare cuvânt a vibrat în sufletul meu. Atunci am descoperit chemarea poeziei și dorul etern de cunoaștere.

Cuvintele poetului răsunau în încăperea cuprinsă de vrajă.

– Eu m-am regăsit în proză, în valurile de cuvinte ce păstrează tainele fiecărui scriitor. Iubesc această minune a lumii, cartea, prietenă fidelă căreia îi împărtășești gândurile tale, trăirile și emoțiile.

În tăcerea de sanctuar, sufletul obosit al celor doi tovarăși înfiora atmosfera. Apoi, a început să se audă ecoul vorbelor abia rostite:

Vreau să descopăr lumea! Vreau să descopăr lumea prin carte!

Stănescu Ana Maria, Școala „Mircea Sântimbreanu", Brad

SUBIECTUL I

Versurile aparțin genului liric. Inspirația poetei vine de la frumusețea naturii, pentru că aceasta a fost impresionată de felul în care „dimineața strămutase balul fetelor-lumini" în casa ei și a început să creadă și ea, „cum spun poeții", „că lumea-i frumoasă".

Elementele naturii în poezie sunt luminile și soarele, care îi inspirau poetei un sentiment de libertate, o fac să se simtă „tânără".

Eul liric este prezent, identificat prin: verbe, adjective posesive, pronume personale, pronume reflexive, la persoana întâi. Acesta își exprimă sentimentele în mod direct prin intermediul figurilor de stil și nu numai.

În prima strofă, eul liric mărturisește că „vrea să descopere lumea" și își exprimă scepticismul în legătură cu frumusețea acesteia. Această impresie, însă, este schimbată atunci când „dimineața i-a intrat în casă", dimineața fiind astfel, personificată. „Lumina pieptănă" este o metaforă, sugerând razele de lumină blânde și mai răsfirate.

A doua strofa este o descriere a dimineții, care este personificată, fiind identificată aici cu o femeie. „Picioarele goale", sunetul cristalului, oglinda, exprimă puritatea, gingășia. „Balul fetelor-lumini" este o metaforă, dar și o imagine sinestezică: „fetele-lumini" reprezintă razele soarelui.

În ultima strofă, poeta mărturisește că „privind luminile", care se jucau prin casă, gândea că e bine să fii tânăr, adică liber, fericit, senin, atunci „când afară-i soare". Apoi își exprima dorința de a fi veșnic

tânără, printr-o metaforă: punând „legătoare", adică legând „ziua frumoasă" și luând-o cu sin[...]este tot. Din punct de vedere lexical, poeta preferă să folosească în general, forme literare ale cuvint[...] uzuale, fiind folosite doar două verbe la viitorul popular.

Poezia este formată din catrene, măsura versurilor este variabilă, iar rima este încrucișa[...] prima strofă și îmbrățișată în celelalte două. Titlul este în concordanță cu conținutul, dimineața fiind[...]ar ceea ce a impresionat-o atât de mult pe poetă.

SUBIECTUL II

Dacă ar trebui să mă descriu, aș zice că sunt o fată căreia îi plac florile și fluturii, praful[...] aur de pe cuvinte, visele argintii și stelele din lacuri.

Mă aflu pe un deal scund și e mijlocul zilei. Iarba scurtă și verde mi se apleacă blând s[...] palme. Pipo, cățelușul meu, adulmeca rădăcinile tari ale unui nuc.

— Pipo! Hai, plecăm la fântână!

— Da? întreabă prietene mea, Lara.

— Da. Vreau să văd dacă a mai crescut stejarul…

De fapt nu vreau să văd dacă a mai crescut. Nici nu se poate să mai crească pentru că are [...]o sută de ani. Ceea ce vreau e să îl rog să îmi ia grijile de pe umeri. Asta se putea rezolva și cu o p[...]che de pantofi fermecați dar… i-am pierdut de mult.

— Uite, am un fluture ! strigă Lara.

O admir pe Lara. Oare cum poate să fie atât… de copil? Sare sprintenă, îl ciufulește pe Pipo, ia o frunză și o aruncă în sus… Vreau și eu să știu cum se fac frunzele fluturi! Vreau să știu și eu cum [...] sar în rochii albastre și cum să port plete negre…

— Da… E un fluture, ce mai!? răspund zâmbind.

Mergem pe un drum de țară plin de frăguțe pe margini, plin de bălțuțe cu țânțari, de sca[...]i și de flori. În sfârșit, ajungem la fântână.

— Uite, am ajuns! Începeau să mă bată sandalele… spune Lara, așezându-se pe o piatră, scoțându-și sandalele.

— Eu mă duc la stejar, bine? Vreau ceva cu el, îi spun eu.

Da, mă duc. Îmi ajunge să mă uit la unduirile sale leneșe, la frunzele blânde, că grijile zboară… Acum pot pleca! Îți mulțumesc, stejarule, că mă înțelegi așa de bine…

— Lara ! Vino, hai să plecăm… cred că va veni ploaia…

Lara care culesese un buchet de margarete vine visătoare și plecăm.

Se aude un fulger, un trăsnet și… picuri. Picuri mari de apă, mulți, mulți, pe umeri, pe bluză, pe buchetul Larei… vine bunica!

— Haideți! Vai, sunteți leoarcă!

Nu mă așteptam la ploaie. Credeam că știu natura, mă credeam profet. Credeam că știu ce va face. Credeam că știu cum se simte iarba udă. Dar nu știam. Cum să fac? Cum să descopăr lumea?

Îmi e de ajuns un suflet proaspăt ?

Nistor Mădălina Gabriela, Școala „Mihai Eminescu", Alba Iulia

SUBIECTUL I

Magda Isanos, o poetă pentru unii poate necunoscută, își manifestă în poezia „Dimineața" arză-toarea dorință de-a cunoaște lumea. O lume ce i-a fermecat pe poeții din trecut, mulți dintre aceștia reali-zând poezii minunate pe această temă: Octavian Goga în poezia al carui nume coincide cu cel al Magdei Isanos: „Dimineața"

Începutul poeziei este marcat de adresarea directă a autoarei către cititor: „Vreau să descopăr lu-mea". O lume pe care poeții neamului nostru au prezentat-o fiind „frumoasă". Dar ce înseamnă o lume frumoasă? La ce frumusețe s-au referit poeții noștri? O lume frumoasă poate fi o lume eternă, o lume purtată spre veșnicie de oamenii speciali ce nu uită de ea, o lume a cărei perfecțiune nu constă neapărat în frumusețea oamenilor, în frumusețea fizică, ci mai degrabă în cea spirituală. Această lume vrea eul liric să

o cunoască, astfel încât pornește spre calea cunoașterii. O cale deschisă de dimineață, o dimineață a începutului, o dimineață a trăirii. Prin epitetul lumină „lumină pieptănată", poeta prezintă această dimineață ca o călăuză divină, o speranță ce conduce spre împlinire, spre fericire. „Dimineața mi-a intrat în casă", probabil o casă a sufletului, o casă interioară ce așteaptă să fie luminată de călăuza îngerească.

Începând cu a doua strofă, dimineața este metamorfozată, devenind femeie: „Cu picioarele goale ea pășea". Faptul că „femeia", sau mai degrabă zâna „pășea cu picioarele goale" poate sugera simplitatea, chiar umilința frumuseții, a perfecțiunii. Nu trebuie să fii bogat în cele lumești pentru a fi frumos, ci trebuie să-ți îmbraci sufletul în bunătate, modestie și simplitate. Pășind în casa sufletului eului liric, în oglinda inimii acestuia „răsuna cristalul"- un cristal ce din nou poate însemna claritate și, de ce nu, simplitate. Sau poate sufletul eului liric se cutremură de emoție când se zărește în oglinda inimii. Își dă seama poate că e mai curat și mai pur decât credea, că răutatea a fost înecată în uitare la vederea zânei Dimineața. Personificarea „Dimineața strămutase balul" nu face decât să sublinieze fericirea pe care poeta o trăiește fiind în preajma Dimineții. Dar nu orice fel de bal a strămutat zâna preafrumoasă în sufletul eului liric, ci „balul Fetelor" – un bal al frumuseții bucuriei și poate chiar al iubirii... Pare că întreaga natură s-a strămutat în sufletul Magdei Isanos, formând acum chiar o parte din acesta. Din acest punct de vedere, poeta se aseamănă puțin cu binecunoscutul Nichita Stănescu (ce s-a stins din viață în anul 1983) în poezia „Necuvintele". Acesta a devenit și el o parte din natură, iar natura o parte din el.

Ultima strofă contemplă bucuria eului liric: acesta se gândește la primăvara vieții: tinerețea. O tinerețe pură, veșnică, o tinerețe readusă de sufletul său de o zână minunată ce, de foarte multe ori ne trezește și pe noi cu lumina-i lină ce se pictează în ochii noștri și încearcă să ne facă sufletele tinere...Nu vârsta contează, ci tinerețea sufletului... Soarele vieții este scrijelit pe cerul nostru de Domnul preasfânt ce croiește pentru fiecare un drum ce are ca scop fericirea și bucuria noastră... Eul liric se îmbracă-n viață, în tinerețe și dorește să închidă fericirea ce în text poate fi „zi frumoasă" într-o legătoare care să fie aproape de sufletul său: „Zi frumoasă, îți voi pune legătoare/După gât și-o să te iau cu mine".

Muzicalitatea versurilor este dată de folosirea figurilor de stil precum: epitete „lumină pieptănată", personificări: „Dimineața mi-a intrat în casă", „Cu picioarele goale ea pășea", metafore: „balul fetelor-lumini". Măsura versurilor variază, iar rima diferă în funcție de strofă, în poezie fiind prezente tipurile de rimă: în prima strofă rima este încrucișată, iar în ultimele două, îmbrățișată. De asemenea, eul liric este prezent în poezie prin: verbe la persoana I (vreau, n-am crezut, gândeam...), dar și pronume personale la aceeași persoană (mi, eu, mă, mine).

Tinerețea, frumusețea, natura... Aceste lucruri ne pot înfrumuseța viața, ne pot conduce spre fericire... Însă nu o frumusețe trupească, ci sufletească, o frumusețe interioară ce a fost pusă în noi de Dumnezeu, o frumusețe pe care trebuie să o lăsăm să ne conducă viața spre eternitate... O eternitate a viselor, a iubirilor, o eternitate a noastră...

Nu îmi mai e cu neputință să zâmbesc,
Să trăiesc, să visez sau să iubesc...
Căci astăzi al meu suflet ars
A fost atins de-a vieții sfântă nemurire!...

SUBIECTUL II

Azi închid în a mea geană veșnicia
Și pictez pe ceruri arse un zâmbet,
Azi cred că poți simți iubirea
Eu, care am crezut că nu am suflet...

E pace... Cerul infinit pare să fie despicat în piscul munților falnici ce-și înalță gândul spre cer. Un gând senin ce este purtat de păsări prin cântul lor până la răsăritul cel îndepărtat. Pădurea – verde infinit pare cuprinsă de taină, de mister... Copacii-și îmbracă frunzele cu dulceața lor, păsările șoptesc vântului povestea zorilor, poveste pe care vântul o poartă până-n eternității... Asta e lumea?... Deși trăiesc în ea poate nu o cunosc... De ce?...

Pierdută-n întrebări fără răspuns stau la umbra unui arțar bătrân ce-și pierde crengile în cerul de verde al pădurii... Mă gândesc la lumea mea, o lume ascunsă în palma-mi arsă de asupriri și, pentru un moment, cuprinsă de euforie, deschid palma... Dar lumea mea nu-i... Și din nou sufletu-mi plânge și-o

frunză cade pe covorul eternităţii... Dar brusc frunza ce părea acum moartă se transformă într-o mirifică femeie ce avea închisă în geană o noapte plină de poveşti... Mă priveşte adânc şi-mi spune:

— Sufletul tău e ars de ale tale gânduri... Eliberează-l!

— Dar cum să-l eliberez? am întrebat descumpănită.

Atunci preafrumoasa zână mi-a arătat arţarul cel bătrân ce îşi cobora crengile din Raiul verde şi a început a vorbi:

— Viaţa, draga mea, e numai una, şi credem că nu o poţi recupera... Oricât de mult ai încerca să înfrunţi anii, ei tot se scrijelesc pe faţa ta şi pe sufletul tău... Ei tot îţi fură zâmbetul, bucuria...

Se opreşte brusc şi mă priveşte cu ochii-i de lemn bătrân:

— Dar tu nu eşti bătrână, nu eşti... Îţi laşi doar sufletul purtat de gânduri...

— Eu aş vrea doar să-mi cunosc lumea, am spus eu şi am întins palma spre el, palma în care aveam speranţa să fie lumea mea...

— Palma ta e precum viaţa ta: când e închisă ai impresia că totul e pustiu şi negru de tenebră, că sfârşitul e aproape... Dar când e deschisă, lumina zorilor se întipăreşte pe ea şi lumea ta are viaţă...

Atunci din palma mea au început să se nască zâmbete. Nu le vedeam, dar le simţeam... Totul în juru-mi avea sens: păsări, cer, munţi, pădure, toate acestea îmi păreau sortite... Copacul mă privea şi am putut observa pe faţa-i bătută de timp, un zâmbet... M-am întors spre zână şi am văzut-o zâmbind. S-a apropiat de mine şi mi-a spus:

— E lumea ta!...

Apoi, din nou s-a prefăcut în frunză, dar o frunză ce nu a murit, ci şi-a găsit lumea ei... Copacul şi-a înălţat şi el crengile din nou spre infinit şi-a redevenit bătrân. Bătrân însă doar lumesc, căci el rămâne tânăr veşnic.

Am privit timid în palma din care s-a născut lumea mea: era tânără şi eu am început să trăiesc prin ea... Lumea nu e doar ceea ce vedem ci şi ceea ce simţim. Eu mi-am înecat sufletul în păcat şi am uitat că totuşi viaţa nu e doar sfârşit... Dar astăzi am redescoperit o lume eternă şi voi încerca să o închid în sufletul meu şi să încep să trăiesc pentru mine în mine!...

Azi culeg un trandafir aprins
Şi-l dăruiesc cerului ca să zâmbesc,
Azi înec în vise doru-mi stins
Eu, care credeam că nu trăiesc...

Ioniţă Carmen-Florentina, Şcoala Nr. 2 „I.H. Rădulescu", Urziceni

SUBIECTUL I

Domeniul al confesiunii, al exprimării directe a emoţiilor, a sentimentelor, a trăirilor, poezia are puterea de a deschide porţile unei lumi fermecate, de a arunca „strai de purpură şi aur peste ţarina cea grea", de a crea o altă lume „pe-astă lume de noroi".

Văzută de Eminescu precum un „înger palid cu priviri curate", poezia comunică direct sentimente, emoţii, stări sufleteşti, impresii.

„Poezia are în sâmburele ei o divină naivitate care se regăseşte în floare, în pasăre, în bucurie, în entuziasm". (T. Arghezi)

Poezia „Dimineaţa" de Magda Isanos are trei strofe de câte patru versuri, are trei catrene. În prima strofă este exprimată dorinţa eului liric de a descoperi lumea care este închipuită de poeţi ca o lume frumoasă. Prin cuvintele „vreau să descopăr lumea" lumea se exprimă o dorinţă puternică de a cunoaşte sufletul omului cu toate trăirile lui, de a cunoaşte misterele sufletului.

Se spune apoi despre dimineaţă, despre o dimineaţă luminoasă, curată şi calmă, care personificată, intră în casă cu păr de aur, de lumină. Epitetul „lumină pieptănată"- epitet personificator sugerează calmul dimineţii, curăţenia şi puritatea. Este o imagine vizuală care zugrăveşte, pictează în cuvinte razele curate ale soarelui care pătrund pe fereastra casei, pe fereastra gândului şi purifică sufletul.

Dimineaţa prinde viaţă şi păşeşte tăcut în casă, din nou personificată. Ea are picioare, „picioare goale"- epitet care sugerează puritatea. Versul „Cu picioare goale ea păşea" este o imagine vizuală care închipuie o dimineaţă luminoasă care invadează camera şi chiar sufletul domnului să descopere.

Imaginea auditivă „În oglindă răsună cristalul" face cititorul să simtă, să audă strigătul cristatlului, poate cântecul oglinzii care reflect alumina dimineții curate.

„Dimineața strămutase băluletelor-lumini în casa mea."

Aceste două versuri reprezintă o imagine dinamică sugerând dansul luminii crude a dimineții. Acest dans al fetelor-lumini este o sursă de inspirație, un izvor de lumină curată care pătrunzând în suflet creează, creează alte imagini, alt univers, un univers al luminii.

„Și privind, eu mă gândesc că-i bine
Să fiu tânăr când afară-i soare".

Versurile acestea creează o stare de bucurie, stare care invadează inima poetei, atunci când vede, își dă seama că tinerețea, că sufletul tânăr și soarele crud al dimineții dau farmec vieții... tinerețea sufletului este comparată cu soarele tânăr care împodobește dimineața.

„Zi frumoasă, îți voi pune legătoare
După gât și-o să te iau cu mine."

Văzând frumusețea dimineții care anunță o zi frumoasă, poeta promite să nu se mai despartă de ea.

Prin folosirea substantivului „zi" in vocative, se adresează direct către frumusețea miraculoasă a zilei, prezentată prin epitetul „zi frumoasă". Se repetă adjectivul „frumos", surprinzându-se minunata frumusețe naturală a dimineții.

Nevrând să se despartă de ea, poeta, printr-o voce abstractă, se adresează zilei și îi făgăduiește să o ia cu ea, deoarece acea zi frumoasă, care începe cu lumină curată, divină, constituie o sursă de inspirație pentru condeiul sfânt din care curge poezie.

Miracolul dimineții care, personificată, intră în casă, pătrunde în gândurile poetei și lasă lumină, izvor de lumină, face ca razele de aur ale tânărului oare să danseze curat în casă.

Poezia are rimă încrucișată în prima strofă și rimă îmbrățișată în celelalte două strofe. Ritmul este trohaic sugerând un ton vesel vioi, un ritm de dans. Măsura versului este de 9-12 silabe.

SUBIECTUL II

Un clar răsărit își legăna lumina pe azurul înalt al cerului, soarele de aur își răsfira degetele crude și-mi mângâia atât de fin obrazul. Trezit de farmecul dimineții de mai, îmi deschid brațele, îmi deschid ochii, îmi deschid inima. Privesc. Privesc cerul și găsesc lumină. Privesc floarea și găsesc parfum. Privesc roua de pe frunze și găsesc prospețime. Privesc zarea și găsesc mister. Ah! Vreau să descopăr această taină, vreau să descopăr lumea ce se ascunde dincolo de zare!

Pornesc la drum adăpostind sub haina de aur, pe care insuși soarele mi-a țesut-o, un condei care din vis, din lumină și din iubire creează lumi fantastice. Cu acest condei voi însemna pe frunze descoperirea mea.

Și merg, și merg, dar zarea mergea în același timp cu mine și părea imposibil să treci dincolo, dincolo de tot ce nu fusese vreodată atins.

M-am întâlnit cu soarele, cu luna, cu lumina ei de argint, cu floarea, cu pasărea... și ei urmau același drum, același drum spre... zare, spre lumea de dincolo de orizont.

Am trecut pe lângă castele de basm unde prinți și prințese își arătau fețele tinere, am trecut pe lângă apa de unde curcubeul își bea culoarea și nemurirea.

În fața pădurii de aramă am șovăit, dar dorința de a descoperi mi-a insuflat curaj și am pășit pe cărările pictate de întuneric. Copaci cu crengi mute înălțau rugăciuni nopții, flori negre plângeau cu petale străvezii. Peisajul macabre îmi strecura fiori înghețați în inimă dar... la capătul acestui tunel întunecat, s-a ivit o lumină caldă! M-am apropiat și imaginea unui castel se făcea tot mai mare, tot mai clară.

Am ciocănit și un glas ascuțit m-a întrebat:

— Cine ciocăne la ușa castelului nostru?

— Deschide-ți, sunt un suflet care cere adăpost!

Ușa a scos un scârțâit straniu și în pragul ei a apărut un chip gingaș de fetiță. Ea m-a primit cu amabilitate și m-a întrebat ce caut. I-am spus.

— Eu caut lumea de dincolo de zare.

O voce groasă și-a arătat existența:

— Nu există o lume dincolo de orizontul scăldat de razele trandafirii, copile.

S-a arătat atunci un bătrân. Pe chipul său timpul lăsase urme, dar ochii mici ascundeau o privire înțeleaptă. A încercat să mă convingă că nu există o altă lume, darn u a reuşit. A mers cu mine, a vrut să meargă pentru a-mi dovedi spusele sale.

Am pornit împreună la drum. Potecile şerpuite îmi apăreau ciudate. Zorile se arătau iarăşi, soarele îşi plimba măreţia pe cer, luna iar împletea noaptea cu argint... dar între noi şi zare distanţa rămânea aceeaşi.

Şi totuşi, într-o noapte, când mă aflam în lumea vrăjită a viselor, am păşit peste pragul dintre lumi, dintre cele două lumi. În faţa mea erau cărări, cărări ce nu se sfârşeau.

M-am speriat, deoarece parfumul acela straniu, imaginea aceea fără sfârşit în gândul meu un tablou negru. Am deschis ochii, era noapte. Bătrânul dispăruse. O frică, spaimă cumplită mi-a pătruns în suflet. Am început să alerg, alergam către casa mea, către locul de unde pornisem în călătoria mea nebună. Am găsit urme, urmele bătrânului şi m-am avântat spre castelul fetei. Am rătăcit prin pădurea de aramă peste care noaptea îşi lăsase parfumul.

M-au ajutat urmele bătrânului şi într-un final am ajuns la castelul înalt. Era petrecere acolo şi dans. Tăcut, am privit spectacolul. Domniţe îmbrăcate în dantele dansau vesel; feciori de împărat le conduceau.

Cadenţa aceea m-a făcut să uit de tot, dar un zgomot se auzea din depărtare, veneau soldaţi pregătiţi de luptă. O! ce ţipete, ce fugă! Feciorii de împărat s-au ascuns, dar bătrânul care mai devreme mă părăsise a ieşit în faţă, le-a vorbit soldaţilor şi aceştia au plecat. Înţelesesem. Bătrânul m-a făcut să înţeleg. De ce să caut o altă lume, când aceasta, lumea reală, îmi oferă atâtea surprize.

Din călătoria pe care am făcut-o, am descoperit nişte secrete, enigma ale sufletului. Zâmbetul fetei fermecător care m-a primit în castel, dorinţa feciorilor de a-şi arăta ale lor talente prin dans, dar şi laşitatea cu care ei s-au ascuns şi glasul înţelept al bătrânului m-au făcut să privesc totul altfel.

M-am întors, camera mea era îmbrăcată în violet. Apusul îşi strângea ultima lacrimă de pe geamul camerei.

Muntean Delia, Şcoala Nr. 13, Sibiu

SUBIECTUL I

Poetă a luminii şi a dorinţei de a trăi viaţa cu intensitate, trăsături reieşite din modul de abordare a operei lirice, Magda Isanos este deopotrivă o analistă a firii umane în comuniune cu elementele naturii.

Titlul deosebit de simplu, constând într-un singur substantiv comun, articulat: „dimineaţa", poate avea diverse semnificaţii, nefiind doar momentul zilei, surprins de poetă, ci şi valoarea de simbol al noilor începuturi de drum, călăuzite de razele firave, timide ale soarelui.

Tema are la bază dorinţa de cunoaştere, de a vedea lumea cu alţi ochi, dorinţă izvorâtă dintr-un răsărit de soare care marchează profund derularea evenimentelor în decursul întregii zile. Dimineaţa apare antropomorfă, ea fiind o prietenă, un idol, întruchipând perfecţiunea; luminozitatea ei simbolizând calea spre atingerea idealului, a absolutului: „cu lumină pieptănată."

În sintagma „cu picioare goale" epitetul are rol în a sublinia puritatea, simplitatea, dar şi puterea dimineţii de a se impune prin aceste sentimente.

Versul „Dimineaţa strămutase balul" acordă acesteia statutul de a putea schimba lumea ascunsă, mascată a omenirii, fiind atotputernică, stăpână şi conştientă de urmări. Eul liric se concentrează pe realitatea interioară şi se reformulează prin cuvinte. El trăieşte într-o lume contemplativă, fiind mediatoarea între realitate şi ficţiune; şi se bucură de etapa vieţii în care se află tinereţea; o perioadă fără responsabilităţi, ajungând chiar şi la ideea de a sista scurgerea timpului.

Epitetul „frumoasă" atribuit zilei, acordă naturii o imagine perfectă, unică, fiind apreciată la adevărata ei valoare.

Se remarcă sintagma „îţi voi pune legătoare" reliefând dorinţa arzătoare a eului liric de a se opri în timp şi spaţiu sau de a răpi aceste momente pentru totdeauna, adăpostindu-le în amintirile sale. Se observă variaţia verbelor la toate cele trei timpuri esenţiale: trecut, prezent şi viitor, ele reprezentând ipoteza, concluzia şi probabilitatea.

Eul liric își face simțită prezența prin mărcile verbelor de persoana I, singular (vreau, mă gândesc, iau) și prin mărcile pronumelor și adjectivelor pronominale de persoana I singular (mi-, mea, pe mine).

Figurile de stil întâlnite înfățișează ideile poetice într-o țesătură metaforică surprinzătoare. Lirismul poeziei este sporit și de versificația și prozodia ei: rima fiind în prima strofă încrucișată, iar în celelalte îmbrățișată, ritmul trohaic și măsura ce variază între 9-12 silabe.

Muzicalitatea versurilor creează o orchestrație a naturii, sporind grandoarea peisajului matinal.

SUBIECTUL II

...Coboară ușor umbra înserării. Învins de mișcarea pământului, soarele apune, iar păsările care se îndreaptă spre el nu îl mai pot salva. Tronul este înmânat acum lunii, stăpână a întunericului, soră a soarelui. Dansul frivol al frunzelor, în bătaia ritmică a vântului creează o atmosferă unică, feerică. Stelele luminează stins din adâncul obscurității, fiind eclipsate de grandoarea Luceafărului.

În labirintul nedescifrat al bibliotecii se afla un băiat timid, cu părul castaniu, cârlionțat, cu ochii de culoarea azurului: Victor, împreună cu tovarășa sa din copilărie: Ana, fata blondă, cu pistrui. O strânsă prietenie s-a înfiripat între ei încă din primii ani de viață. Au descoperit apoi că au pasiuni comune, printre care lumea tainică a cărților, o lume diferită având la bază realitatea, fructificată de imaginația scriitorilor.

Se plimbau alene, nedumeriți, printre rafturile prăfuite, pline până la refuz de cărți, aproape că aveau să se dărâme când, deodată, o legătură de foi stropite cu cerneală, copertată în roșu, le-a atras atenția, parcă le făcea cu ochiul.

— E foarte veche! exclamă Victor.

— Dar lucrurile antice ascund mistere, completează Ana. Vreau să descopăr lumea cu tainele, bucuriile, tristețile ei...

Cartea deschidea o poartă spre un nou univers, joc de cuvinte, armonie sonoră, stare de spirit, imagini, ritmuri.

— Vezi, seamănă cu o casă. Fiecare text rezultă din însemnarea unor cărămizi, formate din litere: cuvintele. Dacă privești de aproape fiecare operă se remarcă prin propiile evenimente, trăiri, sentimente. Toate sunt unice. Ce altă posibilitate de a descoperi lumea mai potrivită și mai atrăgătoare decât aceasta? Cărțile îți oferă posibilitatea de a avea într-un sens figurat, nu o viață, ci o infinitate, își spunea Victor părerea, sperând să o impresioneze pe Ana.

— Da, este adevărul pe care nu mulți îl descoperă. Această carte pare a ascunde în interiorul ei lucruri utile, interesante. O citim?

— Desigur! afirmă Victor încântat.

Din ochiul de fereastră, luna trimite o rază de lumină încălzind atmosfera și oferind o tentă de mister lecturii, un mod de a descoperi, de a dobândi cunoștințe, dar și noi experiențe.

Sabău Diana-Cristina, Școala „Ion Agârbiceanu", Alba Iulia

SUBIECTUL I

Ideea poetică a acestui text este una lirico-filozofică: puterea luminii de a da frumusețe întregii naturi.

Autoarea are dorința de a cunoaște tainele și frumusețile universului („Vreau să descopăr lumea"). Puterea de transfigurare a cuvântului în operele literare este atât de mare încât învăluie natura în mister, vrajă, iar autoarea dorește să dezlege aceste mistere („n-am crezut, cum spun poeții, că-i frumoasă").

Lumina dă claritate și dezvăluie chiar și cele mai ascunse taine al universului. Personificarea luminii „ lumină pieptănată" creează o imagine vizuală deosebită. Ea sugerează razele calde ale soarelui care se împrăștie pentru a da lumină Pământului. Lumina este reprezentată de dimineața care intră în casele oamenilor o dată cu trezirea soarelui.

Dimineața se dezvăluie încet, pășind cu grijă („cu picioare goale ea pășea"). Lumina dimineții este clară asemenea cristalului și oglindește într-un mod perfect frumusețea universului („În oglindă răsuna cristalul")

Autoarea este fascinată de jocul razelor de lumină pe care îl compară cu un bal, un dans mirific („Dimineața strămutase balul/ Fetelor-lumini în casa mea").

Tinerețea sufletului și frumusețea naturii în lumină este o sursă de inspirație deosebită („eu mă gândeam că-i bine/ Să fiu tânăr când afară-i soare"). Bucuria sufletească generată de soare și de multitudinea sentimentelor tinereții dă împlinire și satisfacție inimii autoarei. Sufletul poetei nu mai vrea să se despartă de această zi frumoasă cu lumină și căldură. Chiar dorește să o păstreze pe veșnicie- undeva aproape („Zi frumoasă, îți voi pune legătoarea/După gât și-o să te iau cu mine").

Emoția descoperirii lumii în lumina blândă a soarelui este un sentiment unic și pur. Iar în versurile unei poezii ea capătă un cu totul alt sens: este mai puternică și mai clară.

Sentimentele și ideile poetice sunt sugerate în întregul text de o varietate de personificări („lumină pieptănată", „dimineața mi-a intrat în casă", „dimineața strămutase balul") și prin prezența eului liric („vreau să descopăr lumea", „eu mă gândeam că-i bine").

Lumina generează claritate, căldură și puritate. Măsura versurilor variabilă între 10 și 12 silabe, rima încrucișată și îmbrățișată, ritmul trohaic, toate contribuie la exprimarea emoțiilor și ideilor autoarei, dând muzicalitate și expresivitate textului.

SUBIECTUL II

Este încă noapte. E întuneric și răcoare. Ce greu este să fiu o frunză mică și neînsemnată în univers!

Am nevoie de lumină. Aștept razele soarelui ca să mă încălzească și să mă ajute să descopăr frumusețea Pământului. Trece puțin timp și sosesc primele raze ale soarelui. Mă simt din nou plină de viață și de putere. Abia acum încep să văd puterea mărețului Soare.

— O, cât ești de frumos! Mă bucur atât de mult că te îngrijești mereu de mine, chiar dacă sunt atât de mică.

— Nu-ți face griji! Mereu te voi încălzi și îți voi da lumină! îmi răspunde Soarele.

Conversația cu el îmi dă din nou putere, mă face să cred că totuși cineva are grijă să nu-mi lipsească nimic. Cineva mă iubește!

Adierea ușoară a dimineții este plină de miresme. Parcă mă invită să călătoresc în jurul Pământului. Sunt bucuroasă de acest lucru, deoarece astfel am ocazia să descopăr frumusețea planetei pe care trăiesc. Mă las purtată de vânt. Câte locuri minunate! Ce peisaje feerice! Întreaga viață am visat să călătoresc.

Într-un colț al unei păduri zăresc o imagine care mă impresionează. Florile cântă, iar soarele se bucură cu ele de frumusețea acestei zile. Apa cristalină oglindește razele zâmbitoare ale soarelui. Nu mi-am închipuit niciodată că locuința mea este atât de frumoasă!

Copacii și plantele de pretutindeni mă salută și îmi urează drum bun. Câți prieteni noi îmi fac în această călătorie!

La apus, soarele scaldă cerul în raze ce seamănă cu o flacără tremurândă. Jocul luminii este feeric și mă încântă în fiecare clipă.

Dar ziua se apropie de sfârșit. Deja luna începe să se vadă pe bolta cerească împreună cu miliarde de stele.

Îi mulțumesc vântului că mi-a arătat aceste locuri minunate.

Mă întorc acasă obosită, dar fericită și cu sufletul plin de bucurie. Casa mea, un stejar măreț, mă așteaptă.

— Cum a fost călătoria ta? mă întreabă celelalte frunze, surori ale mele.

— A fost atât de frumos! În toată aventura aceasta m-am simțit fericită. Acum îmi cunosc mai bine planeta.

Toți sunt uimiți de ceea ce am văzut în această zi.

— Da! Casa noastră, Pământul, este minunată. Abia aștept o nouă călătorie. Cine știe ce mistere și peisaje de basm voi întâlni atunci!

A fost un drum lung, dar a meritat! Sunt atât de fericită! Cred că în noaptea aceasta voi visa doar drumul și locurile fantastice pe care le-am văzut.

Dar acum mi-e somn! Sunt obosită. Vreau să dorm, iar mâine voi porni într-o altă aventură. Vreau să descopăr întreaga lume…

Tudorachea Laura-Georgiana, Şcoala „George Emil Palade", Buzău

SUBIECTUL I

În poezia „Dimineaţa", poeta Magda Isanos prezintă venirea dimineţii, frumuseţea naturii în aceste clipe minunate dătătoare de viaţă, precum şi starea sufletească proprie, ca o oglindire a naturii şi a frumuseţii realităţii înconjurătoare în apele limpezi ale sufletului ei de artistă.

Titlul poeziei este alcătuit dintr-un substantiv comun simplu, articulat hotărât, ceea ce ne sugerează că poeta e o bună cunoscătoare a ceea ce reprezintă începutul zilei, începutul vieţii efemere pentru fluturii multicolori, ca petale revărsate din floarea de amar a pământului, şi anume dimineaţa. Nu ştim de la început dacă poezia va fi lirică sau epică, însă după ce citim integral textul, putem afirma că acesta aparţine genului liric. De aceea, modul de expunere este descrierea, susţinută de imaginile artistice, figurile de stil şi folosirea sensurilor figurate ale cuvintelor. Imaginile artistice se împletesc în mod armonios şi creează un fel de cunună multicoloră, pe care poeta o aşează pe creştetul poeziei eterne. Avem prezente imagini vizuale: „cu lumină pieptănată", „ cu picioare goale", „balul fetelor-lumini în casa mea", „afară-i soare", „zi frumoasă", imagini auditive: „în oglindă „în oglindă răsună cristalul", imagini motorii: „a intrat în casă", „ea păşea", „îţi voi pune legătoare". Figurile de stil ilustrează realitatea zugrăvită prin viziunea subiectivă a poetei: ele construiesc imaginea poetică a dimineţii şi creează o atmosferă aparte, originală poate şi prin mireasma aerului. Acestea sunt epitete: „zi frumoasă", „picioare goale", metafore: „lumină pieptănată" şi personificări: „dimineaţa mi-a intrat în casă", „dimineaţa strămutase balul", „zi frumoasă, îţi voi pune legătoare", „cu picioare goale ea păşea", asonanţa: „cu picioare goale ea păşea", inversiuni: „în oglindă răsuna cristalul", iar repetarea cuvântului „dimineaţa" accentuează elementul descris şi îl luminează cu reflectoarele cuvintelor.

Încă din primul vers, poeta ne invită să descoperim lumea alături de ea. Chiar dacă nu printr-o adresare directă, această invitaţie este făcută cât mai atractiv, lăsând să se observe ambiguitatea de care ai parte la tot pasul în descoperirea lumii. Dacă este vorba de lumea interioară sau de lumea înconjurătoare nu putem şti decât dacă citim mai departe poezia. Descrierea acestei, lumi începe prin relatarea unor întâmplări, folosindu-se însă în sensurile figurate ale cuvintelor: lumina este personificată, atribuindu-se însuşirea de „pieptănată", ceea ce ne arată neîntreruperea şi liniaritatea cu care lumina curge, luminându-ne întunecată cămară a gândurilor, după o noapte misterioasă, plină de frământări şi ezitări. Însă abia în al patrulea vers din prima strofă, care este de altfel şi ultimul din strofa respectivă, poeta elucidează misterul: este vorba despre lumea înconjurătoare, cea de care sufletul ne este mărginit cu o perdea fină şi roşie de mătase, ce ne alină conştiinţa şi nu numai în situaţii de cumpănă. Magda Isanos personifică apoi dimineaţa, atribuindu-i verbul „a intra", mai exact umanizând-o, transformând-o într-un musafir mult aşteptat, care iată că a sosit, clarificându-ne raţiunea.

În cea de a doua strofă, mijloacele artistice nu întârzie s-apară: în primul stih personificarea invadează orizontul literar şi face dimineaţa să păşească în intimitatea casei, substantivul „cristalul" din cel de-al doilea vers dându-i o muzicalitate deosebită atât paşilor dimineţii, cât şi poeziei în sine ce însăşi devine ca o melodie de aripi neterminată, clinchet de bronz în vidul infinit al vieţii. O altă personificare atribuită dimineţii în această strofă este cea din versul al treilea, şi anume: „dimineaţa strămutase balul" şi se continuă în cel de-al patrulea: „ fetelor-lumini în casa mea", şi prezintă miracolul pentru care în inima şi gândul poetei domneşte bucuria, crai mirific dar efemer, datorită prezenţei acestui moment al zilei fermecător, atunci când natura se trezeşte la viaţă şi dimineaţa se şterge la ochi cu vălul de ceaţă ce învăluie munţii, uriaşi adormiţi în negura timpului, „sorbind roua dimineţii de pe câmpul înverzit".

În ultima strofă, care este ca o concluzie, Magda Isanos se hotărăşte să ia aceste frumuseţi cu ea, folosindiarăşi personificarea: „îţi voi pune legătoare/După gât şi-o să te iau cu mine". Într-adevăr, o poate lua, sorbindu-i din priviri beatitudinea şi păstrând-o mereu în învălmăşeala de sentimente, gânduri, iluzii... ale vieţii.

Ca orice poet, autoarea poeziei „Dimineaţa", vrea să-şi exprime liber propriile păreri, dar mai ales sentimente, care-i învăluie gândirea şi sufletul. Cu foaia de hârtie, albă, orbind-o, în faţă, nu ar reuşi să ne redea într-un mod atât de expresiv frumuseţea naturii, însă fiind părtaşă la aceste fenomene ameţitoare, sufletul i se deschide, intrând în el bucuria de a trăi, o nouă credinţă zămislitoare, şi, o dată cu ele, sentimente pure, ce ard ca o flacăra veşnică în eternitatea negurii timpului. Fiecare suflet percepe altfel aspectul lumii înconjurătoare, şi, de aceea, aşternându-şi din învălmăşeala de sentimente numai pe acelea care o

reprezintă, Magda Isanos se dezvăluie pe ea însăşi, părtaşă la bucuria naturii sau poate natura, părtaşă la bucuriile ei.

Prozodia ajută şi ea la realizarea muzicalităţii textului. În prima strofă rima este încrucişată, în cea de a doua şi în cea de-a treia este îmbrăţişată. Ritmul trohaic şi măsura versurilor de 11-12 silabe, adică versul lung, creează o cadenţă a versurilor specială, care ne dă răgaz să înţelegem semnificaţia versurilor şi nu numai.

Perspectiva originală de receptare a frumuseţii din natură de către poetă este mai întâi una neîncrezătoare, suspicioasă, dar apoi acest sentiment este spulberat, pentru ca în final să rămână doar admiraţie pură. Poezia „Dimineaţa" de Magda Isanos este o poezie mirifică, poeta prezentându-şi candoarea sufletului într-un mod cu totul original, numai de ea ştiut…şi de credinţa ei zămislitoare.

SUBIECTUL II

Într-o după-amiază liniştită de mai, copacii-şi scutură frunzele de smarald. Dar nu cad. Nu vor să cadă. Cel puţin, nu acum. Vântul îi face pe pomi să scuture din cap cu atâta îndârjire, ş-atât, pentru că n-a alungat nimic. Nici păsările care-au venit prin martie să ne încânte urechile şi mintea să ne-o relaxeze nu se îndură să plece. Stau acolo, la umbra deasă şi răcoroasă, cufundate într-un somn adânc. Eu stau pe o căpiţă de fân care miroase dumnezeieşte şi număr norii: un, doi, trei… poate-poate s-ar ivi după un nor mai morocănos vreun zmeu cu care să mă lupt… în gândire, bineînţeles. Dar deodată m-am simţit luată pe sus cu tot cu căpiţă, şi m-am gândit, dacă plutesc pe un norişor în formă de căpiţă? Da, ce frumos ar fi… poate doar în imaginaţia mea. Am îndrăznit să privesc în jos, şi am observat că nu m-am îndepărtat foarte tare de sol, dar, cum mi-e frică de înălţime, era de-ajuns să îmi creeze furnicături pe şira spinării. Dar, ca prin minune, m-am liniştit imediat: cu siguranţă era doar un vis, unul dintre misterele nopţii, când, într-o fracţiune de secundă, am aterizat pe un colnic, cu tot cu patul improvizat de mine, ca să mă pot gândi mai bine, mângâiată de razele soarelui, la tot ce trebuia să fac a doua zi. Primul instinct după ce am avut contact cu solul a fost să mă dau jos şi să mă îndepărtez de căpiţa buclucaşă, aşa că am putut trece în revistă tot ce se afla prin împrejurimi. Am aflat că mă găseam într-o pădure de conifere, veşnic tinere, ce hălăduiesc cu vârfurile până aproape de stele, ca o punte ţepoasă şi verde către lumea de dincolo. Dar aceasta e o altă poveste şi am să v-o spun altă dată, cu altă ocazie.

Îmi umpleam plămânii cu aerul acela de munte, proaspăt şi înviorător, când am simţit o adiere ciudată mângâindu-mi obrazul şi, ca din instinct, am mângâiat-o şi eu, la rândul meu, după care să constat, stupefiată, că adierea se materializează, astfel încât după câteva momente, aveam în faţă o fecioară mlădioasă, cam cât mine de înaltă (şi eu chiar sunt înaltă), privindu-mă speriată, cu trupul unduindu-se în bătaia vântului şi cu mlădiile ei mâini dansând pe lângă trupu-i firav, când am observat că nu păşea, ci plutea, aşa că mi-a venit mie rândul să mă sperii, aşa că am întrebat-o:

— Cine eşti? De fapt, ce eşti?

— Sunt o fiică a aerului. Tu… eşti un om! îmi spuse ea, şi începu să danseze şi să cânte în jurul meu, învăluindu-mă cu glasul ei ca un izvor clipocind şi sărutând infantil tinerele pietre, cu păru-i mirosind a flori de câmp multicolore şi cu trupul îndoindu-se, învăluindu-mă cu căldura sufletului ei, ca o ploaie caldă de vară căzând peste florile de iris deschise, aşteptând cu patos şi dor sărutarea ploii, ca o aducere-aminte a timpurilor de mult uitate.

S-a uitat în ochii mei şi am văzut marea oglindindu-se pe chipul ei; mi-a zâmbit, şi zâmbetul ei mi-a uns sufletul cu roua fericirii; mă simţeam de parcă eu am fost cea care a cântat cântecul eternităţii şi a dansat cu zarea.

— Noi, fiicele aerului, am chemat aici un muritor, om de rând, pentru a îndeplini profeţia. Ea spune că, o dată la o mie de ani, trebuie să ne viziteze lumea un om, să observe ceva schimbat şi să facă acel lucru să revină la normal, doar prin rostirea unei formule, care se află scrisă doar în sufletul lui. Cum tu eşti cea aleasă…

— Cum adică, cea aleasă? am întrebat eu.

— Adică cea care trebuie să îndeplinească profeţia, răspunse ea. Ce vezi schimbat?

M-am uitat în jur, pomii erau verzi, izvoarele susurau dulce, dar aerul…aerul era insuportabil. Simţeam că nu mai pot respira… mă sufocam, când în minte mi-a răsunat, ca un imn învingător, sintagma: „cântecul zării e un zbor luminos de hulubi călătorind pe o melodie de aripi neterminată!", aşa că am strigat şi eu acelaşi lucru, simţindu-mi vocea impunătoare, răspândindu-se în aerul rece de munte.

În acel moment, totul s-a dat înapoi ca o melodie derulată de la capăt şi m-am trezit dorind să spun:

„— E-un curcubeu.

Deasupra sufletului meu!"

Eram pe căpiţa de fân, dar de aceasta în grădina bunicilor mei. Am înţeles ce s-a întâmplat, aşa că, ştiind că e fiica văzduhului i-am zis, aproape şoptit:

— Ce minune că sunt! Ce întâmplare că eşti!

Şi ea mi-a răspuns printr-o adiere de vânt plăpândă mângâindu-mi părul, ochii, fruntea... dar eu nu am mângâiat-o, pentru că mi-era teamă să-i mai ascult glasul şi să-i privesc ochii, pentru că ei îmi răscoleau, în adevăratul sens al cuvântului, sufletul şi mintea.

Clasa a VII-a – MINORITĂŢI

PREMIUL I

Rotărescu Andreea, C.N. „Samuel von Bruckenthal", Sibiu

SUBIECTUL I

Textul prezentat este o descriere în proză, întrunind toate caracteristicile genului literar căruia îi aparţine.

Fiind o descriere subiectivă, elementele narative trec prin filtrul imaginaţiei scriitorului, obiectul descris căpătând trăsături fictive. Fantasticul se regăseşte la nivelul hiperbolelor, menite să confere limbajului expresivitatea specifică unei descrieri. Lumea imaginată de autor este diferită de lumea noastră prin farmecul ei aparte, unde totul este la superlativ.

„Dimineaţa" este şi ea un moment în care lumea renaşte, se reînviorează după noaptea misterioasă, deşi zorii sunt de o mai mică amploare decât primăvara însăşi. Autorul surprinde acest moment al zilei pentru ca el să se afle în acord cu anotimpul primăverii. Colţul de natură prezentat este cuprins de o atmosferă „solemnă", de o linişte adâncă, aşteptând „minunea învierii", sugerându-se prin aceasta şi măreţia naturii în repaus.

Epitetele atribuite mugurilor „ graşi", „uşor crăpaţi" – sunt un semn al exploziei naturii odată cu venirea primăverii. Prin verbul „naşte" se semnalează aceeaşi dorinţă de înnoire de altfel dominantă în text. Se creează apoi o imagine antitetică între natura pe cale de renaştere şi „foile moarte ale toamnei" revelându-se astfel ideea de ciclu neîncetat al vieţii unde unii mor iar alţii trăiesc.

Se remarcă de asemenea prezenţa unei anumite traiectorii a privirii scriitorului care la început ilustrează o imagine de ansamblu, panoramică, continuă apoi cu descrierea celui mai mic detaliu . Există şi o direcţie descendentă a privirii autorului, marcată de îndreptarea atenţiei acestuia spre frunzele moarte pe care calcă.

Imaginile pe care autorul ni le oferă sunt inedite şi diverse. Totul pare de o puritate extraordinară, iar natura pare că s-a gătit special pentru acest eveniment, cel al învierii. Frunzele care „foşnesc" accentuează atmosfera apăsătoare prezentă aici.

Natura este percepută din punctul de vedere personal al autorului, fiind marcată de formele pronominale la persoana întâi „ne". De asemenea şi multitudinea mijloacelor artistice sunt o chezăşie a faptului că textul are ca mod de expunere descrierea.

Titlul este adecvat operei, potrivindu-se cu anotimpul descris în text. „Aprilie" este luna în care forţele primordiale ajung la apogeu şi este totodată perioada în care are loc minunea. Folosirea cuvântului „o clipă"este o sugestie a faptului că, în ciuda farmecului momentului, nimic nu durează veşnic. La început este descrisă natura în toată splendoarea ei, apoi, ca trezit dintr-o dulce visare, autorul constată efemeritatea tuturor lucrurilor prin cuvintele „o nădejde", „fumuriu".

SUBIECTUL II

Era primăvară. Razele jucăuşe ale soarelui mângâiau capetele dezvelite ale sătenilor. Toată lumea era cuprinsă de voie bună şi toţi mulţumeau Domnului pentru minunile pe care le-a făcut.

Nu foarte departe de sat, într-un loc umbrit de arbori seculari era tot iarnă. Acolo locuia o femeie care după moartea soţului ei refuza să creadă în minunea învierii naturii şi totodată cea a morţilor. Îmbrăcată în haine groase şi mereu încruntată la faţă, baba Dochia, cum o porecliseră locuitorii satului, nu lăsa nici un copil să se apropie de casa ei întunecoasă. De aceea nimeni nu trecea vreodată prin faţa casei ei.

Dar, într-o zi călduroasă, un copilaş drăguţ şi îmbrăcat în zdrenţe se aventură până la baba Dochia acasă. Intră cu picioruşele sale goale în zăpadă şi aşteptă să fie văzut. Văzându-l pe geam, Dochia ieşi furioasă din casă şi se repezi spre copil. Înfăţişarea acestuia o mai îmblânzi pe babă, care rămase pe loc privindu-l pe copil drept în ochi. I se păru atunci că vede cerul oglindit în ochii mari şi umezi ai acestuia şi se mira cum de băiatului nu-i e frică de ea. Apoi, cu o voce inofensivă şi blândă, copilul îi spuse babei:

— Peste tot e primăvară, doar la tine în suflet şi în grădină a rămas iarnă. Încearcă să crezi în minuni. Un gând e de ajuns şi se va face şi aici primăvară. Trebuie doar să crezi, să crezi,...

Se făcu apoi nevăzut.

Mişcată de această stranie întâlnire, inima de gheaţă a babei începu să se topească şi se simţi deodată cuprinsă de o căldură interioară. Văzu apoi cum zăpada din jur se topeşte şi ea şi cum natura învie. La început nu-i veni să creadă babei că tot ce trebuia să facă era sa-şi deschidă inima, că singura cerinţă impusă omului de Dumnezeu este credinţa.

De atunci se făcea în fiecare an primăvară la casa babei Dochia, iar florile îmbălsămau aerul mai mult ca oriunde. Copii veneau şi ei la Dochia în grădină şi se jucau şi cântau şi sărbătoreau învierea miraculoasă a naturii.

PREMIUL II

Drăgan Theodora, Colegiul German „Goethe", Bucureşti

SUBIECTUL I

Spectacolul naturii care înfloreşte chiar sub ochii noştri este desăvârşit de minunăţia cu care Mihail Sadoveanu reprezintă fiecare imagine în parte.

Abundenţa epitetelor precum „muguri graşi" sau „zâmbet fumuriu şi luminos" şi a metaforelor transpune cititorul în lumea de basm creată cu atâta dragoste şi dăruire.

În timp ce imaginile vizuale deschid un nou univers în faţa ochilor tăi, parcă auzi foşnetul frunzelor moarte sub picioare.

Deşi aparent nu este decât o imagine de primăvară, fragmentul reprezintă mai mult decât atât, transmiţând sentimente care impresionează până şi cel mai închis suflet.

Metafora „nu aburea nici un fior de vânt" sugerează căldura şi armonia atmosferei din natură, iar personificarea copacilor şi a tufărişilor care „aşteaptă cu solemnitate minunea învierii" îi aseamănă pe aceştia cu persoane care ştiu să aprecieze importanţa şi încărcătura sentimentală a sărbătorilor de Paşti.

„(...) muguri graşi, uşor crăpaţi, ac nişte crisalide din acre trebuiau să nască noianuri de frunze(...)"- această alegorie compară mugurii copacilor cu crisalidele. Aceasta, deşi urâte la început, dezvăluie cu trecerea timpului splendoarea fluturilor; la fel şi mugurii - deşi urâţi, ei dau naştere unor frunze şi fructe care mai apoi, în vremea toamnei arămii, ne încântă privirile.

Deocamdată însă, „nu erau decât o nădejde, un zâmbet fumuriu şi luminos". Erau doar speranţa a ceea ce va urma.

În ultima propoziţie, „foile moarte ale toamnei trecute ne foşneau sub paşi", cititorul simte cum este cuprins de nostalgie, la gândul amintirilor din trecut, care îi năvălesc în minte, la care ştie că nu poate renunţa.

Pe tot parcursul fragmentului observăm abundenţa adjectivelor, caracteristică unei descrieri. De asemenea, sentimentele pe care autorul le transmite prin intermediul acestei opere lirice ne arată că, fără îndoială, este vorba despre o descriere.

În ceea ce privește titlul acestui fragment, „ Aprilie- o clipă", acesta se referă la cât de greu este să găsim cuvintele potrivite pentru a ne exprima sentimentele.

Uneori o mie de cuvinte nu ajung pentru ca ceilalți să înțeleagă cum ne simțim.

Dacă privim fragmentul cu atenție, înțelegem de câtă migală este vorba pentru a transpune o imagine de primăvară în cuvinte.

O clipă – o clipă de visare, de împlinire și de bucurie. Atât ne rămâne după citirea acestui fragment și este de ajuns pentru a putea visa în continuare.

SUBIECTUL II

Ionuț nu era un adolescent ca toți ceilalți. El fusese abandonat pe stradă de părinții lui, persoane cu o inimă de fier.

O femeie bătrână, care trăia împreună cu soțul ei într-o căscioară de la marginea orașului, îl găsise cerșind pe stradă. Mărinimoasă din fire, femeia îl luase cu ea acasă, iar copilul cu ochi mari și cu păr castaniu crescu spunându-i „bunică".

Biata femeie nu avea nepoți, căci singura ei fată murise într-un accident de mașină, cu mult timp în urmă.

Își dorea cu ardoare să aibă un nepoțel pe care să îl îngrijească, de care să se ocupe, și care să o iubească.

Astfel, când, în ziua de Înviere, Dumnezeu i-l scoase în cale pe Ionuț, ea fu convinsă că era un semn. Îl luă cu ea, îl îngriji, îl spălă, iar băiețelul se transformă în curând într-un Făt- Frumos: cu ochi căprui și păr castaniu, înfățișare puternică și totuși blândă, ce și-ar mai fi putut dori Elena, femeia cea bătrână, bună la suflet și muncitoare?

Ionuț prinse drag de femeie și de bărbatul ei, care se juca mereu cu el și îl ducea la plimbare.

Într-o zi, însă, bunicul muri.

Îmbrăcându-și straiele negre ca pana corbului, Elena și Ionuț merseră îndurerați la înmormântare.

Ionuț plânse mult, și trei zile nu mai ieși din camera lui, de tristețe și îndurerare. Nici Elenei nu îi fu mai ușor.

Totuși, ei începură să lege o prietenie și mai strânsă decât la început, și încercară să se mai obișnuiască amândoi cu gândul că se mai aveau doar unul pe celălalt.

Gândindu-se înapoi, la toate câte se întâmplaseră de când venise Ionuț să locuiască împreună cu bătrânii, copilul de doar 12 ani începu să plângă.

Însă bunica lui îi spuse, cu vocea ei caldă și binevoitoare, încercând să-l liniștească:

— Nu plânge, dragule. Învață să privești înapoi cu optimism și înainte cu speranță. Nu e nimic mai rău decât să te lași copleșit de durere și de tristețe. Gândește-te că speranța moare ultima, și că cel de sus a avut un motiv întemeiat ca să te țină în viață după tot ce ți s-a întâmplat. Asta înseamnă învierea: să speri că totul va fi mai bine și să ai încredere în tine. Este anotimpul nădejdii. Speră!

Acum, după atâția ani, tata încă mai ține minte ce i-a spus draga lui bunică, și îmi spune și mie: minunea învierii este puterea de a spera și de a visa la mai bine.

PREMIUL III

Giurgiu E. Bianca, Școala cu clasele I-VIII Nr. 2, Sebeș

Premiul special pentru profunzimea și sensibilitatea evocatoare

SUBIECTUL I

Fragmentul din opera „Aprilie – o clipă" de Mihail Sadoveanu se încadrează în modul de expunere descriere, respectând toate trăsăturile acestui tip de expunere.

Autorul, nu se prea îndepărtează de o imagine reală, reușind totuși să creeze o legătură cu lumea fantastică. Prin epitete ca „fumuriu și luminos", adică un zâmbet care abia reușește să își păstreze bucuria.

Prin „curată" atribuit dimineţii şi „crisalide" mugurilor ne arată o lume minunată de vis. Dar prin combinarea celor două imagini de mai sus, vedem o lume care tocmai a trecut printr-un greu teribil, un greu pe care abia acum reuşeşte să-l uite. „toamna trecută" reprezintă pentru această lume necazul iar „foile" amintirile care trebuiau uitate. Pentru că oricât de slab ar fi zâmbetul, el va prinde putere şi va învinge răul. Cam aceasta ar fi imaginea fictivă a primăverii creată de autor. Lumea minunată ce va urma este vara.

În acest text, ca în oricare de acest gen ne este prezentat ceva. Aici aflăm mai multe despre un colţ din natură. În ce anotimp, ce moment al zilei şi cum se prezintă acea natură.

Titlul operei, prin claritatea şi expresivitatea lui, ajută la o mai bună înţelegere a textului. Clipa este un moment foarte scurt în care au loc schimbări majore. Un moment este o perioadă de timp între ceva şi altceva. „Aprilie – o clipă", „Aprilie – un moment". Aprilie este momentul în care mugurii stau să plesnească . În martie, pomii înmuguresc, în mai, la sfârşitul primăverii ei plesnesc dând naştere florilor şi frunzelor. Aprilie este luna în care mugurii sunt „uşor crăpaţi". Este şi momentul de suspans unde vremea nu se decide, iar toţi stau cu sufletul la gură cu privinţa la ce va urma.

Mesajul poetic este transmis deci direct, prin intermediul figurilor de stil dar şi al titlului.

Încadrându-se în toate caracteristicile acestui tip de scriere se poate spune că acel fragment este o descriere.

SUBIECTUL II

Aprilie. Vântul bate, copacii se apleacă. Ploaia cade, pălărioarele florilor privesc triste spre pământul ud. Totuşi, în odăile luminoase pluteşte dulcea mireasmă de cozonac. La picioarele paturilor sunt aşezate mici cuiburi, de această dată în casă, unde iepuraşul urmează să pună ouăle şi alte daruri. Familia stă reunită în sufragerie, vopsind ouă. Cam aceasta este imaginea care o putem observa în orice casă.

Aproape. Pe străzile pustii şi mohorâte ale acelui mic oraş, trece o fetiţă micuţă, învelită într-un paltonaş verde cu gluga trasă pe cap. Doar greu înainta, opunându-se vântului. Are obrajii roşii ca ouăle de Paşti. Ochişorii se mai văd doar ca două dunguliţe albastre, iar părul bălan este „împletit" ca spicul grâului în două codiţe. Are trăsături fine ca sufletul ei : în inimioara ei este găzduită atâta căldură, încât, dacă ar fi scăpat de acolo, nu ar mai fi fost nevoie să răsară soarele.

Ea este pe drum spre spital. Acolo, într-un pat este fratele ei mai mic, în comă. Ionel, aşa se numeşte, a avut un accident acum două luni. El arată la fel ca sora lui. Păr blond, ochişori albaştri. O fire jucăuşă şi fericită.

Denisa, fetiţa, stă acum lângă patul lui. Tot timpul intră şi ies doctori, asistente, specialişti. Nimeni nu are timp să spună un cuvânt de încurajare fetei. Ea stă şi îi povesteşte fratelui ei cum a fost la şcoală sau ce mai fac părinţii lor bolnavi.

Între timp s-a făcut noapte. Mai sunt câteva secunde până mâine. Câteva secunde până la Paşti. Curând va auzi clopotul bisericii bătând. Acesta va fi primul Paşti fără frăţiorul ei. Păcat. Ionel iubea sunetul clopotului. Şi aşa s-a şi întâmplat. De departe s-a auzit primul ton şi Ionel deschide ochii. Deschide ochii şi zâmbeşte. Ionel s-a trezit. Cristos a inviat.

Medicii au fost uimiţi şi au considerat că s-a trezit datorită unei minuni medicale. Denisa a fost răsplătită de o asociaţie pentru că şi-a îngrijit fratele. Acei oameni credeau că s-a trezit datorită ei. Dar aici, răsplata pământească e inutilă căci cea divină e cea dreaptă.

MENŢIUNI

Totos Dorottya, Şcoala „Simion Bărnuţiu", Zalău

SUBIECTUL I

Mihail Sadoveanu, unul dintre cei mai mari scriitori români, a dat textului său titlul „Aprilie – o clipă", fiindcă este prezentat un intermediul de timp scurt, ceea ce indică şi titlul cu numeralul „o" şi

substantivul „clipă", o dimineață de primăvară minunată, fermecătoare. Luna aprilie este una „jucăușă", ploile reci și razele calde ale soarelui își schimbă locul repede și neașteptat.

Autorul, la scrierea textului, probabil s-a inspirat din natura reală și neatinsă. Aceasta a devenit mai frumoasă și atrăgătoare când autorul i-a oferit niște trăsături omenești. Cu ajutorul comparației „muguri grași, ușor crăpați, ca niște crisalide", autorul dorește să creeze o imagine divină în ochii sufletului cititorului. Însă această imagine este doar o mică părticică din ceea ce apare în sufletul cititorului. Armonia și liniștea pun stăpânire pe sufletul cititorului.

Autorul în fragmentul dat a folosit descrierea, ca mod de expunere predominant, dar în ultima propoziție a fragmentului apare și narațiunea, unde autorul a folosit și pronumele „ne" ceea ce indică prezența personajelor.

În fragmentul dat nu există versuri și nici elemente de versificație ca rima, măsura sau ritmul, prin urmare fragmentul este o descriere în proză.

SUBIECTUL II

Sărbătoarea favorită a copiilor întotdeauna a fost Crăciunul, din cauza cadourilor și a pomului de Crăciun, însă majoritatea copiilor adoră și Paștele foarte mult. Copii mai mici sunt încântați de iepurașii mici și pufoși, albi, cu fundiță roșie, de ouăle roșii și de celelalte simboluri ale Paștelui și ale primăverii.

Astfel de copii mici erau și Ana și Maria, două fetițe agere, care nu se plictiseau niciodată și, mai presus de aceasta mai erau și gemene, dar nu semănau deloc. Ana avea o fire mai liniștită, ordonată, până când Maria era opusul ei. Maria avea păr scurt și creț, iar sora ei avea păr lung și drept. Ana prefera culoarea roz, dar Maria adora albastrul. Maria se-mbrăca mereu în pantaloni și se juca cu băieți, pe când Ana se îmbrăca de obicei în fustă și se juca alături de niște fete asemănătoare cu ea. Deși erau cu totul opuse una alteia s-au înțeles perfect și erau foarte deștepte.

Chiar cu două zile înainte de Paști au citit niște cărți religioase, ca să afle care este sensul paștelui. Ele deja știau că sărbătoresc învierea lui Isus, dar nu au știut de ce. Maria i-a sugerat Anei să încerce să caute răspunsul afară,în livadă, pe malul lacului. Ana a fost de acord, deoarece pomii tocmai au înflorit, totul era roz și o mireasmă plăcută a cucerit livada. Au ieșit din casă, s-au așezat la malul lacului și au căzut pe gânduri și și-au pus aceeași întrebare: „De ce a murit Isus și cum a înviat?". Și-au adus aminte că au adus o Biblie cu ele. Au deschis-o și au încercat să înțeleagă ce scria acolo, însă, cu cât se străduiau mai mult, cu atât s-au încurcat mai mult. Au privit îndelung un pom înflorit și s-au gândit, apoi au strigat deodată:

„— Am găsit! Știu de ce sărbătorim învierea lui Isus!"

Și-au dat seama asemănându-l cu un copac. Fiecare copac primăvara înflorește , vara cresc fructe, iar toamna se coc. Iarna copacii „mor", iar primăvara își încep din nou viața. Fetele au hotărât să declare primăvara anotimpul învierii, fiindcă fiecare primăvară aduce ceva nou cu ea, dă viață plantelor și altor ființe. După puțin timp de la marea descoperire, au mai făcut și altele. Și-au dat seama de ce simbolizează puii Paștele la fel ca și iepurașii albi, care simbolizează puritatea lui Isus. Ana și Maria au fost foarte fericite, au lăsat totul la malul lacului și au fugit în casă, unde cu mare grabă i-au povestit bunicului ce au aflat. Bunicul le-a spus că și ouăle roșii simbolizează ceva. Le-a dat o carte, din care Ana a citit cu voce tare, dar din păcate nu prea înțelegea, deoarece avea doar șase ani și abia a învățat să citească. Bunicul văzând aceasta le-a spus fetelor de ce vopsesc oamenii în fiecare an la Paști ouă. Maria și Ana au fost mirate.

În seara aceea au fost foarte obosite, dar n-au adormit repede, așadar au citit Biblia. În noaptea aceea au visat că stau alături de Isus și ascultă învățăturile lui.

Niță Diana Alexandra, Liceul teoretic „Nikolaus Lenau", Timișoara

Premiul special pentru actualitatea temei

SUBIECTUL I

Acest fragment din opera cunoscutului autor român Mihail Sadoveanu este o descriere în proză. Autorul descrie natura în mijlocul căreia se simte fericit. Autorul folosește elemente tipice operelor lirice,

figuri de stil şi imagini artistice. Ca figuri de stil apare comparaţia „ca nişte crisalide" şi epitetele „curată", „însorită". Scriitorul personifică copacii bătrâni şi tufişurile, dându-le astfel atribuţii omeneşti. În acest fragment există şi metafore „noianuri de frunze". Prin figurile de stil autorul vrea să arate cât de vie este natura şi cum trăieşte sub ochii noştri fără ca noi să o observăm. Autorul îmbină realitatea cu ficţiunea cu ajutorul personificărilor. Apar şi imagini artistice vizuale: copacii, tufişurile şi imagini auditive „foşneau sub paşi". Titlul operei constituie ideea principală a operei, luna aprilie, când vremea este schimbătoare şi se sărbătoreşte Sfânta sărbătoare a Paştelui. Mihail Sadoveanu descrie în acest fragment cum se pregăteşte şi natura pentru această importantă sărbătoare. Principalul mod de expunere în acest fragment este descrierea, care este realizată cu ajutorul epitetelor. Este descrisă natura care este înmugurită. Scriitorul îi dă naturii viaţă, îi dă un suflet. Fiindcă autorul îmbină caracteristicile operelor lirice şi celor epice, acest fragment din opera lui Mihail Sadoveanu, „Aprilie" este o descriere în proză.

SUBIECTUL II

Era primăvară. O fată înaltă, cu ochii albaştri şi păr castaniu se plimba prin parcul înflorit şi înmiresmat de florile multicolore. Cu ochii mari se uita la toate frumuseţile naturii. Dar totuşi în ochii ei se vedea o rază de melancolie, de tristeţe. Apoi fata, pe nume Rara, se aşeză pe o bancă şi a început să asculte minunatele cântece ale păsărilor, care nici nu s-au văzut din pricina florilor. Rara era o fată visătoare şi cuminte. Stătea adesea pe banca din parc şi se gândea la părinţii ei care lucrau de mulţi ani în străinătate. Fata trăia doar cu bunica ei, care era o bătrânică cu părul alb şi ochii albaştri, asemenea Rarei. Bunica ei era foarte blândă şi avea multă grijă de nepoata ei. Rarei îi plăcea să locuiască împreună cu bunica ei, dar totuşi îi lipseau părinţii. Aşa stând pe banca Rara şi-a amintit că următoarea zi era sărbătoarea Sfintelor Paşti.

— Iarăşi vom fi doar eu şi bunica. Dar... oare vor veni anul acesta şi părinţii mei?

Îşi puse această întrebare, chiar dacă ştia că acest lucru este imposibil. A mai stat un pic pe bancă, după care s-a hotărât să plece acasă, să-şi ajute bunica la pregătiri. Ajungând acasă a constatat că bunica pregătise deja totul şi plecase prin vecini. Rara s-a pus în pat pentru a se odihni un pic, dar după un timp a adormit. Înainte de a pleca la slujba de Înviere bunica venită acasă şi-a trezit nepoata. Împreună au mers la slujba la care a participat tot oraşul. După minunata slujbă bunica şi nepoata s-au îndreptat spre casă şi spre uimirea lor au văzut lumina aprinsă.

— E ciudat. Eu îmi amintesc că lumina era stinsă, spuse fata suspicioasă.

Chiar şi bunica, care era de obicei calmă părea să-şi facă probleme. Ajunse acasă, Rara deschise încet uşa şi... Surpriză! În holul casei erau chiar părinţii Rarei. Văzându-i fetiţa a fugit în braţele lor. Iar bunica a început să plângă de bucurie. Amândouă erau fericite. Nu se mai vedea nici urmă de melancolie şi tristeţe în ochii de azur ai fetei. Luna în care părinţii au stat acasă a trecut ca în zbor. Acum Rara e ca reînviată. Ochii ei albaştri îi strălucesc de bucurie, iar acum se poate bucura îndeplin de natura reînviată, de razele calde ale soarelui şi frumoasele cântece ale privighetoarelor. Acum Rara ştie: la Sfânta sărbătoare a Învierii se întâmplă minuni.

Bogorin Flavia, Colegiul Naţional „Samuel Von Brukenthal", Sibiu

Premiul special pentru valorificarea simbolurilor pascale

SUBIECTUL I

Fragmentul citat reprezintă viziunea personală a autorului asupra naturii în această perioadă a anului, în luna aprilie. Imaginea reală a naturii este filtrată prin ochii lui şi prelucrată prin intermediul figurilor de stil. Utilizarea masivă a acestor mijloace de împodobire a limbajului reflectă subiectivitatea autorului. Acesta nu rămâne imparţial la redarea particulară a peisajului descris, ci include imagini artistice proprii, personale şi originale în scrierea sa. Datorită sensibilităţii excesive specifică autorilor de descrieri, Mihail Sadoveanu percepe natura diferit şi o şi înţelege mai clar (simte „solemnitatea copacilor"). Tocmai în viziunea personală a realităţii constă elementul senzaţional prezent în descriere. Modelând

după bunul plac imaginea naturii în aşa fel încât să încarce descrierea de expresivitate; autorul evită monotonia şi oferă un plus de unicitate textului, lucru care impresionează şi atrage cititorii.

Există o analogie între dimineaţă, prima parte a unei zile, descrisă în text şi primăvara, primul anotimp al anului, care este subiectul central al descrierii. Prin epitetul multiplu „curată şi însorită" atribuit dimineţii se doreşte renaşterea naturii şi a sevelor primordiale. Până şi arborii din pădure „aşteptau cu solemnitate minunea învierii", acea explozie de verdeaţă şi abundenţă de viaţă, de trăire intensă.

Mugurii copacilor sunt „graşi", epitet care indică faptul că sunt pe punctul de a plesni, de a înmuguri. Întreaga pădure spera reîntoarcerea primăverii, „nu era însă decât o nădejde" căci aceasta se lăsa aşteptată şi întârzia să apară.

Epitetul multiplu „fumuriu şi luminos" are în componenţă un contrast. Imaginea de fum, înceţoşată şi neclară, ambiguă este alăturată luminii. Lumina reprezintă speranţa că primăvara îşi va face simţită prezenţa iar ceaţa exprimă nesiguranţa, ezitarea şi deznădejdea că aceasta încă lipseşte.

Titlul textului surprinde ideea esenţială a acestuia. Titlul conţine o lună a primăverii şi durata admirării peisajului respectiv. Este de ajuns o clipă pentru ca autorul să-şi creeze o idee despre acel tablou şi să îl poată reproduce atât de expresiv, cuprinzător şi detaliat.

SUBIECTUL II

După iarna care părea infinită, interminabilă, primăvara bate la uşă. Fiindcă i s-a deschis cu atât de multă dragoste şi căldură, aceasta s-a instalat şi a reînsufleţit natura. Câmpurile abundă de verdeaţă şi sunt pe alocuri zugrăvite cu nuanţele pastelate ale florilor. Graiul păsărelelor încântă ascultătorii iar liniştea şi pacea domneşte pretutindeni.

Florina şi Maria, două prietene nedespărţite, se plimbau pe o poiană. Florina era răpită de frumuseţile care o înconjurau şi sorbea din ochi multitudinea de flori. Mirosul lor suav şi fragrant îmbăta iar frumuseţea răpitoare a pârâului care şerpuia lin printre pietre îi atrăgea atenţia. Privea cu ochii ei mari şi rotunzi cum apa se spărgea graţios de mal şi producea un sunet liniştitor. Florina îşi ciuli urechile în speranţa că acel ropot îi va rămâne întipărit în minte. Ea nu ştia cum să admire mai bine peisajul pe când Maria părea absentă şi trecea nepăsătoare pe lângă aceste elemente ale naturii care o fermecau pe prietena ei. Destinaţia celor două fete era biserica, ele trebuia să ajungă la slujba de Paşti însă Florina părea mai interesată de natură. Maria, fiica preotului, era o persoană credincioasă şi evlavioasă. Cruciuliţa nelipsită de la gâtul fetei era un semn al credinţei sale.

În cele din urmă Maria s-a săturat să-şi aştepte prietena. Şi-a pierdut cumpătul şi a repezit-o:

— Grăbeşte-te! Nu avem toată ziua la dispoziţie!, a strigat Maria iar fruntea ei delicată şi albă ca spuma laptelui s-a încruntat ameninţător.

Florina, ca trezită din vis, s-a supus. Cu mică întârziere au ajuns la biserică. Maria nu cuteza să deschidă uşa de ruşine dar prietena ei nu părea preocupată. A deschis uşa, a intrat ca o vijelie şi a ocupat un loc pe când Maria s-a strecurat ruşinată şi ea. După un moment de pauză, slujba a fost continuată. Rugăciunile rostite cu un ton solemn în cinstea lui Isus o hrăneau pe Maria, dar Florina îşi rotea ochii în gol în semn de plictiseală. Prietena sa a prevenit-o îngrijorată:

— Nu te juca şi nu glumi cu religia căci Isus te va pedepsi.

Ignorând sfatul prietenei sale, Florina şi-a continuat activitatea nederanjată. La sfârşitul slujbei, când Florina a părăsit biserica, s-a întâmplat ceva neaşteptat şi cu totul surprinzător: într-o clipă cerul s-a întunecat, nori negri şi încărcaţi cu apă prevesteau o furtună, florile atât de dragi Florinei s-au uscat iar pârâul pe care fata îl urmărea atentă a secat. Ochii i s-au umezit de lacrimi, se simţea secată de puteri iar picioarele-i lungi nu mai erau capabile să susţină greutatea corpului. Florina căzu inconştientă din cauza şocului şi se trezi câteva ore mai târziu acasă. Cum a deschis ochii, a fugit disperată la geam să vadă starea naturii. Totul părea că reintrase în normalitate. În acel moment, Florina schiţă un zâmbet şi obrajii ei palizi şi-au recuperat culoarea iniţială. Florina a ieşit afară, s-a aruncat în genunchi şi a rostit cu mâinile îndreptate spre cer:

— Îţi mulţumesc Ţie, Doamne, că nu mi-ai luat tot ce iubesc eu mai mult pe lume: natura. De acum promit să nu-ţi mai contest existenţa şi să cred în tine mai mult decât oricine. Este un miracol!

Acestea fiind spuse, Florina a început să alerge spre biserică. Acolo a întâlnit-o pe Maria. A îmbrăţişat-o cu drag şi a prins-o de mână. Împreună s-au închinat icoanelor şi s-au rugat iar această schimbare radicală în bine a fost permanentă. Florina s-a dedicat religiei datorită miracolului produs de acel Paşte.

Ungureanu Ana Carmina, C.N. „George Coşbuc", Cluj Napoca

SUBIECTUL I

Textul „Aprilie – o clipă" de Mihail Sadoveanu, un mare scriitor român, este o narațiune aparținând genului epic.

Textul începe cu prima clipă a dimineții „dimineața se deschide curată și însorită", de unde aflăm de la început că este un anotimp mai cald și că ziua ce va urma va fi frumoasă și călduroasă. Dimineața este personificată cu ajutorul verbului „se deschidea arătând că atunci se crăpa de ziuă, era timpul să vină soarele pe cer și luna să plece împreună cu întunericul. Dimineața era acompaniată de soare, ceea ce ne putem da seama din adjectivul „însorită".

După aceea ne este prezentată pădurea, prin bălțile pădurii, nu aburea nici un fior de vânt. Pădurea nu era deranjată de vânt, era pașnic și liniștit acolo.

Și în acest pasaj apare o personificare „nu aburea nici un fior de vânt" adică vântul nu își făcea prezența în pădure. Și metafore sunt prezente în această descriere „fior de vânt", făcând cititorul să poată să-și imagineze pădurea și împrejurările mai bine.

În pădura se aflau „copacii bătrâni și tufărișurile" care „așteptau cu solemnitate minunea învierii". Cu toate că erau bătrâni copacii mai aveau răbdare și așteptau ca „mugurii grași, ușor crăpați" să crească și să îmbogățească mai repede natura în culori. Foile toamnei trecute mai erau pe pământ și foșneau când erau călcate.

Toată natura aștepta cu sufletul la gură creșterea mugurilor care vor deveni frunze, podoabe pentru copaci dar, după un timp și covor pentru cei prin trecere.

Figurile de stil dominante sunt epitetele „dimineața se deschidea curată și însorită", „muguri grași", „copacii bătrâni". Epitetele au rolul de a înfrumuseța textul, de a-l descrie în amănunt pentru ca cititorul să-și poată închipui toate schimbările și de a-și putea face o imagine a celor ce se întâmplă.

În text apar și metafore „fiori de vânt" care au același rol ca și epitetele, de a înfrumuseța textul și de a ajuta cititorul la înțelegerea textului.

Ca mod de expunere este folosită și narațiunea. La început naratorul povestește la persoana a treia, fiind vocea interioară a cititorului. La sfârșitul fragmentului naratorul apare la persoana întâi „ne foșneau". Prezența persoanei întâi ne este arătată prin pronumele personal, forma neaccentuată „ne". Rolul prezenței naratorului la prima persoană este de a demonstra cititorului că este prezent la întâmplări.

În fragment ne este prezentată pădurea cu schimbările pe care le suferă dar pe care le și așteaptă. Aceste schimbări apar odată cu primăvara. Luna aprilie este o lună în care schimbările naturii ies în evidență și se accentuează mai bine. Titlul „Aprilie – o clipă" se potrivește perfect cu conținutul fragmentului. Natura așteaptă nașterea frunzelor și readucerea la viață a pădurii după somnul de iarnă.

Culorile dominante în text sunt verdele și galbenul-verzui deoarece mugurii de pe copaci și tufișuri sunt verzi și galben-verzui sunt frunzele proaspăt ieșite.

Fragmentul de mai sus este o descriere în proză, având epitete și metafore iar toate faptele, acțiunile și schimbările ne sunt arătate de narator.

SUBIECTUL II

— A sosit! A sosit! Luna aprilie e aici! urla un fluturaș nou născut în timp ce zbura din floare-n floare pentru a admira peisajul. Era așa de fericit și de mândru că vine aprilie încât uitase să-și țină tonul vocii mai jos. O muscă care a auzit și ea strigătele fluturașului, i-a aruncat o privire mustrătoare și i-a zis furios:

— Taci mă! Nu știi că nu mulți se bucură de acest anotimp. Să știi că frunzele copacilor de anul trecut nu sunt prea fericite, ele vor fi înlocuite cu cele care cresc acum. Crezi că ele se bucură de aprilie?

— Normal, a îndrăznit fluturașul să-i țină piept muștei nervoase.

— Pentru tine poate că este normal dar pentru ele nu-i. Poate că ești tu așa colorat și frumos și crezi că te asortezi cu florile. Cu aripile tale galbene și cu ochii verzi pe ele.

Fluturașul privi musca îndelung și se gândea dacă merită sau nu să-i explice de ce este luna aprilie așa de importantă. Mai ezită puțin după care spuse:

— Să știi tu musco eu nu mă bucur că a venit aprilie doar pentru că mă asortez cu florile ci că toată lumea învie. Uită-te, peste tot sunt florile înflorite, roșii, galbene, albastre, te pierzi cu privirea și numai când arunci o scurtă privire. Noile frunze umplu copacii și-i acoperă cu o haină verde, mai frumoasă în fiecare an. Soarele aduce căldură asupra pământului și câte odată natura se scaldă în dușul rece pe care-l aduc norii. Toate albinuțele au acum iar de muncă și strâng miere. Ah, dulcea lor miere de aur!

În timp ce fluturașul îi povestea muștei despre toate acestea, musca a îndrăznit să arunce o privire prin jur. Într-adevăr, totul era exact cum spunea fluturașul, natura învia. Era fantastic. Dacă te uitai mai atent puteai vedea magia. Era un sentiment minunat, bucurie, nu puteai descrie ce frumos era să stai și să privești cum se schimbă lucrurile.

Musca se uita și admira priveliștea. Era așa minunat încât credea că a fost transportat pe un alt tărâm de basm.

— N-am mai văzut un loc așa de minunat! spuse musca pe un ton acum timid.

— Vezi de ce mi se pare normal să te bucuri pentru venirea lunii aprilie? întrebă fluturașul mândru.

— Da sigur. Îmi pare rău. Aș vrea să rămân aici mereu, admirând priveliștea. Sper să n-o stric cu aripile mele micuțe și corpul meu negricios.

Fluturele rânji la auzul acestor cuvinte și-l apucă de mână pe noul său prieten, zburând din floare-n floare, strigau cât îi țineau plămânii

— Luna aprilie a sosit! Să înceapă minunea învierii!

Ignat Iulia Sandală, Colegiul Național „Liviu Rebreanu", Bistrița

SUBIECTUL I

Textul „Aprilie – o clipă" de Mihail Sadoveanu este o operă lirică în proză în care eul liric vrea să atragă atenția cititorului imaginat prin frumusețea realizării imaginilor artistice.

Deoarece această operă este lirică în proză, eul liric în ipostaza unui observator, mai exact unui iubitor de natură, transmite sentimentele de bucurie și exuberanță, adresându-se indirect cititorului imaginat. Un alt argument este, că eul liric în ipostaza unui observator nu își face simțită prezența. Adică, în această operă lirică în proză nu sunt menționate mărcile specifice eului liric.

Tema acestei opere este minunea învierii, după cum reiese cu subînțeles din titlul: „Aprilie – o clipă". În luna aprilie învie natura, lăsându-ne purtați de imaginație putem arăta lumii întregii minunea învierii.

Această operă este o operă în proză, eul liric deschizând cele mai ferecate suflete cu puterea magică a cuvântului poetic în proză și nu în versuri.

Acest text este unul liric în proză în care, eul liric vrea să precizeze legătura dintre realitate și imaginea acesteia din planul ficțiunii. În această realizare el clădește o lume a metaforelor, în care face să vibreze orice inimă înghețată și împietrită. Dintr-o lume a realității schimbă imaginile în punctul ficțiunii și cu ajutorul puterii magice a cuvântului poetic reușește să deschidă lacătele celor mai ferecate suflete, reușește să sensibilizeze sufletul uman. Acolo, în interiorul sufletului, rădăcina va pătrunde și va prinde viață, va face rod. Acolo taina metaforei lucrează cu migală imaginea în oglindă a realității înconjurătoare.

În acest fragment este folosită o serie de figuri de stil, ceea ce ajută la crearea imaginilor artistice și ajută la sporirea frumuseții în cuvântul poetic. În mod special predomină epitetele și metaforele. Fiind un text liric în proză figurile de stil sunt benefice.

Incipitul fragmentului debutează cu o metaforă „dimineața se deschidea curată și însorită", ceea ce ajută la întâmpinarea cititorului imaginat. Această secvență construită pe baza unei metafore, realizată printr-o imagine vizuală, are scopul de a atrage atenția cititorului imaginat evidențiind trăsăturile unei dimineți de primăvară. În aceeași frază este menționat un epitet metaforic „fior de vânt", realizat printr-o imagine vizuală și are rolul de a realiza atmosfera de primăvară. Epitetul „copacii bătrâni" are rolul de a evidenția unicitatea acestora. Secvența „tufărișurile așteptau cu solemnitate minunea învierii"construită pe baza unei personificări are rolul de a evidenția acea stare de așteptare a „tufărișurilor". Epitetul „muguri grași"evidențiază faptul că minunea învierii ca un miracol se simte de către elementele naturii. Comparația „ca niște crisalide din care trebuiau să nască noianuri de frunze" arată multitudinea frunzelor ce se vor

naşte cu ajutorul minunii învierii. Acest fragment se încheie cu o secvenţă „foile moarte ale toamnei trecute ne foşneau sub paşi", această secvenţă accentuează ideea învierii. Şi foile ale toamnei trecute au înviat odată, iar acum sunt moarte. În locul lor renasc altele.

Modul de expunere predominant este descrierea, specific genului liric în proză. Eul liric descrie o dimineaţă de primăvară şi accentuează ideea minunii învierii, în care frumuseţea universului impresionează ca un miracol.

Între titlul operei „Aprilie – o clipă" şi conţinutul fragmentului este o relaţie strânsă. Titlul se potriveşte fragmentului. Ambele au acelaşi sens: de a evidenţia ideea minunii învierii, ce are loc doar o clipă în luna aprilie, în care toată natura vine la viaţă.

Prin toate aceste argumente am demonstrat faptul că fragmentul „Aprilie – o clipă" de Mihail Sadoveanu este o operă în proză.

SUBIECTUL II

Este dimineaţă. Mai exact o dimineaţă de aprilie. Mariana se trezeşte. Stă o clipă cu ochii deschişi ca două mărgele şi stă întinsă pe pat. Deodată se scoală repede din pat şi ciuşti la geam. Pe geamul rece al camerei ei, se preling picurii de ploaie. Dezamăgită priveşte la cer. Mieluşeii gri şi zburdalnici dorm pe bolta cerească. Prin ei razele calde de primăvară ca nişte suliţe strălucitoare de aur se zbat să pătrundă. Mari, cum toate prietenele ei îi spuneau, deschide geamul. Doar colegii ei cei proşti îi ziceau Ana. Acest lucru ei nu-i place, o scoate din minţi, dar ei dimpotrivă Ana îi zic. Marianei nu îi plac nume vechi ca de exemplu: Manuela, Ana, Silvia şi altele. Ei îi plac numele moderne: Sanda, Bridget şi altele. Iar numele „Mari" nu era nici vechi dar nici aşa nou. Nu poate să înţeleagă cum de au botezat-o aşa. Deschizând geamul ea priveşte în parcul din faţa casei ei. Începe să privească, totodată se gândeşte la minunea învierii. Îi explicase acum vreo trei ani bunica ei despre minunea învierii, dar atunci era prea mică şi nu o interesase. Acum privirea se mută la copacii cei bătrâni cu ramurile imense şi cu mugurii graşi. Îi plăcea. Iarba verde tocmai încolţise şi parcă îi făcea cu ochiul. Păsărelele ciripesc necontenit parcă este un cor ceresc. Toate aceste lucruri o minunează. Despre asta să fie vorba când bunica îmi povestea despre minunea învierii?, se gândeşte ea fiind puţin confuză. Aerul rece şi proaspăt de primăvară îi intră în piept. Acum rosteşte tare: Ştiu ce să fac! Am să merg la bunica. Cu siguranţă ea îmi va povesti din nou despre minunea învierii. Grăbită, aşa de felul ei, se îmbracă cu nişte zdrenţe oribile şi vechi. Nici măcar nu se piaptănă. Ce să mai vorbim despre spălat. Toată lumea o critică la caracterul ei, dar ea nu îi bagă în seamă. Spunea că ei nu sunt cu moda. Păşeşte scările şi iese de pe uşă. Mama ei nu observă că ea nu mai este în casă. Mari se grăbeşte către casa bunicii. Pe drum simte cum natura învie. Pur şi simplu învie. Mirosul florilor o însoţeşte pe drum. De la un moment dat începe să vorbească cu florile. Bine că nu s-a întâlnit cu nimeni. Astfel spuneau că este nebună. Ajunge la casa bunicii şi bate cu pumnul în uşă. Ceva normal la ea.

— Cine-i?, întrebă bunicuţa cu o voce răguşită.

— Mari! Deschide bunico, vreau să te întreb ceva.

Uşa se deschide încet şi o femeie bătrână cu păr de argint, cu faţa senină şi frumoasă, îmbrăcată într-un halat, o întâmpină. Mari întotdeauna când o întâlnea, o întreba: de ce nu a participat când era tânără la miss România. Ea primea răspuns: nu erau pe atunci vremurile acestea. Niciodată nu înţelegea Mari răspunsul bunicii. Cum este ea mai ţicnită....Bunica, generoasă ca întotdeauna, o serveşte cu prăjitură cu mere, preferatele ei şi cu compot de vişine. Mmm, ce bune sunt. După ce a terminat de mâncat Mari se linge pe degete şi spune bunicii că vrea să aibă o discuţie ca între femei. Bunica zâmbeşte şi îi acordă acest privilegiu. Mari începe să o întrebe despre minunea învierii şi în acelaşi timp se ruşinează. Acum recunoaşte faptul că atunci când era mică nu era interesată de temele bunicii. Lucru rău! Bunica începe să-i spună despre minunea învierii, despre naşterea din nou a elementelor naturii şi că fără de ele nu am mai putea trăi. De data aceasta, îşi ascultă bunica cu răbdare şi fără să o întrerupă. Lucru rar la Mari. Bunica îi povesteşte pe îndelete şi cu răbdare. Începu să-i placă cu bunica. Parcă un duh ceresc le apropia. Începe să înţeleagă despre minunea învierii, dar totodată îşi dă seama faptul că relaţia dintre ea şi bunica nu a fost aşa de strânsă niciodată. Discuţia se termină, iar la sfârşitul vizitei îşi sărută bunica iar bunica la fel.

Din nou grăbită merge acasă. Nu a auzit niciodată despre proverbul „Graba strică treaba"? Cred că mai târziu va trebui să vină la bunica să îi explice proverbul. Ajunsă acasă, fugi sus în camera ei. O

răcoare ce este! Lăsase geamul deschis. Din grabă uitase să-l închidă. Se uită pe geam și își amintește de spusele bunicii. Zâmbește.

Șimandan Codruța Francisca, Școala Generală Nr. 1, Codlea, Brașov

Premiul special pentru originalitate

SUBIECTUL I

În textul „Aprilie – o clipă" de Mihail Sadoveanu este vorba de o descriere în proză. Autorul descrie anotimpul în care învie natura, primăvara; el alegându-și luna aprilie.

Observăm legătura strânsă între realitate și ficțiune: O pădure simplă, care înverzește, se transformă într-o lume magică, unde copacii, tufișurile, frunzele și timpul prind viață, iar astfel pădurea devine o lume a ficțiunii. Din acest motiv, Sadoveanu folosește o varietate de figuri de stil: personificări, metafore, comparații, imagini vizuale, auditive... Prin personificarea dimineții, copacilor și tufișurilor, Sadoveanu arată pădurea văzută de el, adică cea a ficțiunii. Sadoveanu, ca orice alt scriitor, are talentul de a picta; de a picta în mințile noastre. Ei pictează în imaginația noastră un tablou care îl vedem în timp ce citim operele lor. Așa iau naștere imaginile vizuale, pe care ni le imaginăm citind textul. Astfel ne așterne vraja peste fiecare operă, iar în cazul acesta este la fel.

Când citim textul, pare că auzim foșnetul frunzelor de sub picioarele noastre, le simțim. Autorul folosește, după cum am mai spus, ca mod de expunere dominant descrierea. El descrie în primul rând pădurea, în momentul renașterii ei. Animalele se trezesc și caută hrană, natura reînverzește. El descrie perioada zilei când natura se trezește: dimineața. Apoi ne spune despre copaci și tufișuri cu mugurii lor mari, crăpați asemănători unor „crisalide". În concluzie, conținutul operei este renașterea; învierea naturii, pădurii. După cum toți știm, acest moment are loc primăvara, deci autorul surprinde un moment primăvăratic în care natura este readusă la viață. Titlul ne arată o clipă dintr-o lună de primăvară – aprilie. Astfel titlul și conținutul sunt într-o relație strânsă, care se bazează în primul rând asupra primăverii.

În această descriere frumoasă în proză, autorul ne arată toate sentimentele sale față de primăvară și față de natură. Sentimente pe care, poate le simțim și noi când auzim foșnetul frunzelor de pe pământ sau atunci când vedem copacii, plantele din nou verzi. Eu împart aceste sentimente cu Mihail Sadoveanu, adică iubesc primăvara și tot ce are legătură cu ea: renașterea, reînverzirea naturii.

SUBIECTUL II

Iarna a luat sfârșit. Ea face loc acum primăverii în scurt timp totul va înflori, va renaște din apăsătoarea liniște ce e așternută asupra noastră. Chiar dacă ar trebui să ieșim afară, la soare, noi stăm în clase, toți privind spre geam, dacă am putea, am fugi afară la prima șansă. Însă acest lucru nu se va întâmpla. Doar un coleg de-al meu visează la zăpadă, el urăște iarna și urăște primăvara. Din acest motiv noi suntem în război cu el. Numele acestui coleg este Răzvan, un băiat morocănos, mereu supărat...care după părerea unora, nu poate râde. El e mai gras și totdeauna gros îmbrăcat, brunet cu ochii căprui. Dar avem și un coleg care e „îndrăgostit" de soare; el iubește din toată inima lumina, natura, iar astfel și primăvara. Marian, pe numele său, e un băiat optimist, tonic care are în orice situație zâmbetul pe buze. E foarte atent cum se îmbracă, cum se poartă, mai ales cu fetele. E înalt, slab cu părul blond și ochii albaștri. Cei doi se ceartă totdeauna, însă Marian, mai înțelept, se lasă comentat de Răzvan fiind sigur că într-o zi îi va dovedi contrariul. Dar într-o zi s-a întâmplat un lucru interesant; ca temă la română, am avut o compunere despre anotimpul nostru preferat. Normal că Marian a scris despre primăvară, iar Răzvan despre iarnă! Amândoi au avut niște compuneri foarte reușite, însă cea a lui Marian a fost mai bună, după părerea clasei. Dar doamna profesoară le-a dat la fiecare câte un zece. Marian nu s-a supărat, chiar a vrut să-l felicite pe Răzvan, care nu putea să înțeleagă de ce a luat zece, la fel ca Marian, nu dorea să semene nici măcar puțin cu Marian, acest lucru ar fi fost groaznic. Problema s-a rezolvat destul de repede și cei doi nu mai vorbeau deloc. Dar timpul a trecut grăbit și din nou e iarnă. Răzvan se simte excelent, iar noi... nu prea! Dar Marian a ieșit afară și s-a jucat și el în zăpadă. El l-a lovit pe Răzvan cu zăpadă în față. Răzvan s-a supărat foarte tare și nu a mai ieșit afară deloc. Spunea că nu-i mai place zăpada, chiar că urăște iarna. Iar Marian

a început să spună că zăpada seamănă cu o plapumă albă, cu care pământul se acoperă și se încălzește. Fulgii de nea ar fi lacrimi înghețate, iar liniștea este odihnitoare. O schimbare radicală avusese loc. Răzvan a început să ne spună că primăvara este renașterea naturii, reînverzirea pădurii. Soarele, mama primăverii, ne încălzește și ne este alături. Acum cei doi și-au schimbat rolurile: Marian iubea iarna și Răzvan primăvara. Totul se schimbase, dar nu în bine, deoarece cearta între cei doi a rămas un timp, apoi însă s-au împrietenit.

Mai târziu am constatat că sunt de partea lui Răzvan, adică de partea primăverii. Primăvara totul înflorește, florile își îmbracă cele mai frumoase rochițe în toate culorile, cochetând cu bondarii. Albinuțele harnice își fac de treabă, furnicuțele încep deja cu strângerea celor trebuitoare pentru iarna viitoare.

Iar noi, oamenii ieșim afară, ne jucăm sau citim, ne plimbăm sau stăm și admirăm natura verde și mirosim florile.

Da, acum pot spune, sigură pe mine, că anotimpul meu preferat e primăvara și sunt sigură că există minunea învierii, și nu mă refer la învierea naturii, ci la învierea în fiecare dintre noi a sentimentului de împăcare sufletească.

Grama Maria Daniela, Gimnaziul „Augustin Maior", Reghin

Premiul special pentru expresivitatea relatării

SUBIECTUL I

Poetul și scriitorul Mihail Sadoveanu, impresionat de natura încântătoare care aștepta „cu solemnitate minunea învierii" a așternut pe hârtie minunatul tablou pe care l-a văzut sau și l-a închipuit. Acest tablou este efemer, trecător; în minunata zi de aprilie însorită, durează doar o clipă.

Dimineața, personificată, „se deschidea curată și însorită", fără „să aburească nici un fior de vânt".

Chiar și natura știa că în acest timp învierea avea loc. În acest timp când Isus Cristos a înviat, primăvara, în aprilie, natura împreună cu El se trezește la viață, copacii, care „purtau pe vârfuri muguri grași", aveau să readucă pe lume în acest timp frunzulițe verzui.

Toamna, cu frunzele ei moarte, care lua suflarea de viață din natură, era de mult timp trecută, ca și moartea lui Isus Cristos, era deja depășită, viața cu puterea ei a învins moartea, iar o înviere a naturii și a lui Isus Cristos a avut loc. Moartea, precum toamna „ne foșneau sub pași" fiind trecute.

Natura înviată, în mintea lui Mihail Sadoveanu, în sufletul său și al nostru aduce nădejde, puteri noi pentru a trăi viața mai departe, și zâmbetul pe buze.

Mihail Sadoveanu pune în evidență ce el își imaginează, că natura trezită la viață știa de înviere, iar frumusețea ei era doar o nădejde, „un zâmbet fumuriu și luminos".

Clipa de nădejde inspirată de natura atât de încântătoare în luna aprilie ne este înfățișată cu ajutorul descrierii, Mihail Sadoveanu așterne pe hârtie prin descriere minunata imagine din natură: „dimineața curată și însorită", ziua nouă care începea făcea copacii îmblânziți de atâta vreme și micile tufărișuri să „aștepte cu solemnitate minunea învierii", „Mugurii grași", care promiteau să aducă pe lume multe frunzulițe, împreună cu copacii, pădurea scăldată în razele dimineții, înfățișau doar o clipă, un vis din această lume, care e plină de griji, tristețe, melancolie în anotimpul toamna, care acum era lăsat în urmă.

SUBIECTUL II

Primăvara zglobie și plină de viață revenise din nou la oamenii care o primiseră cu căldură. Primăvara luase de la zâna iernii pe fetițele Mara și Cristina, care până acum nu priviseră natura în anotimpul primăverii.

Prințesa, primăvara, dorea să le arate fetelor un miracol care se petrecea pe pământ atunci când ea îl atingea cu bagheta-i fermecată.

Fetițele încântate se urcară în trăsura de flori a primăverii și cu ochii clipitori o priviră pe doamna cu care aveau să petreacă o vacanță de vis. Până să ajungă la locul pregătit pentru fete, primăvara avu timp să studieze amănunțit fetițele.

Mara, de vreo cinci anişori, avea părul bălai şi ochii ageri. Mânuţele dolofane se jucau cu tot ce apucau. Ea tot timpul zâmbea. Şuviţele de păr ondulat care o deranjau câteodată pe fetiţă din cercetările care le făcea asupra naturii care arăta diferit acum, erau aspru certate. Dar ele, fără să fie deranjate de mustrarea stăpânei, o necăjeau mai departe.

Rochiţa pe care o purta Mara era de o adevărată prinţesă. Papucei ei erau negru-închis şi se potriveau bine cu rochiţa ei.

„Pare a fi o fetiţă tare drăgălaşă!" se gândi primăvara. „dar şi năzdrăvană şi ageră la minte", adăugă ea zâmbind.

Cristina părea a fi mia retrasă şi cuminte. Părul ei castaniu, lung şi drept, era aşezat armonios pe spate. Ochii ei erau negri ca smoala, dar foarte blânzi. Cristina vorbea puţin şi cuvintele ei erau alese. Ea zâmbea rar dar faţa îi era mereu senină. „Ce fată cuminte şi blândă!", se gândi mai departe primăvara. „Rochiţa albă îi vine de minune!" mai adăugă ea.

Tot admirând fetele timpul zbură repede şi trăsura opri lângă o pădure înmugurită doar puţin. „Acum primăvara ne va arăta un miracol!" îi şopti Mara celeilalte fete la ureche.

Primăvara îşi luă bagheta împodobită cu flori şi atinse pământul uşor cu ea. Un infinit de flori au început să apară de sub pământul pufos. Ghioceii albi arătau ca nişte clopoţei şi în bătaia vântului păreau că vor să anunţe că primăvara redeşteaptă natura. Lalelele viu colorate se întindeau pe o câmpie puţin mai departe. Erau ca nişte zâne, vestitoare ale primăverii. Panseluţele gingaşe îşi făcură şi ele apariţia îmbrăcate în haina lor de catifea. Toporaşii şi viorelele au apărut şi ele zâmbitoare.

Primăvara a început să cânte un cântec melodios. Mugurii auzind glasul ei cristalin au răsărit numeroşi pe copăceii din tânăra pădure. Văzând zâmbetul primăverii, mugurii s-au deschis şi copăceii au fost împodobiţi cu cristalele şi diamantele răsărite din muguri.

Mara căsca ochii de uimire: „— Câtă frumuseţe! Câtă culoare! Este o minune! Primăvară, eşti nemaipomenită!", spuse ea.

Cristina spuse înţeleaptă: „— Este într-adevăr o minune! Toată natura a înviat la dorinţa primăverii!"

„— Sunt bucuroasă că vă place natura readusă la viaţă! Este într-adevăr o minune a învierii! Vă invit în castelul meu de petale să vă povestesc despre o altă minune a învierii!".

După ce le-a dăruit fetelor câte o coroniţă împletită de flori, adevărate comori, primăvara s-a îndreptat cu fetele spre castelul ei unde le-a povestit despre minunea învierii lui Isus Cristos.

Fetiţele fascinate de atâtea lucruri noi au adormit zâmbitoare pe genunchii primăverii, obosite de atâta drum, dar pe faţa lor se observa, chiar dacă dormeau, că sunt foarte încântate de toate lucrurile noi pe care le-au aflat şi le-au văzut.

Primăvara furată de gânduri a adormit şi ea mulţumită meditând la zilele ce urmează...

Baciu Maria Mădălina, Colegiul Naţional „Octavian Goga", Sibiu

SUBIECTUL I

Fragmentul de Mihail Sadoveanu ne înfăţişează o dimineaţă însorită de aprilie prin bolţile pădurii, dimineaţă în care întreaga natură aşteptă parcă minunea învierii, sperând ca aceasta să se înfăptuiască. Însă totul nu părea a fi decât o iluzie, pentru că frunzele moarte ale toamnei foşneau la fiecare pas.

De la ideea venirii primăverii, marcată de înflorirea pomilor şi de aerul liniştit fără nici o adiere, Sadoveanu trece la aceeaşi imagine a pădurii, dar cu o atmosferă diferită, o atmosferă de toamnă, în care „foile moarte" foşneau sub paşi.

Imaginea fictivă reprezintă de fapt peisajul primăverii, cu copaci înmuguriţi şi atmosfera liniştită fără nici o adiere din aer.

Astfel natura îşi păstrează speranţa că nu va muri niciodată, pentru că în realitate ea trăieşte o altă viaţă, nu la fel de atinsă de minunea învierii şi a frumuseţii.

Peisajul real reprezintă de fapt imaginea mohorâtă a unei toamne, „ cu foile moarte" foşnind sub paşi. Cele două peisaje sunt reale, deoarece natura trăieşte sub stăpânirea ambelor anotimpuri de-a lungul anului.

Scriitorul folosește numeroase figuri de stil, printre care și comparația: „muguri grași...ca niște crisalide", care sugerează frumusețea neasemuită a mugurilor comparați cu niște crisalide, din parcă urmau să țâșnească o multitudine de frunze. Epitetul „zâmbet fumuriu și luminos" reprezintă parcă o antiteză între clar și obscur, între întuneric și lumină, între bucurie și tristețe. Acest lucru caracterizează cele două anotimpuri, primăvara și toamna. Un alt epitet sugestiv este „foile moarte", prin care scriitorul evidențiază o însușire a toamnei, un anotimp mort, lipsit de viață, anotimp în care frunzele odată verzi se usucă și își pierd frumusețea și culoarea specifică anotimpului verde.

Ca mod de expunere scriitorul folosește descrierea subiectivă, prezentând frumusețea și prospețimea dimineții, a copacilor înfloriți, dar și a frunzelor uscate implicându-se afectiv și uzând de un limbaj artistic presărat cu numeroase figuri de stil, în care predomină imaginile vizuale.

Titlul operei este în strânsă legătură cu conținutul de idei al textului, scriitorul înfățișând imaginea aceea de aprilie ca pe o clipă, ceva trecător, efemer, după care totul revine la realitate, la imaginea mohorâtă de toamnă. Aprilie este pentru scriitor ca un vis care durează doar o clipă.

Prin acestea, demonstrează că „Aprilie – o clipă" este o descriere.

SUBIECTUL II

Este aprilie... o dimineață însorită și caldă de aprilie. Mă ridic de pe iarba încă umedă și privesc în jur grădina în care de atâtea ori am pășit cu nesiguranță în fiecare toamnă. Nu știu dacă e vis sau realitate, dacă natura chiar a înviat sau gândurile mele sunt plasate undeva departe, în primăvara trecută pe care am petrecut-o tot aici, în casa bunicilor, în grădina care pare un paradis de flori. Și iarba de un verde de smarald își încântă privirea, făcându-te parcă să crezi că privești o piatră prețioasă de o frumusețe neasemuită, dar și cu o mare valoare.

Nu știu dacă totul se întâmplă acum sau timpul s-a dat înapoi în primăverile trecute... Pentru că mereu a fost la fel, atât de frumos! Am petrecut clipe de neuitat alături de bunicii mei, care m-au crescut cu atâta dragoste, de când mama a murit... Parcă a trecut o veșnicie...

Bunica, o femeie înaltă, solidă mă privește cu ochi blânzi, care ascund parcă o tristețe greu de descris în cuvinte. Cu nasul cârn și buzele țuguiate, cu pielea adânc brăzdată de nenumărate cute... Așa mi-o amintesc, când mă dojenea ori de câte ori făceam vreo trăsnaie și uita apoi totul întrebându-mă dacă știu cât de mult își dorește mama să fiu cuminte și să nu fac prostii. Mâncam cu atâta poftă „scoverzile" gătite de ea, pe care le pregătea cu atâta dragoste. Nici bunicul nu lipsea niciodată când îi vizitam, deși în rest era mai tot timpul plecat la vânătoare. Și el era un om bătrân și avea fața brăzdată, ochii de un albastru intens și buzele subțiri. Purta pe cap pălăria lui de vânătoare și era mândru de ocupația lui. Era un om deosebit de darnic și împărțea tot ce avea.

Este a treisprezecea primăvară în care mă aflu aici. De Paști vin mereu să sărbătoresc cu ei Învierea lui Isus și să mergem împreună la biserică pentru a ne ruga. Nu există zi în care să nu stăm în grădină ca bunica să-mi povestească despre fiecare floare și cum natura a renăscut în fața ochilor ei, cum fiecare floare a ieșit din pământ pentru a fi admirată și îndrăgită. Totul înviase și din multitudinea de flori care explodau pe rând în ochii noștri prețuitori am ales lalele, niște flori atât de gingașe și cu un miros atât de blând...Le-am împletit tulpinile firave și am făcut coronițe de o frumusețe rară. Le-am purtat pe cap la toate sărbătorile și apoi le-am păstrat. Căci aveam două. Una era a mea și una a bunicii. Coronița pe care nu avusese timp să o poarte...

A plecat fără să-și ia rămas bun, pentru că și eu plecasem înainte de Paști și, deci înainte de termenul stabilit. Mă rugase să stau, dar nu am mai putut.

Acum în mintea mea a reînviat amintirea ei, la fel cum totul învie primăvara. Imaginea ei va rămâne în mintea și în inima mea pentru că am iubit-o și o voi iubi mereu...

Clasa a VIII-a – LUCRĂRI ROMÂNI

PREMIUL I

Horiceanu Ecaterina-Ioana, Şcoala Nr. 24 „Ion Jalea", Constanţa

Premiul special pentru text argumentativ

SUBIECTUL I

Doamne, Vasile Voiculescu

Moto: „Întâiul gând ţi se cuvine Ţie
Putere creatoare
Tu, care faci din patimi poezie"
(N. Crainic)

Poetul Vasile Voiculescu, tradiţionalist prin poezia religioasă, „renaşte din lumea propriului eu auroral", la capătul căruia se află Cuvântul şi creează un lirism ce sugerează expresia sintetică şi sensul incifrat.

Se ştie că poezia lirică exprimă ori sugerează o idee, un sentiment, o stare sufletească, apelând la imagini artistice şi cuvinte cu sens figurat, având armonie şi ritm. O poezie aparţine genului liric, dacă exprimă, în mod direct, gândurile, atitudinile şi concepţiile scriitorului, modul de expunere fiind descrierea.

O astfel de operă lirică, adevărată „ars poetica", este şi poezia „Doamne" care prezintă relaţia scriitorului cu divinitatea, zbuciumul lăuntric şi credinţa fără tăgadă în Dumnezeu. Prin diversitatea sentimentelor, se explică şi structura lirică complicată a poeziei care este, deopotrivă, odă şi meditaţie, pentru că, instanţa poetică admiră şi meditează, punând în discuţie o problemă esenţială a existenţei sale umane-visul de poet („rod tainic, bob de poezie").

De la bun început uimeşte atitudinea anabasică a eului liric care, prin înălţare, rupe legăturile cu pământul, visează, îşi manifestă spontaneitatea şi libertatea, evadând din lumea profană. Poetul devine, astfel, un meşter făurar, înzestrat cu har dumnezeiesc ce transformă realitatea înconjurătoare într-un miracol.

Revelând faţa sacră a poeziei, instanţa poetică proiectează eul liric într-un spaţiu al reluării temporale, oferind un macrotext de germinări ale semnificaţiilor simbolice, de reprezentare a propriei individualităţi.

Cu alte cuvinte, sacrul şi ceea ce ar părea în mod normal profan, „convieţuiesc în poezie ca în miturile Vechiului Testament". Simbolurile copacului şi ale florii ar aparţine profanului, dar prin credinţă şi poezie, ea însăşi incantaţie şi rostire magică, devin reprezentative pentru imaginea divină...

Simbol al devenirii şi al vieţii, copacul sugerează caracterul ciclic al existenţei, un semn al statorniciei şi, prin aceasta, un reper în universul trecător, apropiindu-se de semnificaţiile îngerului, fiind, totodată, un „axis mundi". Floarea, simbol al regenerării periodice, este asociată stării de exuberanţă, de armonie şi de fericire lumească a eului liric. („ În vârful copacului tău sunt o floare..."). În Pomul creaţiei, poetul nu este nici creangă, nici frunză, este floarea.

La fel de adevărat este că, fascinată de tot ceea ce pare fără viaţă, dar sempitern, instanţa poetică preamăreşte cuvântul, sămânţă a lumii care revelează hierofanii şi deschide calea spre Dumnezeu, realizând transgresarea spaţială – oricând jos poate deveni sus- evadând din lumea mundană: fiinţa poetică ajunge în încremenire celestă, unde inexistenţa limitei anulează sentimentul tragic al vieţii: „Pe cea mai înaltă ramură a lumii": „ramura", fragment al naturii, este semnul vieţii care moare cu promisiunea învierii, într-o plantă nouă.

Ca operă lirică, textul relevă, la nivel macrotextual, două câmpuri lexico-gramaticale majore. Primul dintre acestea – „copacului", „floare", „ramură", „cerul" – cuprinde elementele spaţiului teluric şi celest, realizând o pendulare între aproape şi departe, ce sugerează clătinarea în indefinitul infinit, inducând ideea de spaţiu care trece de hotarele profanului şi accede la sacru, asociindu-se cu tot universul. Cel de-al doilea – „soare", „luceafăr", „stele" – cristalizează componentele universului celest, inducând ideea de timp, având şi sensuri simbolice: lumina oferită de „soare" este simbolul fericirii, armoniei şi frumuse-

ții, pe când noaptea este semn al pierzaniei și al răului; luna, considerată măsură a timpului, totalizează sensurile morții și ale duratei. În acest mod, poetul fixează axele semantice ale textului, spațiul și timpul. Spațiul, inseparabil de timp, simbolizează numinozitatea, lumea organizată.

Atmosfera lirică este evidențiată și de omniprezența eului liric, marcată prin diferite moduri: pronume personale de persoana I („mă", „mi", „mi"), adjective pronominale posesive („tău", „mea", „tale"), verbe la persoana I („sunt", „leagăn", „am rămas") și exclamații („Slavă Ție", „Pururea mărire Ție"). Aceste verbe, dar și celelalte sunt folosite la modul indicativ, timpuri diferite: timpul prezent este specific genului liric, este ac o dovadă a existenței eului liric („sunt", „legăn", „nu întârzie", „zbucnește"), iar timpul trecut sugerează o acțiune încheiată și urmările ei („am rămas", „a văzut", „a sărutat").

Caracterul liric, poetic este evidențiat și de jocul sublim al cuvintelor. Instanța poetică ia în stăpânire universul, iar textul devine autonom, autoreflectându-se prin imagini artistice. Personificarea „Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele" sugerează atmosfera și timpul descris. Visul, aventură totală și tainică, este o proiecție a dorințelor nemărturisite, o cale de imersare a fantasticului și un mod de explicare a idealurilor și imaginii divine. Hiperbola: „Păunii nopții cu cozile-n stele" sugerează fantasticul șui misterul noului univers pentru că, noaptea dispar granițele dintre lumea reală și a viselor, iar stelele, vehicul al sufletului, întrupare a îngerilor, reprezintă un mod de comunicare între cer și pământ. Metafora personificatoare din ultimele două versuri „Floarea căzută din împărăție/A văzut Cerul și Ți-a sărutat Lumina" simbolizează poetul, îngerul trimis pe pământ să încălzească sufletele muritorilor.

Nu mai puțin important este că, lirismul este evidențiat la toate nivelurile textului. În ceea ce privește structura morfologică, se observă folosirea în repetiții a pronumelui personal de persoana a II-a („Ție"), precum și formele neaccentuate ale acesteia, care sugerează credința în divinitate, în Dumnezeu, arhetip al bunătății, al frumuseții și al înțelepciunii, care cunoaște destinul general și este imaginat ca un Părinte ceresc.

La nivel sintactic este subliniată ideea lirică, prin tipul propozițiilor, în care inversiunea are menirea evidențierii elementului afectiv al textului („limpezi petale", „cea mai înaltă ramură").

De asemenea, sunt prezente figuri de stil fonetice prin care se realizează o muzicalitate aparte: aliterația consoanelor „n" și „r" („Păunii nopții", „azur și soare") și asonanța vocalei „a" („Beau apele").

Și prin structura sa prozodică, textul se înscrie în creația lirică modernă; poetul Vasile Voiculescu sparge tiparele clasice, versurile fiind libere, având doar un ritm interior menit să creeze acele pauze necesare evidențierii ideii poetice.

Roland Barthes spunea că „poezia este devoratoare". Nu mai puțin adevărat este că versurile lui Voiculescu ascund un secret, iar cuvintele fac doar aluzie la ne-spusul pe care acestea îl marchează.

Așadar, prin prisma acelei „ intentio lectoris" (U. Eco), textul „Doamne" cerne, printr-un transfigurat val al imaginațiilor și simbolurilor, sensuri ale unei hermeneutici de tip existențial, încadrându-se în valoroasa creație lirică.

SUBIECTUL II.

Moto: „Dați-mi răgazul să renasc..."

(T. Arghezi)

...să renasc din lumea labirintică a propriului eu, într-un univers în care stăpână-i poezia.

Soarele cobora încet în acel apus tainic de vară, dar atât de inedit pentru mine.

Nu vroiam să știu că fac parte dintr-un grup, că profesorul ne-ar dori pe toți în preajma-i. Am apucat pe o potecă șerpuită ce pornea din marginea cabanei. Înaintam pe sub imensul cort verde al naturii, ridicat pe sutele de trunchiuri ale arborilor, nebănuind nicio secundă ce-i dincolo de orizontul meu imediat. Simțeam însă cum timpul trece, agățându-și clipele de copacii din pădure care, cu tulpinile contorsionate, cu ramurile răsucite stângaci ca mâinile unui orb sau aplecate în chip ciudat înspre rădăcini, căutau parcă un sprijin suplimentar împotriva unei primejdii fără nume.

Între timp, noaptea cucerise pădurea; de pe cer, luna veghea, aruncând lumini schimbătoare munților, de crestele cărora erau spânzurate ramurile copacilor. Primul gând a fost să iau în suflet această lume și să revin la cabană, dar, de alături, un arbore secular îmi repeta: „Rămâi! Ești ca un pom în floare!"

Și-am rămas! La rădăcina arborelui meu, am rupt o frunză de ferigă. Știam că va renaște, așa cum și poezia renaște ori de câte ori este citită. I-am furat boabele de rouă și, cu ochii minții, am început să aștern pe suprafața-i lucioasă gânduri din universul meu, univers pe care mi-l doream pretutindeni.

Încet-încet, frunza mea devenea neîncăpătoare. „Făptura" ce se profila se vroia întreagă, perfectă, așa că, am așezat pe marginile-i dantelate tot ce-i puteam da. Din imensitatea albastră am rupt un petic de cer; de după o stâncă, am luat un crâmpei de pădure, iar din colțurile nebănuite ale imensului platou de verdeață, mi-am făcut prieten un greier ce-și cânta baladele liniștit, acompaniat de un broscoi săltăreț, nepăsându-le că timpul trece neîndurător. Am prins un fir de iarbă și un strop de ploaie pe care le-am cusut lângă țigla colorată a curcubeului. Simțeam nevoia să descriu și măreția lacului, imens stop de rouă, limpede și uimitoare oglindă, care mă făcuse de atâtea ori să cred că exist eu pe lume, doar eu și lacul și ființa mea din el, nu mi-a fost greu să-l proiectez în mijlocul frunzei. Am adunat câte puțin din umbrele trecutului, am dansat cu gândurile prezentului și am privit viitorul. Și nu mai era nici ieri, nici azi, nici mâine; era doar o clipă de eternitate – clipa în care se născuseră primele mele stihuri.

Mi-era bine, atât de bine! Creasem o lume a mea, o lume magică. Ți pentru că vroiam să păstrez acest vis, mi-am tras deasupra-mi și cerul înstelat și-am închis ochii.

Într-un răstimp, un glas pur și nevinovat încerca să mă cheme. Și creștea, creștea asemenea unei furtuni, intensificându-se, devenind o realitate fizică, singură, liberă, de neînfrânt. Era o lacrimă de cristal a cerului, era parcă zâmbetul soarelui, o ființă miraculoasă a spiritelor celeste, era îngerul meu. Mi-am agățat sufletul de aripile-i albe, cu speranța că voi afla povestea poeziei mele.

Ne-am început zborul... un zbor spre libertate. Reușise! Pluteam, pluteam fascinată alături de El. din când în când, micul meu protector îmi șoptea: „Tu deții acum cheia ce deschide Poarta Aerului spre o altă lume, atât de dragă ție, Lumea poeziei!"

Și iată-mă pe creanga mea de aur, o creangă mult dorită în nopțile de reverie. De aici, pământul părea așa departe! Oamenii, adevărate jucării pământești, alergau dintr-o parte-ntr-alta, presați de trecerea timpului fugar.

Nu mai țin minte ce poartă am deschis apoi cu cheia mea. Un lucru este sigur: undeva, într-un colț de Cer, o imensă oglindă – păstrătoare a sufletelor – îmi reflecta chipul. În câteva clipe, aceasta și-a tras zăvoarele timpului și speranța mea era în prag de împlinire.

Umbre și lumini, ca-ntr-o pânză cinematografică , dezvăluiau o Siluetă gata să-mi vorbească:

— Ești în fața Oglinzii cunoașterii. Acum poți să afli tot ce te interesează.

— Știi tu povestea poeziei? – am întrebat mirată.

— Sigur! E atât de simplă!

...începuse într-o dimineață în care soarele strălucea ca în copilăria luminii, alintând formele tăioase ale ierbii din grădina divină. Într-o margine a ei, unul dintre îngeri visa la chipul drag al Fetei cu ochi adânci și fruntea înaltă ce-i robise sufletul. Vroia să-i simtă parfumul care îl îmbăta, îl adormea și apoi îl trezea cu aceeași aromă tainică. Știa că numai ei îi poate lăsa un har divin. Își dădea seama că nu avea decât o singură șansă: să devină îngerul ei.

Trecuse ceva vreme, de când, cu voia lui Dumnezeu, cobora să-i mângâie fruntea frumoasei Fete și să-i presare în florile din glastră frânturi de poezie. Era, acum, iarăși lângă același chip iubit și privea cerul. Noaptea era deosebită. Prin aerul pur se distingeau, cum numai în nopțile sfinte se pot vedea, strălucind sub roua eternității lor, stelele. Găsise, în sfârșit, rima perfectă și se pregătea să plece, când, deodată, a simțit atingerea diafană a Fetei. Era atâta fericire și... atâta tristețe. Pierdut printre miile de gânduri ce-i inundau mintea, acestea îi spuse:

— Știi... de-acum nu voi mai putea reveni! Am venit aici doar pentru a-ți lăsa un dar divin - „un bob de poezie".

...și lacrimi pure au început să curgă din ochii adânci.

În fața imensei oglinzi, așteptam înfrigurată continuarea poeziei. Dar era târziu, prea târziu, căci cortina timpului căzuse. Rămăsesem acum doar eu, eu și reflexia chipului meu. Din Neant răzbătea un ecou metalic: „Așa a apărut pe pământ poezia – poezia și lacrima."

În miez de noapte, când am deschis ochii, lacul părea că se mișcă-ncoace și-ncolo; mestecenii tăcuseră și pinii nu mai scoteau murmure înfiorătoare; în liniștea adâncă, numai privighetoarea strecura, din timp în timp, acel cântec al nopților minunate, un cântec simplu și misterios ca sufletul care iubește.

Cu privirea pierdută și cu pașii nesiguri am pornit spre cabană. Știam acum că am un loc, un loc numai al meu, acolo sus, pe creanga mea de aur. Și mai știam că, indiferent cât de repede ar trece timpul, voi putea să-mi aștern gândurile și pe alte frunze de ferigă pentru că... totul începe ca un vis, un vis în care îi pot șopti îngerului meu, care mă aude și înțelege: „Ce bine că ești, ce mirare că sunt!"(Nichita Stănescu).

PREMIUL II

Coman Ioana, Gimnaziul „Avram Iancu", Târnăveni

SUBIECTUL I

Vasile Voiculescu, poet profund, cu claritate în exprimarea sentimentelor şi stărilor sufleteşti aparţine unui curent literar numit „Ortodoxism". Sentimentele legate de recunoştinţă faţa de creaţie şi faţa de Dumnezeu sunt exprimate cu profundeţe, iar trăirile care îl încercă pe autor sunt puternice.

Din opera acestui autor care tratează tema comuniunii dintre credinţă şi creaţie face parte şi poezia „Doamne".

În această poezie autorul face un paralelism între creatorul poet şi creaţia Marelui Creator – „o floare".

Ernest Boreet consideră că „ lirismul este, înainte de toate, tinereţea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forţe fără ţintă precisă, un elan de credinţă". Poezia lui Vasile Voiculescu se poate încadra în această afirmaţie? Să cercetăm în adâncime poezia.

Titlul „Doamne" numeşte divinitatea şi este în cazul Vocativ, fiind o exprimare directă către aceasta. Astfel titlul este adresa poeziei. Textul poate fi chiar un psalm în care, cu pioşenie, eul liric se confesează plin de gratitudine Domnului.

În textele lirice eul liric îşi varsă preaplinul sufletului în faţa cititorului. Prin intermediul formelor pronominale la pers I şi a II a (mea, Ţie), construcţiilor în vocativ (Slavă Ţie), cât şi formelor verbale la pers I (zâmbesc, n-am rămas), eul liric este prezent şi lasă talazul de sentimente neexprimate să se coaguleze în cea mai minunată formă-poezia.

„Lirismul este tinereţea exuberantă a sentimentelor", pe care eul liric le lasă să plutească în poezie. Aceste sentimente de adâncă recunoştinţă faţă de Dumnezeu - pentru că acesta a devenit poet şi are posibilitatea să le exprime, prin minunatul har pe care îl deţine,- sunt nişte umbre înăbuşite care au ieşit la suprafaţa sufletului intr-o forma atât de pură.

Sentimentele sunt exprimate direct prin intermediul figurilor de stil. Aici poetul creează o serie de metafore, făcând un paralelism intre poet şi o floare – două creaţii minunate ale Domnului. „În vârful Copacului Tău sunt o floare", adică poetul este o fiinţă desăvârşită din punct de vedere sufletesc, în fruntea creaţiei lui Dumnezeu – „pe cea mai înaltă ramură a lumii" – impresionând prin simplitate. Tăria cerului îl răsplăteşte cu „talazul de azur şi de soare", îl inspiră şi îi hrăneşte harul.

Visele, sentimentele capătă materialitate, aşternându-se pe hârtie sub forma poeziei.

„Elanul de credinţă" din citatul lui Boreet este pus mult în evidenţă aici. Poetul simte că îi e dator Domnului pentru ceea ce este, măcar în poezie, şi îi mulţumeşte. „Inima... zbucneşte... să lege... bob de poezie", spiritul îi este exaltat, sentimentele sunt impresionabile.

Toate cuvintele abstracte capătă concreteţe prin alegoria asemănării cu petale, boabe, polen.

În ultimul catren, „floarea înălţută" cade jos, plină de recunoştinţă faţă de faptul că, „a văzut Cerul şi Ţi-am sărutat Lumina".

„Lumina" are mai multe sensuri. În citatul „Să se facă Lumină", din actul creator, cuvântul are înţeles de materie primordială.

Lumina lui Dumnezeu însă poate fi şi slava sa, Creatorul fiind de multe ori înfăţişat într-un nimb de lumină. Lumina mai poate reprezenta şi sclipirea de geniu pe care o are fiecare autor, harul dat de Dumnezeu.

Se observă scrierea tuturor pronumelor la persoana a II a cu literă mare – Tu, Ţie- deoarece aceasta reprezintă divinitatea, forţa absolută, creatorul.

Această poezie nu are spaţio-temporaneitate, sau mai bine zis are una universală. Timpul verbelor, prezentul şi locul neprecizat, adică pretutindeni, face ca poezia să pară ca spusă de tot pământul, un ecou al unui suflet multiplicat de miliarde de ori.

Elementele de prozodie sunt cele ale poeziei moderne-structură liberă, atât în măsură, cât şi în structurarea poeziei în strofe. Primele sunt variate, autorul folosind rima încrucişată, îmbrăţişată şi împerecheată în corpul poeziei. Ritmul iambic dă o monotonie caldă, plăcută şi un ton de rugăciune poeziei.

În poezia „Doamne" de Vasile Voiculescu eul liric își exprimă în mod direct sentimentele prin figuri de stil variate-epitete, paralelismul, alegorie, metaforă. Această poezie are toate caracteristicile operei lirice, deci este o operă lirică.

Subiectul II

Să fie lumină! A zis Dumnezeu în clipa aceea am fost plăsmuit și eu, iar Domnul mi-a îngăduit să trăiesc printre îngeri.

Odată mă plimbam prin Rai, însoțit de fluturi și păsări, și am ajuns la marginea unui nor.

Dedesuptul lui am văzut un poet, adâncit în trudnica muncă a creației. Din mâinile lui ieșeau sentimente cu ochii albaștri, flori și gaze. Am fugit imediat la El, L-am luat de mâna în fuga și I-am arătat poetul.

— Ce este acela și ce face?

— Este un poet, un român, mi-a răspuns creatorul. Asemenea Mie, el creează lumină și întuneric, lumi și sentimente.

— Dar ce rost are el pe lume?

— Îți voi spune, dar să Mă asculți atent. La începutul lumii, aceasta era prostie. Românul avea sufletul încărcat, dar alinare-i era numai plânsul și rugăciunea. Eu, simțind preaplinul care spărgea sufletele oamenilor, am creat poetul. Așa a apărut și doina, modul cel mai cristalizat de exprimare al romanului, și dorul, sentimentul acesta puternic care încape în sufletul omului. Am creat poetul pentru ca lumea să Mă simtă mai aproape. Mi-am creat un semen din huma, care poate face aproape tot atâtea minuni pe câte pot face eu.

Poetul însuși e poezie, parca-l vezi cum se destramă în versuri și în rime, umplând foaia goală a cerului, parcă polar albastră, de pasări doinitoare.

Atunci L-am rugat cu lacrimi în ochi:

— Când mă trimiți pe pământ, Doamne, Te rog să mă faci poet în România.

— Așa să fie! A zis Dumnezeu binecuvântându-mă.

Și m-am născut. Am venit pe pământ intr-o familie iubitoare. Am dat piept în lumea asta rea și minunată. Și ca ființă efemeră ce sunt, am doinit dorurile țării, am spus basme, și Scrisori, și Luceferi, și File din poveste despre un Călin...eram poet!

Cum mă cheamă, mă întrebați?

Sunt Eminescu...

— Am avut un vis foarte frumos și ciudat astă-noapte. În vis mi s-a arătat Eminescu, undeva intr-un peisaj de Rai. Și mi-a spus povestea lui... povestea unei poezii.

Moraru Cătălina Adriana, C.N. „Elena Cuza", Craiova

SUBIECTUL I

Poet reprezentativ al tradiționalismului românesc, Vasile Voiculescu este unul dintre marii autori lirici ai literaturii române, printre creațiile sale reprezentative numărându-se și poezia „Doamne", în care este reliefat în mod sugestiv raportul om-divinitate.

Textul liric reprezintă în primul rând o expresie directa a sentimentelor și ideilor autorului, o confesiune lirica prin care acesta se comunica pe sine, scoțând în evidență cele mai variate și mai profunde sentimente prin intermediul eului liric, o voce interioara, un „alter ego" literar al autorului. După cum spunea și Ernest Bovet în lucrarea sa „Lirism,epopee, dramă. O lege a istoriei literare explicată prin evoluția generală, „lirismul" este, înainte de toate, tinerețea exuberantă a sentimentului, o reversare de forță fără „țintă precisă, un elan de credință".

Pornind de la aceste premise se constată astfel ca „Doamne" de Vasile Voiculescu este prin excelentă un text poetic liric. Vitalitatea care străbate din întreaga poezie este încântătoare, „Doamne" fiind atât o „ars poetica", cât și o rugăciune către Dumnezeu, Creatorul suprem, fără de care creația umană, individuală nu se poate realiza.

Puterea și avântul creator al eului liric își au sursa în harul divin, de care acesta este conștient („În vârful copacului Tău sunt o floare..."). Astfel este surprinsă imaginea omului ca rod a creației lui

Dumnezeu. Tendința către infinit, către absolut a eului liric este evidentă,aceasta idee stând la baza textului. Motivul zborului,al înălțării de îi întâlnesc frecvent de-a lungul întregului text poetic, ilustrând tocmai aceasta tendință a eului liric: „Pe cea mai înaltă ramură a lumii", „Slavă,Ție, că n-am rămas în temnița lumii/Ci slobodă spre cer, înfloritoare/Inima mea nu mai întârzie". Se produce o dematerializare, o spiritualizare a eului poetic, care este propulsat „din temnița lumii" metaforă ce sugerează efemeritatea omului raportată la eternitatea și atotputernicia divinității pe „pe cea mai înaltă ramură a lumii", ramura creației. Eliberarea eului poetic de restricțiile materialității și ascendența către absolut ,absolut care poate fi atins numai prin cuvânt, prin artă este surprinsă în versurile: „Inima mea nu mai întârzie/Zbucnește afară în limpezi petale/Să lege rod tainic, bob de poezie/Hrană zburătoarelor Tale". „Zburătoarele" pot reprezenta ideile abstracte, la felul cum spațiul divin reprezintă un tărâm al ideilor pure, al spiritualizării depline, spiritualizarea eului fiind relativă.

Următoarele versuri surprind elanul eului poetic, fiind o reprezentare metaforică a creației acestuia: „Petala mi-e cu aripa rudă/Mireasma, cântec gata să s-audă./Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele,/Beau apele lumii, se umflă în ele/Păunii nopții cu cozile în stele". Motivul legăturii omului cu natura este de asemenea prezent în acest text poetic sub diferite forme,dând consintența sentimentelor și ideilor exprimate. Analogia om-floare (omul privit ca rod, ca „floare" a creației divine) este deosebit de sugestivă în acest sens. Natura devine inseparabilă de sfera umanului, ambele aspecte coexistând. Natura devine sursă de inspirație a autorului,aceasta relație om-natura-divinitate fiind în fapt, resorturile tainice ale creației artistice: „Beau apele lunii, se umflă în ele/Păunii nopții cu cozile-n stele". Elementele bicosmice devin martorele actului creator,fapt sugerat de personificarea: „Zâmbesc sub luceafăr visele-mi grele" care surprinde o viziune antropomorfizată a universului înconjurător.

Creația este privită ca o călătorie în sferele divinului, călătorie care durează însă foarte puțin, condiționată fiind de efemeritatea ființei umane. Căderea care urmează zborului sugerează ideea de sacrificiu pentru creație,arta neputându-se realiza fără acest sacrificiu: „Cerul aruncă-mi înapoi jos ruina,/Pururea mărire Ție:/Floarea căzută din împărăție/A văzut Cerul și Ți-a sărutat Lumina". Absolutul poate fi atins cu dificultate și privit din perspectiva ființei umane este efemer și imperfect. Cu toate acestea eul poetic îi mulțumește divinității pentru această relevație a absolutului, metaforic și sugestiv numită „Lumina", element primordial al lumii văzute, fiind primul element creat de Dumnezeu. Astfel, autorul își exprimă propria concepție despre creație și viață despre relația om-divinitate,aceasta fiind o trăsătură specifică liricului.

În ceea ce privește mărcile eului liric ,acestea sunt numeroase:pronume și adjective pronominale la persoana I, numărul singular („mă", „mea", „mi"),verbe la aceeași persoană și număr („leagăn", „am rămas", „zâmbesc", „beau").

Autorul creează un univers propriu transfigurând elementele lumii reale și dându-le conotații aparte,neobișnuite. Modul principal de expunere este descrierea,iar timpul verbal este prezentul care proiectează în eternitate această lume aparte creată de autor.

Figurile de stil cât și sensul figurat al cuvintelor desăvârșesc calitatea acestui text poetic de operă lirică.

Prin creațiile sale și prin ideile exprimate în poezia „Doamne", dar și în alte poezii, Vasile Voiculescu și-a câștigat un loc printre marii scriitori ai literaturii române, poezia „Doamne" fiind printre toate cele arătate, lirică prin excelență.

SUBIECTUL II

Toamnă... orașul începuse să fie oarecum pustiu... De parcă oamenii încercau sa fugă de frig... De ce încearcă să fugă nu știu... Oricum îi ajunge din urmă. Era o atmosferă parcă închisă ermetic într-un nesfârșit nor cenușiu și sumbru, senzație pe care o resimțeau mai ales când stăteam închisă în casă. Ieșisem prin oraș să mă plimb ca să scap de senzația de clopot de sticlă... Aceleași vitrine lipsite de strălucire și de originalitate... Ce oraș fad! Totuși, nu pot să spun că nu simțeam bine sau că eram tristă. Fără motiv afișam un ușor surâs (sfidător...sau poate vesel? nu mai știu...) și mă plimbam cu pași mici pe asfaltul ud pe care picurau alene bobițe de apă.

Pe strada pe care treceau numai câțiva oameni cu fețele abătute nu mi-a fost greu să nu-l remarc. Un om înalt, între două vârste, cu un chip plăcut cu trăsături regulate și armonioase și cu privirea căutând parcă ceva dincolo de lumea noastră. Întotdeauna avuse un mod vesel și ușor ironic de a privi via-

ța,indiferent de împrejurările în care se aflase. Scria poezii. Când eram mică știu că ne vizita des și îi plăcea să-mi recite poezii... Recita atât de frumos și avea o cultură generală extrem de dezvoltată. La vederea sa, surâsul mi s-a transformat în zâmbet. L-am salutat politicos:

— Bună ziua, domnule!

S-a uitat la mine lung cu privirea sa albastră și apoi, recunoscându-mă mi-a zis:

— Salut! Cât ai crescut... mai să nu te recunosc. Ce mai faci?

Neașteptând un răspuns,a continuat:

— Uite, a zis arătându-mi un teanc de hârtii, mă duc la editură să-mi public niște poezii... Scrieri de tinerețe, a continuat zâmbind. Credeam că le pierdusem pentru totdeauna și uite zilele trecute le-am găsit întâmplător. Mie îmi place mai ales poezia aceasta, mi-a zis arătându-mi o foaie.

Era într-adevăr o poezie superbă, exuberantă, imn extatic al vieții și luminii. Era despre o libertate deplină, absolută fără restricții... Despre viață infinit și lumină... O poezie despre libertate,scrisă în versuri libere... Cum altcineva ar putea fi o poezie despre libertate.

— E foarte frumoasă, am răspuns ușor entuziasmată.

— Păstrează manuscrisul. Insist. O am în minte... E prima mea poezie adevărată. Aveam 18 ani când am scris-o. Spun poezie adevărată pentru că până atunci scriam numai epigrame ironice la adresa sistemului comunist... Am stat două zile în arest pentru asta, pentru că n-au găsit dovezi concret... Epigramele nu erau directe,erau destul de subtile. Totuși eu nu le consider primele mele poezii pentru că le-am scris,nu le-am simțit. Erau doar niște capricii de tânăr care se dorea a fi rebel. Știi ce e paradoxal? Închisoarea și experiența,chiar dacă scurtă trăită acolo m-am inspirat. De fapt nu închisoarea,ci un om pe care l-am întâlnit acolo. N-am aflat cum îl cheamă nici până astăzi... Mai țin minte și acum ziua în care am fost arestat. Fără prea multe explicații și cu toată nedumerirea și cu protestul părinților mei m-am dus la secție. După un interogatoriu destul de lung m-au dus în celulă. Acolo, m-am simțit cel mai nenorocit om de pe pământ... Mă simțeam sufocat în celula aceia întunecoasă și mică în care mai zăcea încă un deținut... tot un revoltat ca mine, numai că el într-adevăr simțise pe pielea lui tot ce eu simțisem din auzite în acele epigrame. Nu părea nici întristat,nici abătut, avea o atitudine calmă resemnată și cânta dintr-un fluier... Dar cum cânta... Nu pot descrie... Melodia nu era cine știe ce, dar el pusese atât suflet în ea un amestec atât de bizar de revolta, durere, amărăciune, dar și o bucurie discretă și, mai presus de toate, speranța... Nu era doar furia fără ecou a rebelului... M-am simțit invadată de lumină deplină, absolut și brusc, celula nu mi s-a mai părut sufocantă și nimic nu a mai fost la fel... De atunci sunt eu... cu însumi așa cum mă știu. Atunci nu am descoperit numai libertatea și lumina, ci și pe mine! Imediat ce am ajuns acasă, primul lucru pe care l-am făcut nu a fost să-mi salut și să-mi îmbrățișez părinții ci să-mi scriu această poezie așa cum o vezi. Această poezie va fi mereu pentru mine o poezie a descoperirii, care a luminat haosul din jurul meu... a concluzionat ușor emoționant.

Povestea lui m-a impresionat profund... Se ridicase clopotul de sticlă ce acoperise până atunci orașul!

Am mai stat acolo și am vorbit mult... Nu mai știu cât timp,îi pierdusem noțiunea. În final mi-a spus:

— La Mulți Ani surorii tale, Violeta! Azi sunt Floriile. Sper să ne mai revedem... și a plecat în grabă, lăsându-mă contrariată. Floriile? Când m-am uitat acasă pe calendar ziua respectivă era 12 noiembrie. De ce făcuse referire la Florii? Eram în plină toamnă. Ajungând acasă am întrebat-o pe mama în ce data suntem și mi-a răspuns:

— E 16 Aprilie... Sunt Floriile! Du-te și spune-i „La mulți ani"! surorii tale!

Am rămas uimită. M-am uitat pe fereastră... Soarele strălucea pe cer. M-a uitat pe calendar, în ziar. Într-adevăr erau Floriile.

Uimită și fericită într-un mod inexplicabil m-am așezat la birou pentru a scrie ceva. Trebuia să mă descopăr!

Boteanu Teona Gabriela, C.N. „Petru Rareș" Suceava

SUBIECTUL I

Ca poet religios, Vasile Voiculescu a trăit în iminența revelației. Fascinat de cunoașterea transcendentă, la care are acces doar omul creator, poetul, el a scris printre alte texte, și poezii religioase. Din această categorie face parte și opera „Doamne".

Din text se desprinde ideea că doar poetul, prin creație, poate atinge cunoașterea supremă, doar el se poate pătrunde de tainele universului.

Discursul poetic este construit la persoanele I și a III-a. Fragmentul propus spre interpretare constituie o meditație la condiția creatorului. Mărcile eului liric în text sunt verbele de persoana I („sunt", „legăn"), pronumele de persoana I („mă", „mi-") și adjectivele pronominale posesive („mea").

Eul liric își asumă ipostaza unui filosof care se adresează Divinității. Astfel, emițătorul este eul liric, iar receptorul este Demiurgul și cititorul.

Poezia „Doamne" constituie un text poetic liric, deoarece eul liric își revelează stările în mod direct, prin intermediul imaginilor artistice și la procedeelor stilistice. Eul liric împărtășește cititorului concepțiile și stările sale, în opinia lui Ernest Bovet lirismul fiind „tinerețea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forțe".

În primul rând, ideea principală a textului este transfigurată prin figure de stil ce conferă o deosebită expresivitate versurilor.

Poezia debutează cu o afirmație, prin care eul liric se identifică cu o floare. Structura „copacului Tău" este o metaforă implicită (în absentia) ce ar putea simboliza universul Creatorului, copacul sugerând aspirația spre ascendent, iluminarea. De asemenea, prin acest vers, Voiculescu face aluzie la scena biblică în care Adam și Eva au fost opriți de la gustarea fructului din pomul interzis. Așadar, „copacul" poate fi interpretat ca adevărul suprem, taina universului. Eul liric se aseamănă cu o floare, deoarece aceasta simbolizează frumusețea și gingășia. Pe de altă parte, prin această metaforă este revelată comuniunea creator-Demiurg, fiindcă copacul este strâns legat de floare. Așa cum copacul își ia hrana din pământ și o trimite spre toate florile sale, la fel Demiurgul hrănește inspirația poetului.

Poetul trăiește cunoașterea transcendentului în mod plenar: „mă legăn în talaul de aur și soare". Prin metafora „talazul de aur și soare", eul liric împărtășește cititorului bucuria de a trăi, soarele însemnând căldură, lumină, chiar „lumina cunoașterii". Azurul reprezintă culoarea cerului și ne dezvăluie starea de fericire, de plutire a eului liric.

Al patrulea vers începe cu invocație retorică („Slavă Ție"), prin care poetul preamărește puterea și măreția Creatorului. Sintagma „temnița humii" constituie o metaforă implicită, cu semnificații deosebit de profunde. Cuvântul „humă" înseamnă aici „pamânt"; el apare cu un sens negativ, sugerând întunericul, frica. Temnița revelează un spațiu terifiant, al angoasei, de care eul liric își manifestă spaima. Aici Demiurgul apare ca un salvator, ca un izbăvitor. Epitetul dublu „slobodă, [...] înfloritoare" evidențiază starea de eliberare a eului liric. Verbul „zbucnește", din următorul vers, sugerează ideea de bucurie, de eliberare, de exaltare a eului poetic.

Sintagma „Să lege rod tainic" este de fapt o metaforă, prin care poetul ne dezvăluie subtil taina creației. Aici se revine la ideea de la începutul poeziei; cuvântul „rod", care amintește de germinație, de naștere, surprinde parcă contopirea dintre „copac" și „floare", dintre poet și Demiurg.

Poezia constituie un fel de „hrană" pentru îngeri, care sunt înfățișați prin substantivul „zburătoarelor", prin intermediul unei metafore.

Structura „Mireasma, cântec gata să s-audă" reprezintă un oximoron, asociindu-se o imagine olfactivă cu una auditivă. Cuvântul „cântec" ar putea sugera armonia orfică, care se stabilește între poet și Creator poetul apărând în ipostaza lui Orfeu. În următoarele versuri este transfigurată ideea de regenerare, de purificare prin structura „beau apele lumii". Poetul pare să se contopească cu universul, prin creație. Tot aici este evidențiată interferența planului cosmic cu cel uman, care sugerează armonia universală.

Eul liric aduce din nou slavă Creatorului, prin sintagma „Pururea mărire Ție". În final este reluată ideea de bază a poziei, aceea că doar poetul poate cunoaște adevărul suprem prin creație. Eul liric se

ipostaziază din nou în imaginea florii („Floarea căzută din împărăţie"). În versul „A văzut Cerul şi ţi-a sărutat Lumina" este preaslăvită mărirea Demiurgului.

Un alt argument cu privire la acest text poetic este prozodia. Rima este încrucişată, măsura este variabilă, oscilând între douăsprezece şi opt silabe. Ritmul este trohaic.

Aşadar, poezia „Doamne" constituie un text liric.

Ea reprezintă un psalm adresat Domnului, prin care Voiculescu contemplă măreţia Creatorului. Fiind poet religios, el a cunoscut adevărul suprem şi puterea Demiurgului, pe care le-a cântat în versurile sale.

SUBIECTUL II

Era timpul când vântul adia diafan, mângâindu-mi obrajii, era ceasul în care norii se alungau zburliţi spre cer, jucându-se de-a „v-aţi ascunselea", era clipa în care viaţa se năştea a doua oară, în fiecare dintre noi...

Simţeam iubirea învăluindu-ne în aura ei caldă, simţeam lumina Creatorului poposindu-mi în poală... Era... acea „vreme dulce" pe care toţi poeţii o cântă în versuri, asemeni lui Orfeu... era ziua Floriilor, pe care o aşteptasem cu atâta nerăbdare!...

Stăteam pe banca din faţa casei bunicilor, contemplând natura ca şi cum aş fi fost îndrăgostită de miracolele ei, de minunea, de taina vieţii care îşi găsise sălaşul pretutindeni! În florile galbene, roşii şi mov care desenau un curcubeu pe iarba crudă, în cerul senin, prin care întrevedeam chipul Domnului, în sfârşit pretutindeni!...

Alături de prietenele mele, ne-am hotărât să spune fiecare câte o poveste legată de primăvară. Venise rândul meu.

— Haide, aşteptăm povestea ta! exclamau prietenele mele.

— Lăsaţi-mi un răgaz de câteva minute! am răspuns eu.

„Ce poveste să le spun? Dacă eu am venit cu ideea, ar trebui să fie cea mai frumoasă poveste de primăvară!".

Într-un târziu, m-am hotărât; m-am hotărât să le povestesc despre visul bizar pe care l-am avut noaptea trecută.

„Se făcea că mă aflam pe un tărâm necunoscut şi foarte ciudat. Picasem dintr-o dată pe un pământ cenuşiu şi zgrunţuros. Fusesem, pur şi simplu, aruncată."

— Dar cum? De către cine? mă întrebară prietenele mele curioase.

— Nu ştiu. Pur şi simplu, m-am trezit acolo.

Prietenele mele tăcură, descurajate şi înciudate. Cu toate acestea, mă hotărâi să continuu:

„Era un gol şi un întuneric în jurul meu, cum nu mai văzusem niciodată. Simţeam că mă pătrunde, încet, angoasa că nu va găsi pe nimeni.

Când suspinam şi plângeam, rezemată de o stânca, am auzit cu mare uimire o voce care parcă venea de pe alte tărâmuri:

— Nu dispera şi nu plânge, căci tu eşti alesul Meu! Oamenii au distrus universal în aşa fel, încât m-am hotărât să permit crearea unei noi lumi. O lume a păcii şi a armoniei, în care viaţa să aibă loc pentru a-şi dezvălui tainele lumii.

— Dar eu? De ce eu?

— Întrebările nu-şi au locul aici. Orice vei spune se va face. Am mare încredere în tine.

Vocea aceea se stinse la fel de brusc cum apăruse. Deşi credeam că totul fusese doar produsul imaginaţiei mele, mă hotărâi să încerc.

«Ce fel de lume voiam eu oare? Una de tipic blagian, desigur, în care misterele apar pretutindeni, în care va exista veşnic o „corolă de minuni a lumii"».

— Să fie lumină! am spus, cu o uşoară neîncredere în glas.,

Vocea răsună până în străfundurile pământului. Simţii un ecou fremătând în fiecare celulă, fie ea cât de mică! Întunericul din jurul meu se despică, asemeni unei păsări, când îşi întinde aripile în zbor, lăsând loc unei lumini orbitoare, care, la început, mă făcu să îmi pierd cunoştinţa.

Mă trezii aiurită, plutind într-un nor diafan de lumină. Urmară multe alte porunci, pe care le-am rosti de astă dată cu vocea puternică, fără temă.

Decât să vă plictisesc cu poruncile mele, mai bine vă înfăţişez lumea pe care am creat-o.

Era un câmp imens, verde, prin a cărui iarbă florile primăverii își scoteau căpșoarele, râzând. Cerul senin, de un albastru atât de pur și de luminos cum n-am mai văzut, mă învăluia în splendoarea sa în care simțeam că mă pierd precum o pasăre în zborul ei. Și cum nu m-aș fi simțit bine singură în acest Eden, am creat și oameni. M-am gândit timp îndelungat cum să fie, însă în final am ajuns la concluzia că trebuie să arate asemenea mie.

Oamenii îmi semănau însă doar la înfățișare, în sensul că erau normali. Am încercat să le sădesc în inimi înțelepciune și cumpătare, pentru ca viața să fie „altfel". Eram atât de fericită! Simțeam, în jurul meu, plutind seninul cerului, simțeam în inimă și în aer tresăltând iubirea, „elogiul stării de a fi", cum o numește Nichita Stănescu. Este o stare pe care nu o pot descrie în cuvinte, vă pot spune doar că simțeam că zbor.

Poate că vă întrebați cum s-a sfârșit visul meu. Tot universul creat de mine s-a prăbușit într-o fracțiune de secundă. Am aterizat în «vechiul „prezent"».

— Cât de ciudat! exclamă o fată care stătea chiar lângă mine.

— Ciudat, într-adevăr, însă totul părea atât de real! spusei eu cu nostalgie.

După ce am rămas singură, doar eu cu gândurile mele, nu m-am putut abține să nu mă gândesc la tot ce s-a întâmplat. Toate acestea m-au făcut să înțeleg cât de perisabil este universul... M-au făcut să înțeleg că universul meu nu avea nicio bază. Nimănui nu-i place răul, însă acesta este necesar pentru supraviețuire. Familia înseamnă ajutor la bine și la rău, oamenii sunt buni și răi, viața înseamnă bine și rău.

Viața noastră nu ar avea niciun sens și noi ne-am pierde în spleen dacă ar exista numai bine.

Răul este în firea omului și din această cauză ne-a trimis Dumnezeu în lume, pe pământ... Pentru a cunoaște ce e bun și ce e rău...

Vîjdea Ana-Maria, C.N. „B.P. Hasdeu", Buzău

Premiu special pentru estetica lucrării

SUBIECTUL I

Vasile Voiculescu, scriitor născut și crescut în județul Buzău, localitatea Pârscov, transmite prin operele sale, atât în versuri cât și în proză, graiul divin; a încondeiat cu operele sale tezaurul folclorului românesc și nu numai. Acesta se remarcă atât prin opere epice (romane), unul dintre rubinele ce ne încântă privirea fiind „Zahei Orbul", roman ce prezintă epopeea unui nevăzător care, însă are o imagine perfectă a lumii, descrisă în suflet. Folclorul din sudul țării a fost subliniat prin operele lui Vasile Voiculescu, ca și caracterul cotidian al romanelor, prin operele ce prezintă acel „spațiu mioritic", una dintre ele fiind „Ciobănilă". Pe lângă proză, operele voiculesciene strălucesc și în versuri, opera citată fiind „acel dans ce aduce soarele", încântându-ne privirea. Devotat credinței sale, venerând lumea divină, Vasile Voiculescu și-a păstrat credința chiar dacă o scurtă perioadă i-a fost tragică încercând să-și pună capăt zilelor.

Opera „Doamne" aparține genului liric, liricii peisagistice, fiind prezentat un tablou de natură. Eul liric își exprimă în mod direct gândurile și sentimentele de admirație și gratitudine față de zeul suprem, Creatorul. Prin intermediul acestei opere poetul se comunică pe sine, pe lângă aparența unui monolog interminabil, având și aspectul profund religios al unei rugăciuni.

Titlul „Doamne" sugerează faptul că opera citată îi este adresată lui Dumnezeu, substantivul în vocativ evidențiind acest lucru.

Ideea de supunere și, totodată, admirație ilustrată de scrierea cu majuscule a pronumelor și substantivelor ce-l denumesc pe Dumnezeu („Tău", „Ție", „Tale"), dar și de cele două sintagme „Slavă Ție" și „Pururea mărire Ție". Privirea eului liric, transfigurat aici într-o floare („Erosul trece în ființă și ființa trece în Eros") se interferează cu elementele cadrului natural, întregul tablou panoramic, construit subiectiv, având tendința de ascensiune („spre cer, înfloritoare"), dorința necontenită de a-și cunoaște Creatorul. Elementele cadrului teluric („floare", „ramură") sunt îmbinate cu cele ale cadrului cosmic („soare", „lună"), totul părând să fuzioneze în deplină armonie. Modul de expunere dominant este descrierea, narațiunea și dialogul nefiind prezente.

Eul liric își face simțită prezența prin verbele și pronumele la persoana I și a II-a („sunt", „mă legăn").

Cu toate că această operă tinde spre a releva faptul că Dumnezeu este omniscient, Atotștiutor, Atoatefăcător, egocentrismul eului liric se face simțit în construcțiile pe care le ilustrează, acesta

nemulțumindu-i lui Dumnezeu că a fost creat, însă trecând mai departe și sperând în adâncul sufletului să ajungă un fel de Ithaca, ideal suprem.

Pentru a construi un text de imagine, sunt utilizate nenumărate mijloace stilistice, opera prezentată fiind însă, în întregime, o metaforă. Figurile de stil predominante sunt epitetele („talazul de aur și soare") și personificările („zbucnește afară în limpezi petale") și metaforele („cea mai înaltă ramură a lumii").

Imaginile vizuale sunt predominante („În vârful copacului Tău"), însă sunt îmbinate cu cele auditive („cântec gata s-audă"), olfactive („mireasma") și cinetice („cerul arunce-mi..."). Ca părți de vorbire sunt predominante substantivele și adjectivele, de altfel și mărci stilistice ale descrierii.

Încă din primul vers se ilustrează cu câtă ardoare „Creația" își venerează „Creatorul" („În vârful copacului Tău sunt o floare..."). Chiar dacă acea „floare" este o particulă minusculă din copac, este fericită că există; această construcție relevă chiar relația fiecărui om în raport cu Universul din care face parte; în genere, copacul simbolizează și viața infinită, drumul spre cer, floarea simbolizând o parte infimă, viața unui om; cu toate acestea, sentimentul acelei „flori" este unul de iubire și recunoștință, nu pentru că va trăi același ciclu ca toți cei din jur, ci doar pentru că există. Floarea -gingășie și puritate.

Intensitatea sentimentelor eului liric se reflectă perfect în al doilea vers, fiind ilustrată în mod exhaustiv relația Creație-Creator („Pe cea mai înaltă ramură a lumii"). Acest vers ascunde în sinea sa o metaforă, „cea mai înaltă ramură a lumii" simbolizând apogeul, cea mai înaltă treaptă umană și prima treaptă spre divin. Creatorul răspunde acestui elogiu adus („mă legăn"), floarea fiind legănată molcom de către acesta. Contrastul dintre construcția „de azur și soare" evidențiază acest lanț al lui Dyonisos: viață/moarte, complex/anost... prezentând viața umană și fenomenele naturii cu toate arborescențele lor. Viața omului este prezentată paralel cu viața florii unui copac – înmugurește, stă închisă în „temnița humii" și se trezește la viață - cele nouă luni în care fătul se dezvoltă. Fluorescențele vieții, partea veselă, entuziastă, se evidențiază prin personificarea „zbucnește afară în limpezi petale", iar procrearea specifică viețuitoarelor create de Dumnezeu este ilustrată prin fecundația florii („bob"). Lanțul trofic și relația înre elementele cadrului natural este subliniată prin („Hrană zburătoarelor..."). Ca și creația, floarea, la început este un element insignifiant, care devine, însă pe parcurs un rod și la sfârșit o hrană. Intensitatea beatitudinii ciclului vieții și relației Creația-Creator este evidențiată prin „Beau apele lunii, se umflă în ele..." Dumnezeu este reprezentat prin lumină, puritate și tot ceea ce este bun și a creat viețuitoarele și tot ce dăinuiește pe pământ asemenea oglinzii sufletului său. De aceea omul și natura trebuie să coexiste în deplină armonie, ca prieteni.

Rima este încrucișată, structura poeziei fiind împărțită pe catrene, însă lipsește spațiul alb. În primele patru versuri măsura este de douăsprezece silabe, în următoarele patru versuri măsura este imperfectă. Versurile acestei poezii rimează într-un sens ambiguu, fiind prezentă atât rima încrucișată, cât și dublă și îmbrățișată. Ritmul este trohaic. Muzicalitatea versurilor este întărită de inversiunea „limpezi petale" și de modul bizar de asociere al senzațiilor.

„Lirismul este, înainte de toate, tinerețea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forțe fără țintă precisă, un elan de credință."

„Dacă-mi ești dușman, teme-te de prietenii mei..."

SUBIECTUL II

Privesc pe geam și parcă aud aurora plină de viori ce cântă cu o oarecare indignare grațioasă heruvicul de Paști. Himera-mi șoptește din suflet să scriu. Și scriu... și scriu... și scriu... și în final mă opresc.

Aparențe...

Mă gândesc la statuia mea...himera mea perfectă, Ithaca...și vreau să o ating. Intensitatea beatitudinii ce s-a croit în sufletul meu, când, prima dată am descoperit perfecțiunea.

Priveam pe geam, cufundat deplin într-o stare bacoviană cum stropii de ploaie străpung Zilele Moșilor și se revarsă într-o baltă de sânge... când, într-o zi...

Surescitez timpul și după un impuls electric între cei doi poli mă trezesc prizonier într-o lume de poezie. Mă ascund din fața literelor gata să-mi pice îmi arunc veșmintele unui prinț din Levant, rup în două peruca, pe care, până deunăzi o scărpinam cu andrelele și mă cufund... în Plumb.

O stare bacoviană mă cuprinde și alerg într-o mare nesfârșită de poezii și simt cum mă înec. Vreau colacul de salvare! Nu pot să suport! Lacrimile-mi avide fuzionează cu marea într-un gri dorian...

E reverie… e real? Nu, e poezie. Aud glasul prohodului cântat de o carte-autor necunoscut: canon, triolet, cor, başi, altiste… eu. Sunt prizonier în lumea poeziei. Aş vrea… aş vrea să simt că mă regăsesc, aş vrea să nu-mi mai simt figura litomorfă… dar… dar, hei! Ce-i asta?!! E un proces?

— Următorul martor, Daniel. Daniel Plăiaşu.

— Eu? Eu voi fi următorul martor?

— Daniel am spus! judecătorul suspină… Dar totul e negru şi nu văd juraţii… nu văd publicul! Dar nu văd judecătorul.

Deja simţind că mă descompun, simţind că devoratorii nu sunt sătuli de sufletul meu anost…păşesc speriat în faţă… Mantie de aur se ridică şi descopăr dintr-o pată osmotică de culoare, cum se desprind vise aievea:

„Este azi o zi mare
Zi de sărbătoare
Paştele Blajinilor.
Ne reunim aici,
Toţi cei mari şi mici
Să scoatem din cale,
Nelinşte mare".

Alt glas de altistă şuieră:

„Am despărţit din pădurea virgină
Muguri de soare.
Am să caut o viaţă eu dar
În care să-i cos."

Suspin prelung… Mă aflam la confruntarea a două tipuri de poezii: versuri albe şi rimă pereche.

Nu ştiu ce să aleg… lirismul este, înainte de toate, tinereţea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forţe fără ţintă precisă, un elan de credinţă. Ascult glasul viorilor bacoviene, teiul lui Eminescu, heruvicul voiculescian şi vă şoptesc:

O poezie de dragoste şi dar
Vopsită cu condei de fericire,
Risipeşte demonii-n zadar
Şi ne-nvăluie în dăruire.
Cu glasul eului din vis
Şopteşte ode către genii
Ne pierdem sufletu-n abis
Şi inima-n milenii.
Aştept să scrieţi poezii, voi,
Tinere condeie
Aştept să-ncondeiaţi copii
Chiar stelele-n cădere.
Vă-ndemn cu glas de prunc, de sfant
Să faceţi o-ncheiere
Cu-o horă-n vis, cu dulce-n cânt
O noapte de-nviere.

Îmi pierd sufletul când vă citesc, dragi cărţi; sunteţi moştenirea mea, testamentul meu şi tot ce mă cuprinde. Drag judecător, lasă prinţii şi senatorii, prinţesele şi vedetele, focul arzând trosnind în sobă şi gazul arzând avid în centrală! Lasă-i să scrie poezii cu rimă sau fără…

MENŢIUNI

Simion Cristina Gabriela, Şcoala nr. 8, Giurgiu

SUBIECTUL I

Confesiunea existenţială „Doamne" reprezintă un text poetic liric, întrucât prin cuvintele ce freamătă sub pleoapa eternităţii, poetul îşi expune crezul poetic şi se observă că asemenea unui înger căzut îşi revarsă sentimentele genuine pentru a se exprima în faţa neantului. Astfel poetul devine o conştiinţă universală şi împletind profunzimea trăirii cu chintesenţa exprimării creează o pastă densă a expresiei, „un strai de purpură şi aur peste ţărâna cea grea" , în care crezul , gândirea îşi extind orizontul cugetării.

Structura sufletească a poetului răsuflă sub semnul creaţiei şi cu ajutorul cuvintelor, veşminte pentru suflet, dă viaţă spectacolului interior, fără a se dezorganiza sufleteşte. Opera defineşte relaţia dintre Lume şi omul creator şi reprezintă o punte spre un paradis sălăşluit în sentimente. Gândirea eliberată de tirania realului este aplecată în tuşe groase şi exprimă stări sufleteşti limită „mi" „mea" iar verbele aflate la persoana I ilustrează reluarea sincopată a sentimentelor creatorului „mă legăn" „m-am rămas" „beau", ce reprezintă eul liric.

Ilustrarea doctrinei stărilor psihice este realizată prin filtrarea senzațiilor și fluidizarea imaginilor create „apele lunii". Prin metafora personificatoare „slobodă spre cer, înfloritoare, inima mea nu mai întârzie" este exprimat psihismul ascensional al creatorului, care luptă temerar spre a-și crea un tărîm al simțirii ingenue, lezat de agresiunea universului. Opera surprinde un univers mirific, un tărâm al exuberanței în care se reflectă opacitatea libertății. Într-o țesătură armonioasă de ideal și credință, apare defilarea lumilor dinlăuntrul creației, fiind valorificate tiparele mitice-primordiale „A văzut cerul și ți-a sărutat Lumina". Creația este transpusă într-un plan al idealității, unde sentimentele stau sub semnul libertății și a expresivității, fiind și o mărturie a expansiunii credinței „Slavă Ție", „Pururea mărire Ție".

Transfigurând totul, redobândita simțire originală, creația se extinde, fiind exprimată prin exploziile și prin deșirările interioare ale creatorului „zbucnește afară în limpezi petele" în scopul obținerii unei entități „să lege rod tainic, bob de poezie" pentru a contrasta cu destinul perisabil al omului. Alimentarea visului se realizează prin coborârea în regiunile inconștientului, prin sondarea universului creat, acesta devenind un organ intuitive al cunoașterii „zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele,/beau apele lunii, se umflă în ele".

Punctele de suspensie fragmentează cugetul poetic și supune limbajul la un travaliu interior în vederea purificării gândirii. Poetul aleargă spre perfecțiune, spre ideal „în vârful copacului Tău sunt o floare/ Pe cea mai înaltă ramură a lumii", trăiește cu voluptate în universal creației „Inima mea nu mai întârzie/Zbucnește afară", uitând de statutul de bacterii dintr-o lume mărginită temporal, dar este prins în mrejele realului și plonjează în orizontul cotidianului „cerul aruncе-mi înapoi jos ruina /Floară căzută din împărăție A văzut Cerul și Ți-a sărutat Lumina". Această viziune poetică decurge din intuirea complexității lumii și a creatorului, și surprinde arta poetică ca o reuniune între grandoarea absolută a sentimentelor și a naturii și nimicul himeric al ființei. Cu toate acestea, creația a fost profund ruptă de inserțiile realului.

Virtuozitatea naturii este exprimată alături de om ce nu mai reprezintă o ironie a nimicului, ci este esența unei naturi vii, fremătând prin frumusețe. Timpul este nedeterminat, clipele sunt dilatate, iar ființa exprimată prin simbolul florii se află într-o magică analogie cu natura exprimată prin liantele de motive vegetale „în vârful copacului Tău sunt o floare".

Prin valorificarea ideilor filosofice, de timp și spațiu, relativ și absolut, prin eufonia desăvârșită și trăirile interioare lente, poezia „Doamne" scrisă de V. Voiculescu este un text poetic liric.

SUBIECTUL II

Sunt un naufragiat... Sunt un naufragiat al nopții ce își investește speranțele în rotația infinită a vieții și ce exercită o ieșire din individual. Acum privesc pe geam și observ cum se revarsă asupra plajei culoarea monotoniei. Plouă cu frunze azurii și indurate, iar cerul se topește deasupra mării avide de prejudecăți. Deschid geamul și o pală de vânt murdară cu clipe uitate îmi mângâie cu blândețe fața. Pașii îmi sunt îndreptați de o forță supranaturală pe plaja viselor, unde marea sărută doliul sidefat și negru al pământului. Pășesc pe nisipul umed și rece datorită ploii regretelor și mă așez lângă mare, într-un spațiu de rezonanță cu predispoziție spre reverie. Albe lăicere mă înconjoară și un cântec lin acompaniază spațiul diafanizat de către mare ace îmi șoptește suav o poezie... o poezie ce mă aruncă în puful viselor. Acum mă trezesc într-o poiană mirifica asupra căreia se revarsă praful auriu al soarelui și pășesc halucinat, lăuntric, pe drumul năuc al destinului. Privesc spre cer și observ luna care este purpurie, cum într-o reverență duplicitară zâmbește soarelui. Zâmbetul său se metamorfozează în lacrimi verzi ce udă pământul. Acesta se încruntă, întrucât totul începe a tremura și aruncă spre astrul ceresc cu spini ai singurătății, ce o îndepărtează de soare. În jurul meu sunt flori ce aruncă cu petele roz, albastre și violete, murdărind cu sângele lor plapuma groasă de frunze. Se aude un cântec în cadență al ideilor și mă întorc. Trei iele urcate pe o stâncă împodobită cu perle argintii și aurii spuneau o poezie a naturii însoțită de un ritm musical al vieții. Deodată ele se opresc și privindu-mă îmi spun suav:

— Fii temerar! Acest univers sălășluiește în sufletul tău și este doar un decor al unui teatru pustiu, este o poezie izvorâtă din seva sentimentelor, este o fabrică de vise pierdute, o infuzie de trăiri interioare clocotitoare în confuzie... Tu nu ai voie să cunoști tristețea fizică, tu trebuie să aspiri spre Mecca, împlinirea supremă și să-ți trăiești copilăria, tărâm unde ludicul exprimă un mod atitudinal, o poetică!

— Nu pot crede... Voi sunteți doar un anesteziac al lucidității mele, sunteți o proiecție a visurilor mele scufundată într-o viziune rafinată! Mă întorc și alerg printre simboluri ale perfecțiunii, oprindu-mă într-un zăvoi, pentru a privi lacul. Lacul era pur și profund, iar valurile ce se răsfrângeau în stânci erau

Discursul liric al lui Vasile Voiculescu ne propune ca temă condiţia creatorului, căutând resorturile ascunse ale frumuseţii acesteia. Poetul este o fiinţă neînţeleasă de semenii săi, cu un orizont mai înalt, capabil să descopere misterele firii şi să le prezinte oamenilor obişnuiţi, încercând sa le dezvăluie tainele minunate ale universului.

Titlul poeziei, substantivul „Doamne" din cazul vocativ, ne prezintă faptul că poetul i se adresează direct celui care l-a înzestrat cu har, discursul liric fiind, de fapt, alcătuit din cuvintele pe care creatorul i le comunică lui Dumnezeu.

Împletirea planului terestru cu cel cosmic simbolizează înălţarea poetului, gândurile şi sentimentele sale, redate direct prin intermediul eului liric, împletindu-se cu natura şi cu aştrii, intr-un dans misterios pe coridoarele tainice ale universului. Astfel, luna, apele, luceafărul, păunii, stelele şi poetul se prind într-un joc nebănuit ale cărui cuvinte se pierd în liniştea absolută a infinitului.

Motivul astral: „zâmbesc sub luceafăr", „păunii nopţii cu cozile-n stele" urcă poezia şi gândurile înalte ale poetului pe o scară vrăjită spre infinit, ducând cuvintele de o frumuseţe rară în rândul stelelor, pe calea spre nemurire. Soarele sugerează veşnicia, lumina ce-i învăluie trupul creatorului când este purtat pe aripile suave ale inspiraţiei spre meleaguri miraculoase. El citeşte în stele minunile firii, stropii de ploaie îi dezvăluie tainele universului, spiritul său creator tresare sub adierea fragilă a misterului, el transformând toate aceste trăiri în versuri.

Poetul i se adresează plin de credinţă şi înălţat de lumina divină Bunului Dumnezeu, mulţumindu-i din suflet pentru faptul că trăieşte la un nivel mai bun decât ceilalţi oameni, datorită harului său el are concepţii diferite asupra lumii şi încearcă, prin poezie, să le dezvăluie semenilor săi tainele delicate ale universului. „Copacul" Domnului, alcătuit din cei pe care El i-a creat după chipul şi asemănarea sa, are, pe cele mai înalte ramuri, o floare. Aceasta este poetul, ajuns acolo datorită puterii creaţiei sale, el încercând să lumineze ceilalţi oameni, prin calea credinţei. Deşi neînţeles de muritori, creatorul se identifică în natură, acolo descoperind împlinirea sufletească, datorită versurilor sale: „rod tainic, bob de poezie". Poetul îi mulţumeşte Domnului pentru că l-a eliberat, nu l-a condamnat la o viaţă obişnuită, i-a dat ocazia să descopere misterele universului: „Slavă Ţie, ca n-am rămas în temniţa humii", el privind altfel lumea.

Cuvântul poartă, în literatură, haine de sărbătoare, sensul lui fiind îmbogăţit de dansul contextului, astfel, acesta prinde aripi, căpătând înţelesuri nebănuite: „temniţa humii", „bob de poezie".

Eul liric este vocea interioară a poetului, cea care-i surprinde labirintul interior de gânduri şi sentimente. Prezenţa sa este ilustrată în text de verbele şi pronumele la persoana I: „sunt", „legăn", „beau", „mă", „mi". Poetul pare a se adresa direct lui Dumnezeu datorită pronumelor şi adjectivelor pronominale posesive inserate: „Tău", „Ţie", „Ţi-", în discursul lui liric existând respectul, iubirea faţă de Cel care a creat lumea. Sentimentele eului liric sunt iubire faţă de Dumnezeu şi faţă de natură, jubilaţie în faţa miracolelor firii, acestea transmiţând cititorului candoare şi optimism prin marea lor forţă de sugestie.

Figurile de stil sunt un element important al universului liric, ele fiind completarea gândurilor poetului şi dând muzicalitate textului. Epitetele: „limpezi petale," „rod tainic", „visări... grele" stimulează imaginaţia celui care citeşte poezia simbolizând trăirile intense ale poetului. Prin metaforă, poetul devine „o floare", „mireasma, cântec gata s-audă" astfel fiind epuizate sensurile cuvintelor care, prin intermediul tropilor, prind viaţă. Personificările: „zâmbesc... visările-mi", „beau apele lunii... păunii" ajută la animarea universului, natura prinzând viaţă şi participând la magia poeziei.

După moartea sa, locul din vârful copacului va rămâne gol, trupul neînsufleţit al poetului va cădea, fără puterea creaţiei, el fiind o „ruină", dar creatorul va trece-n nemurire, în rândul stelelor, mulţumit că „a văzut cerul" şi „a sărutat lumina".

A desprinde un conţinut de forma în care ni s-a înfăţişat este o crimă, elementele de prozodie fiind elemente de sens, ajutând la formarea unui Tot liric. Poezia nu este structurată în strofe, măsura variază de la 8 la 12 silabe, ritmul este iambic, iar rima variază, fiind atât încrucişată, cât şi împerecheată şi îmbrăţişată, toate acestea oferind dinamism textului.

Ştiu că, de fapt, cuvintele mele au prins doar umbra gândurilor poetului, ceva rămâne întotdeauna ascuns, sensul ultim nu se dezvăluie pe deplin niciodată, precum nimeni nu poate prinde în cuvinte frumuseţea desăvârşită. Orice scriere despre text este, astfel, doar o „aproximare" a sa, căci „în zadar am numărat paşii zeiţei, nu vom putea afla niciodată secretul graţiei sale" (Paul Valery).

SUBIECTUL II

Amintiri... amintiri... roiuri fugare de albine harnice, fluturaşi multicolori zboară prin univers într-o armonie inefabilă. Gânduri îmi trec prin minte, mă încălzesc cu puterea lor suavă, învăluindu-mă într-un joc diafan al cuvintelor, totul se pierde în liniştea absolută a infinitului.

— Poezia... minune a firii, miracol al trăirilor unei persoane... Nu ştii câte sentimente poate trezi în mine o asemenea operă, câte vise, câte iluzii nebănuite se nasc din cântecul misterios al versurilor, îi spuneam prietenei mele, Maria.

— Mergând prin covorul verde al ierbii proaspete de primăvară, Lucian era cufundat în gândurile lui. Razele timide ale soarelui palid îi luminau trăsăturile armonioase, iar un zâmbet fugar îi apăru pe chipul încărcat de suferinţă. Părinţii lui muriseră, iar el se închisese într-o lume a lui, refuzând orice apropiere acelor din jur. Simţea că nimeni nu-i înţelege suferinţa, că este singur pe lume, fără niciun sprijin, iar gândurile tainice îl purtau într-un alt univers, plin de tristeţe şi singurătate. Căuta un loc unde să fie singur, singur, fără nicio privire curioasă, fără niciun om care să-i ofere ajutor. Zâmbetul straniu ce-i lumină chipul era urmarea unei idei ce-i trecuse prin minte ca un fulger, dar care se dovedea a fi o soluţie pentru frământările sale: podul casei, un loc pe cât de straniu, pe atât de potrivit pentru el. Păşi cu o oarecare sfială în pod. Era noapte şi razele lunii pătrundeau prin fereastra deschisă, luminându-i calea. Se întreba ce ar putea descoperi acolo, de ce o forţă inexprimabilă îl chemase acolo şi de ce avea senzaţia că trebuie să gasească ceva ce-i poate schimba viaţa, în acel loc. Mergea, dus de razele lunii prin acel loc solitar şi, deodată, îi apăru în faţa ochilor pianul. Acel pian la care mama lui îi cânta atunci când era un copil, acel pian care-i înveselea zilele şi pe ale cărui clape de cleştar alunecau suav degetele delicate ale celei care-i dădu-se viaţă. Amintirile îl invadau şi, purtat de ele, începu să cânte. Cânta şi plângea, emoţiile îl copleşiseră şi dorul de părinţi îl încerca atât de puternic... Cânta pentru prima oară, dar părea că o face de o viaţă. Avea un talent înnăscut şi, prin pian, se simţea mai apropiat de mama lui. Copleşit de sentimente noi, luă un creion şi începu să scrie. Părea că nu mai respiră, tremura, dar cuvintele se aşterneau armonios pe foaie. Scria cuprins de dor, învăluit în amintirea mamei lui. Scria o poezie despre mama lui, cântând la pian. Parcă se afla acolo, urmărind-o cum se dăruia complet instrumentului. O simţea, o auzea cântând, toate sentimentele ce-l încercau erau transpuse în versuri pe hârtie. În ochii săi verzi lumina scânteia aprig, iar o şuviţă i se rătăcise pe fruntea asudată. Scria cu o sete profundă, voia să se descarce, să-i spună mamei cât o iubea şi cât de dor îi era de ea. O simţea acolo, lângă el, privindu-l duios, iar el, cu ochii înlăcrimaţi, îi dedica prima lui poezie. Când termină de scris, ridică ochii spre stele şi, cu glas încărcat de emoţie, îi citi mamei versurile scrise din inimă.

Nu-mi venea să cred ce impact avusese asupra mea povestea primei poezii a lui Lucian. Îl cunoşteam de când eram amândoi copii, dar după moartea părinţilor săi nu mai reuşisem să mă apropii de el, refuza orice apropiere a mea. Maria continuă povestea:

— Lucian i-a prezentat prima lui poezie profesorului de română, care a fost profund mişcat de sentimentele curate ale băiatului şi i-a publicat opera în revista şcolii. De fiecare dată când vrea să comunice cu mama lui, se duce în pod şi cântă la pian. A mai compus câteva poezii, dar prima lui poezie a pătruns în labirintul universului şi este scrisă pe foile îngălbenite ale vieţii, putând fi citită de cei ce au sufletul deschis şi inima curată, căci sentimentele pure ale lui Lucian, exprimate atât de clar şi emoţionant, pot fi înţelese doar de adevăraţii oameni, care şi-au păstrat sufletul neîntinat de răutatea celor din jur.

Maria tăcu, iar amândouă ne-am cufundat într-o tăcere apăsătoare. Acest moment a rămas în armonie cu liniştea totală a universului. Închei aici, de teama distrugerii acestei armnii. Mi-e frică să nu deranjez zeii, solitarii, cu cuvintele mele. Uneori tăcerea spune mai mult decât o mie de cuvinte. Să ne cufundăm în linişte, ca să înţelegem mai bine lumea...

Năstasă Andrada Mădălina, C.N. „Mihai Viteazul" Sf. Gheorghe

SUBIECTUL I

În viziunea lui Ernest Bovet, lirismul este „tinereţea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forţe fără ţintă precisă, un elan de credinţă."

Pornind de la ideea aceasta, Vasile Voiculescu încearcă să ne facă să privim măcar o clipă la noi, la adevărata noastră proveniență, uitând un moment de lumea ireală în care trăim.

Încă din primele rânduri ale operei putem observa că poetul se metamorfozează într-o floare, lucru ce sugerează puritate. O floare situată „pe cea mai înaltă ramură a lumii"; de ce oare atât de sus ne-am putea pune întrebarea firească. Pentru că această floare, simbol al purității, după cum am menționat mai sus ajunge la apogeu; ajunge să aibă puterea de a privi lumea din punctul cel mai înalt – oare lucrul acesta nu sugerează libertatea? În versul următor, floarea se leagănă „în talazul de azur și soare". Această metaforă ne indică faptul că acest tablou este deosebit de luminos, albastru fiind culoarea predominantă, soarele nelipsind de la locul lui, pe bolta cerească. În momentul în care găsim expresia „Slavă Ție" ne gândim că parcă am avea în fața ochilor nu o poezie oarecare, ci o odă închinată lui Dumnezeu. Aici însă, poetul apelează la această expresie datorită faptului că este bucuros că este liber: „Slavă Ție, că n-am rămas în temnița lumii". O temniță de humă? Adică floarea se bucură că este liberă, că a ieșit din pământ și a văzut minunea vieții: „slobodă, spre cer, înfloritoare/inima mea nu mai întârzie;". De aici reiese că această floare nu este una ca oricare altă, ci este specială, unică prin faptul că are o inimă, o inimă care dorește să cunoască viața și tot ce ține de ea. Metaforic, inima „zbucnește afară în limpezi petale", epitetul metaforic „limpezi petale" sugerând puritatea și gingășia petalelor florii.

Scopul ieșirii florii este simplu: „să lege rod tainic bob de poezie". Deja simțim cum intrăm în sfera complexă a poeziei, a cuvintelor deghizate care au mai multe sensuri.

Personificarea „zâmbesc sub luceafăr visurile-mi grele" sugerează de fapt că floarea acre această putere, de a visa, însă de ce oare visurile sunt grele? Poate pentru că floarea are gânduri mărețe, poate că are sentimente.

Sintagma „păunii nopții cu cozile-n stele" este de fapt imaginea nopții surprinsă de către poet.

În finalul poeziei găsim o altă expresie: „Pururea mărire Ție", care este adresată florii, care „a văzut cerul și Ți-a sărutat Lumina". Așadar, floarea „căzută din împărăție" ar trebui să fie fericită datorită faptului că a văzut bolta cerească și lumina zilei. În opinia mea, această poezie nu subliniază ideea de legătură dintre Lume și omul creator, ci și ideea de libertate, de exprimare în cuvinte a ideilor și sentimentelor.

Această poezie a avut asupra mea un impact destul de curios: acum știu că mă pot bucura de simplul fapt că exist și că sunt o persoană liberă.

Eul liric își exprimă sentimentele și gândurile fiind remarcat la verbe: „mă legăn", „zâmbesc", „beau", „sunt".

În concluzie, poezia „Doamne" este un text liric, în care autorul definește și întărește relația dintre lume și omul creator. În poezie se remarcă neîmpărțirea acesteia în strofe, rima este încrucișată, iar măsura versurilor diferă. Prin utilizarea procedeelor artistice și a imaginilor artistice, poetul a creat un text poetic liric.

SUBIECTUL II

Toamnă… Afară se aude doar pic! pic! pic! întruna, dar și sunetul duios al chitării vântului.

Decor autumnal, cu frunze pictate în cele mai ciudate nuanțe, ca și gândurile mele, care vor să zboare departe, departe, departe…

Noaptea învălui orașul într-o mantie neagră, de smoală, și pe bolta furioasă apar câteva felinare.

Deodată, văd că afară e o dimineață superbă de toamnă. Ce repede a trecut noaptea! Având o poftă de viață incredibilă, am coborât scările câte trei deodată bineînțeles după ce m-am îmbrăcat și după ce m-am împrospătat cu apă rece.

Am luat micul dejun repede și ies pe ușă. Afară, surpriză! Un soare cald, dar trist. Trist de ce oare? Prietena mea Laura mă îndeamnă să mergem la o plimbare prin parc. Bună idee!

— Ce spui, cum îți place toamna? mă întreabă prietena mea cu care purtam deseori discuții complexe pe teme filosofice.

— Laura, mă cunoști mai bine decât oricine! Doar știi că toamna e anotimpul meu preferat. Toamna suntem de fapt noi înșine. Toamnă… Când spui toamnă, spui melancolie, tristețe, romantism…

— Viața e atât de frumoasă, și să știi că toate cele patru fiice ale bătrânului an sunt deopotrivă de frumoase, dar de ce toamna? Eu când spun toamnă spun tristețe profundă… asemeni morții. Mă înfricoșează uneori lucrul acesta.

— Fiecare om are ideile lui. Însă eu înclin că Bacovia are o viziune minunată asupra toamnei…

— Apropo de viziuni, dacă toamna înseamnă pentru tine totul, atunci poate e ca o muză… Ca o sursă de inspirație…

— Oh, Laura! Nu crezi că e prea târziu? Talentul meu în arta scrierii poeziilor a plecat odată cu Horia.

— De ce spui asta? Eu cred că ai în tine o scânteie care poate declanșa o adevărată flacără… spuse Laura cu căldură în timp ce se așeză pe o bancă în parc.

Dar dacă era așa cum spunea ea? Dacă iubirea pentru Horia a fost doar o iluzie menită să-mi spulbere visul de a scrie poezii?

Laura își luă rucsacul și scoase un caiet cu foi albe ca floarea de crin și un creion. Mi le întinse, iar eu, șovăitoare le-am luat. Prietena mea îmi mai spuse doar atât:

— Eu plec. N-o să-ți cer mâine să văd ce anume ai scris, dar măcar știu c-o să încerci; și mai știu ceva: știu că o să reușești. Tot ce trebuie să faci este să vrei. A vrea e cel mai important. Restul este insignifiant.

Zicând acestea a plecat pe o cărare melancolică, lăsându-mă împreună cu umbra mea care tăcea.

În mintea mea, gândurile erau prinse într-o horă… Sentimentele mele erau contradictorii… În câteva clipe am scris, am scris, și am scris… După ce am terminat, am citit – scrisesem prima mea poezie după o decepție a primei iubiri. Dar nu era o simplă compoziție literară, era în opinia mea, cea mai reușită poezie pe care-o creasem. O numisem simplu „Șoapte de rouă". Un sentiment dulce mă cuprinse, apoi, parcă o muză mă coborî în Infern, însă când am deschis ochii, am realizat că eram în camera mea, la fereastră. Totul fusese doar un vis. Dar ce vis frumos. Poezia mea era doar o iluzie… în vântul rece al toamnei… Am închis fereastra și m-am băgat în pat, visând la o altă poezie…

Pe noptieră însă, era o foaie de hârtie cu un titlu straniu: „Șoapte de rouă"…

Turc Iulia Raluca, Gimnaziul „Liviu Rebreanu", Tg. Mureș

SUBIECTUL I

Lirismul… un ocean. Da, un ce indefinit al primordialității impresionant prin masa sa fluidă de tresăriri. Și dacă lumea e predestinată pieirii, topită într-un efemer universal, acest ocean are un alt destin: el nu secătuiește, căci e alimentat în permanență de izvoare poetice: sentimente, convingeri, aspirații, lacrimi, zâmbete, suflete.

În poezia „Doamne", Vasile Voiculescu, poet religios se confesează, aduce în fața cititorului o realitate filtrată prin propria sensibilitate, modificată, transformată de încercarea de a găsi un sens asupra existenței sale.

Tresărirea poetică îl face să răscolească teluricul („temnița humii", originea omului, dar și blestemul de a fi devorat, înghițit de pământ) și celestul („de azur și soare"; „spre cer"). Însă reușește să lege cei doi poli condamnați la oponență: vede „copacul" simțit ca un ax al lumii, dar și ca o legătură între cer și pământ, o scară ce-l urcă până la sens: Dumnezeu. („În vârful copacului Tău sunt o floare") Creatorul a sortit omul aspirației spre înălțare („Pe cea mai înaltă ramură a lumii"), dorinței de a fi mai presus. Întreaga fire i se datorează Celui de Sus: contopirea cu cerul („Mă leagăn în talazul de aur și soare") e posibilă doar printr-o înălțare din „temnița humii", înălțare pe care numai El i-o poate oferi omului. Chiar și libertatea e simțită ca un dar divin, ridicător („Ce slobodă, spre cer, înfloritoare/Inima mea nu întârzie"). Delicatețea vieții e văzută ca cea a unei flori, încă o dovadă că omul e o parte din totul naturii, dar ca Dumnezeu l-a ridicat asupra acesteia („Zbucnește afară în limpezi petale"). Problema existențială e însuși izvorul liric: „Să lege rod trainic, bob de poezie", care devine, la rândul lui, sursa de energie spirituală a universului: „Hrană zburătoarelor împărăției tale". Harul cu care Dumnezeu l-a înzestrat pe eul liric, cel al poeziei, îl face să atingă înălțimile în căutarea sensului vieții, acea floare delicată: „Petala mi-e cu aripa rudă, Mireasma, cântec gata s-audă". Poetul se identifică din nou cu cerul, se simte aproape de Creator: „Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele,/Beau apele lunii", fapt ce îi aduce împlinire, mulțumire: „…se umflă în ele/Păunii nopții cu cozile-n stele".

În ultimul fragment, discursul liric atinge apogeul intensității sale, căci sensul e găsit: Dumnezeu.

Așadar, poezia „Doamne" e încă o lacrimă din acel ocean al lirismului, întrucât eul liric se confesează, se deschide în fața noastră și a Celui de Sus. Prezența sa este vizibilă din verbele la persoana I, numărul singular („sunt"; „n-am rămas") și pronumele la persoana I („Mă", „-mi") și a II-a („Tău", „Ție"), dar și din încărcătură emoțională pe care cuvintele o au).

Imaginile artistice-vizuale („talazul de azur și soare"), olfactive („Mireasma, cântec gata s-audă"), figurile de stil- hiperbola („Mă legăn în talazul de azur și soare"), epitetele metaforice („talazul de azur și soare", „temnița humii), personificarea („Inima mea nu întârzie „) etc. - precum și prezența unor cuvinte-simbol („copacul", „floarea") vădesc lirismul operei.

Prozodia ocupă un loc important. Rima diferă de la o secvență la alta, iar măsura este inegală, în funcție de fluxul poetic, ceea ce sugerează sinceritatea, libertatea celui care se confesează.

Lirismul... un ocean. Da, un ce indefinit al primordialității impresionant prin masa sa fluidă de tresăriri.Cum ploaia înnoiește apele oceanului, îl supune eternității, poezia „Doamne", lacrimă de fericire, mulțumire, va răpi efemerul din infinitul lichid al lirismului și va transforma veșnicul în ceva palpabil prin realismul esențelor ideatice exprimate. Căci ce e mai real decât o tresărire a simțurilor, a ființei? Probabil că răspunsul e undeva pe fundul oceanului așteptând ca valuri de gânduri să-l aducă la suprafață.

SUBIECTUL II

Liniște. Sau poate doar un freamăt înecat. E ea, vechea moară a satului, ce măcina de-o veșnicie timpul în eternități lungi, sticloase. Numai ea și vântul, care în trecerea lui nepăsătoare îi învârte brațele obosite de ani.

— Vântule, de ce când ești mic lumina te orbește și când ești mare lumina e însuși orbia ta? I-am întrebat discret, de frică să nu-și încetinească suflul, căci moara s-ar fi oprit și timpul nu s-ar mai fi putut măsura nici măcar în eternități.

În treacăt, într-o adiere, mi-a răspuns:

— Vvvv...

Am întrebat soarele, dar cu aceeași reținere ca nu cumva să-i opresc arzândul, căci timpul fără lumină e ca și cum n-ar fi. El mi-a răspuns, de fapt m-a întrebat:

— Cum ai reușit să aduci primăvara?

Da, îmi aminteam. Adusesem cândva, demult primăvara. Dar cum timpul se măsura în eternități, nu mai știam când. Și oricum, la ce-mi folosise? O chemasem doar să-mi pot termina volumul de poezii, dar... când? Pentru că acum „când" însemna „niciodată"; veșniciile nu se mai terminau.

— Umbrele se încrucișau în Fruntea mea în Noduri chinuitoare ce strângeau cu o forță uimitoare Gândurile într-un mănunchi de Obsesii. Vechi Troiene cenușii devenite mărturiii ale trecutului acopereau Tăceri mute. Fiecare Fir de sânge ajungea în vene ca un Flux de aceleași obsesii chinuitoare. Țurturii atârnau sadici de sufletul înghețat... Și singura speranță era un strop de Căldură, în interior și în exterior. Dar de unde, când Inima mai ardea doar printr-o Lumină bolnăvicioasă, întunecată? Un singur îndemn, o singură șoaptă înălțătoare era de-ajuns să topească gheața ce încătușa firea.

Dintr-o dată, o Scânteie s-a aprins. Era de fapt vechiul Gând, vechea Dorință, vechea Alinare, poezia. Focul s-a întețit și Căldura era atât de mare încât ieșea din mine prin toți porii. Soarele se dezgheța încet, încet, iar Primăvara venea pe cărarea pietruită, luminând-o.

— Prin Poezie ai adus Primăvara, zâmbi Soarele cu o rază caldă.

— Da, dar acum... nu mai am poezia!

— Nu, dar ai Primăvara. Adu Poezia cu Primăvara!

— Vvvv...

Liniște. Sau poate doar un freamăt înecat. E ea, vechea moară a satului ce macină timpul în clipe tot mai scurte, tot mai scurte, încât ziua se face noapte.

Ostenită, am lăsat creionul din mână. Lumina roșie a amurgului dădea de veste ochilor că îmi rămânea pe a doua zi să împart tuturor o parte din mine, căci poezia mai avea nevoie doar de titlu. Totuși, trebuia să mă grăbesc. Timpul alerga într-o goană nebunească după clipe. Și nu e de mirare, căci moara se învârtea în cercuri orbitoare, gata să pună infinitului margini, să-i dea o formă, o culoare, un nume.

— Vvvv...

Mitu Oana-Larisa, Liceul Teoretic „Mircea Eliade", Reşiţa

SUBIECTUL I

Opera literară „Doamne" de Vasile Voiculescu este o „creaţie în care privim ca într-un abis fără fund" (Tudor Vianu). Poezia întreagă este înţeleasă ca interioritate, răsfrângere, pentru poet aceasta fiind „un trop universal al spiritului, o imagine simbolică a acestuia" (Novalis).

Eul liric apare în ipostaza unei confesiuni şoptite în raport cu universul interior, poetul aducându-i un elogiu fiinţei supreme, forţei superioare, muzei care ajută poetul să-şi ducă la bun sfârşit opera. Autorul apare în postura demiurgului capabil să transfigureze sentimentele în planul lumii ideale, acolo unde ele îşi păstrează puritatea şi forţa de regenerare: „pe cea mai înaltă ramură a lumii", „în vârful copacului Tău". El foloseşte un limbaj artistic capabil să recreeze lumea, cuprinzând-o în momentul ei unic şi irepetabil, cuvintele cristalizând idei ce formează împreună imaginea de ansamblu a realităţii pe care o reflectă poetul. Acesta se implică în opera sa ca fiinţă, creând un cosmos muzical şi diafan în mijlocul căruia el însuşi trăieşte sentimentul împlinirii fiinţei sale.

Lirismul se vădeşte căutând un limbaj prin care să se autentifice o evadare din cotidian într-o lume de esenţă pură. El rezidă din afectivitate şi din modalităţile de expresie artistică: imagini vizuale („mă legăn în talazul de azur şi soare"), imagini olfactive („mireasma, cântec gata să audă"). Metafora luminii transformă poezia într-o muzică de idei, aceasta simbolizând viaţa, iubirea, cunoaşterea. Aceasta restituie alcătuirii existenţei frumuseţea sa originară, umbrită şi împuţinată de cuvânt.

Apar mărcile eului liric: pronumele şi verbele de persoana I şi a II-a, numărul singular („mă", „Ţie", „n-am rămas", „Ţi-"). Aceasta subliniază relaţia elementului uman cu Atotputernicul, poezia având-şi izvorul în sufletul poetului, ea fiind o proiecţie, o prelungire a sa. Epitetele „de azur", „de soare" sunt epitete metaforice care pun în lumină modul de receptare a lumii, particularităţi ale fanteziei poetului. Inversiunea „arunce-mi" este un ecou în planul reflexivităţii, conferind un inegalabil farmec imaginii poetice.

Autorul defineşte artistic relaţia dintre Lume şi omul creator ce este decris ca fiind o floare a cărei petală îi este „cu aripa rudă", el insufleţind cele două planuri: acela al realităţii sugerat de întreaga natură şi cel ideal, al abstractului reliefat de viaţa artistului, a demiurgului însetat de absolut. Elementul uman şi natura exterioară coexistă, nemărginirea cosmică, infinitul sprijinindu-se pe umerii planului terestru, axă a lumii, simbol al eternităţii.

Pământul e „temniţa humii", cerul „împărăţia Ta" al cărui element central este Lumina, necuprinsul fiind creionat sub forma unui copac ce îşi are vârfurile ţintite sus, în înalt, iar rădăcinile în cadrul planului terestru. Privirea poetului urca spre nemurire, iar apoi spre perenitate, întorcându-se în ea însăşi.

Prezenţa astrelor marchează o maximă sensului, luceafărul sub care „zâmbesc visările-mi grele" subliniază ideea redescoperirii începutului care îşi are originea în nemărginirea cosmică.

Datorită limbajului artistic folosit, al imaginilor poetice, al lirismului prezent ce „este, înainte de toate, tinereţea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forţe fără ţintă precisă, un elan de credinţă", putem afirma că opera literară „Doamne", în care întâlnim ca motiv poetic şi contemplarea naturii, este o creaţie lirică.

SUBIECTUL II

Mă gândesc la fericire ca la o tânără rimă, prizonieră într-o mahala în care se contopesc o nemărginire de apusuri, o cugetare din statica uitării în care se nasc rând pe rând infinituri.

— Ce dimineaţă cu ochi închişi de moarte! Dar nu-s mort, căci am să dorm această zi şi am să mor la noapte... Şi o să plâng şi voi zâmbi din toate lacrimile... Şi îmi voi plânge toate puterile şi voi fi plâns. Astea îmi sunt averile...

Vorbesc cu mine însumi în liniştea arzândă între ape şi încerc să scriu câteva rânduri. Îmi aduc aminte de Tunisul mereu albastru, de însemnările mele despre Atlantida. Cineva bate la uşă. Mă retrag de la biroul înfundat în cărţi de poezii şi îi deschid. Era un bătrân călugăr.

— Dă-mi, te rog, puţină apă...

L-am poftit înăuntru şi i-am dat o cană cu apă. Mi-a observat poeia pe o filă albă pe care scria cu litere mari Tunis şi a început să-mi povestească.

— Tunisul copilăriei mele era mereu o contopire cu cerul. Locuiam cu părinții și fratele meu într-o casă pe plajă al cărei nisip era mereu despuiat și fără miresme.

S-a oprit o clipă și a început a privi depărtările.

— Într-o zi mi s-a destrămat întreaga fericire, tânăra mea rimă, zise bătrânul Nassir. Nu mai aveam nimic. Ajunsesem acasă însă aceasta dispăruse. Tunisul a căzut ca un bolovan în mare. Părinții au pornit să ajute gărzile, dar fratele meu dispăruse.

— Bătrâne, astea sunt povești de sute de ani, i-am zis pufnind în râs.

— Nu știi ce vorbești!

— Atunci convinge-mă de existența Tunisului.

Bătrânul m-a privit cu o nemlămurire bizară.

— Plecăm peste două zile spre Tunis, ce zici?

Însă Nassir deja închisese ușa după el și a plecat, dar s-a întors peste câteva zile cu același geamantan negru pe care, obosit, îl trecea dintr-o mână în alta.

— Vino cu mine, am pregătit totul, îmi zise călugărul.

Am pornit spre țărm Mării Mediterane ale cărei valuri îmi transformau clipa ologa și subțire în nemurire, înfrângerile în victorie, clipa în eternitate. Nassir s-a ridicat deodată.

— Aici este locul.

Ne-am îmbrăcat în costumele de scafandru și am înaintat spre abisul mării, în haosul albastru în care sclipește tainic viața tuturor lumilor, mereu călătoare în necuprinsul firii. Atunci am văzut pentru prima oară orașul ce m-a fermecat, Tunisul. Mergeam pe lungile alei în care mai trăiau doar câteva specii de pești. Clădirile albe îmi dădeau impresia unui deja-vu. Bătrânul călugăr mi-a deschis ușa unei case în care am intrat curios însoțit de privirea sa tristă ce-i năpădea amintiri.

Deodată ne-am simțit trași ca într-o gaură subpământeană. Nassir tremura stupefiat. Am ajuns într-o sală. S-a deschis poarta clipei și o multitudine de nuanțe ale luminii prindeau moartea zorilor ce mi-au căzut în brațe.

— Blestemat să fii! striga bătrânul căzut în genunchi.

O voce puternică a năruit nedumerirea, deschizându-mi ochii.

— Nassir, locul tău era aici, alături de fratele tău, în viața veșnică.

— Viață veșnică? Asta e o iluzie, striga Nassir cu ochii înlăcrimați. Tu mi-ai omorât fratele!

Am încercat să mă apropii de el, să-l liniștesc. Și-a întors ochii negri în care își avea parcă izvorul negura mării și l-am atins, dar s-a preschimbat în praf. Deasupra mâinii mele picurau stropi de apă de mare.

— Trezește-te, Vlad! Așa lucrezi tu la ultimul volum de poezii?

Mi-am ridicat privirea și am realizat că am avut un vis. Nu m-am putut abține și i l-am povestit și colegului meu de facultate. Mă credea nebun, dar am hotărât să merg acasă.

În fața ușii mele mă aștepta un tânăr de vreo cincisprezece ani, cu un soi de valiză neagră în mână.

— Dă-mi, te rog, puțină apă, îmi zise copilul.

L-am poftit înăuntru și eram uimit de culoarea neagră a ochilor săi. I-am întins cana cu apă...

Deasupra mâinii era praf... Picurau lacrimi. Sosise ora când se culcă pământul, când cerul cugetă singurul timp real: trecutul.

— Pe fața mea se vede tot, până și tu! Privește-mi chipul, căci am să plec cu Asfințitul... Nu mă supăr pentru a ta venire, căci Răsăritul l-am păstrat mereu în mine.

Blesneag Ionuț, Școala cu clasele I-VIII Nr. 3, Suceava

SUBIECTUL I

Poezia „Doamne!" de Vasile Voiculescu aparține genului liric și speciei literare pastel, îmbinând și numeroase elemente de psalm și meditație. Tema operei este creația poetică, care capătă proporții universale și divine, fiind asociată mitului genezei lumii. Poetul se află în ipostaza creatorului, își definește munca, prin raportarea poeziei la lumea înconjurătoare.

Încă din titlu, opera capătă un caracter sacru, substantivul „Doamne" reprezentând divinitatea atotputernică şi creatoare. „Doamne" poate fi şi o metaforă pentru poet, argumentând astfel esenţa divină a inspiraţiei, a harului creator, dar şi forţa interioară de care este nevoie pentru a scrie literatură.

Poezia nu este grupată în strofe, dar respectă normele clasice de prozodie.

Poetul, încearcă prin artă să fie aproape de ideal, de cosmic, idee sugerată chiar din primele versuri („În vârful Tău sunt o floare.../Pe cea mai înaltă ramură a lumii/Mă legăn în talazul de azur şi de soare"). Prin adresare directă faţă de divinitate, se realizează o comuniune, o apropiere sufletească, chiar o unire cu aceasta. Adresarea directă este prezentă la nivel gramatical prin pronume şi adjective pronominale la persoana a II-a singular („Tău", „Ţie", „Tale", „Ţi-"). Scrierea acestora cu majusculă impune totodată şi un respect pentru fiinţa divină.

Poetul, prin harul său, este o parte a materiei sacre, pure a universului, iar metafora „o floare", conferă un caracter misterios, al eleganţei, al frumuseţii. Artistul împrumută din energiile primordiale ale fiinţei divine, parcurgând un ritual iniţiatic către lumea poeziei, a inspiraţiei, a artei. Cuvintele „vârful" şi „înaltă" aflate în aceeaşi sferă semantică, potenţează ideea de ridicare a spiritului către celest, de aspiraţie spre ideal. Eul liric este omniprezent în poezie, capătă proporţiile unui zeu, prezenţa sa fiind marcată la nivel gramatical prin verbe, pronume şi adjective pronominale la persoana I singular: „sunt", „mă legăn", „am rămas", „mea", „-mi" etc.

Aflat în plin proces de creaţie, poetul resimte o bucurie primordială, o încântare, o beatitudine supremă. Metafora „talazul de aur şi de soare" sugerează o învăluire a sufletului cu tot ce este pur, curat şi celest, poate fi chiar o definiţie a inspiraţiei. Verbul „mă legăn" transpune artistul într-un spaţiu fluid, muzical, în care acesta deţine o energie supremă, devine omnipotent.

Înălţarea otatică a omului către ideal este datorată forţei divine. Sintagma „Slavă Ţie" relevă mulţumirea supremă a poetului pentru harul primit. Prin artă, omul se desparte de lumea terestră, comună, dezolantă, în care sufletul nu este liber, lumea sugerată prin metafora „temniţa lumii". Această metaforă intră în antiteză cu epitetul „slobodă", sugerându-se astfel o eliberare totală de lume înconjurătoare.

Inima este simbolul sentimentelor, al trăirilor, reprezintă esenţa primordială ce concentrează în ea ideea de om. Inima poate fi în această poezie echivalentă cu sufletul, cu gândirea, care aspirând „spre cer", se uneşte cu universul. Procesul iniţierii se finalizează prin această contopire, în urma căreia, sufletul capătă energie, puritate, tandreţe, capacitatea de a transforma lumea. El însuşi suferă o transformare, sugerată prin epitetul „înfloritoare", ce sugerează o izbucnire a celor mai curate gânduri.

Odată ce a căpătat inspiraţie, poetul are capacitatea de a transfigura universul, de a filtra realitatea prin propria sensibilitate. Multitudinea de verbe: „zbucneşte", „să lege", „zâmbesc", „se umflă", „beau" etc. redă intensitatea sentimentelor, eforul depus în timpul procesului de creaţie. Metafora „limpezi petale" sugerează unul din produsul creaţiei şi se remarcă printr-o puritate şi o frumuseţe celestă. „Bob de poezie" reprezintă elementul embrionar, primordial, din care se va naşte şi se va dezvolta poezia. Întreaga creaţie ce rezultă este raportată divinului, se uneşte cu sacrul, cu idealul, fiind astfel eternizat, primind astfel valoare. Poetul se simte legat de întreaga natură, se află într-o comuniune perfectă cu aceasta, în special cu elemente ca „petala" şi „aripa", ce sugerează ideea de zbor, de ideal, de frumuseţe şi de aspiraţie („Petala mi-e cu aripa rudă").

Procesul transfigurării în poezie cuprinde întregul univers şi îi conferă acestuia armonie. Tabloul devine ideal, este perceput sinestezic, iar încântarea omului la contactul cu natura capătă proporţii atât de mari încât simţurile par să se confunde, să se completeze. („Mireasmă, cântec gata să s-audă"). Metafora „cântec" are conotaţiile unei armonii cosmice, a unei muzicalităţi ce învălui întreaga lume.

Transformarea lumii nu se poate realiza decât sub semnul mistic al nopţii, al astrelor nocturne. Acest moment al zilei desăvârşeşte procesul creaţiei, îl definitivează, şi îi conferă totodată mister. Poetului i se atribuie o stare de reverie, este fermecat de armonia lumii create, idee redată de sintagma „visările-mi grele". „Apele lunii" reprezintă esenţa transfigurării, a metamorfozei, apa fiind simbolul regenerării, al vieţii veşnice, al tinereţei. Păunii nopţii sunt simboluri ale creaţiei aflate în stadiul final. Ei suferă ultima transformare, deoarece „beau apele lunii" şi sunt raportaţi la veşnic, la ideal, la celestul sugerat de „stele" („Păunii nopţii cu cozile-n stele"). Păunii reprezintă măreţia, nobleţea, misterul, dar şi valoarea şi viaţa.

După procesul creator, poetul se desparte de divin, coboară din nou în lumea sa („Cerul aruncе-mi înapoi jos ruina"). În aceste versuri, artistul capătă ipostaza celui care se sacrifică pentru frumos, pentru divinitate. Metafora „ruină" sugerează epuizarea energiei creatoare, secătuirea. Poetul resimte cu toate acestea un sentiment de împlinire, deoarece a ajuns la un stadiu ridicat al cunoaşterii, chiar a atins perfec-

țiunea, deoarece „a văzut Cerul" și „Ți-a sărutat Lumina". Procesul mistic al sărutului reprezintă o contopire în întregime cu esența divină.

Deși are un pronunțat caracter modern, poezia respectă prozodia clasică. Rimele încrucișate se întrepătrund cu cele împerecheate, îmbrățișate și parțiale, sugerând astfel complexitatea procesului de creație, efortul depus de artist. Ritmul este amfibrahic, iar măsura versurilor este de 12-13 silabe, ceea ce sporește armonia și misterul tabloului și pregătește gradat apogeul creației. Ritmul mai poate sugera ideea de legănare de beatitudine.

Poezia „Doamne" de Vasile Voiculescu impresionează prin concepția originală asupra creației, prin raportarea harului și a forței poetului la divinitate. Această operă poate fi considerată totodată și un psalm, o mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru inspirația insuflată asupra omului. Pentru poet, arta și jertfa pentru creație, pentru ideal, sunt sinonime cu însăși viața.

SUBIECTUL II

Primăvară... Un vânt fugar își fâlfâie aripile străvezii printre crengi furând un tandru sărut mugurilor. Deasupra lumii soarele se înalță către îndepărtatele văzduhuri pentru a-și jertfi tinerescul și înflăcăratul sânge pe treptele celeste sculptate în azur. Tăcere... Nici un cântec nu tulbură liniștea naturii... Doar o umbră își tremură trupul mlădios peste argintul răvășit al zăpezii, ce își întinde aripile albe, sfâșiate, peste pământul dezgolit.

Eu stau și privesc la fereastră... Natura îmi pare pustie, prea pustie... Brațele reci ale arborilor par încremenite în nemurirea lor, mă înfioară, mă înspăimântă. Vreau să întineresc lumea, vreau să aduc primăvara... Dar cum? Simt că ceva se va petrece astăzi, că o forță divină va veni și va schimba totul. Acest zvon mi l-a șoptit la ureche vântul, aseară, și l-am crezut... Mâhnit, îmi cufund privirea în sticla rece și palidă a ferestrei, care, cu reflexiile ei misterioase îmi farmecă văzul ostenit de atâta monotonie. Cu degetul, scriu firav, pe cleștarul ei, un cuvânt... Un cuvânt uitat... Un cuvânt mult dorit... Primăvară...

Deodată, în grădină, dintr-o scânteie luminoasă apare o ființă. Un om? Un zeu? Nu... Ființa are înfățișarea mea, are chipul meu, are simțurile mele... Oare eu sunt? Nu pot fi eu căci eu sunt aici, la fereastră. Sau, poate... Rămân împietrit, privindu-mă pe mine în spatele acelei sticle reci, ca într-o oglindă...

Da. Eu sunt... Eu sunt în grădină și am puteri noi, am aură zeiască, am forță divină. Și ca un titan al naturii îmi dezlănțui energia creatoare asupra lumii. Cu un gest tiranic, smulg din adâncimile terestre ecoul vieții, dezlănțuind forțe de neoprit. Din ochii mei, ca dint-o fântână magică, scot lacrimi de lumină și le arunc pe cer învolburându-i culoarea azurie. Din piept, din inimă, scot văpaia divină purificatoare a învierii și întinzând-o pe pământul pustiit, topesc zăpezile și le fac izvoare. Din ureche, desprind murmurul tainic și îl arunc în apa limpede, tremurândă, în lacul culcat ca o oglindă în rame de verdeață. Întind palma spre ceruri și las să mi se desprindă din ea stoluri de păsări, ce vor săgeta zarea. Fremătând apă și pământ, înalț spre ceruri trupuri firave și pure de ciocârlii, ce își vor fermeca privirea în lumina solară și își vor vibra glasurile diafane în neasemuite imnuri.

Îmi scutur sufletul de frunze și verdeață, de bucurie, de speranță, de lumină. Din trupul meu se cern fulgi de viață și iubire, care mângâie în treacăt pământul și ridică din abisurile, lui luminoase și delicate corole de flori. Șoaptele mele fermecate trezesc în trupurile lemnoase ale arborilor, în piepturile lor de scoarță, zvonul primăverii iar acestea își deschid ochii vegetali pentru a se mira de minunea ce a cuprins lumea.

Ostenit, îmbătat de farmecul naturii, mă așez la umbra unui arbore și modelez din lemn, pământ, frunze, lumină și flori, o fecioară. O fecioară cu plete lungi și blonde ca razele solare, care cad, se cern pe umerii ei firavi și goi. O fecioară cu ochi negri ca noaptea, în care misterul își tremură înfiorat solzii de umbră.O fecioară frumoasă ca o zână... Sunt vrăjit de creația mea. Îi iau obrajii și buzele, o sărut, însuflețind-o.

— Trezește-te, muza mea! îi zic. Trezește-te! A răsărit soarele tinereții...

Iar ea, cu un zâmbet suav, pe chipul ei de nimfă, mă privi cu tandrețe și-mi spuse:

— Ah! Tu m-ai înviat din acel somn lung și dureros! Tu, dându-mi viață mie, ai întinerit natura...

Cu trupul ei edemic, zâna primăverii mă acoperi, mă învălui, apoi mă lasă să alunec în visare, sub sărutările ei mistice...

Când m-am trezit, eram la fereastră. Acel „alter ego" din grădină dispăruse împreună cu minunile sale. Îndurerat, mă retrag la măsuță, iau o foaie de hârtie și încep să scriu o poezie...

Ceară Adina Adriana, C.N. „Miguel de Cervantes", București

SUBIECTUL I

Dintre toate ființele lumii, omul a fost hărăzit de Dumnezeu cu cele mai maiestuoase calități, acelea care-l diferențiază de animale și îl ridică în înaltul cerului, aducându-l aproape de Dumnezeu prin asemănare. Omul a fost înzestrat nu numai cu rațiune, ci și cu imaginație și sentimente profunde; râs și plâns, fericire și tristețe, dragoste și ură, toate sentimentele fac din om un semizeu oglindă a naturii înconjurătoare pe care numai el, cu ajutorul limbii primite de la mamă, o poate descrie.

Dar mai presus de toate, omul, ca ființă născută din divinitatea eternă, caută să ajungă la această divinitate, își caută aripile pierdute din Rai de către strămoșii săi, Adam și Eva, și aspiră la un ideal, singurul care poate face chiar și cel mai deprimat om să întrezărească o rază de speranță când întâlnește nenorocirea: faptul că, acolo sus, cineva ne veghează, iar omul vrea să se apropie de acest ideal în tot ceea ce face, chiar și în pura-i existență. Și oare cine poate tăgădui puterea cuvintelor? Cine poate nega cascada de sentimente pe care omul și-o camuflează sub aspectul unei poezii? Adevărat spunea Ernest Bovet când afirma că „lirismul este, înainte de toate, tinerețea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forțe fără țintă precisă, un elan de credință". Iar aceasta deoarece prin poezie, noi creăm. Urmându-L pe Dumnezeu, ne dăm frâu liber imaginației și ne apropiem de acest statut de divinitate tocmai datorită creației. În același timp, Îl căutăm pe Dumnezeu prin intermediul poeziilor. Nu însuși Tudor Arghezi a menționat de atâtea ori că prin poezie, el căuta eternul Creator ce i-a dat viață atât lui, cât și lumii din jur?

Totodată, în a sa poezie „Doamne", Vasile Voiculescu îi mulțumește lui Dumnezeu că prin creație, el a ajuns în Paradis, în ciuda căderii ulterioare. I s-a îngăduit să „vadă Cerul și l-a sărutat Lumina" lui Dumnezeu prin poezie, chiar și pentru o secundă, și a fost pururea împlinit. Argumentarea propriu-zisă a faptului că opera „Doamne" este poezie poate fi îndeplinită prin apelarea la mulțimea de figuri de stil utilizate atât de miraculos de Voiculescu, însă făcând o nouă referire la textul lui Ernest Bovet citat mai sus, descoperim chintesența poeziei: nu contează aspectul operei, lirismul nu este o știință matematică; este o știință a sufletului, o oglindă a sentimentelor și a credințelor, iar dacă opera îl apropie pe autor de Dumnezeu prin puritatea, profunzimea și spontaneitatea sentimentelor exprimate, atunci ea este în esență poezia. Ea este cântecul.

Să revin totuși la argumentarea logică. Lirismul, literatura însăși, este într-adevăr o știință și care oricare altă logie, are regulile ei. Poezia nu poate fi completă numai prin exprimarea unor sentimente, oricât de adânci ar fi ele. Poetul adevărat trebuie să stăpânească limba pentru a putea împărți revelația poeziei cu cititorii săi. Iar Vasile Voiculescu demonstrează că știe cu adevărat aceste reguli și le urmează întocmai.

În primul rând, întâlnim eul liric, un poet credincios ce e conștient că frumusețea operelor sale nu i se datorează sieși, ci însăși puterii divine, inspirația supremă pe care Dumnezeu o reprezintă. Multitudinea mărcilor („sunt", „mea", „mă" etc.) accentuează profunzimea sentimentelor exprimate și implicarea adâncă a eului liric în poezia sa. Totodată, apar numeroasă mărci ale adresării directe („Tău", „Ție" etc.), inclusiv o invocație retorică („Slavă Ție"), iar acestea completează imaginea unui adevărat lirism confesiv; inițialele care apar în utilizarea pronumelor la persoana a doua, singular, deși sunt într-o oarecare măsură impuse scriitorului, simbolizează totuși respectul purtat de eul liric pentru Dumnezeu. Într-adevăr, nu este o simplă regulă a scrisului, ci implică și mai mult sentiment și sfințenie, iar astfel se împletesc afecțiunea și admirația, rezumând conținutul poeziei la cel al unei posibile ode. Personal chiar consider că, de fapt, „Doamne" este o odă adusă Creatorului.

Pentru poet, nu numai sentimentele exprimate sunt pure, ci și propria persoană prin creație, prin căutarea lui Dumnezeu și chiar prin harul primit de la Acesta; astfel, eul liric se identifică cu o floare, înălțată prin poezie „în vârful copacului", „pe cea mai înaltă ramură a lumii", adică înălțată spre perfecțiune. Nu numai înălțată, ci și simbol al perfecțiunii, al idealului (idealul fiind adeseori comparat cu cerul, iar în opera „Doamne" apare metafora „talazul de azur și soare", simbol al cerului însorit, și verbul „mă legăn", ce descrie o mișcare grațioasă, gentilă, chiar perfectă și în concordanță cu natura). Prin sintagma „n-am rămas în temnița humii", Voiculescu descrie depravarea societății contemporane care strivește și întemnițează omul de geniu, idee folosită de atât de mulți poeți români și străini, precum Eminescu, Blaga sau Baudelaire. Identificarea cu floarea este din nou prezentă, de această dată prin epitetul „inima înfloritoare", și simbolizează sentimentele curate pe care, printr-un cuvânt – „slobodă", „sbucnește" – poetul și le exteriorizează dăruindu-le lui Dumnezeu prin poezie (astfel regăsim ideea lui Bovet de „elan",

le exteriorizează dăruindu-le lui Dumnezeu prin poezie (astfel regăsim ideea lui Bovet de „elan", „revărsare") și chiar sie însuși, eliberându-se astfel de lanțurile lumii. Se deduce faptul că poeziile îi sunt închinate lui Dumnezeu din metafora „bob de poezie/ Hrană zburătoarelor împărăției Tale". „Zburătoarele" din Paradis, nu sunt nimeni altele decât îngerii, un alt simbol al purității, iar deoarece eului liric „petala i-e cu aripa rudă", se transformă pe sine într-un înger, copil al lui Dumnezeu, liber să zboare prin cer, liber de „temnița humii" (simbolul aripii).

Așa cum am menționat mai sus, poezia este un cântec al inimii, înălțat spre Dumnezeu și intonat pentru a fi auzit de întreaga lume, idee prezentă prin identificarea „miresmei florii", (parfumul fiind opera unei flori, devenind astfel poezie atunci când floarea este poetul) cu un „cântec gata să s-audă".

În același timp, făcând apel la elementele nopții („luceafăr", „luna", „stele"), Voiculescu acordă o notă de magie poeziei sale, noaptea fiind, așa cum știe toată lumea, un simbol al misterului, magiei, dar și al feminității, frumosului, sensibilului. Eul liric își descrie „visările" (idealurile fiind de fapt așternute pe hârtie, poezii în devenire) ca pe niște ființe (prin personificarea datorată verbelor „zâmbesc", „beau") ce se inspiră din natură, din diafan și din miraculos, ființe magnifice, falnice, identificate cu mândrii „păuni", pasăre ce trimite gândul totodată la înzestrare divină -"cozile-s stele", asemenea unor diamante, simbol pentru sclipirea imaginației și a harului poetului--, ce „bea din apele lunii" adică din însăși fântâna imaginației (luna fiind și simbol al creativității).

Într-un final, eul liric este „floarea căzută din împărăție", însă, spre deosebire de Adam și Eva, care sunt izgoniți din cauza căderii în păcat, poetul devine „ruină" deoarece i-a trecut timpul; floare s-a ofilit. Însă el, poetul, „a văzut Cerul și I-a sărutat Lumina" lui Dumnezeu, deci este triumfător și devenit sfânt prin poezie. Creația l-a ridicat în Ceruri și i-a acordat titlul de înger, sfânt, semizeu, om ce a văzut Lumina Raiului și a plecat nu fiindcă a fost gonit, ci pentru că a obosit, s-a transformat într-o ruină. Prin urmare, el îi mulțumește lui Dumnezeu pentru că i-a fost îngăduit să vadă Paradisul și este conștient că tot ceea ce l-a adus aici, toată inspirația sa, a fost divin, trimis de la Cel de Sus.

Luând în considerare toate aceste aspecte, nu poate fi negat faptul că opera „Doamne" este o poezie, cu toate că eu revin la ideea inițială și menționez că purul avânt de sentimente exprimate, sinceritatea lor și apropierea de Dumnezeu, sunt principalele argumente, într-un mod mult mai spiritual. Poezia este ea însăși spirituală. Ernest Bovet a creat o nouă definiție a genului liric, o definiție ce privește mai mult sufletul, iar opera „Doamne" de către Vasile Voiculescu este întruchiparea perfectă a acestei definiții.

SUBIECTUL II

Miros de lemn de nuc lăcuit îmi inundă nările. Rafturile se ridică semețe în fața mea și pe fiecare dintre ele tronează cărțile. Cărți vechi, citite și răscitite, care și-au împărțit secretul cu noi, cititorii. Dar noi nu știm să le apreciem.

„Asta e viața", îmi spun. „Oamenii nu pot înțelege ce se ascunde în spatele unor file galbene și prăfuite. Dar eu știu asta și caut comoara în fiecare zi". Iau o carte la întâmplare și mă așez comod în fotoliu. Biblioteca e paradisul meu, iar cartea e sora mea. Copertile vechi de piele sunt nobile, iar semnul roșu deschide singur cartea la prima pagină. Două litere „O" se uită la mine și imediat întrezăresc figura cărții. Mă privește și mă ascultă.

— La ce te gândești?

Sunt surprinsă! Cărțile nu vorbesc, dar aceasta văd că da! Oare ce vrea de la mine? Mă cam sperie.

Așez cartea pe genunchi și realizez că într-adevăr dorește să-i spun la ce mă gândesc. E o poveste așa de lungă, și totuși biblioteca nu se închide curând, Cartea nu mă sperie atât de mult; bine, a vorbit, și ce-i cu asta?

— Hai, spune! mă îndeamnă cartea. Eu voi fi aici și mâine, și poimâine.

— Ești ca vulpea din „Micul Prinț".

— Sunt o carte, e normal să fiu curioasă.

Vreau să scriu o poezie despre carte. Mi-a zburat gândul anterior; n-am să vi-l împărtășesc nici vouă, nici cărții. În schimb, îi spun ideea mea.

— Carte despre carte?

— Nu, carte, poezie despre carte.

— Și ce-ai să scrii?

— Nu știu încă.

Ce conversație seacă, purtată între mine și o carte! Pufnesc în râs, iar cartea se supără.

— Am să-ți spun eu despre ce să scrii. Am fost aici toată viața și multe persoane au trecut prin fața mea și au vorbit despre cărți. Să-ți dau o idee-două?

Ce idee genială! Nu mai e sec deloc, e o carte care povestește! Și de ce să nu o ascult? Poezie sau roman, contează interiorul, nu exteriorul, așa că pot să ascult tot ce-mi va spune cartea. Oricum, literatura e un singur fir de aur împletit din cele trei ale destinului unei foi pe care cineva va urma să scrie: poezie, poveste sau teatru.

— Văd că iar ai căzut pe gânduri. Hai să-ți povestesc ceva și vedem pe urmă ce și cum să scrii.

Eu știu de pe acum ce să scriu. Îmi iau foaia și creionul din ghiozdan și scriu tot ce-mi scrie cartea:

Viața unei cărți e ciudată. Sufletul nostru poate fi atât de diferit în funcție de ce-și dorește autorul nostru. Putem fi vesele sau triste, dar niciodată nu se pune problema de gen. Poezia e soră geamănă cu proza și amândouă cu drama. Vrei poezie despre carte? Uite aici:

— Nu, nu-mi spune, o întrerup eu. Vreau povestea, iar eu voi așeza rima.

— Ești o tocilară.

Frumoasă replică din partea ei! Dar nu contează, o înțeleg, a văzut oameni atât de mulți, și atât de diferiți. Nici nu știe cum să țină o conversație prea bine.

— Hai, continuă, știu eu ce voi face.

* * *

Un tânăr intră să împrumute vreo câteva cărți; în bibliotecă se afla și un moșneag cu părul sur și ochelari cocoțați sus-sus pe un nas coroiat.

Eu de pe raftul meu îmi aranjez frumos paginile, dar cei doi trec pe lângă mine și scotocesc în continuare. Nu se cunosc, dar tânărul încearcă să intre în vorbă cu moșul:

— Nu-i așa că este fascinant să scrii cărți? Creezi o lume a ta... Începi să te simți ca un Dumnezeu!

— Blasfemie! țipă moșul și trântește o carte peste fața tânărului.

* * *

Într-adevăr, cuvintele cărții îmi dau de gândit. Vreau să scriu o poezie; deci voi crea o lume proprie! E captivant! Moșul nu are dreptate. Dumnezeu i-a dat minte omului pentru a și-o folosi... „Ah, uite!" mă gândesc în timp ce aștern pe hârtie tot ce aud de la carte sub forma unei poezii. „Am găsit un vers care să rimeze cu «blasfemia» bătrânului!"

— Măi, nu mă asculți?!

Cartea asta e prea țanțoșă. Oricum, e interesantă.

— Ascultă, continuă ea, că tot vorbeam despre creație, inspiră-te din „Pendulul lui Foucault" al lui Umberto Eco.

— De ce?

— Știi tu... Ideea dezvoltată a creării unei proprii lumii... Pierderea sinelui și integrarea în creație etc. etc. etc.

— Se spune etcetera, și, oricum, eu nu vreau să scriu despre creație... Lasă, mai bine continuă-ți povestea și păstrăm comentariile pentru mai târziu.

— Așa mă gândeam și eu.

Poezia. Nu știu eu prea multe despre poezie, fiind o carte de proză, dar vecina mea de la raftul șase e cu poezii. E o madame adevărată! Cred că din cauza poeziei; a făcut-o să fie sensibilă, mult mai meditativă și sentimentală decât noi, cărțile de proză. Chiar ieri îmi povestea ce gândea ea despre viitorul bibliotecii:

— Lumea asta se duce de râpă, a afirmat ea sec.

— De ce ești pesimistă? Încă mai există oameni care citesc.

— Dar prea puțini ne înțeleg secretul. Autorul nostru ne-a scris pentru un cititor ideal, care să ajungă să-l înțeleagă pe însuși poet prin noi. Aceasta e alinarea poetului. Dar acel cititor ideal tot întârzie să apară...

— Exagerezi.

— Ba nu exagerez, poetul e o ființă atât de sensibilă, și noi suntem fragile.

Poeziile devin victimele societății, fiecare interpretează cum vrea el; dar nimeni nu descoperă interpretarea adevărată. Ne simțim incomplete.

— Ce-i cu tine?! Ai poezi de Alan Poe?! Mai taci, mă deprimi!

— N-ar fi trebui să țip la ea, îmi spuse cartea. M-am tot gândit seara trecută și avea dreptate. Poeziile sunt incomplete. Încă le trebuie acel cititor ideal, un Salvator al liricii. S-a supărat pe mine, biata, și nu vrea să-mi vorbească acum. E așa de sensibilă...

Deja nu mai sunt atentă la ceea ce îmi spune cartea. Poezia incompletă... Superb! E un titlu atât de... adevărat! Știu ce să scriu! Nu mai contează crearea unei lumi pentru mine, contează scrierea unei poezii dedicate cititorului meu ideal...

Rusan Andrada Ioana, Sălaj

SUBIECTUL I

Poet reprezentativ al literaturii române, Vasile Voiculescu a fost condamnat prin origine la concret, dar veșnic însetat de absolut. Scriitorul și-a trăit întreaga viață sub semnul unei strânse legături cu divinitatea, semnalându-se astfel puternice accente religioase în poeziile sale, cum ar fi „Doamne", „În grădina Ghetsimani", „Florii", generate de convingerea sa că există Dumnezeu.

Poezia „Doamne", ce pare a fi un imn de slavă adresat Creatorului, este un text poetic liric, deoarece întrunește toate caracteristicile acestui gen literar.

Titlul textului, alcătuit dintr-un substantiv comun, care în contextul poeziei devine substantiv propriu, este unul sugestiv, căci este o invocație retorică a celui Căruia îi este închinată poezia.

O primă caracteristică a operei lirice este prezența eului liric, vocea creată de scriitor pentru a comunica în mod direct anumite idei , sentimente, atitudini. O mărturie a acestui fapt sunt pronumele, adjectivele pronominale și verbele de persoana întâi: „sunt", „n-am rămas", „(inima) mea" și a doua: „(copacului) Tău", „(Slavă) Ție", dar și invocația retorică: „Doamne și anumite semne de punctuație utilizate, dovezi ale unor trăiri interioare intense ale ființei poetice.

Ca în orice text liric, realitatea obiectivă este transfigurată și percepută subiectiv, fiind filtrată prin propria sensibilitate a eului liric. O mărturie a acestui fapt sunt imaginile artistice predominant vizuale, dar și motorii olfactive, auditive, realizate prin intermediul figurilor de stil, care nu sunt doar un mijloc de înfrumusețare a textului, ci însuși modul de a fi al poeziei. Astfel, se poate afirma că întreg textul poeziei este o metaforă, căci ființa umană este asemuită cu o floare din copacul vieții lui Dumnezeu: „În vârful copacului Tău sunt o floare...". Pe lângă invocația inițială din titlu, „Doamne", poezia mai conține alte câteva invocații retorice: „Slavă Ție", „mărire Ție". De asemenea în textul poeziei se remarcă epitetele: „limpezi petale", „rod tainic" și personificările: „zâmbesc...visările".

Poezia pare o odă adusă vieții, aceasta fiind scrisă în spiritul credinței în viața de după moarte, în înviere, căci pasajele: „sunt o floare", „n-am rămas în temnița humii", sugerează o concepție biblică potrivit căreia „Dumnezeu n-a voit moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu". Omul este considerat de creator o floare aleasă, căreia îi oferă locul de cinste în copacul vieții, „cea mai înaltă ramură a lumii", îi oferă viața, învierea și nu îl condamnă la „temnița humii", adică la arderea în focul veșnic și transformarea în cenușă sau la reintoarcerea în pământul din care a fost creat. Poezia propune un ton optimist, căci este scrisă pornind de la convingerea că Dumnezeu a creat omul pentru fericire, pentru veșnicie. De asemenea, creația lirică face referire și la parabola fiului rătăcitor: „floarea căzută din împărăție/A văzut Cerul și Ți-a sărutat lumina", la penitența păcătosului și la dorința acestuia de a-și îndrepta viața, de a se apropia de Tatăl ceresc,de fericire. Cuvintele „Cerul" și „Lumină" sunt scrise cu literă mare căci amândouă sunt simboluri ale Divinității, constituind mărturia unui profund sentiment religios al autorului. Metafora „Cerul arunce-mi înapoi jos ruina" sugerează dorința profundă a ființei poetice de a uita răul, păcatul din trecut, dorința îndreptării, penitența și totodată întărește ideea că binele triumfă mereu.

Poezia nu este organizată în strofe, are rimă împerecheată, ritm iambic și măsură inegală. Toate aceste elemente de prorodie conferă poeziei o muzicalitate aparte, accentuând transmiterea sentimentelor. Fiind o operă lirică, în această poezie eul poetic își transmite o mare diversitate de sentimente puternice: admirație, slavă și iubire profundă față de Creator, încrederea într-un nou început, părerea de rău pentru greșelile din trecut și optimismul cu care privește viitorul.

Impresionează în poezie forma artistică, sinceritatea sentimentelor transmise dar și limbajul expresiv, cu o mare forță de sugestie. Având toate aceste caracteristici ale genului liric, transfigurarea reali-

tății în mod subiectiv, transmiterea directă a sentimentelor, putem afirma că opera literară „Doamne" este un text poetic liric.

SUBIECTUL II

În seara aceasta, simt cerul mai aproape de mine și am impresia că cele câteva stele care s-au agățat de mătasea văzduhul își picură argintul printre genele mele. În curtea liceului câțiva copii joacă baschet. Curtea e mare și frumoasă. Pe banca vopsită în albastru deschis stau eu și scrijelesc cu cheia inițialele numelui meu, dar gândul mi-e dus departe, mai sus decât cei câțiva nori alburii ce sfidează albastrul pur al cerului. Un vânt ușor îmi aduce în șoaptă mirosul plăcut al florilor rozalii ale vișinului de lângă poartă. Printre gene mi-a scăpat o lacrimă. Apoi încă una. Încep să-mi pierd lacrimile pe obrajii palizi. Departe de casă, copleșită de atâtea probleme din trecutul nu foarte îndepărtat. La început, olimpiada a fost pentru mine un ideal, un vis, acum mi-e greu să opresc lacrimile ce spală paloarea obrajilor mei. Vreau să mă bucur, vreau să fiu fericită pentru visul împlinit, dar e greu. Deodată, șirul gândurilor îmi este întrerupt.

— Îmi ții, te rog, acest caiet până mă întorc? Trebuie să merg până sus, am uitat ceva, mă întreabă o voce prietenoasă.

— Da, sigur, am spus eu, încercând să revin la realitate.

E o fată cam de vârsta mea, cu părul scurt și cu o privire binevoitoare. Se apleacă să îmi dea caietul, dar se oprește brusc, spunând:

— Dar tu plângi? Nu știi că nu e voie să plângi?

— Păi...probabil că nu e, am răspuns eu cu o voce plictisită, ce ar putea părea chiar arogantă.

— De ce plângi? Ce motive poți avea? Ești aici, deci ești o învingătoare. De ce să plângi?

— Păi... am multe probleme.

— Ei probleme! La vârsta asta nu pot fi probleme. Uneori, oamenii își creează problemele din lipsă de ocupație. Să-ți spun ceva. Se așeză lângă mine pe bancă, uitând că trebuia să meargă sus. Apoi, cu o voce prietenoasă, continuă:

— Uneori, oamenii și mai ales adolescenții trăiesc într-un fel de letargie, de depresie. Problemele închipuite ne întunecă mintea și nu ne lasă să ne bucurăm de cei mai frumoși ani din viață . să-ți spun o poveste adevărată. Era odată o fată veselă, care se bucura de fiecare lucru mărunt. Cu timpul, a devenit tot mai tristă. Trăia departe de colegi, de prieteni și nimeni nu înțelegea de ce. Era cuprinsă de probleme și de griji, dar nimeni nu știa ce anume. Plângea mereu și depresia îi întuneca privirea. Într-o zi, în timp ce plângea a găsit într-o carte de versuri o poezie frumoasă, din care îmi mai amintesc doar atât: „În vârful copacului Tău sunt o floare... (Pe cea mai înaltă ramură a lumii". Atunci, ea și-a dat seama că Dumnezeu ne iubește pe toți și noi trebuie să fim fericiți, să știm să ne bucurăm de fiecare șansă pe care o rezervă viața. Nu e interesant să fii supărat, nici măcar din plictiseală, ci mai bine să fii împăcat cu tine însuți și nu te vei plictisi niciodată... Din moment ce și tu ești aici, înseamnă că ești în „vârf", că ești talentată și de asta trebuie să fii fericită. Fata aceea eram eu. Abia de curând mi-am dat seama cât am greșit. Supărarea nu impresionează pe nimeni. Când cauți motive să fii nefericit le vei găsi întotdeauna, dar trebuie doar să te gândești că tu ești fericită, fără să mai cauți alte motive. Această poezie mi-a schimbat viața și sper că ți-o va schimba și ție.

Chira Angela Maria, Școala Generală nr. 5, Brașov

SUBIECTUL I

Împărăția cerului este o temă frecvent utilizată de poeți, simbolizând puritatea absolută spre care tinde ființa umană. Dumnezeu ne-a dat viață pentru a ne putea bucura de slava Lui, pentru a fi fericiți mulțumindu-i că ne învăluie ori de câte ori avem nevoie și nădăjduim la Dânsul, cu bunătatea Sa infinită.Dragostea domnului este hrana sufletului nostru, fără de care noianul ispitelor ar fi biruitor asupra omului, l-ar înrobi și n-ar putea scăpa decât tot prin lumina rugăciunii, prin cheia împărătească ce sfarmă ușile abisului: Crucea lui Hristos.

Poezia „Doamne" sintetizează dorința ființei umane de a atinge perfecțiunea: a trece vămile văz-

duhului cu smerenie și a se bucura de slava feței Lui Dumnezeu. Puterea divină și măreția Raiului sunt accentuate de folosirea cuvintelor „în vârful", cea mai înaltă, poetul imaginând fericirea eternă ca pe un copac, iar el fiind „o floare" a acestuia, simbolul purității pe care o dobândește sufletul odată cu lepădarea formei trupești. Întotdeauna grădina Edenului este situată deasupra tuturor lucrurilor lumești, asociată cu cerul și cu soarele, dincolo de locul unde mai poate ajunge mintea oamenilor, mai presus decât imaginația gândului. Această „ramură a lumii" așa cum o conturează artistul, este un spațiu între infinit și pământ, gata să zboare spre divinitate. Puterea inimii autorului, armonizată de aliterația lui „l", se îmbină armonios cu metaforele cerului („talazul de azur") și prezența astrului vieții conferă o mireasmă de speranță și de fericire la gândul că va trece în lumina slavei lui Dumnezeu. Pentru această trecere la lumea nepieritoare, scriitorul îi mulțumește domnului: „Slavă Ție", fiind Cel care l-a călăuzit prin întunericul vieții spre lumina veșnică. Lumea trupească, a pământului este asociată cu o „temniță" a „humii", metafora formată din simboluri ale universului interior și ale morții accentuând ideea de constrângere a minții, pe care o face trupul. Prezența adjectivelor „slobodă" și „înfloritoare" semnalează sentimente de infinită fericire, pe care poetul le așterne pe hârtie, intensificându-le prin asocierea termenilor „nu mai întârzie", „zbucnește". „Inima mea este simbolizantă întregii ființe umane, tainicul loc în care sunt concentrate toate trăirile omului, un cufăr al vieții care părăsește forma pe care o avea și rupe lacătul trupului, înălțându-se spe divinitate. Din nou apar „petalele", simbolul speranței, al purității spre care tinde omul. Și din iluzii, vise și rugăciuni se naște poezia, într-un mod tainic, știut doar de harul divin, această voce a sufletului ia viața: „să lege rod tainic, bob de poezie". Cuvintele „rod" și „bob" sunt simboluri ale renașterii, sugerând că poemele se nasc prin lepădarea trupului, ele fiind o hrană pentru păsările cerești, așa cum Voiculescu le descrie. Păsările sugerează și ele evadarea din păcat și zborul spre smerenie, dobândind astfel ajutor și sprijin divin. Odată plecat de pe ramura lumii, poetul ajunge în spațiul Edenului, pe care-l oglindește în versuri, folosind metafore de o expresivitate deosebită, care transformă imaginile vizuale în unele olfactive sau cele auditive în alte forme ale cuvântului, magicul instrument al inimii. „Petala mi-e cu aripa rudă; „Mireasma cântec gata să se audă." – autorul împletește puritatea cu speranța, fericirea cu divinitatea printr-un paralelism sintactic, notând perfecțiunea și încercând să contureze prin puterea cuvântului prin Împărăția Cerurilor. Prezența „luceafărului" aduce în prim-plan poezia eminesciană, asociind și iubirea necondiționată a creatorului pentru creații. „Visările grele" care „zâmbesc" reprezintă rămășițele trupești, acum doar amintiri îndepărtate pentru a-l mai putea răni pe autor. Încet-încet poetul se îndreaptă către simboluri ale nopții, sugerând o despărțire de harul divin. „Apele lunii", „păunul nopții" și „cozile-n stele" sunt metafore ce ilustrează un drum de întoarcere de la lumina răului spre întunericul pământului. Treaptă cu treaptă ia naștere o scară ce-l aduce pe scriitor înapoi la lumea trupească, „apa lunii" fiind ca o băutură ce-l înrobește iar păunul simbolizând mii de ochi, gardieni ai porții divinității. Totuși, pasărea arată și o speranță a scriitorului de reîntoarcere la bogăția sufletească atunci când timpul va fi cel potrivit.

A doua parte a poeziei descrie drumul de revenire al autorului pe pământ și sentimente stârnite de privirea stării de perfecțiune. Folosirea cuvântului „ruină" aruncată din Cer, sugerează decăderea spirituală a sufletului când ajunge înapoi om. Dar scriitorul revine cu o doză de speranță, singura scăpare: ajutorul de la Dumnezeu. „Pururea Mărire Ție" este rugăciunea adresată de oameni Creatorului, căci numai El, fiind Mult-milostiv, prea bun și de creație iubitor, ne poate salva din întunericul vieții. Participarea poetului la această revenire este marcată de eul liric, evidențiat de adjectivul pronominal posesiv: „mea" și de pronumele la persoana a doua: „Ție", viziunea fiind subiectivă, iar întreaga operă o invocație a puterii divine. Metafora „floarea căzută din împărăție", îl transpune pe scriitor în lumea celor vii și subliniază trecerea de la puritate la păcat, dar totuși păstrând o urmă a perfecțiunii prin credința în Dumnezeu. Privilegiul de a-L vedea pe Creator este conturat atât de frumos de Voiculescu prin metafora „Ți-a sărutat Lumina", încheindu-și poezia într-o notă de încredere în iubirea lui Dumnezeu. Având rima mixtă, măsura de la 8 la 14 silabe și ritmul amfibrah, poetul sugerează faptul că perfecțiunea nu poate fi creată decât prin folosirea unei structuri dezordonate, care să integreze lumea terestră și să aspire la cea cosmică.

Credința în Domnul Creator este ilustrată în poezia „Doamne" așa cum trebuie Ea să fie: cea care ne scapă de nevoi, care ne arată cele mai deosebite lumi ale universului. Ea este o iubire nesfârșită, care ne înalță spre absolut, ne hrănește setea sufletului cu perle de rouă pură, lacrimi ale sincerei păreri de rău pentru păcate și ale căinței, cea care pedepsește asemeni fulgerului, dar din nimicnicie ne conduce la viața veșnică. Dragostea Domnului ne însoțește mereu, înconjurându-ne de lumina feței divine și dacă păcatul nu poate străpunge grațiile credinței, ale speranței și încrederii în Dumnezeu, sufletul va dăinui veșnic în universul perfecțiunii.

SUBIECTUL II

Sărutarea dulce a primăverii a sărutat vârfurile copacilor, împodobindu-i cu flori de paradis. Verdele crud al tinereţii s-a împletit cu celelalte culori ale naturii, ţesând pe galbenul terestru o parte din grădina Raiului, un colţ de binecuvântare cerească, pe care primăvara l-a parfumat cu o mireasmă dulce, a gustului de cozonaci şi ouă roşii. Întreaga creaţie vuieşte de viaţă, iar eu hălădui pe potecile fericirii, îmbătată de zgomotul bondarilor şi de colindele de Paşti ale păsărilor, tânguitoare şi de jale, căci a murit Iisus, de bucurie şi speranţă, căci a înviat a treia zi. Străpunsă de gânduri îndepărtate, mintea mea se-nfiripă cu un fir de iubire ţesut de natură, dând naştere unei poezii. Ea încă se află sub mâinile fierarilor, dar când va ajunge la strălucirea aurarilor, care vor preface metalul preţios în aur de valoare, strălucitor, îmbinat cu o rază de soare, atunci poezia va deveni o femeie matură,îmbrăcată în portul românesc, frumoasă ca o crăiasă a cleştarului lăsat pe flori de rouă. Dar nu pot reuşi, fierul nu se preface-n aur, iar sudoarea care mi-a învăluit tâmplele nu se preschimbă-n perle parfumate. Mă depărtez astfel de lumea celor vii, căci mintea mea se luptă acum cu negre fiinţe ale abisului, sugrumând firavul trup al poeziei şi înecându-i cântul. Deodată vântul se porneşte, austrul şuieră şi se-mpleteşte cu flori de iasomie,creionând un bătrân alb, cernit, peste care altarul vieţii a lăsat doar urme ale imaculatului. Din negrele tenebre ale minţii trec cu privirea la moşneagul desculţ din faţa-mi,care întinde mâna şi le-alungă,salvând firava poezie. Mă ia deoparte şi-mi şopteşte: „Ştii tu oare,cum s-a născut poezia? Ea nu rezistă decât dacă are mamă puritatea, pornită din inimă, din străfundul ei, departe de cele lumeşti..."

„Ea nu rezistă decât îmbrăcată în haina credinţei, îmbibată în uleiul parfumat al speranţei. Pesemne că legenda primei poezii tu n-o cunoşti."

Adevărat, n-o cunoaştem, dar el ştia şi-atunci din ochii lui albaştri a răsărit o lume nouă, din nimicnicie a înviat un alt univers, departe de pământ.

— Poezia s-a născut aşa cum o miroşi acum. Poezia era o fată tânără, săracă, singură, care-şi ducea viaţa într-un palat sub ape, departe de lume. M-asculţi, copila mea?

Îl ascultam, dar nu înţelegeam rostul acestei întâlniri, căci Dumnezeu cu siguranţă mi-l scosese-n cale, când mintea mea-ntinată nu mai putea naşte versuri. Şi el mi-a dezvăluit mai departe:

— Acolo unde trăia ea, nu exista nici alb, nici negru, nici flori ori n-a încetat o clipă să se roage. Şi într-o bună zi, un tânăr scriitor a străpuns vămile trupeşti şi a ajuns la ea. Acolo, când a văzut-o, pe loc lanţurile le-a rupt şi a eliberat-o. Poezia a zburat slobodă, dar când şi-o întors capul, tânărul nu mai era. A vrut să se întoarcă după el, dar n-a putut, căci în castelul nimicniciei, cineva trebuia să rămână cu geniile nebuniei, pentru ca ele să nu se-ndrepte spre lumea noastră. Astfel fecioara a zburat departe, împrăştiindu-se în lume, sădind în sufletele oamenilor bucurii şi tristeţi. Şi pentru că a rămas neîntinată, neatinsă de duhurile păcatului, ea trebuie pururea aşa să rămână, născută din încredere, speranţă... melancolie. Şi apoi moşneagul a plecat, plutind pe mireasma austrului, s-a dus departe, să-şi împlinească destinul spre alte suflete. Din ceea ce mi-a istorisit el, am rămas cu o picătură de înţelepciune: poezia este precum Creaţia lumii. Construită pe sacrificiul etern, ea are nevoie de întreaga dăruire a creatorului, trup şi suflet, întocmai cum eliberatorul ei a rămas închis în groaza, deci şi-a dat întreaga viaţă poeziei, aşa ea merită născută din puritate şi mai ales apreciată. Cum Dumnezeu, după ce a creat lumea, a învăluit-o cu dragostea Lui, care ne călăuzeşte pe drumul vieţii, speranţa şi rugăciunea corăbiilor cu care navigăm spre limanuri ale păcii, dobândind mântuire, aşa creatorul: poetul trebuie să-şi iubească operele, să le confere haina rezistenţei, a încrederii pentru ca ele veşnic să dăinuiască. Dacă ne îndreptăm privirile întinate şi urgisite, dar spălate cu lacrimi de smerenie şi căinţă adevărată, Bunul Dumnezeu ne ajută: aşa şi poezia are nevoie de un strop de fericire parfumată din partea noastră, o fărâmă de dragoste sinceră, şi ea va dăinui veşnic, fără de moarte sau temeri, deasupra ostroavelor păcatelor trupeşti, luminând minţi tulburate, alinând suferinţe, biruitoare şi gata de Raiul vieţii fără de sfârşit.

Isac Alina, Şcoala „George Tutoveanu", Bârlad

SUBIECTUL I

Lirismul este cel mai dulce Eden al sentimentului. Firea umană îngroapă fără de regret cele mai pure suave trăiri în recele mormânt al inimii. Singurătatea ucide frumuseţea sufletului, îl cotropeşte, îi

răpeşte fericirea, iar în acest crunt război al simţămintelor, omul, insignifiant în această nedreaptă luptă,va pierde cel mai de preţ dar al Divinităţii – puterea de a mai visa, de a mai iubi... Căci e mult prea nemiloasă legea firii... e mult prea dureros să te pierzi în neantul timpului fără să poţi simţi căldura făcliei sfinte dinăuntru-ţi, ce se va îneca printre lacrimi, în uitare.

Răstignit în deşertul minţii, prizonier în închisoarea gândului, sufletul apune şi un trist acord funerar ne-nvăluieşte inima.

Însă puterea divină e infinită, prea înaltul Tată Ceresc, simţul absolut ce îmbrăţişează Universul, lumina eternă a creaţiei străluceşte şi pentru noi. Omul are puterea să atingă cele mai înalte culmi ale infinitului, să stăpânească porţile cele mai ascunse ale lumii.

Cum?... Prin credinţă, prin iubire... prin creaţie...

Poetul, înzestrat geniul creator, eliberează prin imensa şi inefabila putere a cuvântului, descătuşează cu ardoare şi o veşnică iubire şi captivaţie sentimentul.

Prin genul său artistic, Vasile Voiculescu dă aripi cuvântului, reînvie sentimentele..., Prin superba creaţie a preamăririi divinităţii, poezia „Doamne", eu liric înalţă o prea minunată rugă spre cer... O mulţumire către Creator, o recunoaştere a perfecţiunii lumii, o odă către Dumnezeu.

Discursul liric se deschide printr-o superbă metaforă – „Vârful copacului Său sunt o floare", în viziunea poetului omul e perceput ca un vlăstar a continuităţii, ce înmugureşte în primăvara vieţii şi va scutura petalele când falnicu-i apus îl va împreuna.

Epitetul metaforei „cea mai înaltă ramură a lumii „ semnifică o recunoaştere a condiţiei umane, a locului individului în raport cu Universul. Căci omul, prin nepreţuitele daruri ale creaţiei se află cel mai aproape de Dumnezeu, putând atinge sufletul şi gândul ideea perfecţiunii infinite – „Mă leagă talazul de azur şi soare"; cerul în creaţia poetică, legământul sufletesc al sentimentului. Eul liric preamăreşte Cerul că suflul divin a înviat materia creaţiei dăruindu-i libertate spirituală şi etică: „Slavă Ţie că n-am rămas în temniţa humii, ci slobodă spre cer, înfloritoare/inima mea nu mai întârzie". Poetul deţine cheia libertăţii universale, a eliberării de sine, a năzuinţei spre perfecţiune.

Eul liric sălăşluieşte ascuns în fiece cuvânt al operei, genialitatea poetică se resimte în adâncul inimii cititorului, care frânge imaginea rece a literelor, admiră profunzimea sensurilor, transpunându-şi propriile trăiri alături de cele ale poetului, ambele vegheate de pacea divină ce ne deschide porţile înţelegerii şi cunoaşterii, ce ne farmecă ochii inimii.

Inimă, care după cum ne-o prezintă poetul, înfloreşte cu dulceaţă deschizându-şi a sale „limpezi petale" – epitet metaforic în inversiune. Întreaga operă reuneşte, pe lângă un limbaj artistic cu totul deosebit şi unic, o simbolistică aparte.

Oglindind realitatea în simboluri poetice, în text sunt asemănate, într-o manieră elegantă şi deosebită – poezia ca un „rod tainic" (epitet) al inimii; creaţiile lirice-alinare a sentimentelor, simţămintele aidoma „zburătoarelor împărăţiei" cereşti; cuvintele – „aripi" spre infinit. Această enumeraţie a metaforelor subînţelese, farmecă întru totul universul poetic, aducând la perfecţiune armonia prezentă între cele două planuri - cel cosmic şi cel terestru.

Poemul, rupt din sufletul poetului în calmitatea nopţilor înstelate – „zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele", este cel mai pur şi însemnat dar ce creatorul liric îl poate închina Cerului. Floarea fragedă a poeziei se înalţă odată cu veneraţia spirituală a eului liric spre cele mai înalte culmi - „Floarea căzută din împărăţie/A văzut Cerul şi Ţi-a sărutat Lumina".

Sufletul, întregit de mireasma suavă a lirismului, înaripat de credinţă, admiraţie, veneraţie, înălţaţi spre Univers de profunzimea unităţii sentimentelor artistice, atinge imposibilul întregind lumina divină, veşnică, prin făclia ce luceşte cu pasiune înlăuntru-i . Nimic nu e imposibil! Doar dacă ne ascundem realele trăiri, iubirea pentru creaţie ce timidă perpetuă în sufletele noastre, perfecţiunea cerească ne va părea ireală, o iluzie trecătoare a lumii...

Doar sufletul poetului cunoaşte cu adevărat lumina magică ce e stăpână dincolo de nori! Ferice de cel ce o poate atinge, ferice de cel ce o poate înţelege... Ascunsă e privirii noastre această faclă a universului, dar foarte aproape de inima noastră, mereu prezentă dincolo de suflete.

Cum Vasile Voiculescu, acest mare poet de geniu a privit adânc înlăuntru-i întâlnind pacea şi armonia ajunse la perfecţiune, fie ce poet, fie ce creator trăieşte euforia divină, apune dureros în ale noastre suflete,dar răsare mai falnic ca oricând într-un loc fără de timp şi spaţiu, în Raiul literar, cuprins de razele armoniei dincolo de creaţie.

Poezia „Doamne" reprezintă o odă lirică închinată divinității, o preamărire a spiritului universal, întregit într-un ansamblu abundent al imaginilor artistice, unde eul liric, atot prezent, înalță odată cu ale sale trăiri, simțămintele cititorilor spre cer. Prezența eului liric se remarcă printr-o succesiune a formelor verbal și pronominale de persoana I și a II – „ sunt" , „Tău", „Ție", „mă legăn", „zâmbesc"!

Datorită prezenței evidente a eului liric în cadrul poeziei, datorită discursului liric deosebit de expresiv, unitar, conceput într-o manieră clară și coerentă; a subiectivității creatorului liric și a implicării sale în mesajul poetic prin remarcarea sentimentelor de admirație, venerație, mulțumire, împlinire putem afirma că Vasile Voiculescu a contribuit prin conceperea poeziei „Doamne" la îmbogățirea textelor poetice lirice din istoria literară română.

Deschizându-și sufletul și gândirea spre minunata artă a creației literare, utilizând cu măiestrie expresivitatea și Creatitudinea limbii române, Voiculescu a atins cu adevărat Edenul sentimentelor, ca fie ce creator literar, ce înzestrat de la divinitate cu un geniu artistic deosebit, va întregi lumina eternă de dincolo de cer, fericindu-ne pe noi prin creațiile lor magnifice.

Căci nimic nu e mai pur în această lume decât mugurul fraged al poeziei răsărit în suflet și cules cu drag de Creatorul absolut de a ne alina tristețile și a ucide singurătatea.

Lirismul va rămâne cheia spre infinit și orice suflet va înflori sub magica și deosebita-i frumusețe. Coexistența universală a omului, natură, divinitate este cu eleganță și o afinitate unică întregită de perfecțiunea și abundența sentimentală a operelor literare.

SUBIECTUL II

E liniște… o liniște funebră cotropește totul în juru-mi. Întunericul și singurătatea ucid cu cruzime orice urmă a vieții. Pașii mei rătăcesc spre nicăieri, o fantomă a iubirii de mult apusă mă urmărește… Mă roagă stăruitoare să o reînvii, iar țipătul ei sfâșietor îmi înfioară inima… Rătăcesc fără să știu unde, să știu de ce. Un război glacial al suferinței, terorii și singurătății a luat sub stăpânire lumea de mult trecută, cândva înfloritoare, cândva fericită.

Nimeni nu e în jur. Vocea mea se pierde în abisul întunecat al timpului… Mi-e teamă de singurătate amară ce-mi răpește orice putere… Alerg în neștire, sperând a găsi calea cea bună… Deodată o voce rece de undeva din depărtare mă-ndeamnă a mă opri.

— Cine ești? Unde ești?

Nici un răspuns. Dar… Visez sau aievea-i? Cerul negru s-a deschis, un foc arămiu împresurându-l… Îngerii plâng cu lacrimi de sânge,durerea e sfâșietoare…

— Ascultă-mă! Lumea ce o vezi acum trebuie să dispară!

— Cine ești? Ce să fac? Lacrimi de durere mă încătușează… Vorbește-mi! Ajută-mă… liniștea e mult prea apăsătoare, durerea prea puternică…

— Ascultă. De mult, lumea aceasta era cea mai ferice din imensul univers.

Mi-aduc aminte cum natura și cerul se îmbrățișau într-un mirific vals. Parcă ieri,o și văd… Marea albastră și tremurătoare murmură neînțeles alinată de razele soarelui. Cântul ei lin înnobilează întreaga natură… Țărmul atins de apele-i limpezi suspină după dulcea-i sărutarea… Armonia domnește, universul și-a întors privirea spre noi… Deodată un negru nor cuprinde zarea… Soarele este înghițit de neantul întunecat…

Un fulger ucigător atinge pământul, sfâșiindu-i frumusețea… Focul, ințețindu-se tot mai des ucide orice urmă de viață… Acum lumea e distrusă, dar tu ai puterea de a o schimba. Privește înăuntru-ți și soarele va răsări iară… Lumina sufletului tău, va lumina lumea exterioară, acum mult prea rece, ireală…

Vocea se stinge brusc și timid… Un tremur nelumesc mă cuprinde… Ating pământul cu mâinile-mi și… totul prinde viață! Sub ochii mei răsare o nouă lume! Asemeni mâinilor suave ale unui pianist ce naște muzica, natura reînvie sub mâinile mele… Sclipiri de cristal mă farmecă… Lumea ucisă renaște sub lumina ochilor mei.

Viața a revenit! Singurătatea mă imploră să rămân, dar eu sunt stăpân acum al vieții… Adio singurătate, adio tristețe! Dulceața vieții mă așteaptă! Am readus viața în sufletul meu, am readus fericirea în lume…

Militaru N. Alina Maria, C.N. „V. Nicolae Titulescu", Olt

SUBIECTUL I

Liricul este genul confesiunii, al meditației interioare, profunde, prin care autorul caută să sensibilizeze cititorul, expunându-și în mod direct, dar discret, sentimente, idei, atitudini, prin intermediul eului liric, vocea sa.

Opera „Doamne" de Vasile Voiculescu nu este o rugăciune, așa cum titlul ar sugera la prima vedere, ci este o poezie de mulțumire către Dumnezeu, care l-a luminat și i-a dat puterea de a-și descoperi – dar mai ales de a-și înțelege și valorifica harul: acela de a scrie și prin scris, de a atinge un colț din bolta cerească, prin zbor desăvârșit.

Titlul este un singur cuvânt – „Doamne" – ce sugerează chemarea, evocarea spiritului divin, având un sens exclamativ.

Opera are oi apropiere deosebită față de sensul de bază al cuvântului „confesiune", apropiere realizată subtil – chiar figurat – prin figurile de stil-atât tropi, cât și inversiuni, comparați, aliterații, asonanțe.

Eul liric este prezent prin mărcile sale gramaticale: pronumele personale, posesive și adjectivele pronominale posesive de persoana I și a II-a singular și plural –„mă" (legăn), „mea", (petala)-„mi", (visările)-„mi", (arunce) „-mii" – precum și prin verbele la persoana I singular și plural – „sunt", „legăn", „n-am rămas", „zâmbesc", „beau".

Eul liric își exprimă recunoștința față de unicul reper – Dumnezeu. El realizează că i-a fost predestinat să aibă puterea de a dezlega misterele existenței, de a le transpune într-un mod enigmatic, prin puterea cuvântului, căci nici un meșteșug nu este mai înțelegător și mai mizerabil ca arta cuvântului.

Opera sensibilizează prin încărcătură și implicare afectivă, ce se face simțită prin prezența figurilor de stil, care sunt abundente și domină întreaga poezie.

Eul liric își identifică propria ființă cu o floare – simbol al purității, prospețimii, dar mai ales simbol al triumfului. „Copacul menționat este, de fapt, Globul Pământesc, a cărui sămânță a căzut de undeva din praf de stele, materializându-se într-un punct mobil al Universului. Triumful, apogeul vieții copacului este floarea.

Cuvintele sunt capabile să legene trăiri,k sentimente ale cititorului, poate chiar meditații ale existenței, așa cum vântul rațiunii este capabil să legene floarea sensibilității.

Pentru a reuși un lucru în viață, pentru a fi cineva în istoria lumii, trebuie să te afli la un moment dat într-un anumit punct fix al Pământului. Prin opera „Doamne" de Vasile Voiculescu este prezentat sentimentul împlinirii acestui fapt măreț, descătușarea de „temnița humii".

Gustând din libertatea de a se exprima din independența propriilor gânduri, „slobodă spre cer, înfloritoare", descrie zborul către infinit, către nelimitat. Tăcerea este perturbată doar de sunetul înfloririi unei flori – „zbucnește afară în limpezi petale" – având un scop anume, o țintă: „să lege rod tainic, bob de poezie".

Cititorii sunt metaforizați „zburătoarele împărăției" lui Dumnezeu, ființe ce se hrănesc cu enigmele vieții, „boabe de poezie" ce rodesc din sentimentele veritabile ale autorului. Ele vibrează pe harfa eului liric ce este doar un instrument de redare a sensibilității.

Ca mijloc de locomoție, își alege aripile, deci zborul lin, dulce, aripi „înrudite cu petale" prin formă și grad de suavitate: ambele sunt la fel de delicate, ușoare.

În genul liric se creează o realitate transfigurată, subiectivă, în care cititorul este transpus, nerăbdător de „a auzi" mireasma, un cântec înălțător de floare pură.

Vegheate de luceafăr, însetate după „apele lumii", înflorite de cometele nopții – „păunii nopții cu cozile-n stele" – visele merg tot mai departe...

Dacă prima parte a poeziei exprimă extazul regăsirii a doua parte are ca scop prezentarea amintirii faptului împlinit, starea de după visul realizat.

Deja coborât pe pământ, eul liric își dorește înapoi „ruina" – durerile, suferința care sunt un zbor nesecat de idei de lupte și credințe.

Bucuria de a fi „văzut cerul"și de a fi „sărutat Lumina" era acum doar un vânt de larguri, o amintire prăfuită,demnă de păstrat.

Versurile au măsuri inegale iar rima este împerecheată, poezia ne fiind însă structurată în strofe.

Întrucât opera „Doamne" de Vasile Voiculescu prezintă o confesiune, o meditaţie interioară, într-o realitate transfigurată în care îşi exprimă în mod direct, dar discret, sentimente, idei, atitudini cu ajutorul eului liric şi figurilor de stil, putem afirma că acesta este un text poetic liric.

SUBIECTUL II

M-am trezit speriată. Camera părea mai prăfuită şi mai întunecată ca niciodată. Deşi afară era primăvară, cireşi înfloriseră şi păsările ciripeau lacom în miresma ameţitoare a primăverii, eram tulburată şi mă simţeam parcă brusc încătuşată,sufocată de acei patru pereţi albi ca fantasma.

Îmi aduc aminte de parcă era ieri ar fi fost,dar toate astea le citesc de pe un caiet îngălbenit de lacrimile timpului,de pe vremea când eram o copilă neştiutoare de bucurii...

Pe jumătate buimăcită m-am ridicat din pat. Papucii erau mult mai asprii decât în zilele trecute şi fiecare pas pe podeaua de lemn era un chin. Îi simţeam gemetele, durerea cu care se obişnuise de-o veşnicie de când toţi ai casei păşeau pe ea. Mi-era teamă să mă mişc,nu cumva să-i aud ţipătul îngrozitor; totuşi,increzătoare, păşeau mai departe spre caietul închis de pe birou. Ceva anume mă îndemna să înaintez spre el, nu ştiu ce...

Poate teama ca nu cumva visul de peste noapte să se sfărâme sau să se surpe sub greutatea acestei lumi...

Îmi simţeam umerii grei, de parcă cineva sau ceva mă scufunda în măruntaiele podelei, vrând să mă facă una cu durerea ei, ale cărei gemete păreau a semăna din ce în ce mai mult cu cele ale unei râme călcate de îngeri.

Atunci mi-am amintit că „există două mari realităţi a căror greutate nu o simţeam, dar fără de care nu putem trăi: aerul şi istoria". Mă întrebam pe care dintre ele o simţeam atunci...

Azi îmi dau seama că nu era nici una, nici alta, căci nu o realitate mă apăsa, ci un vis tulburător.

Nu am sa-mi povestesc visul aşa cum s-a întâmplat ci aşa cum îmi aduc aminte... aşa cum scrie în jurnalul meu, rătăcit de timpul vremilor, de nimicurile mizerabile ale destinului.

Nu puteam sa dorm în seara aceea. Stelele din cerul oval al ferestrei îmi zâmbeau, iar zâmbetul lor se topea peste mine, peste sufletul însetat de lumină. Luna împrăştia raze bolnăvicioase peste chipu-mi de lut. Nu înţelegeam cum de poate fi aşa palidă...

Azi ştiu că setea lor de lumină o făcea aşa. Sorbea fiecare strop din ea dar trăiam într-o lume întunecată a cărei stăpână era cioara, cu sunetu-i sinistru cu chipu-i întunecat.

Păstram în mine acea lumină acumulată şi simţeam cum trebuia să vină momentul în care va ieşi nemărginit, necondiţionat la suprafaţă.

Târziu am adormit...

Şi visul acela a relevat tot ce era credinţă, sete de adevăr, tot ce prindea viţă în mine.

Fugind din calea întunericului, mi-am revărsat iubirea şi am spus încrezătoare: „Să fie lumină!" Atunci am simţit cum o bucurie imensă mă cuprinde şi asemenea poeziei lui Blaga – „Lumină" – s-a născut din mine o nouă lume, o lume a mea, cu două părţi:una albă, pură şi alta întunecată diabolică. Erau doi sori, la fel ca în „Planeta celor doi sori" a lui Horia Aramă. Unul influenţa pozitiv, iar altul, negativ tot ce însemna viaţă şi static. Existau oarecum diferenţe: eu nu îmi creasem o planetă, ci o întreagă lume numai a mea, împărţită în două: un Univers al binelui, pe care de mult timp l-am aşteptat şi un Univers malefic, de care nu mă puteam despărţi căci făcea parte din mine, eu îl creasem, deci nu mă puteam separa de el.

Nu prea ştiam de ce alesesem modul acesta de viaţă...

Era o zi obişnuită, banală, pozitivă. Gândeam undeva departe dincolo de fiinţele din jurul meu.

Brusc, „soarele" pozitiv, a început să pară o omidă, nu se putea opri din mişcare şi avea consistenţa plasmei. Încet, încet, căpăta forma... Forma unei fete, o fiinţă albă, pură cu păr lung, auriu, buclat. Părea o zână felul acela de persoană descrisă în basmele copiilor.

Mi-a şoptit:

— Nu te teme, sunt aici pentru a te face să înţelegi ce înseamnă aceste lumi.

Am tăcut. Nu ştiam de ce-mi spusese să nu mă tem. Desigur că nu mă temeam, doar eu creasem această lume, deţinem control total.

— Nu vreau să înțeleg aceste două lumi. Nu te-am chemat eu le-am format și eu știu de ce spuneam asta deși nu aveam nici cea mai mică idee. Dacă sufletul, inima mea mi-a dictat asta, atunci credeam cu desăvârșire că este corect.

Deloc nemișcată, ființa a dovedit calm și înțelegere. După un moment de liniște mi-a spus.

— Este alegerea ta. Ceea ce ai realizat aici în jurul tău este, de fapt, un lucru imposibil. Când vei pricepe asta totul se va dărâma. Dacă vrei să păstrezi ce ai realizat după un timp atât de îndelungat, am încercat să te înțeleg pe tine, înțelege-i pe alții.

După aceasta, ușor, la fel cum devenise ființa, s-a transformat din nou în soare...

M-am încăpățânat să înțeleg ce scop au cele două lumi de ce sunt separate și cum de am creat și partea întunecată a ei.

Într-un final, am văzut glacialitatea binelui și apropierea nefastă, prin simplu paradox – „ceea ce voi, oamenii numiți realitate" –a răului.

Atunci m-am trezit speriată, năruind tot ce îmi părea perfect la vremea aceea.

Mulți oameni fac greșeala de a-și dori să schimbe lumea, să o separeu. Greșit! Trăiți așa cum sunteți, fiți ce v-ați născut să fiți! Schimbările le face doar destinul!

Oare dacă aș fi lăsat creatura aceea să-mi explice, sufletul ar fi fost altfel? Nu... nu cred. Soarta pe care nu o poți întoarce, nu o poți învinge, nu te lasă, nu dă voie să fie altfel. Totuși, rostim mereu:

„Dacă – cel mai trist cuvânt"

Așa s-a născut poezia sufletului meu, cu acest nume.

Dacă aș fi cal, aș alerga în bot.

Dacă aș fi pasăre, aș zbura în cioc.

Dacă aș fi iepure, aș alerga în urechi.

Dacă aș fi leu, aș merge în gheare.

Dar sunt om, și pășesc printre oameni numai în picioare!..."

— Mamă! Asta nu e o poveste cu zâne!

Era micuța mea fetiță Andreea... Ea doar mă rugase să îi spun o poveste cu zâne, ca să adoarmă... Însă ea era poezie, era cântec, era strălucire și sclipiri cristaline de suflet de copil...

— Cum așa? Soarele acela nu era o zână? Are să vegheze de acolo tot timpul... mereu.

— Dar noaptea? Noaptea unde se ascunde? Cine mă veghează?

— Ei bine, noaptea se cuibărește în sufletul tău de copilă, în ideile mele, în sentimentele lumii.

Undeva, din depărtare, încălzește cu razele-i calde o floare ca tine ca toți copiii lumii.

— Noapte bună, mamă!

— Noapte bună!

Când să ies din cameră, șocată, am zărit pe biroul Andreei un caiet pe jumătate deschis...

Măruțoiu I. Alexandra Mihaela, Școala „N. Iorga", Ploiești

SUBIECTUL I

Vasile Voiculescu este unul dintre sutele de scriitori români ce au îmbogățit considerabil tezaurul literar al limbii române și s-a remarcat prin sentiment și credință. Printre operele sale unice și reprezentative pentru valoarea cuvântului românesc, se numără și textul poetic liric „Doamne". Aparținând genului liric această operă literară se definește prin următoarele caracteristici: eul liric își transmite în mod direct sentimentele, este prezent limbajul artistic: figuri de stil și imagini artistice, apar elemente de prozodie, modul de expunere predominant este descrierea. Prin concepție și structură opera „Doamne" se încadrează în caracteristicile acestui gen literar.

Lirismul este, înainte de toate, tinerețea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forțe fără țintă precisă, un elan de credință. Opera lui Vasile Voiculescu demonstrează în totalitate cele spuse remarcându-se prin libertatea cuvântului, unicitate dar și, mai presus de toate credința.

Deoarece este opera genului liric, autorul își transmite în mod direct gândurile, ideile, sentimentele și stările preamărind astfel puterea și slava Demiurgului ce l-a salvat din mâinile unei vieți întunecate oferindu-i un destin pur. Autorul redă întocmai forța pantagruelică a Creatorului, forță marcată de răbda-

re, îndurare, înţelegere, iubire, iar versurile ample şi profunde ce îndeamnă la meditaţie ale acestuia, lansează imnuri de cinstire şi preamărire.

Fiind un text liric, în această operă, se remarcă prezenţa eului liric evidenţiat prin forme verbale şi pronominale de persoana I şi a II-a ce dau textului aspect de confesiune lirică dar şi de monolog adresat. Formele de realizare ale eului liric: „zâmbesc", „-mi"; „ţie"; „mă legăn"; „sunt o floare" creează o atmosferă caldă dominată de subiectivism. Prin intermediul eului liric autorul se identifică în versurile sale transmiţându-şi puternicele trăiri şi credinţa care-l mistuie.

Lirismul este evident şi rezultă din modalităţile de expresie din afectivitatea exprimată dar şi din elementele de prozodie. Textul este format dintr-o strofă polimorfă, versurile ample permiţând exprimarea sentimentelor profunde nutrite faţă de divinitate. Poezia prezintă o îmbinare a rimei încrucişate. Astfel opera nu se supune rigorilor unei prozodii clasice, autorul putând să-şi afirme trăirile şi mulţumirile.

O altă notă definitorie a genului liric este prezenţa limbajului artistic: figuri de stil şi imagini artistice. Imaginile vizuale impresionează prin lumină şi culoare şi conturează tabloul de scris: „sunt o floare"; „limpezi petale". Abundenţa de substantive şi adjective redau drumul omului în viaţă, destinul acestuia creat de Dumnezeu. Apar şi imagini auditive: „zbucneşte" care dau operei o nouă imagine unica şi frumoasă. Verbele de mişcare susţin imaginile dinamice: „mă legăn"; „o sărutare" şi redau atmosfera din sufletul poetului.

Verbul la prezentul etern evidenţiază intensitatea trăirilor eului liric faţă de Creator căruia îi mărturiseşte credinţa, pe un ton solemn şi persuasiv, şi îi mulţumeşte pentru crearea lumii ce-l găzduieşte pe om simbol al muncii şi creării Domnului. Apar şi verbele la perfect compus „a sărutat" care indică un fapt încheiat ce nu poate fi îndreptat sau schimbat.

Imagini artistice sunt formate prin acumulare di figuri de stil caracterizate prin diversitate şi forţă expresivă. Epitetele „limpezi petale" au rolul de a creiona imaginea expusă iar metaforele bazate pe sensul figurat al cuvintelor redau intimitatea poetului ce-şi declară credinţa prin ode şi imnuri adresate Demiurgului spre cinstirea Sa.

Discursul liric al poeziei prezintă o imagine amplă şi profundă asupra vieţii şi relevă faptul că omul a fost împodobit în vocaţia Creatorului. Omul, gazdă a lumii create prin porunca „Să fie Lumină", prezintă viaţa aşa cum o vede şi înţelege el: „În vârful copacului Tău sunt o floare". Concepţia pur subiectivă ascunsă în spatele sensului figurat al cuvintelor descrie închinarea şi mulţumirea fiinţei umane pentru destinul ce îi este scris în frunte. Poezia ilustrează ca omul a părăsit oscilaţia dintre credinţă şi tăgadă şi s-a dedicat mulţumirii şi cinstii divinităţii. În ultimele versuri eul liric construieşte vag cu ajutorul magiei cuvintelor tabloul reîntoarcerii la credinţă şi supunere după căderea din Rai: „Floarea căzută din împărăţie/a văzut Cerul şi Ţi-a sărutat Lumina".

Pe parcursul discursului liric eul liric se identifică cu o floare şi redă legătura strânsă dintre fiinţa sa ţi mediul înconjurător: „Petala mi-e cu aripa rudă". Astfel poetul reuşeşte să redea faptul că omul şi natura exterioară lui coexistă, iar fraternitatea aceasta – niciodată dezbinată – se reflectă în puterea cuvântului poetic.

Pentru a creiona cu talent propriile trăiri poetul foloseşte descrierea ca mod de expunere predominant evidenţiată prin: multitudinea verbelor la prezent, abundenţa de substantive şi adjective, prezenţa imaginilor artistice.

Titlul operei „Doamne" dezvăluie cititorului ideea centrală a poeziei aceea a credinţei şi a mulţumirii faţă de divinitate pentru viaţa şi destinul sortit.

Prin toate aceste trăsături opera literară „Doamne" are toate notele definitorii ale genului liric.

SUBIECTUL II

Pe fereastra brăzdata de grele secrete umane se zărea o pasăre ce anunţă cu drag şi voie bună că Săptămâna Patimilor a început. Asupra întregii naturi se aşează pantagruelica pătură a veseliei ce colorează cu fericire tinereţea Paştilor şi seamănă în sufletul meu de pueril sentimente de dor şi iubire. Pomii albi de ieri devin azi multicolori pentru că peste întreaga natură se aşterne credinţa şi liniştea sufletească aduse parcă de un înger coborât pe curcubeul împăcării din împărăţia cerului.

Pe uşa camerei intră timid mama, faţa-i luminată în gându-i pur mă încălzeşte, mă mângâie cu atât sentiment încât sufletul pare a crăpa de iubire. Ea îmi alungă firele tristeţii de pe chip şi mă îndemnă a citi acea carte care stătea în praful mesei bătrâne.

Am ridicat cu grijă şi parcă îndemnată de un vis, acea pagină a slovelor unice. Deschizând-o, ochii mi s-au blocat asupra unei poezii ce purta parcă în spate miracolul unui univers uitat în negura vremii. O poezie despre viaţă ce îndeamnă la visare şi cunoaştere, un miracol al lirismului actual, o binecuvântare a infinitului poeziei.

— Priveşte, spuse mama cuprinsă de un sentiment necunoscut ce-i schimba dulceaţa ochilor negrii şi transforma puritatea graiului românesc. Aici, pe această pagină sortită necitirii, stă poezia sufletului meu, versurile tinereţii şi vocaţiei mele.

Am luat cartea încă o dată dar gândul ce-mi purta slovele mă cuprindea şi-mi provoca zeci chiar sute de fiori calzi şi reci. „Oare ce voi descoperi citind aceste cuvinte ale anilor ce trec şi lasă în urma lor un trecut parcă mai gol, mai sărac?!" era gândul care nu-mi dădea pace sufletească şi-mi răpea liniştea.

Citind primul vers mi-am revenit şi am observat că viaţa era prezentată cu talent, în cu lori calde ce desenau un tablou necunoscut şi colosal. Deodată însă m-am trezit într-un loc neclar brăzdat de ceaţa dimineţii şi udat de roua norilor bătrâni şi încercaţi de soartă. Era universul feeric al poeziei româneşti compuse pe plaiurile mioritice şi pitoreşti ce conservă esenţa şi frumuseţea graiului românesc. La o masă în depărtare stătea poetul unui nou început de viaţă,care compunea o poezie azi prea celebră.

Poc!!! Uşa camerei s-a deschis, nu era altcineva decât mama ce venise pentru a-mi şopti acele cuvinte dulci:"Noapte bună!".

Las capul pe perna marilor speranţe şi-n faţa ochilor este el, acel poet al cărui chip este brăzdat de mici şănţuleţe ale bătrâneţii actuale şi urme ale tinereţii viitoare. Departe vedeam cum se scrie o poezie, parcă citeam o poveste.

— Vino! apropie-te!, spuse el emoţionat de prezenţa mea.

M-am apropiat încet încercând să străpung cu ochii-mi albaştri ca lumina cerului întunericul necunoaşterii ce mi se sădise în suflet. Îl vedeam cu greu pe autor cum privind cerul părea a se încărca cu noi forţe şi cunoaştere. El începea a scrie versuri despre o lume nouă pe care eu mi-o doream şi credeam că mi-o voi crea . imaginaţia, despre ce ar putea scrie, îmi zbura pe căi diverse atât de depărtate şi de întunecate. Viaţa era din nou blândă şi suavă ca o garofiţă, lumea părea mai veselă şi mai puţin interesată de banii ce nutresc grijile cotidiene. Copii erau fericiţi dornici a învăţa pentru a-şi crea acea bază numită cultură generală.

Deodată visul frumos a dispărut: „Unde eram?!". Nu se ştie unde tărâmul vieţii mă purtase dar ştiam cu siguranţă că lumea nu va deveni ceea ce-mi doream imediat, ci în timp cu ajutorul muncii şi efortului meu şi al tuturor celor ce mă înconjoară şi luptă pentru păstrarea identităţii comunităţii din care facem parte.

Mi-am dat seama că acel luminat poet şi înzestrat cu un talent nefiresc era chiar EL, Demiurgul care construia noi destine ale unei lumi impresionante dominate de culoare ţi fericire. El scria povestea unei poezii, a unei vieţi umane, a unei lumi şi atunci am văzut că eu sunt doar un fulg al timpului ce zboară, asupra căruia a căzut puterea divinităţii de odinioară.

A doua zi când somnul a plecat spre alte lumi iar mama a venit să-mi spună: „Bună dimineaţa!" am văzut că universul meu nu era acelaşi şi am observat că şi acum după mult timp în Săptămâna sfântă al Paştilor pentru noi se întâmplă minuni scrise de divinitate sub formă de poezii.

Polezache Ana Miruna, Şcoala Nr. 95, Bucureşti

Premiu special pentru forţa de sugestie a cuvântului

SUBIECTUL I

Poezia „Doamne" este un elogiu adus divinităţii, Creatorului, dar şi omului, care, la rândul lui, este demiurg în propriul său univers interior, care dă viaţă şi stinge visuri, idealuri, devenind prin artă, această expresie concretă a sentimentelor şi emoţiilor, Dumnezeu în propria-i lume.

Opera lirică este opera literară în versuri sau în proză, în care autorul îşi transmite în mod direct ideile, gândurile şi sentimentele, prin intermediul eului liric.

Poetul transpune o idee sau o imagine trecută prin filtrul său emoţional, astfel încât o caracteristică importantă a acestui gen devine subiectivitatea.

Eul poetic reprezintă omul creator, care trăieşte şi dă viaţa prin artă, care re-creează lumea şi o schimbă în funcţie de emoţiile sau de stările lui sufleteşti.

Într-o lume dezbrăcată de realitatea rece și acoperită de sentimente multicolore, simțurile umane se contopesc, regulile dispar, contururile parcă se topesc unele într-altele, amestecându-se ca într-o picătură a lui Picasso.

Omul creator – demiurg în propriul univers – este pus de către eul liric la loc de cinste, cât mai aproape de divinitate, de puterea absolută, tinzând spre perfecțiune. („În vârful copacului tău sunt o floare... Pe cea mai înaltă ramură a lumii"). Cu toate acestea, el este conștient de faptul că oamenii datorează această putere mirifică tot divinității, pe care o slăvește, pentru că în întunericul neștiinței i-a arătat lumina cunoașterii, a setei de progres, de dezvoltare, de descoperire. Eul poetic va fi întotdeauna recunoscător Creatorului, pentru că a împodobit omenirea cu vocația Sa („Slavă Ție, că n-am rămas în temnița lumii", „Pururea mărire Ție").

Poezia este scrisă pe un ton solemn, care căptușește tema poeziei: relația dintre lume și omul creator, dintre Creație și Creatorul ei.

Autorul folosește o gama largă și variată de procedee artistice, care creează imagini poetice ce implică o contopire a simțurilor umane. Inversiunile au rolul de a accentua epitetele („cea mai înaltă ramură", „slobodă, înfloritoare inimă", „limpezi petale"); epitetele relevă însușiri ale universului poetic („de azur și soare", „slobodă", „înfloritoare", „limpezi", „de poezie"), metafora sugerează metamorfozarea naturii, copleșită de sentimente („talazul", „temnița lumii", „petale", „zburătoarelor"), iar personificarea este folosită în elogierea divinității („floarea căzută din împărăție/A văzut Cerul și Ți-a sărutat lumina").

O altă marcă a subiectivității și, implicit, a genului liric este prezența eului poetic, prin forme verbale („sunt o floare", „mă legăn", „n-am rămas", „zâmbesc", „beau") și pronominale („mă", „mea", „-mi", „mi-") de persoana I, numărul singular.

Eul creator descrie procesul creației, folosind o enumerație verbală care sugerează dinamismul și viteza creării, un proces în continuă desfășurare prezent oricând și oriunde, de la natură și până în adâncul sufletului poetului. Înzestrând omul cu darul de a crea, divinitatea ne-a dat șansa să progresăm, să ne înălțăm din „temnița lumii" până „pe cea mai înaltă ramură a lumii".

Poezia, darul de a-ți așterne sentimentele în versuri, de a înghesui vieți și povești în cuvinte, este privită ca o revărsare a inimii, care „zbucnește afară în limpezi petale", metaforă ce simbolizează exteriorizarea sentimentelor, care se aștern în cuvinte și-apoi în poezie, hrana sufletului uman cu aspirații și idealuri („hrana zburătoarelor"). Această „petală" (metaforă atribuită versului) se transformă în „aripă", purtându-și demiurgul spre înălturile cerului infinit al imaginației.

Visele îl ajută pe poet să cucerească întreaga natură.

Eul liric dorește cu orice preț lumina divină, voind s-o regăsească chiar și în ruină, în haos sau dezordine.

Un adevărat poet este cel care, exprimându-și cu sinceritate neliniștile, reușește să contureze sentimentele general umane, astfel încât opera lui rămâne valabilă de-a lungul timpului.

Îmbinând versul modern cu cel ce respectă normele clasice ale prozodiei, „Doamne", de Vasile Voiculescu, este o operă literară cu un puternic caracter liric, scrisă pe un ton solemn, de odă.

SUBIECTUL II

Am început într-o seară să cresc. Ramuri grele și bătrâne îmi creșteau prin păr și am crezut chiar că o să prind rădăcini. M-am speriat , dându-mi seama că mă transform în copac și m-am strigat, cu glas ascuțit de frică, pe mine, în mine. Nu am primit nici un răspuns și atunci, am ieșit în pridvorul sufletului meu și am mai strigat o dată în întunericul de plumb al neștiinței.

A început să bată un vânt trist, ce se tânguia parcă de durerea mea. Prindeam rădăcini groase în bezna grea, iar inima mi se ascundea sub scoarța de copac.

Am ridicat ochii spre cer și am implorat îndurare. O dată cu o lacrimă sărată, din cer a curs și salvarea mea, Conștiința.

Părea o umbră, străvezie și efemeră, dar ochii ei plini de soare și căldură îi luminau fața mică și rotundă. Avea părul de culoarea vântului tânguitor și buzele vii și albe. Trupu-i mărunt se pierdea în rochia de cuvinte, care se schimba, cu fiecare slovă rostită.

Mă privea insistent. Ochii mei lăcrimau din spatele ramurilor triste și o imploram parcă să mă ajute și să mă rup de copacul din mine.

— De ce ai ajuns copac? De ce nu mai ești tu? De ce trebuie să plângi și să imlpori?

Avea o voce fină, de culoarea nisipului sărat, care îmi mângâia parcă sufletul. Ochii mi s-au cufundat şi mai adânc în lacrimi şi nu am putut să-i răspund. A vorbit din nou:

— Nu am venit aici pentru că m-ai chemat tu... Şi nici pentru că ai implorat înlăcrimată cerul. Cineva cu adevărat important are acum nevoie de mine: creatorul din tine!

— Dar eu sunt cea care prinde rădăcini, care se rupe pe sine şi se preface în copac!

— O să-ţi spun acum de ce am venit. Demult, nu existau oameni, ci doar copaci. Fiecare trunchi scorţos îşi proteja sufletul şi ramurile verzi, iar, când era nevoie, se preschimba în pescăruş vesel sau în furnică sau chiar în om. Pentru că fiecare era demiurg în lumea sa, fiecare îşi purta sufletul pe culmile cele mai înalte ale gândului, pentru că ştiau că trupul este doar o formă, o materie ce se poate preschimba mereu în materia sufletului. Demult, fiecare reuşea, printr-un şir de cuvinte, să vadă omul din copac şi copacul din om, să vindece scoarţa sufletului şi rănile frunzelor. Înainte, demult, oamenii ştiau că Dumnezeu le-a creat sufletul şi că ei trebuie să şi-l cultive. Conştiinţa s-a oprit. Vorbind, trupul ei firav s-a albit, iar ea s-a transformat în porumbel. A scuturat din cap, iar trupul său şi-a reluat forma iniţială. A continuat:

— Creatorul ne-a lăsat nouă puterea să creăm... Să ne creăm pe noi, să ne clădim pe dinăuntrul nostru. Doar aşa sufletul tău te va preschimba în om.

Mi-am dat seama cât de mult greşisem şi am început să plâng cuvinte. Se aşezau sărate pe rânduri grele şi simţeam cum cresc. Dar ramurile groase ale părului nu mai erau şi nici scoarţa de pe suflet.

M-am uitat cu teamă în oglindă. Nu m-am văzut pe mine, dar mi-am văzut viaţa. Cu părul lung, împletit în şiruri de cuvinte, cu ochii mari, ca două simfonii de litere şi cu o rochie lungă, din mireasma caldă a unor vocale.

M-am uitat în oglindă încă o dată şi am văzut şi copacul, şi strigătul ascuţit de pescăruş. Oglinda mi-era cartea, iar viaţa mea... o poezie!

Dragomir Ioana-Amalia, Şcoala Nr. 1, Runcu

Premiul special pentru registru de comunicare şi stil

SUBIECTUL I

Autorul operei „Doamne", Vasile Voiculescu, a îmbogăţit literatura română cu opere de o imensă valoare artistică, memorabile şi prin bogăţia şi varietatea sentimentelor transmise, creaţii printre care se numără şi poezia „Doamne".

Aceasta aparţine genului liric deoarece ideile, sentimentele şi trăirile sunt transmise în mod direct prin intermediul eului liric, prezenţa acestuia fiind marcată de formele verbale şi pronominale la persoana I („Mă legăn", „n-am rămas") şi a II- a („Ţie", „Ţi-a sărutat").

Caracterul liric al acestui text este marcat şi de subiectivism, care are la bază un limbaj metaforic bazat pe numeroase figuri de stil şi imagini artistice (metafora „ramură a lunii", epitetul metaforic dar şi ornant „de azur"). Formele la persoana a II-a la verbe şi pronume sugerează puternica implicare a autorului în sentimentele cuprinse în această operă, dar şi adresarea directă, ca un caracter special al lirismului.

Titlul acestei creaţii, substantivul propriu în vocativ „Doamne" este semnificativ pentru ideea poetului de a preamări natura divină pentru facilităţi pe care le-a dăruit fiinţei umane, însuşi autorul încadrându-se în categoria persoanelor care depind în permanenţă de hrana spirituală şi de spiritul protector, care este slăvit de întreaga fiinţă, reunită parcă într-un singur glas ce-l binecuvântează pe Dumnezeu.

Poetul Vasile Voiculescu mulţumeşte Domnului pentru că a fost lăsat să renască din lut („humă") şi să simtă bucuria şi privilegiile trezirii dintr-un somn veşnic. Lui i s-a oferit posibilitatea de a se înălţa spiritual prin propriile creaţii li de a atinge o înălţime metaforică de unde lumea pare complet schimbată, fiind privită prin prisma subiectivismului, din spatele ochilor săi plini de soare.

Întreaga fiinţă a autorului reprezintă viaţa şi primăvara, însăşi inima sa fiind ca o floare a creaţiei.

Construcţia „Slavă Ţie, că n-am rămas în temniţa humii" sugerează recunoştinţa poetului pentru faptul că a primit şansa de a se afirma şi de a străpunge o înălţime nelumească.

Versurile: „Ci slobodă spre cer, înfloritoare/Inima mea nu mai întârzie,/Zbucneşte afară în limpezi petale/Să lege rod tainic, bob de poezie." sunt relevante pentru ideea poetului de a dovedi că o poezie se naşte din inimă, se ridică urmându-şi stăpânul şi creatorul la graniţele irealului, al imaginaţiei, transfigurând realitatea comună într-un ansamblu de imagini ce reprezintă o hrană sufletească şi cea mai de preţ comoară a unei vieţi bazate pe dorinţa de a atinge cu mâinile păcătoase o picătură din cupa de nectar a

zeilor şi o frântură din calmul nestrămutat al Domnului, pentru a cunoaşte puterea de a primi viaţa fără proteste.

De asemenea, versurile: „Hrană zburătoarelor împărăţiei Tale/Petala mi-e cu aripa rudă/Mireasma, cântec gata să s-audă." sugerează că în întreaga materie vie sălăşluieşte lirismul operelor lirice cuprinzând toate artele ce sugerează frumuseţe şi exprimă sentimente, în poezie fiind posibilitatea transformării imaginilor olfactive în cele auditive.

Construcţiile: „Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele,/Beau apele lunii, se umflă în ele/Păunii nopţilor cu cozile-n stele." sugerează venirea nopţii generatoare de vise şi iluzii în care cosmosul se transformă în imaginaţia poetului intr-o imagine ruptă parcă din imensitatea Paradisului.

Această noapte poate sugera de asemenea şi viaţa pe cale de a se sfârşi întrucât finalul poeziei specifică imaginea eului liric ajuns o „ruină".

Întregul discurs liric se încheie sumbru, poetul mulţumind din nou pentru viaţa pe care a dus-o.

Remarcabil este că această operă reflectă mulţumire, recunoştinţă, fericire până în ultima clipă, necuprinzând nici o nuanţă de reproş, fapt ce dovedeşte că poezia poate să ducă la împlinire deplină, îmbrăcându-şi creatorul în nimbul sfinţeniei.

Opera „Doamne" de Vasile Voiculescu poate fi considerată un succes al lirismului românesc, cuprinzând trăsăturile specifice genului în discuţie. Rima încrucişată, ritmul iambic şi măsura de doisprezece silabe ajută la transmiterea sentimentelor.

Prin profunzimea sa această creaţie lirică rămâne un simbol al împlinirii depline, atinsă prin creaţie.

SUBIECTUL II

O stradă se întindea şerpuind printre casele întunecate de cărămidă arsă. Paşii trecătorilor grăbiţi răsunau platonic pe dalele de piatră rece şi umedă. Pe o bancă sub un felinar învelit în pâclă stătea singur, cu ochii pierduţi în depărtarea infinitului. Faţă de el eu eram o statuie de bronz ce încerca din răsputeri să nu frângă visul sec ce, undeva în mintea sa de adolescent, încerca să prindă rădăcini statornice. M-am apropiat tăcută şi am simţit puterea de a-i citi sentimentele ca pe o carte sfântă deschisă numai mie.

În spatele ochilor albaştri se ascundea o lume tainică dominată de frumuseţea sa ce lumina totul ca o lampă eternă, dar era singur, singur şi uitat de prieteni, era totuşi fericit. Râdea vesel, fără a-mi împărtăşi din bucuria lui, fără ca eu să fac parte din visul lui. Un sentiment de abandon m-a cuprins dar imediat el, unicul meu prieten, a fost cuprins de un nou şuvoi de sentimente.

Macabre idei de începuturi de opere, de texte fără înţelesuri şi totuşi atât de bine conturate, erau menite spre a-i exprima sentimentele sumbre. Mintea sa a fost cuprinsă de un întuneric nelumesc, prevestitor al unor dezastre literare.

Suferea... suferea şi durerea lui mă întrista cumplit. Mi-a întins mâna tremurândă şi m-a întrebat trist:

— Dacă ai putea, mi-ai oferi ajutorul pe care îl caut ?

Nu aşteptam o astfel de întrebare, iar el nu ştia că pot să-i ofer căldura pe care o caută cu atâta ardoare.

A continuat:

— Dar tu nu poţi..., tu nu ai cum!

Aş fi vrut să-i spun că pot fi mântuirea lui şi de pe buzele mele a ieşit într-o

Şoaptă aproape stinsă:

— Pot!

Nu-mi mai rămânea decât să dovedesc că îl pot mântui de setea de morbid şi de creaţie macabră. I-am atins cu mâinile subţiri tâmplele şi cu o putere pe care nu mi-am cunoscut-o până în acel moment, am strigat cu buzele minţii

— Să se facă Lumină!

I-am privit gândurile... Un colţ de rai prindea contur de litere, o fată înaltă cu ochi de tuş îl privea visătoare. Să fi fost o zână? Să fi fost o persoană pe care o iubea? Nu a fost decât o iluzie, căci s-a spulberat. Pe fondul unui curcubeu de titluri, se construia din litere o statuie, imensă întruchipare a frumuseţii poetice. Pe o ramură, o pasăre ieşită dintr-o carte de argint doinea cu glasu-i magic.

Strada înfrigurată se transfigura în ochii lui, într-o plajă întinsă şi însorită, unde pescăruşii îşi aruncau strigătele ascuţite. Pe o margine de stâncă stătea singură, acoperită de muşchi o cruce de piatră,

umedă şi mohorâtă. În jurul ei se plimba o fantasmă străvezie, o fată tânără, frumoasă, cu chipul unei zeițe ateniene.

Ochii lui se umplură de lacrimi de argint în timp ce zâna se contura tot mai mult devenind densă şi reală, şi în tot acest timp lumea întreagă se transforma atingând perfecțiunea.

Când totul a fost cu adevărat fără cusur, tânăra a râs cu bucurie. Imaginea sa persista în mintea tânărului.

Primisem puterea de a schimba totul într-o zi de primăvară. Plină de dor şi speranță am spus:

— Aşa să fie!

Totul în jur a devenit perfect, dar o ploaie deasă cădea din cerul trist. Pe chipul tânărului se întindea acum un zâmbet amar.

În centrul atâtor zâmbete sincere, generate de perfecțiunea noii lumi ei era singurul trist şi rătăcit, căci în mijlocul atâtor creatori el nu putea decât să clădească din litere o fantomă, un spirit rătăcit, pe mine.

Iar eu, deşi am adus la viață întreaga sa artă plină de durere nu mă puteam învia şi pe mine. Lui nu-i mai rămânea decât să mă păstreze veşnic vie prin poezia sa.

Durerea s-a închegat până şi în crucea rece şi l-am chemat. Mi-a întins o mână caldă şi m-a tras spre el, dar eu eram țintuită în lutul din care mă născusem. Mi-a dat drumul şi m-a lăsat să mă unesc cu vântul şi să-mi trăiesc durerea.

...Anii au trecut, perfecțiunea s-a destrămat din nou, el a îmbătrânit continuând să mă caute, căci Dumnezeu mi-a îngăduit să schimb totul mai puțin soarta.

Acum îl privesc din literele înşiruite cu tristețe în carte. Îl privesc din vitrine şi-i şoptesc dragostea mea. Acum fiecare îşi are propriul volum şi în atâtea cărți, undeva mă găsesc eu.

Toate acestea mi-au trezit convingerea că prin artă puteam schimba totul, în afară de propria viață. Prin creația literară, şi prin creație în general putem aduce un cadavru, un spirit, un suflet pereche doar la o viață metaforică.

Deci: Păstrați-vă viața reală pentru a nu fi nevoiți să trăiți metaforic în filele unei cărți, ci pentru a edita propriile file artistice în care să înviați doar natura!

Diaconu Denisa-Mihaela, Şcoala Nr. 7 „Aurel Vlaicu", Feteşti

Premiul special pentru ingeniozitate în elaborarea unui text epic în proză

SUBIECTUL I

Omul, prin construcția sa, ascunde în sine ceva de piatră, ceva de plantă, ceva de animal şi ceva cel defineşte ca om. De piatră e trupul, de la plantă are sensibilitatea, de la animale forța ce-l ajută să se apere. Este definit ca om de toate sentimentele ce îl însoțesc pe drumul vieții căci omul este blând şi aspru, este ursuz şi iubitor, este sigur şi nehotărât, face din nimic ceva şi este nemulțumit că nu posedă suficient, în el se contopesc stări total diferite şi este unealta docilă a destinului.

Poezia „Doamne" de Vasile Voiculescu evidențiază puternic sentimente de recunoştință, de iubire față de El, omul creator, pentru care nimic nu este imposibil, copacul ce susține o infinitate de flori, ale cărui rădăcini sunt înfipte în pământ pentru a se hrăni cu iubirea acestuia.

Ființa umană este floarea cea mai înmiresmată a copacului vieții. Omul când se naşte este asemenea unei flori, de o frumusețe rară, neajutorat, blând şi curat şi aşa cum floarea depinde de copac pentru a se dezvolta, pentru a se transforma în fruct aşa şi omul depinde de mamă, dar mai ales de Divinitate.

Odată creat, odată ce şi-a făcut intrarea în metropola vieții, omul, fermecat de „azur şi soare", porneşte imediat pe unul din drumurile destinului, progresând, legând rod.

În drumul ales întâmpină gropi , prăpăstii, dar se ridică pentru că există El, iar ființa umană ştie că cineva, acolo sus, îl iubeşte.

Autorul, metamorfozat în floare, preamăreşte Împărăția din care a căzut, lumea prin care a trecut şi pe creatorul ei, în mod direct şi aflat „într-un elan de credință" îşi exprimă mulțumirea pentru că „a văzut Cerul" şi „a sărutat Lumina".

Prin intermediul metaforei „zbucneşte afară în limpezi petale/Să lege rod tainic, bob de poezie" este sugerată puritatea fiinţei umane la venirea pe Pământ căci, la început creaţia divină nu are pete, este imaculată. În încercarea sa de a lega rod, de a-şi lăsa amprenta în cartea de istorie a lumii, el capătă intenţionat sau nu „pete" ce nu pot fi scoase nici de cel mai bun şi mai scump detergent, ele fiind impregnate în ţesătură". „Bobul de poezie" este frumuseţea vieţii, iar cel ce reuşeşte să facă din viaţa lui o poezie este şi cel ce va oferi „hrană zburătoarelor" adică un exemplu de destin ce merită să fie copiat sau măcar interpretat, un destin ce poate să influenţeze căci aşa e omul influenţabil în bine sau în rău.

Autorul simte că are ceva de spus în viaţă: „ mireasma, cântec gata să se audă", el ştie că a fost creat cu un scop, că este unul dintre cei ale căror destine influenţează.

El recunoaşte în el un visător pierdut printre stele, iar „visările" sunt atât de grele, atât de absurde, de ciudate încât „zâmbesc". Personificate ele „beau apele lunii" adică se alimentează cu speranţă, cu încredere, căci luna este regina nopţii ce însufleţeşte oceanul de întuneric şi vindecă natura de frică. Eul liric admite în mod direct că se consolează în speranţă, „se umflă" asemenea păunilor nopţii care nu –şi pierd niciodată tăria, nici mândria, ajungând „cu cozile-n stele" adică să fie respectaţi chiar admişi de natura înconjurătoare.

Poezia reliefează strânsele legături dintre fiinţa umană şi divinitate în întregimea ei fiind asemenea unui imn închinat Domnului. Domină imaginile vizuale care se îmbină armonios cu cele auditive („cântec gata să se audă") şi cu cele olfactive creând o definiţie a tot ceea ce înseamnă viaţă, putere divină, recunoştinţă şi împăcare; căci, eul liric mulţumeşte pentru tot ceea ce a primit, chiar şi pentru greutăţi, pentru visările grele", exprimându-şi astfel iubirea fără margini.

Prezenţa eului liric se face simţită în poezie prin formele pronominale („mă", „mi") şi verbale de persoana întâi, singular. Adresarea directă este redată încă din titlu prin substantivul în vocativ „Doamne" iar în poezie prin formele pronominale de persoana a doua singular („Ţie", „Tale") care prin faptul că sunt scrise cu majuscule sugerează omul creator, omul Luminii care face ca totul să aibă rost. Simultan, scrierea cu majusculă denotă respectul eului liric faţă de persoana căreia i se adresează şi însemnătatea spirituală a acestei persoane.

Din toate acestea: prezenţa eului liric care se autoexprimă, existenţa abundentă a figurilor de stil, adresarea directă, o puternică marcă afectivă şi o viziune subiectivă, rezultă că poezia „ Doamne" de Vasile Voiculescu aparţine genului liric.

SUBIECTUL II

E noapte, e toamnă, e foşnet, e somn… umbre dorm ascunse prin colţuri. Camera mea, spaţiul perfect meditării, mă îngrozeşte acum. Un gând al minţii zăpăcite de spaimă: mi se pare că regina nopţii împrăştie agonie în jur… Nu mai suport! Ies lăsând în urmă un cadru lugubru; ştiu sigur că eu şi această noapte blazată nu socializăm.

Mă îndrept spre parcul ce mereu cântă şi vindecă sufletul hoinărit al fiecărui nemulţumit ca mine. Merg cu paşi repezi; e vânt şi pe vânt grăbite trec frunzele liberate. Ce se întâmplă? Noapte a pus un cearşaf negru peste natură. Nu e oraşul meu… parcul se luptă acum cu vântul care i-a fost prieten şi pare acum bătrân şi zaharisit. Pe un arbore plâng ca pe un umăr… ce este viaţa? Un vis? Maşina-i grea, neiertătoare nu ne împinge oare să bem şi să mâncăm după legi aspre, hotărâtoare?

Deodată răsare de după perdeaua nopţii un om. Este trecut tiptil de patruzeci de ani iar ochii lui mari sunt ferestre larg deschise ce lasă să se vadă cine este înăuntru. Mărunt, subţirel, cu părul de sare şi de var, cu o privire blândă şi hotărâtă în acelaşi timp, aşa este el. În mână ţine ca pe o avere iluzorie o carte mică, tocită de timp. Se apropie de mine şi spune:

— Tu cine crezi că este mai puternic pe lumea asta?

— Poftim?

— Tu cine crezi…

— Eu cred că puterea o are cel ce cu avere şi cu forţă are asupra ta drept de viaţă şi de moarte!

Dezamăgit, vizibil distrus de vorbele mele care izvorau din grabă, din agonia în care mă aflam, el a dispărut la fel de repede cum a şi apărut. Mă gândeam că a fost doar produsul imaginaţiei mele, dar nu! La lumina unui bec care agonizează: există, nu există, zăresc acea carte, pe acre el o păzea cu toată atenţia.

— Cum e posibil? îmi repetam buimăcită.

Iau cartea în mână și încep să-l caut. După ore întregi de colindat aleile parcului devastat de luptele grele ce a purtat cu vântul, obosită și îndemnată de soarele ce dorea să trezească natura la viață m-am întors acasă.

Lăsând deoparte orice gând, am adormit. În vis a apărut El, același om misterios din parc. Vroiam să-i vorbesc și parcă cineva îmi cususe gura. Auzeam doar vorbele lui, ecou infinit în urechile mele:

— Citește ce scrie la pagina 108!

Brusc somnul a fugit alergat de gânduri iar eu nervoasă ca o mamă copleșită de grijile cotidiene și stresată de copii, am luat cartea și am aruncat-o. Nu știu de ce! Dar nu puteam să o deschid. O forță ascunsă mă oprea. Curiozitatea și încăpățânarea purtau o discuție aprinsă cu simțul meu de respectare a intimității celorlalți. La urma urmei a fost doar un vis...

Găsesc abandonat pe masă un ziar și plictisită îl deschid...lucruri obișnuite, știri banale! Dar...ce văd? Într-un colț de pagină șifonată era poza Lui iar lângă poză fulgerătoarea veste:

„Încă un om părăsește lumea căci și-a încheiat acord cu Divinitatea."

A plecat? Mă simțeam acum vinovată. Trebuia să citesc măcar acum ce scria la acea pagină. Deschid cartea și cu ochii în lacrimi nu citesc decât primul vers:

„Și floare este pe aici ofilită de mult."

Acum am înțeles...puterea e dincolo de lumea ce se conduce după principii absurde.

Puterea stă în tine, în ceea ce singur vrei să consideri bine, în destinul tău. Există cineva care te-a creat și care nu va permite să te distrugi.

Globul de cristal în care m-am aflat până acum s-a spart în mii de cristale și fiecare cristal reprezintă o teamă de-a mea. Și orice ar fi eu mă voi considera o învingătoare pentru că există poezie, există încredere, există iubire, există El.

Grigoraș Ruxandra-Ileana, Școala Nr. 3, Videle

SUBIECTUL I

Vasile Voiculescu a creat o operă impresionantă ce se remarcă prin aspectele religioase întâlnite și în poezia „Doamne". Acest text este o creație poetică lirică, excelând în sentimente de ordin superior, exprimând direct o stare sufletească.

Creația literară în discuție este structurată pe două strofe, cu rimă complexă (încrucișată și împerecheată), măsura versurilor de 8-16 silabe.

O credință panteistică izbucnește odată cu primele versuri. Totul apare metaforic sub forma unui copac imens. Autorul compară eul liric cu o „floare căzută din împărăție".

Natura reprezintă toposul sacru de preamărire a divinității, conferă puritate și intensitate sentimentelor exprimate.

Lirismul textului pornește de la gradarea treptată a intensității trăirilor, pleacă de la simpla legănare, pendulare în „talazul de azur și soare" ajungând la înflorirea, expandarea naturală a simțămintelor. Totul se suprapune: „Petale mi-e cu aripa rudă"

Creând impresia de unitate și identitate perfectă între elementele teluricului și ale cosmicității. Armonia domnește în cele mai ascunse unghere, senzație sugerată de versurile „spre cer, înfloritoare,/Inima mea nu mai întârzie".

Imaginea finală a primei strofe debordează de calmitate și transparență sugerată de prezența astrului selenar, a apei, simbol al pragului imaginar dintre real și ideal, de seninătatea cerului înstelat. Este construită pe baza unei metafore personificatoare sugerând bolta înstelată. Starea de agregare a teluricului se dematerializează; minunea existenței se întâmplă. Această imagine ascunde o transformare prin intermediul metaforei. Teluricul se îmbină armonios cu elementele cosmice, invadează cosmicul („păunii nopții cu cozile-n stele"). Prezența apei simbolizează oglindirea lumii reale, transpunerea ei în planul ideal. Dincoace de oglindă (aici semnificată de metafora „apele lunii") se află realul, contingentul cunoscut, dincolo de ea, totul dematerializat se transpune, se idealizează. Toposul visării evadează din lumea pământească, trece de bariera impusă de real.

Prin structura „ Beau apele lunii" eul liric transcende în planul fantasticului, al fanteziei, își traversează interiorul ajungând la idealul sperat.

Angelicul divin este sugerat de structura „Hrană zburătoarelor împărăţiei Tale". Intermediarii ajutorului dat de Dumnezeu omului în găsirea căii spre El sunt îngerii. Aceştia rămân modele morale deşi au întrupare, fizic. Acest lucru, faptul că ingerii au prezenţă fizică, este sugerat prin substantivul „hrană". Creaţia devine un flux constant, rapid (sugerat de verbul „ zbucneşte") menit să fie „hrană" sufletului angelic, diafan, divin. Farmecul textului rezidă în suprapunerea elementelor lirice, în uşurinţa cu care eul liric extravertit transmite multitudinea senzaţiilor. Simţurile toate alcătuiesc un organ unitar receptiv la toate impulsurile emise de natură: „mireasma, cântec gata s-audă" (imaginea artistică olfactivă şi auditivă excelând prin intermediul verbului „s-audă" în expresivitate).

Aripa este simbol al pendulării între cer şi pământ dar şi al purităţii; eul liric trece printr-o tainică iniţiere: devine simbol al îngerilor prin apropierea de aceştia sugerată de acest element. Iniţierea lui este sugerată şi de versul „Cerul aruncе-mi înapoi jos ruina" care indică din nou pendularea, balansul teluric-cosmic, de astă dată în sens invers. Sentimentele eului liric îşi găsesc finalitatea în versul „Floarea căzută din împărăţie". Eul liric devine astfel trimis al divinităţii care „A văzut Cerul şi Ţi-a sărutat Lumina" purificându-se de tot răul teluric. Iniţierea se face aici prin înălţarea eului corespunzătoare unei morţi ipotetice şi prin revenirea în planul vieţii, în planul uman. Există o antiteză între ipostazele eului în cadrul textului care indică menirea acestuia. Prima dată acesta se află în sferele cele mai înalte, iar în fond, coborât pe pământ. Faptul că eul evadează din teluric, aşa cum telurícul se contopeşte cu elementele universului, este sugerat de asemenea şi de structura „n-am rămas în temniţa lumii".

Mărcile eului liric în acest text reprezintă forme verbale şi pronominale de persoana I. „sunt", „legăn", „n-am rămas", „zâmbesc", „beau", „mă", „mea", „mi" şi de persoana a doua care au rolul de a invoca Divinitatea. „Tău", „Ţie", „Tale", „Ţi".

Eul liric gustă cu poftă din întreaga atmosferă inspirată de versurile textului, se confundă cu natura, element, parte din Creaţia divină, se contopeşte cu cerescul preamărindu-le pe toate prin invocările divinităţii.

„Cerul", „Lumina", „copacul", metafore ale Creaţiei dau lirismului sensul sacru al dumnezeirii, iar substantivul „zburătoarelor", metaforă a îngerilor, fiinţele apropiate Creatorului, mediază între uman şi ceresc.

Întregul text se rezumă la ideea idolatrizării Creaţiei şi al faptul că eul are nevoie de credinţa în acesta pentru a-şi crea un ideal demn de a fi îndeplinit.

Titlul semnifică, prin substantivul în vocativ „Doamne", tocmai această realitate.

Prin acestea s-a demonstrat că „Lirismul este, înainte de toate, tinereţea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forţe fără ţintă precisă, un elan de credinţă", aşa cum a crezut Ernest Bovet şi că poezia „Doamne" de Vasile Voiculescu este prin excelenţă lirică o creaţie literară poetică.

Dumnezeirea devine centrul spre care se îndreaptă totul şi în jurul căruia gravitează întreg Universul. Poetul, ca trimis al acestei, îşi exprimă nestingherit sentimentele de admiraţie spre divinitate, întreaga menire a sa devine sfântă prin rolul pe care îl are pentru sufletul angelic.

SUBIECTUL II

De aer prea mult, am împărţit timpul în respiraţii cosmice suflând vise infantile spre omenescul din noi. De lumină diafană am lăsat vântul să mă acopere cu raze de speranţă, să sape în sufletul meu, să-mi sădească bucuria nestrămutată a vieţii fâlfâind printre frunzele foşninde ale timpului. M-am oprit în dreptul lunii zâmbitoare spre necunoscutul palid al nopţii, am râs împreună cu izvorul de lumină ce susura gâlgâitor sperând întunericul. M-am regăsit undeva pe aripa unui fluture obosit, însetat de nemărginire şi, surprinsă de atâta materie răsărită din porunca divină, cu ochii îndreptaţi spre inima pompând frenetic roua răcoroasă a vieţii, am revenit pe Pământ ca un suflet rătăcit într-o carte, reîntors realităţii.

— Mă simt vibrând de atâta visare; Maria! Mă simt cuprinsă de un dor nestrămutat de a cuceri orizonturile rupte din noi. Ce pot face? Visez, Maria!

Ea mă priveşte cu ochii palizi şi diurni ce ascund parcă secretul Universului. E speriată de răbufnirea mea ce rupe tăcerea, drumul de gânduri bătătorit de ea; înainte de a vorbi penduleаză între angelicul razelor plăpânde ale lunii intrând în camera noastră şi demonicul ascuns în urletul lupilor flămânzi din munţi.

— Toţi visăm. Şi timpul e un visător; el e cel care deţine toate cheile porţilor încuiate, el deţine acea nemărginire, el deţine Infinitul.

Vroiam să uit de timp, să uit că în ~~perete mă~~ lovesc de expresia necruţătoare a acelor de ceasornic care îmi taie avântul de libertate.

— Hai să plecăm, Maria! Să ne oprim numai la ţărmul înspumat al mării şi să ne lăsăm pe valuri...Hai!

O iau de mână şi o trag după mine, după repezii paşi, alergând spre reverie. Deşi în rochiile vaporoase de vară, am plecat spre mare, aşa cum un fluture se scutură de roua dimineţii şi porneşte în vânt. Pământul pe care călcam era rece şi umed, însă ne încălzea dorul şi voinţa de a ne găsi sufletele zburdând de fericire.

Duna, farul nostru, ne-a călăuzit până dimineaţă, când rupte de lumea pe care simţeam că o părăsisem, am intrat, am păşit pragul alteia noi. Răsăritul ne promitea cu un zâmbet suav o înviorare în apa mării.

— Îţi vine să crezi că în sfârşit am ajuns? Uite!

Ne aştepta marea, soarele, nisipul, Timpul. Parcă s-a oprit pentru noi...ne-a lăsat un răgaz pentru a-l găsi. Aici suntem în împărăţia Lui.

O văd pierdută în nemurirea din jurul ei, căutând ceva, o senzaţie, o tresărire... şi o văd râzând.

— Ştii ce mi-am amintit? Am regăsit în mine vocea bunicii care îmi recita versurile pline de împlinire ale unui tânăr poet. Seara, când era ora de culcare îmi răsplătea sufletul cu liniştea poemelor lui.

Iar la sfârşit îmi şoptea la ureche: „Suflete, de ce stai pe valurile secundelor? Suflete, ridică-te spre nori! Zboară!"

— Ce s-a întâmplat cu tânărul poet?

— Se numea Mihai... s-a evaporat de atâta căldură şi libertate. Într-o bună zi, m-am întâlnit cu el... mi-a povestit de mine. Mă cunoştea. Mi-a zis că mă ştia de când eram doar o sclipire de geană, un vis, o suflare de vânt. M-a uitat apoi, m-a uitat şi m-a închis într-o pagină de carte. Asta a fost...

Şi am căzut pe gânduri...

— Suflete! Aici e Mihai... nu te-a uitat. El e poezia mării, şoptită de vânt, vegheată de aştrii. Ridică-ţi privirea către ochii lui... e pretutindeni!

Am răsărit, am apus, am izvorât, am susurat, m-am vărsat în mare...Maria s-a regăsit. Suntem lumină şi suntem aer.

„Suflete, aşază-te la ţărmul gândului,
Visează şi simte vântul printre ramuri !
Suflete, trăieşte
Vibrează, cântă!"

Marea cânta pe acordurile razelor de soare tresărind în părul Mariei.

Horodincă Irina, Iaşi

SUBIECTUL I

Poezia e sufletul intim al omului, e cugetare Divină, e puntea pe care o poţi trece în lumea visării, creându-ţi o lume interioară, asigurându-ţi un perpetuu dialog cu Divinitatea, cu Marele Tot.

Încă din cele mai vechi timpuri, omul şi-a ridicat privirile spre cer, către Demiurgul care i-a dat viaţă şi pe care l-a invocat pentru spor şi putere de artizan.

Mulţi au încercat, în felul lor, să spună ce este poezia şi fiecare a fost mai mult sau mai puţin înţeles, însă nimeni nu a putut-o defini în mod absolut: „Poezia este mâna care plânge/Ea este piciorul care plânge/ochiul călcâiului care plânge". (N. Stănescu)

Opera lirică este creaţia literară în care eul liric îşi exprimă în mod direct sentimentele de dragoste, apreciere şi respect faţă de Divinitate, comunicându-se pe sine. Ea îi permite lui să îşi depăşească propriile limite, mărginirile, putând să se dilate către infinit: ţelul suprem.

Numeroasele figuri de stil: metaforele („ramură a lumii", „talazul de azur şi soare", „bob de poezie"), epitetele („cea mai înaltă ramură") şi personificările („inima mea nu mai întârzie", „floare... ţi-a sărutat Lumina") se îmbină într-un mod cu totul deosebit, creând o reflexie a imaginii interioare durate de eul liric.

Această poezie este o odă deoarece poetul își exprimă sentimentele înălțătoare pentru Divinitatea care l-a învestit cu vocația de real și talent Creator.

Imaginarul poetic bogat: imagini vizuale („talazul de azur și soare", „păunii nopții cu cozile-n stele), olfactive („ mireasma") și motorii („mă legăn") redă o mică parte din infinitul univers interior al gândirii desăvârșite. Prin intermediul lor, eul liric își demonstrează sensibilitatea și frumusețea lăuntrică.

Opera are caracter retoric, deoarece rădăcinile odei provin din cântece ritualice închinate zeilor în Antichitate. Trăirile intense ale poetului: de dragoste față de supremul Creator și de apreciere față de creație, apar conturate clar prin intermediul unei profund vibrații lirice.

Poezia „Doamne" debutează cu o invocație retorică, deosebit de originală, prin intermediul căreia eul liric își manifestă bucuria de a exista, iubirea pentru lume. Versul „În vârful copacului Tău sunt o floare" face trimiterea foarte subtil către Rai, către copacul oprit din fructele căruia au gustat primii oameni. Căutând în semnificația profundă, ascunsă a arborelui, putem spune că el este un Axis mundi, o axă a lumii, o dreaptă verticală ce relaționează celestul cu chtonianul. Într-un fel, eul liric își îndreaptă aspirațiile către cer, conștientizând că este născut din păcat, că este om, dar că se deosebește prin simțirea sa curată, pură, asemenea unei flori de restul omenirii. Floarea este un simbol al frumuseții, al renașterii naturii, dar, în același timp, al fertilității și sensibilității deosebite, care îl caracterizează și pe poet. Faptul că adjectivul pronominal posesiv „tău" este scris cu majusculă relevă venerația sa pentru Atotputernic, dar și o formă de respect absolut.

Epitetul metaforic „ pe cea mai înaltă ramură a lumii" subliniază superioritatea eului în raport cu lumea înconjurătoare. Ramura sau creanga reprezintă o abatere de la dreapta perfectă întrupată în copac, deci dobândirea unei alte, diferite perspective asupra universului uman și a celui nevăzut, mitic. Adjectivul la gradul superlativ absolut întărește ideea de căutare a aprecierii poetului față de opera proprie, încununarea tuturor eforturilor sale creatoare, precum și față de sine însuși, văzut în postura de Creator unic, prin prisma Demiurgului.

În același timp metafora: „mă legăn, în talazul de azur și soare" subliniază plăcerea eului de a se pierde printre propriile idei, sentimente, amintiri adunate în inima sa și la care se întoarce cu bucurie. Este ca un fel de renaștere prin intermediul rememorării momentelor trecute. Azurul simbolizează cerul senin, liniștea, pacea interioară, iar soarele, lumina cerească pe care Domnul a dăruit-o lui, ca veșnic ghid prin tenebrele delăsării. Versurile „Slavă ție, că n-am rămas în temnița humii/Ci slobodă, spre cer, înfloritoare/Inima mea nu mai întârzie." Reprezintă mulțumirea și lauda, care sunt aduse Creatorului pentru bunăvoința Sa de a-i fi dăruit o conștiință vie și un suflet mereu activ. Structura interjecțională „Slavă Ție!" relevă într-un mod surprinzător venerația și iubirea față de Lumina tuturor muritorilor. Inima este mai mult un organ acre din punct de vedere fizic, înseamnă cheia vieții. Autorul se referă aici la sufletul său eliberat de clișeele societății în care trăiește, de grijile cotidiene atât de dăunătoare eului imaterial. El își exprimă și admirația față de propria persoană și chiar față de a se desprinde din banalitate, părăsind masa omogenă a semenilor săi.

Spiritul poetului pare a părăsi acest degradant univers uman, dominat de îndoială, scepticism și regret, înălțându-se spre infinit, spre absolutul visat încă din Antichitate de marii filosofi ai timpului demult apus: „Zbucnește afară în limpezi petale/Să lege rod tainic, bob de poezie/Hrană zburătoarelor împărăției Tale". Este un mod tulburător de a privi desprinderea de pământ ca o binecuvântare, o mană a Vechiului Testament. „Zburătoarele" simbolizează îngerii Domnului, exemplu de pioșenie, bunătate și credință nestăvilită, pe care eul liric dorește să îi bucure. „Împărăția" nu este decât marea lor dragoste în care ne afundăm atunci când începem să credem cu adevărat în El. „Rodul tainic" reprezintă fructificarea muncii intelectuale depuse și fericirea la vederea creației finale: oglindire a propriului interior în fața tuturor.

Metaforele personificatoare : „Petala mi-e cu aripa rudă/Mireasma, cântec gata s-audă" sugerează faptul că prin intermediul operei, deoarece petala este ca o parte dintr-o floare, aura gândirii- un imperfect Mare Tot, poetul se înalță pe sine, fiind animat de sentimente înălțătoare de iubire pentru Dumnezeu și de dorința arzătoare de a crea mai mult pentru a dobândi nemurirea.

„Mireasma" este, din punct de vedere senzorial, un parfum de o frumusețe neasemuită. Privind totul din perspectiva unui creator, se observă o modificare, deoarece poate însemna harul, Duhul Sfânt care este izvorul nesecat al inspirației.

Versurile: „Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele/Beau apele lumii, se umflă în ele/Păunii nopții cu cozile-n stele" relevă foarte clar zbuciumul eului liric pătruns cu adevărat de tainele visurilor și ideilor

sale încă neconcepute, pe care le caută cu ardoare. El se cufundă într-un miraj inexistent, o apă a morților, încercând să își depășească starea, condiția de simplu ,muritor, de banal om inapt de a rodi. „Păunii nopții" – metaforă deosebită – sugerează percepția sa asupra cerului, Divinului, a constelațiilor, expresie a genialității antice și a imaginației fără limite. Păunul este un simbol, deci este relevat caracterul de originalitate al operelor eului liric.

Într-un fel poetul înțelege că prin dorințele sale de a ajunge un creator desăvârșit, nu face altceva decât să aspire spre Divinitate, asemenea lui Lucifer, îngerul decăzut din mândrie.

Versul „Cerul arunce-mi înapoi jos ruina" face trimitere către un regret, pocăința eului liric pentru a-și fi dorit să ajungă mai presus de toate. „Ruina" este un simbol al deteriorării nemiloase, pe care poetul o simte, pătrunzând cu putere înăuntrul său. Ruga sa este sinceră reliefând iubirea față de Divinitate ori venerația. Aceasta este subliniată și de structura „Slava Ție", prin care el aduce laudă Demiurgului.

Metafora personificatoare „Floarea căzută din împărăție/A văzut Cerul și Ți-a sărutat lumina" face trimitere către faptul că opera sa a fost născută din har, inspirație Divină, însă nimic din ceea ce împrumută o infimă parte din puterea Atotștiutorului nu poate fi înțeles de oameni; căderea aceasta reprezentând, de fapt, condiția umană, păcatul originar care ne urmărește până la moarte și dincolo de ea. Sărutul simbolizează dragostea, aprecierea cea mai înaltă, dar, pe de altă parte, gestul prin care Iuda l-a trădat pe Iisus. Putem spune, așadar, că eul liric, om fiind, sau într-o altă perspectivă- suflet, îl poate dezamăgi foarte ușor pe Marele Creator.

Titlul este sugestiv și simbolic pentru întreaga operă, făcând trimitere spre ideea centrală- ruga pentru mulțumire. Este alcătuit dintr-un substantiv la cazul vocativ, deci apare o invocație retorică a Divinității, pe care eul liric dorește să o cinstească prin creația sa. De asemenea, substantivul acesta este deseori folosit pentru reliefarea unor sentimente de: jale, tristețe, dor sau mulțumire și bucurie.

Rima variază, astfel, în primele patru versuri avem rimă încrucișată, în următoarele două nu apare, în versurile șapte și nouă încrucișată, în versul opt fără rimă, în versurile zece și unsprezece împerecheată, iar în ultimele trei monorimă.

Măsura este inegală, variind de la vers la vers. Poezia fiind monobloc, apare caracterul de modernitate, deci ritmul este interior.

După cum afirma scriitorul Ernest Bovet în opera sa „Lirism, epopee, dramă. O lege a istoriei literare explicată prin evoluția generală", lirismul, ca o caracteristică a tuturor operelor lirice este înainte de toate „tinerețea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forțe fără țintă precisă, un elan de credință". În poezia „Doamne", este exprimat, deoarece apar pronume și adjective pronominale la persoana I („mă", „mea", „mi"), mărci care atestă prezența eului liric, care își exprimă în mod direct sentimentele înălțătoare față de Divinitate: dragoste, apreciere, respect. În text, mai pot fi observate verbe la persoana I („sunt", „mă legăn", „zâmbesc") care transfigurează trăirile poetului, făcându-le înălțătoare.

Pronumele, adjectivele pronominale („Tău", „Ție") de persoana a II-a sugerează faptul că eul liric vede în Domnul un etern confident, un alter ego neprețuit, nemuritor.

Fiind o operă lirică, în poezie apar numeroase cuvinte cu sensul lor figurat, conotativ, specific întregii literaturi.

Mesajul este complex, dificil de reliefat fără a interveni anumite erori de interpretare. Astfel, se face trimitere către legătura unică dintre om și Dumnezeu, dăruirea celui din urmă, precum și învățarea de a prețui ceea ce am primit, viața și harul dăruit de Duhul Sfânt nouă.

SUBIECTUL II

Stau chiar acum în fața foii albe de hârtie și gândesc. Sau, cel puțin mă mint că o fac pentru a nu conștientiza că timpul trece fără folos pentru mine. Mintea mea pare un gol imens, un vid nefolositor de idei, neîncununat de aura suferinței. La ce îmi zboară sufletul rațiunea mi-e greu să spun, căci în vârtejul sentimentelor mele, în haosul acesta de netrecut domnește dorința. O dulce și pătimașă dorință de a evada din lumea în care trăiesc, am trăit și voi trăi poate pentru mulți ani. Și eliberarea s-a produs cu mult timp în urmă, când îndurerată, tristă și abătută mi-am abandonat vechiul eu. Așa cred, din moment ce acum mă simt asemenea unui trup ce trăiește doar pentru a muri în zadar- o carcasă goală, un înveliș exterior al unui suflet inexistent pe care l-am pierdut cu ani în urmă.

Privesc abătută spre coala din fața mea și mi-aș dori ca pe imensitatea sa mărginită doar de mintea mea, să se deruleze, ca printr-un ocular cinematografic, întreaga mea viață. Aș vrea să pot rememora toate

clipele ignorate, toate sentimentele adormite din mine, pentru a le putea învia din nou. Poezia inimii mele nu are versuri; poate că nu există cu adevărat, dar e singurul lucru de care mă pot agăța în disperarea mea. Mi-ar plăcea să o pot rosti, dar mi-e frică de probabilitatea delăsării, de posibilitatea de a nu-i înțelege cântecul enigmatic, sunetul surd și melancolic.

Aștept ceva de mii de ani parcă, dar am senzația stranie că am înmărmurit într-o clipă când universul a înghețat în mișcarea lui circulară. Acel lucru a venit, a și plecat, dar știu că și-a lăsat amprenta adâncă pe toată ființa mea. Acum o simt mai mult ca niciodată; îi simt arsura dureroasă, sfințenia, dar miaș dori să o pot studia asemenea unui pasionat biolog; să îmi disec propriul eu pentru a găsi ceea ce caut cu adevărat. Dar este sufletul meu un lucru material, un bun pe care să îl poți repara?

Viața mea pendulează între adevăr și minciună, între tristețe și voința de a o înfrânge; dar voi putea realiza aceasta doar când amintirile operei numită existență mi se vor revela.

Apropiind creionul de hârtia mată, albă, am zgâriat fără milă un titlu sterp: Poezia. Literele luceau în lumina soarelui și am început să scriu cu frenezie și sete ceva ce nu desluşeam. Rânduri întregi se derulau în fața mea până când, epuizată de efortul depus pe altarul necunoscutului, mi-am rezemat capul de masa tare, solidă și am închis ochii fără a gândi. Visam:

În fața mea apărea o foaie albă pe care străluceau abia desluşindu-se, literele unui alfabet străin. Am alergat fără a mă gândi să citesc până m-am izbit de peretele rece și umed al unei biserici. Speriată, am intrat, când am auzit o voce acaparatoare, angelică, ce răsuna peste tot. Prima dată am întâmpinat cu un scepticism amar invazia de sunete, până în momentul în care inima mi-a fost invadată de un cald sentiment de liniște. Stăteam în genunchi, fără să ridic o clipă capul și ascultam cântecul, sorbind fiecare notă ca pe un elixir al vieții. Iubeam acea voce cu toată ființa mea, dar nu puteam să privesc acel înger. Eram oarbă, îmi lipsea privirea, dar ochii minții mele conturau un portret imaginar al unui om ireal. Și când plângând am ridicat ușor capul totul a încetat. O lumină imaterială îmi umplu inima de pace. El stătea tăcut în fața mea, dar nu-l vedeam. Doar când m-a atins, ajutându-mă să mă ridic de pe podeaua rece sleită de puteri și mi-a strâns lacrimile, l-am putut privi cu adevărat. Un tânăr înalt și gingaș, cu chipul frumos și dulce îmi zâmbea cu îngăduință. Ochii săi negri, pătrunzători, trăsăturile fine, bunătatea lui neasemuită m-au făcut să cad la pământ, să mă întreb cum de o biată păcătoasă ca mine se poate uita la un înger fără să moară. Plângeam în tihnă, dar el părea împietrit, nemișcat la un pas de durerea mea. Dacă ar fi fost om, cu câtă credință și evlavie l-aș fi ascultat toată viața mea, vorbind, povestind, dar, mai presus de toate, cântând, căci în acele momente solemne simțeam harul Dumnezeirii coborând în mine. Vocea sa îmi răsuna adânc în minte, încât cu greutate m-am ridicat de la pământ. L-am privit cu sfială, întrebându-l:

— Cât de mult aveam de spus despre mine. Cât de multe lucruri credeam... Acum s-au spulberat ca cenușa din urma unui mort, împrăștiată în zare. Ești tu un înger venit pentru a mă salva sau un demon pentru a-mi pedepsi greșelile amarnice? Acum văd păcatele mele atât de clar; aș vrea să mă ascund, să nu mă mai arăt lumii împovărată în acest fel.

— Privește icoana Mântuitorului. Ce vezi? îmi răspunse el, tresărind ușor.

— O văd în ceață, dar parcă de acolo de departe, strălucește într-o lumină stranie. Pare că zâmbește discret...

— Așa este. Îi se pare că aș putea sta în fața lui dacă aș fi demon sau m-aș pleca cu durere în fața lui, îngreunat de greșeli dacă aș fi înger? Sunt un simplu om...

— Dar prin tine vorbește Domnul... simt asta în fiecare cuvânt, de fiecare dată în cântările tale...

— Îmi pare că greșești...

Nu greșeam, pentru că de fiecare dată chipul i se lumina de har.

Reușesc acum să îmi amintesc totul atât de amănunțit, încât mi se pare că nu s-a întâmplat aievea. Îl știu o parte din sufletul meu, aud vocea lui extraordinară, dar nu îl mai văd de mult timp. Imaginația a luat chipul său, dar știu că prin intermediul lui am reușit să primesc în inima mea minunea creației- harul Divin.

Îți mulțumesc, înger străin pentru iubirea ta de oameni!

Aceasta e poezia vieții mele, clipa aceea ireală care mi-a fost redată din decizia hazardului. Aș vrea să o știe întreaga lume, dar o păstrez în sufletul meu ca pe un neștiut mărgăritar. E pentru mine oaza aceea de speranță.

Dascălu Andreea, C.N. „M. Eminescu", Botoșani

SUBIECTUL I

Inspirându-se din Evanghelia după Ioan într-un moment de tainică inspirație, Tudor Arghezi scria: „La început a fost Cuvântul și Cuvântul la Dumnezeu era și Cuvântul dumnezeu era".

Înainte de Vasile Voiculescu, am avut poeți. Dar pentru mine el era poetul.

Prin poezia „Doamne", Vasile Voiculescu elogiază divinitatea, arătându-și recunoștința nu numai pentru faptul că Dumnezeu l-a creat, ci și pentru că i-a dat la rândul lui, puterea de creație.

Rod al dragostei mirifice din care a fost insuflat, poetul este simbolul divinității pe pământ, iar creația lui este binecuvântată, perfectă.

Eul liric se întrevede dincolo de substanța sa umană, el se evidențiază prin puterea spiritului, dedicat întru totul creației.

Primul vers al poeziei, „În vârful copacului Tău sunt o floare..." creionează armonia dintre universul divin și cel teluric. Eul liric este ființa cea mai îndrăzneață de pe pământ, ale cărei sentimente pașnice și neîntinate există datorită Creatorului suprem și pentru El.

La nivel lexical, majoritatea cuvintelor utilizate ne trimit gândirea către un univers perfect, a cărui armonie ne face sufletul să vibreze: „floare", „azur", „soare", „petale", „zburătoarelor", „petalelor", „luceafăr".

Imaginația eului liric reprezintă manifestarea spiritului său neînfricat; aflându-se în fața creației sale perfect concepute, poetul o admiră, iar sentimentele sale sunt cele de fericire, reușind să termine acest proces trudnic și îndelungat, dar și dragoste și recunoștință, căci opera sa poartă amprenta Divinității.

Poetul, creatorul îi mulțumește lui Dumnezeu pentru harul cu care a fost înzestrat. Artizan al silabelor și al cuvintelor, poetul este făuritor de frumos, contopindu-se cu Divinitatea și trăind intens.

La nivel morfologic, cuvintele cele mai des utilizate sunt substantivele, ele conturând armonia interioară, sufletul împlinit al omului. Acum când opera poetului este terminată și perfectă, el simte că face cu adevărat parte din „copacul" lui Dumnezeu, contopindu-se cu creația Sa.

Credința sa pură, gingașă și recunoștința poetului sunt sugerate chiar din titlu, adresarea în vocativ conturează armonia gândirii omului, a spiritului său. Nimic nu-l mai poate doborî acum, căci el vede și simte cu adevărat dumnezeirea. Privind spre lume profană și păcătoasă, omul se simte mai puternic ca niciodată, mulțumind pentru protecția și încrederea ce i s-au oferit: „Slavă Ție că n-am rămas în temnița humii". Metamorfoza omului este una binecuvântată, iar dorința sa de transcendență a fost împlinită; poetul nu mai este un muritor din „temnița humii", ci a devenit nemuritor prin spirit „O floare în vârful copacului" lui Dumnezeu.

La nivel sintactic, poezia este construită din raporturi de coordonare prin juxtapunere, în cea mai mare parte. Înlănțuirea în acest mod a ideilor sugerează armonia, echilibru dintre cele două universuri, cel exterior și cel interior. Trăind un sentiment de împăcare, de împlinire, eul liric vede relația lui Dumnezeu ca pe un locaș perfect, neîntinat. Lumea pământeană, schimbată în timp și dezlănțuită de sub oblăduirea divină este doar o „temniță a humii", din care poetul s-a eliberat prin creație. Ultimele două versuri ale poeziei amintesc de păcatul originar, de primii doi oameni, care au luat „chipul și asemănarea Domnului".

Adam și Eva, după ce „au văzut Cerul și- au sărutat Lumina", au păcătuit, din dorința lor de cunoaștere.

Izgonirea lor din Rai îl ajută pe om să chibzuiască; nimic nu trebuie să depășească iubirea pentru Dumnezeu.

La nivel semantic, vocabularul folosit de creator sugerează perfecțiunea, tinerețea, frumusețea, prospețimea și armonia creației divine. Sufletul poetului speră că, în creația sa a semănat o sământă a creației lui Dumnezeu, că a reflectat tot ceea ce Domnul i-a inspirat , prin lumea creată de El.

La nivel stilistic, opera omului este una fermecată, împodobită cu nenumărate figuri de stil. Imaginea vizuală conturată prin metafora „în vârful copacului tău sunt o floare" ne demonstrează nemurirea sufletului poetului. Poetul este mucenicul lui Dumnezeu pe Pământ, al cărui talent îl poartă pe culmile împlinirii spirituale.

La nivel prozodic, rima încrucișată în prima strofă și împerecheată în ultima strofă, ritmul amfibrahic, iambic și măsura 9-14 silabe construiesc cu multă tenacitate revărsarea izvorului de dragoste a pământeanului față de Creatorul suprem. Casa lui avea porți ferecate, dar omul le-a deschis.

În zilele noastre, oamenii sunt preocupaţi de a reuşi să-i impresioneze pe alţi oameni. Dar el, omul, creatorul, eul liric a reuşit să reflecte toate simţămintele sale faţă de o forţă mai tumultoasă şi mai delicată decât cea a oamenilor. Pentru el, nu există bucurie mai mare decât a deveni „ o floare în vârful copacului Său", a rămâne nemuritor cu spiritul, a trăi chiar şi după ce nu mai trăieşte.

Numeroasele metafore care conturează imagini artistice vizuale: „talazul de azur şi soare", „apele lumii" creionează lăcaşul cunoaşterii şi al tainei, al iubirii, mântuirii, nevinovăţiei şi strălucirii divine.

Înzestrat de Dumnezeu, un simplu om muritor a ajuns să locuiască în vârful copacului iubit de El, devenind astfel oglinda lumii profane, scara ce leagă divinitatea de păcat, frumuseţea de urâciune, misterul de cunoaştere şi binele de rău. Iar creaţia sa perfectă a devenit imnul tuturor muritorilor care speră spre transcendenţă, spre nemurire, spre viaţă fără de moarte...

SUBIECTUL II

Era Joia Mare, săptămâna învierii acum câţiva ani. Eu eram la bunici, plimbându-mă prin livada înflorită. Mireasma ei terestră devenea parcă ruptă dintr-o poveste frumoasă, iar armonia naturii te cuprindea cu totul, te robea definitiv.

Pretutindeni natura era îmbrăcată de sărbătoare, iar junele soare se juca de-a v-aţi ascunselea printre crengile copacilor, zâmbind copilăros. Întinzându-mă pe iarbă, ascult melodia neasemuită a naturii: orchestra de bondari, greieri şi albine muncea din greu pentru a crea belşugul imaginaţiei; frumuseţea lor imaculată parcă se oglindea în cântecul perfect, care încânta simţurile.

Pe un fir de iarbă întâlnesc un fluture neasemuit de frumos.

„Cine te-a creat atât de colorat şi de frumos?" gândeam alene încălzită de razele soarelui.

— Dumnezeu, în poezia lui! răspunse grabnic fluturaşul.

„Parcă mi-ar citi gândurile!" chibzuiam cu surprinsă.

— Chiar aşa e! Nu doar că sunt frumos, dar eu aud gândurile oamenilor.

— Dar de ce ai spus că Dumnezeu te-a creat în poezia lui? Dumnezeu nu are nevoie de versuri, fluturaşule.

— Ieri, am vorbit cu rândunelele. Ele mi-au spus că Dumnezeu, când se plictiseşte creează ceva nou. Dar nu oricum, ci prin poezie. Înţelegi? Fără poezie, nimic nu are sens. Ea ne dă viaţă şi ne insuflă tuturor calităţi. De-aceea sunt eu frumos şi tu înţeleaptă.

— Nu ştiu ce să cred, dar la începuturile lumii nu cred că Dumnezeu a creat totul prin poezie!

— Ba chiar asta a făcut! Crede-mă ştiu ce spun...

Fluturaşul mă făcu foarte curioasă. Şi, pentru că întreaga lume sărbătorea Săptămâna Mare, am decis să încerc să reproduc tot ceea ce mi se părea interesant pe hârtie. Am aşezat, în versuri, nenumărate sentimente, mistere şi întrebări fără răspuns, dar am lăsat loc şi pentru câteva versuri religioase. Lui Iisus i-am dedicat toate mulţumirile mele pentru că a pătimit pentru noi.

Terminând poezia am simţi pentru o clipă că toată pacea şi dragostea din lume îşi găsiseră lăcaşul în inima mea. În acel an am trăit cu adevărat miracolul Învierii. Parcă nimic nu avea să fie la fel, parcă se schimbase cursul istoriei întru totul datorită mie.

Când am vizitat peste câteva zile, livada înflorită am întâlnit în ea acelaşi fluturaş ştrulubatic, albine, flori multe, multicolore şi un soare mai voios ca niciodată. Simţeam că inima îmi zâmbea tainic.

— Poezia ta ne-a făcut pe toţi fericiţi! Să fii mândră de creaţia ta! îmi spuse fluturaşul.

— Foarte frumoase versuri! zumzăiau albinele.

— Ştii, cred că în acest an tu i-ai alinat durerile Mântuitorului, îmi şopteau florile colorate.

— Nici nu am bănuit că am acest har, dar mă bucur că v-a încântat.Mă simţeam învăluită într-o aură de lumină cerească, nebănuită şi tămăduitoare de necazuri. „Ce mândru trebuie să fie Dumnezeu! El creează ceva nou, iar poezia îi dă putere chiar şi celei mai mici fiinţe", mi-am spus.

— Aşa e! m-a aprobat parcă toată natura.

Plecând agale din livada înmiresmată, un măr îşi încovoia ramurile voind să mă oprească în loc.

— Minunea creaţiei lui Dumnezeu stă în detalii, în versuri, în silabe şi tu ai gustat din plin această minune! Bucură-te, căci harul tău este de la Dumnezeu şi nu mulţi îl primesc.

Bătrânul arbore înţelept m-a ajutat să-mi dau seama de frumuseţea şi de candoarea creaţiei divine. Sper doar ca flacăra harului să dăinuie mereu în sufletul meu, iar povestea poeziei să mă inspire şi mai departe.

Făraian Rinalda-Sorana, Școala „Nicolae Bălcescu", Oradea

SUBIECTUL I

Ce este, de fapt, lirismul? Mulți ar spune că e doar ceva ce rimează, cuvintele îmbinându-se armonios, și atât! Dar nu este deloc așa... Lirismul este, înainte de toate, sufletul poetului pus pe tavă în fața cititorului, sau, cum spune Ernest Bovet, „Lirismul este (...) o revărsare de forțe fără țintă precisă, un elan de credință."

Luând o structură poetică lirică și disecând-o, aflăm o serie de elemente definitorii ale acestui gen literar: eul liric, cuvinte folosite mai mult cu sens figurat, prezența figurilor de stil și elemente de prozodie. Textul în care se regăsesc aceste aspecte este, fără îndoială, un text poetic liric. Pentru a convinge că poezia „Doamne" de Vasile Voiculescu este un text poetic liric, mă voi axa pe prezența acestor elemente și voi insista asupra lor.

Eul liric își face simțită prezența încă din primul vers, prin verbul folosit la persoana I singular, „sunt"; pe parcursul poeziei, prezența eului liric este din ce în ce mai covârșitoare, făcându-se remarcată prin intermediul pronumelor personale la persoana I, numărul singular, „mă", „mi", și prin intermediul verbelor la aceeași persoană „mă legăn", „n-am rămas".

În ceea ce privește figurile de stil, îmi permit să afirm că întreg textul este o mare și unitară figură de stil, totul îmbinându-se perfect. Cuvintele din versul „În vârful copacului Tău sunt o floare" sunt folosite cu sens figurat, versul întreg arătând faptul că poetul percepe lumea ca pe un arbore uriaș, oamenii fiind florile acestuia. Florile căzute nu sunt irosite, c se reîntorc la „rădăcinile primordiale ale lumii", iar florile, care prin credință, au ajuns pe „cea mai înaltă ramură a lumii", se bucură de senzația comuniunii cu Dumnezeu, fiind privilegiate. Poetul se consideră o astfel de floare privilegiată, căci „mă legăn în talazul de azur și soare"; cuvântul „talaz" este folosit cu sens figurat, simbolizând senzația de plutire și libertate de care este cuprins poetul. Acesta i se adresează lui dumnezeu, poezia fiind o odă adusă credinței și creației, căci tocmai credința a fost cea care a eliberat inima poetului din „ temnița lumii" și a lăsat-o slobodă, spre cer „El își aseamănă inima cu un boboc înfloritor, ce, abia după ce a gustat din adevărata credință, poate „zbucni afară în limpezi petale". Inima sa urmează apoi, un întreg proces de maturizare, asemănându-se cu pomii ce adu rod. Din bobocul firav a ajuns o floare mândră care, în cele din urmă, s-a transformat în fruct: „să lege rod tainic"; semințele sunt comparate cu un „bob de poezie" ce devine „ hrană zburătoarelor împărăției Tale". În acest fel, inima poetului va fi purtată spre cer de mesagerii înaripați ai lui Dumnezeu; ne referim, desigur, la îngeri. Petalele florii de odinioară au devenit aripi, „petala mi-e cu aripa rudă", iar mireasma aceleiași flori urcă acum la ceruri sub forma unui „cântec gata să s-audă". Brusc, din zi s-a făcut noapte, în locul soarelui apărând un „luceafăr" ce ține loc de călăuză pentru inima zburătoare a poetului. Acesta vede cerul nopții prin ochii sufletului, comparând stelele cu cozile unor păuni:" păunii nopții cu cozile-n stele". cuvântul „păuni" fiind folosit cu sens figurat, semn că sufletul a ajuns în grădinile Raiului.

A venit însă și timpul ca floarea să se ofilească, căzând din înalta împărăție: „Cerul arunce-mi înapoi jos ruina", cerul fiind personificat. Sufletul poetului este mulțumit pentru un moment, „a văzut cerul și Ți-a sărutat Lumina".

În concluzie, poezia „Doamne" de Vasile Voiculescu este un text poetic liric, deoarece întrunește toate calitățile și cerințele acestui tip de text. Nu uităm, însă, nici de elementele de prozodie: poezia nu este împărțită pe strofe, rima este variabilă, alternând rima încrucișată cu cea împerecheată, măsura versurilor este de 10-13 silabe, iar ritmul trohaic.

Având toate aceste elemente, putem spune, cu convingere, că poezia „Doamne" este un text poetic liric.

SUBIECTUL II

Fiind seară, stăteam, ca de obicei, în salon, cu o pipă într-o mână și o carte de poezii în cealaltă, balansându-mă ușor în scaun. Fumul plutea nepăsător prin cameră, creând o atmosferă apăsătoare. Citeam când brusc, s-a luat curentul... nemulțumit, am căutat o lumânare și am aprins-o. Încercând să-mi reiau lectura... imposibil, căci lumânarea ce pâlpâia gălbui se stinse... Nu, nu era nici o forță supranaturală ce-mi împiedica cititul, ci numai mica mea slujnică ce, speriată de lipsa luminii, se refugiase în salon. Curen-

ul creat de deschiderea uşii stinse lumânarea… După ce am aprins a doua oară băţul de ceară ce emana un miros vechi, m-am reaşezat, hotărât să citesc mai departe… dar nu am putut. Slujnica s-a aşezat lângă mine, privindu-mă insistent.

— Conaşule,…

— Da, Greta… ce-i?! am răspuns iritat, căci citisem acelaşi rând de o su… de ori.

— Conaşule… ce citiţi?

— O carte de poezii… nu ţi-ar plăcea, crede-mă…

— Nu vreţi să-mi citiţi şi mie una?

Nemaiavând scăpare, am început să-i citesc cea mai scurtă poezie pe care am putut-o găsi.

— Conaşu'… eu nu prea am înţeles ce-a vrut să zică…

— Şi acum ce vrei? Să-ţi explic?

— Păi, da…, spuse ea cu glas pierit, privind umil în jos.

— Bine, bine, fii atentă. Ce-ţi voi citi acum te va ajuta să înţelegi mai bine poezia: „Sunt invizibil… nimeni nu mă vede, nimeni nu mă aude… toţi trec pe lângă mine privind în sus, către propriile idealuri, neavând timp să se uite în jos… să se uite la mine… nu îndrăznesc să visez, să am şi eu idealuri… iluzii spulberate coboară din cerul de plumb spre pedeapsa mea. Privesc în jur… şi uitate… ele nu ştiu că nu mai există? Ele nu ştiu că soarta crudă le-a curmat brutal şi mult prea timpuriu efemera lor existenţă? Nu… se pare că nu… dar eu… eu… mai exist? Deveneam şi eu o umbră, străvezie la început, dar care căpăta contur cu repeziciune… Disperat, am început a striga… pereţii gheţarului în care mă aflam se cutremurară, desprinzându-se o fină ploaie de mărgăritare… tăcerea de după îmi confirmă bănuielile… brusc, gheaţa începu a se topi, limbi negre de foc cuprinzând totul. Umbrele, ce până acum stătură nemişcate, mă încercuiră, aţintindu-şi ochii arzători asupra mea. Atunci mi-am dat seama unde ajunsesem… eram în iad, înconjurat de paznicii acestuia… focul îmi topea simţurile, gândurile… am mai apucat să ami înalţ o singură întrebare către cerul ce acum părea atât de îndepărtat… De ce?!? Am vrut doar să visez…"

— Acum ai înţeles, Greta? O întrebai eu pe slujnică după ce am terminat de citit.

— Da… cred că da… omul din poezie se aseamănă cu cel din poveste… ambii au ajuns, fără să ştie, să se îndepărteze de Cer, de Dumnezeu… astfel, s-au trezit că vor aripi când era prea târziu… mult prea târziu…

Cu un mic pocnet, becul se reaprinse, semn că revenise curentul… Mulţumită, Greta se întoarse la treburile ei, iar eu, şi mai mulţumit, îmi reluai, în sfârşit lectura.

Popa Anca-Mădălina, Şcoala Nr. 2 „Tudor Vladimirescu", Drăgăşani

Premiu special pentru tehnica de construire a discursului narativ

SUBIECTUL I

Poezia este izvorul de armonie, care, prin verb şi vers, prin discursul poetic înlesneşte umanităţii comunicarea cu paradisul pierdut al începuturilor, fiind o formă fundamentală de cunoaştere a universului.

Opera „Doamne", de Vasile Voiculescu, este o meditaţie asupra condiţiei umane, asupra împlinirii creaţiei şi a contopirii eului liric cu astralul loc în orice operă lirică, sentimentele eului poetic sunt exprimate în mod direct.

Încă din titlu se sacralizează spaţiul terestru prin invocaţia „Doamne", conturând coordonatele unui spaţiu poetic tainic, misterios, generator de linişte şi pace interioară, deoarece esenţa divină poate fi atinsă spiritual prin evlavie, prin comuniunea cu principiul universal creator.

Poezia este structurată pe două secvenţe inegale ca întindere, care sporesc misterul şi neprevăzutul. Prima secvenţă surprinde setea arzătoare e eului poetic de a se contopi cu înaltul, cu divinul, pe când a doua secvenţă conturează coordonatele unei lumi împlinite, armonioase.

Discursul liric este concentrat în jurul temei aspiraţiei spre înalt, care este o stare de pământ şi cer, al desprinderii de mărginirea lumii materiale şi la contopirea cu astralul. Metafora „pe cea mai înaltă ramură a lumii" sugerează condiţia poetului, destinul acestuia de a fi superior lumii mărunte, de a căuta să

dezlege misterul cuvântului și permanentul zbucium interior, de a se integra în circuitul cosmic și de a fi în concordanță cu mișcarea universului. Un puternic sentiment al transparenței și al strălucirii este transmis prin metafora „talazul de aur și soare", care sugerează împlinirea, materialul din natură s-a desprins din inerția nopții. Soarele este simbolul zeului dătător de viață și strălucire, care prin atingerea sa divină sacralizează întreg universul. Desprinderea spiritului de universul mărunt este exprimată prin structura „n-am rămas în temnița lumii", în viziunea eului poetic, spațiul terestru este apăsător, este mărginit, iar poetul aspiră spre o ieșire din această mărginire, el accede spre noi și noi orizonturi. Metafora „Zbucnește afară în limpezi petale" surprinde starea de extaz, de bucurie profundă la gândul împlinirii și identificării totale cu Demiurgul. Metaforic, floarea „sunt o floare" este simbolul creației a zămislirii, văzută ca o minune. Sfârșitul primei secvențe surprinde motivul lunii care este dătătoare de viață în actul creator și care-i dă forță eului liric să se desprindă de lumea materială.

A doua secvență surprinde eul liric împlinit care a sorbit din dulcele nectar al sacrului, împlinindu-i-se creația, dar reîntors în spațiul material purificat.

Ca în orice operă lirică eul poetic este prezent prin mărci gramaticale, prin verbe la persoana I, numărul singular „zâmbesc", „am rămas", beau", prin pronume reflexive la persoana I, numărul singular „mă legăn", „arunce-mi".

Rima încrucișată, ritmul trohaic și măsura de 12 silabe, oferă poeziei o muzicalitate interioară deosebită.

Scrisul este reînviere, este regenerare, scrisul este moarte imaginației, încremenirea ei, dar o încremenire într-o caleidoscopică mixare interioară.

SUBIECTUL II

Scuturat din negura timpului, am deschis ochii... Mi-am agățat sufletul de un nor sihastru și am privit dincolo de munți și văi, dincolo de mări și oceane. Cu degete slăbite și palide am pipăit încet și îndelung amintirea unor ani uitați de vreme. Un gând pitit în gropi de spaimă sortise să-mi fie cheie către porți necunoscute și un iz călduț, al vieții, îmi încântă simțurile, făcându-mi sufletul să se deschidă ca petalele unui crin imperial.

Norul mă coboară încet în valuri de albeață pe fierbintele țărm al unei mări. Din glasul valurilor ce se spărgeau zgomotos, cuprinzând țărmul cu brațele-i reci, dorind parcă să-i soarbă dulceața, răzbate tăios o voce pițigăiată.

Îmi ridic ochii de-un albastru adânc... Mă apropii cu pași nesiguri și zăresc două siluete fantomatice... Chipul îmi îngheață de uimire... Închid ochii, urmând ca apoi să-i deschid din nou. Zăresc doi bărbați ce stăteau cuminți pe țărmul fierbinte. Mă apropii mai mult. Acum le puteam auzi vocile...

— Povestea asta e lungă și plină de mister!

Un tremur neașteptat mă cuprinse și tresar la auzul vocii bărbatului. Era atât de asemănătoare cu a mea... Sufletul meu se lovea de vocea aceea și plângea cu lacrimi mari, fierbinți. Bărbatul se întoarce privind în gol... Avea niște ochi albaștri... cunoșteam acei ochi în care Demiurgul și-a coborât ființa... eram eu... Îmi ascund sufletul în nisipul fierbinte și tac, cuprind de vrajă, tac și ascult.

Bărbatul cu plete blonde continuă:

— Era acum câțiva ani când pădurea, râurile, soarele și luna îmi erau tovarăși nedespărțiți. Era o zi însorită... Cerul își oglindea ființa în mijlocul pădurii, iar soarele își vărsa valurile de purpură și aur deasupra câmpiilor. Pășeam încet, cu pași mărunți pe o potecuță îngustă, șerpuitoare și cântam vrăjit de farmecul pădurii. Sufletul îmi zbura spre noi și noi orizonturi, iar trupul se târa neobosit pe poteca prăfuită. Am mers mult în ziua aceea, când, deodată, în fața mea găsesc cu sclipiri timide un bilețel... Mă aplec încet și cu degete firave îl iau timid. Deodată, sufletul îmi tresare bucuros, mă simțeam împlinit, simțeam cum fantoma fericirii îmi bântuia gropile sufletului. L-am deschis încet, de frică să nu-l rup... Un scris ciudat mi se dezvăluie, iar ochi-mi curioși sorb dulceața slovelor negre... Era o poezie... dar o poezie care-ți învăluia sufletul într-o aură de veselie și optimism... Deodată, foicica prinde aripi albe, scrisul îi dispare și un porumbel cu ochi ca doi ciorchini de diamante stătea cuminte pe degetu-mi slăbit și mă privea mirat. Un fâlfâit de aripi mă doboară și ființa albă zboară spre înaltul azuriu al cerului deschis ca un vârtej de ape și dispare... Eu cad, mă prăbușesc zgomotos în țărâna moale, închid ochii și mă cufund în visare...

Aceasta e minunata poveste a poeziei? Întreabă celălalt bărbat cu părul negru, scurt și fața albă, ridată de ani.

Bărbatul blond nu răspunse. Îşi îndreptă mâinile bronzate spre ghiozdanul maro, aruncat într-un colţ uitat, pe nisip. Scoase încet un volum gros, de piele, pe coperta căruia scria cu litere aurii „Poezii". Îl înmână dureros celuilalt tovarăş, rosti uşor „E volumul meu" şi apoi plecă, dispărând în ceaţă… urmându-şi chemarea…

Roşu Nicoleta, C.N. „B.P. Hasdeu", Constanţa

Premiu special pentru discurs critic

SUBIECTUL I

În opera „Doamne", de Vasile Voiculescu , este creat un univers tridimensional, în care este ilustrată structura unui „imago mundi", legând ,astfel, atonicul, celestul şi teluricul. Sinestezia sugerată este manifestată de părticica de divin existentă în fiecare, iar dacă întărim teoria antropologică, după Claude Levi-Strauss, omul devine chiar el creatorul, re-creatorul, negru pe alb, al tainicelor dimensiuni. Detaşându-se complet de realitate,atât eul liric cât şi lectorul sunt transpuşi în mistica lirismului, a credinţei, unde îşi dezlănţuie sentimentele, temerile pentru a reveni, în siguranţă, la normalitatea sălbatică de zi cu zi. Deoarece omul, solitar dintotdeauna, deşi veşnic înconjurat de semeni, are nevoia de a se elibera de răutatea perpetuă a lumii, reuşind acest deziderat doar prin simpla, dar profunda comunicare cu demiurgul.

Nocturn, cadrul este specific iniţierilor religioase, deoarece, precum Dumnezeu în întunericul mort al galaxiei a poruncit „Să fie lumină!", aşa şi fiinţa umană, cere ajutorul divin pentru a-i face lumină în umbra palidă a sufletului. „Inima mea nu mai întârzie:/zbucneşte afară în limpezi petale". „Centrum mundi", Atotputernicul este şi în creaţia lirică un centru, dar apare spre final şi „Fiul" din Sfânta Treime. „Floarea căzută din împărăţie/A văzut cerul şi Ţi-a sărutat lumina". Ca atare, cel ce a vizitat pământul şi i-a salvat de păcate pe toţi oamenii, este asemănat cu o „floare", o mireasmă a întrupării în adevăr şi puritate spirituală.

Potrivit „intentia lectoris" după Umberto Eco, eul liric îşi atinge limitele infinite, deschide labirintul unui univers simplu, dar greu perceptibil firii umane, pentru a-l chema pe lector în cadrul specific sensibilităţii şi atingerii elementelor ,ulterior ,contemplate. Eul liric dă viaţă naturii inanimată pentru om şi-i creează o locuinţă a quietudinii şi a desăvârşirii lirice, deschizându-i chiar şi ferestrele unui discurs poetic pentru a-i atinge un pic din neantul simbolurilor. De asemenea, el se află într-o ipostază a unui al cincilea element primordial: legământul dintre pământ şi cer, dintre om şi Dumnezeu. Poate fi considerat un axis mundi invizibil al dinamismului „ars poeticii" umane. Este marcat în text prin verbe la persoana I singular, precum şi prin pronume şi adjective pronominale la aceeaşi persoană („sunt", „mă legăn", „arunce-mi", „inima mea"). Prin dezvoltarea subiectivităţii eului liric şi prin accentuarea sentimentelor prea profunde ale raţiunii, cititorul este acaparat, transpus în univers şi în starea antitetică de la incipitul operei. Starea antitetică, deoarece dihotomia simţămintelor reprezintă un microunivers al păcii interioare şi un altul al exaltării prin comuniunea om-natură „mă legăn" – „zbucneşte".Constituindu-se şi un tărâm antropomorfic, lectorul „vede" prin intermediul eului liric spiritul inedit al umanizării lumii demiurgice.

Registrul stilistic este bazat pe figurile de stil tipărite în cadrul credinţei. Şirul continuu al personificărilor şi metaforelor, ca aţa Penelopei, simbolizează unicitatea liricului de a crea o astfel de comunicare, poate cea mai apropiată dintre banalul antropologic şi supranaturalul ilustru. Cerul, căminul stăpânirii, este privit ca un spaţiu superlativ absolut, necunoscut de viaţa omului, dar conform religiei creştine, noua casă a sufletelor părăsite trupului „sunt o floare/Pe cea mai înaltă ramură a lumii". Prin metafora „Inima mea nu mai întârzie" este creionată acea parte firească din destin când sufletul, păgân societăţii, zboară spre infinitul firmamentului. Aripa, simbol al angelicului, este înfrăţit cu „petala", teluricul evidenţiindu-se astfel trecerea în nefiinţă „Petala mi-e cu aripa ruptă.". Hermeneutica textului ilustrează ca „Fiul" din Sfânta Treime, este, de fapt, o mască a eului liric, întărind afirmaţia lui Tudor Vianu „Liricul Măştilor", el ,de fapt ,înfăţişând aceeaşi „floare"din debut,omul. Omul ce se căieşte pentru păcatul absurd.

Cum Sfânta Scriptură spune „Crede şi nu cerceta", aşa şi creatorul discursului liric se pliază „regulii" şi se transcende în lumina, incandescenţa reiterată anual, dar care se transformă pentru simpla fiinţă umană un prag greu de trecut, cum bine spunea Mircea Eliade, „fiecare existenţă este un labirint". Dar labirintul vieţii este desluşit opera „Doamne", trebuie doar găsită poarta de intrare.

SUBIECTUL II

Mă pierd în negura întunericului, în viața inexistentă și în aripile vorbelor. Un univers pal, conce-
put din nimic se ascunde de mine, fără a-mi oferi ocazia de a-mi desluși enigmele rațiunii și ale sufletului.

Nu conștientizez ceea ce sunt, ceea ce m-a făcut să exist și ceea ce îmi este impus să fac. Un neant
îmi cunună privirea și în care glasul mi se pierde. Nu văd o ieșire din nimic și nici măcar un nimic. Eu ,de
fapt ,nu sunt, nu vorbesc, nu simt și totuși… De ce am apărut în viziunea mea? Totul este inexplicabil și
nu percep unde mă va duce viitorul. Totul, adică nimicul, pare să se năruie. Știu! Sună de parcă vorba îmi
zboară mai repede decât gândul însă…

Deasupra-mi se întinde o coroană de foc, în față un ocean infinit, la dreapta o adiere îmbătătoare,
iar la stânga țărâna veșnică. Mă roteam în jurul lor și nu concepeam semnificația când, deodată:

— Hmm!Nu știi poezia lumii?

— Care poezie?

— Discursul naturii ce se dorește descoperită.

— Natură?!?

— Da, ascultă-mă.

Și glasul tainic al conștiinței mele se lepăda de o poveste pe care încet mi-o oferea mie.

Lumea, odată, a existat. A fost creată de Dumnezeu, Alah etc., numit de fiecare religie diferit. Dar
El, era același, Unicul, Atotputernicul, ce a dat naștere cui crezi? Păi, omului, celui iubit de el și cel prea
nerecunoscător. În fine… Rostind „Să fie lumină!", Pământul și-a consolidat clădirea. În șapte zile: natura
exista, iar ființa umană deja intra în păcatul strămoșesc. Adam și Eva și-au pierdut Paradisul, și-au trans-
mis păcatul ancestral urmașilor săi. Multe necazuri au fost plămădite în vatra vechiului pământ; de aceea,
demiurgul și-a pierdut speranța și a poruncit distrugerea sa. Acum, cine ești tu și ce rol ai în acest neant,
trebuie să descoperi.

Vocea s-a risipit încet și eu, și mai confuză, priveam apa, focul, aerul și pământul. Îndelungata
contemplare m-a făcut să simt un fior de nedescris, ca și cum mi-aș fi trăit propria metempsihoză. Imagi-
nația îmi este furată, dar inima îmi indică pașii ce trebuie să-i urmez. Contopind cele patru elemente am
creat, cred, un cer. De fapt am unit doar trei, pământul îmi era inutil. Dar sentimentul că am refăcut ceva
din ce era odinioară. M-a calmat. Prăbușită într-o letargie sihastră, nu observ că în fața mea se croiește un
drum… Picioarele aleargă singure, fără ca eu să realizez. Simt doar o balansare interminabilă, precum
într-un labirint. Ajunsă la capătul drumului, înaintea mea o lumină orbitoare, puternică îmi deschide poar-
ta către un nor. Pentru un moment am văzut exact opusul locului în care trăisem. Pe acel nor, înconjurat
de un nimb pufos, cineva mi se adresează:

— Pământul, acela găsit de rațiunea ta, inutil, este elementul definitoriu în re-facerea Lumii. În-
toarce-te și….

Deodată, totul dispăru și eu iar căzusem în negura paradisului întunecat. Pământul mi se arătă și ,
aducându-mi aminte de vorbele spuse de Dumnezeu în momentul facerii, am spus, am strigat cât am putut
de tare: „SĂ FIE LUMINĂ!" Și tot acea voce a conștiinței mele îmi descrisese, a apărut în universul de
odinioară solitar. Nu știu ce va urma, dar ce poziție voi avea eu în continuarea lumii, poate voi reuși sau
nu să o fac mai bună, poate răutatea manifestată de ființa umană va dispărea și totul se va desfășura într-o
armonie perfectă. Un singur lucru nu avea nici o reiterare…..Oare am stat de vorbă cu Dumnezeu?

Rusănescu Adina Maria, Școala „Ștefan Protopopescu", Slatina

Premiu special pentru ingeniozitate în elaborarea unui text epic în proză

SUBIECTUL I

Setos de frumusețea formelor perfecte și perfecte, de esențele pure pe care le caută trudnic și ne-
ostenit, poetul Vasile Voiculescu aduce în aceste versuri, mărturia semnificativă a participării sale în
existență, reflexul unui proces singular, întregul lirism purtând pecetea sensibilității native, patosului
nestăvilit, cu care a fost înzestrat omul de către unicul Creator.

Spațiul edenic prezentat devine pentru eul liric o sferă a recluziunii, un mediu potrivit meditației: „mă legăn în talazul de azur și soare", simbol al fericirii veșnice și a comuniunii cu Dumnezeu.

Copacul-metaforă a purității, a regenerării traduce aspirația poetului de a se elibera din „temnița humii", din trupul trecător, peste care timpul trece ca un vârtej, aspirația de a ieși din forma proprie, mărginită, de a zbura spre un univers care dă clipei dimensiunea eternității: „ci slobodă, spre cer, înfloritoare/inima mea nu mai întârzie.

Textul citat este o operă lirică ,deoarece eul poetic se manifestă intens, el stă sub semnul unui contemplativism; zodia lui se răsfrânge în elanuri de cuvinte, mai mult spus, trăiește prin poezie; prezența lui fiind reliefată prin forme verbale și pronominale de persoana I: „mă legăn", „petala mi-e"; „beau", „zâmbesc", dar și prin imaginile artistice create ce trădează cascada de senzații, pluritatea de nuanțe psihice.

Ceea ce reconstituie ca punct de permanență a acestui lirism confesiv este frenezia trăirii poetice a existenței; starea de înaripare, de eliberare ,creându-i eului liric un spațiu inefabil, atât de aproape de Dumnezeu, încât Vasile Voiculescu trece printr-o translație divină, o imersie în absolut, în rădăcinile existenței ființei umane: „Zbucnește afară în limpezi petale, să lege rod tainic, bob de poezie".

Poetul creează versurile ca un strigăt interior, lăsând frâu liber eului, dobândind, astfel, capacitatea de a manifesta într-o etalare lirică, stările de conștiință. Ideea mai adâncă este aceea că poetul, ființă superioară, se revarsă în sufletul lumii, își vede Creatorul, este purtat prin valurile de aer divin; totul pentru a putea găsi Cuvântul. Vasile Voiculescu împărtășește sentimentul pe care îl avea și Nichita Stănescu, cum că: „Cuvintele sunt niște ființe aparte, ele nu au fost la începutul lumii, nu ele au creat lumea, ci lumea le-a creat".

O altă afirmație adusă în sprijinul argumentării este aceea că despre ploaia de figuri de stil a autorului-una dintre virtuozitățile sale, năzuința de echilibru, manifestată prin cuvintele cu sens figurat, simbolice, care plasează creația pe o înaltă culme a artei.

Metaforele „talaz de azur și de soare", „rod tainic, bob de poezie". „floarea căzută din împărăție", epitetele stilistice „hrană zburătoare", „slobodă înfloritoare", cu rol personificator relevă ființa umană în încercarea de a scăpa de tumultul sec, de plânsul surd al „apelor lunii", de atmosfera macabră a „păunilor nopții"; poetul reușind să devină o floare – atribut al reveriei, al edenului, o pereche de aripi – proiecție a fanteziei, a perfecțiunii spiritului, ce împreună redau bătaia sufletului copleșit, plin de cântec paradisiac, redau vibrația regăsită în petalele de credință, în miresmele fericirii și în sărutul Luminii.

Poezia se încheie cu incertitudinea, cu coborârea ființei umane din „copacul" vieții veșnice, cu o apăsare puternică a timpului psihologic al individului subiectiv și inegal ce se înstăpânește asupra sa, ca o umbră tentaculară; diminuarea fâlfâitului de aripi, prefigurând intrarea în lumea pământească, în exuberanța de forme și culori sumbre a freamătului vieții, în universul precar, unde visele, cuvintele, creațiile sunt excluse ca dimensiune: „Cerul aruncе-mi înapoi jos ruina/Pururea mărire Ție/Floarea căzută din împărăție/A văzut Cerul și Ți-a sărutat Lumina".

Cu toate acestea, sentimentul credinței nu dispare; poetul rămânând profund aplecat asupra universului pe care îl poate vedea doar în procesul creației, rămâne cu speranța că „floarea" căzută nu-și va risipi petalele.

Prin impresionantele figuri de stil, prin cuvintele cu sens figurat „copac", „floare", „păunii", „lumina", prin vârtejurile de simțiri curate și profunde, prin ritmurile fierbinți de poezie, prin muzica interioară a versurilor, poetul creează o operă de excepție, dând glas șoptit unor stări prin excelență artistică.

„Poetul creează metafora discului lui Newton, închipuindu-și cum Dumnezeu amestecă culorile diferitelor clipe ale vieții, obținând strălucitoarea lumină a genezei". (Tudor Vianu)

SUBIECTUL II

Un buchet infinit de raze întunecoase mângâie pământul , abia trezit sub crinul alb, nostalgic al cerului încă neatins de culoare...

Ceasul veacurilor s-a oprit demult, iar cerul își întoarce fața sa, ca o cunună, spre sufletul istovit al pământului... Liniște. O iluzie verde, tăioasă se abate asupra mea, iar inima începe să bată sfios, ochii-mi ca două picături de argint clipesc, iar seva vieții mi se strânge parcă iarăși în trup, legându-mă de pământ cu fibre ascuțite și reci.

Nu mă pot ridica... Nici nu vreau! Simt că mă nasc din nou, simt lumina arzând dinăuntrul meu, cum răsfiră crengile speranței în fiecare fereastră a ochilor exaltați. E răsăritul, sau poate petalele viselor

năruite mi s-au așezat peste suflet, acoperindu-l? Un fior zburdalnic mă înfioară, mă trage înapoi, îmi răpește sufletul îngreunat și îmi alungă orice stare de beatitudine, mă lasă pustiită, goală... Nu mai știu cine sunt, unde sunt sau unde vreau să merg! Doar o pală amintire îmi înăbușă inima, îmi săgetează privirea, îmi înfige colții de piatră în suflet:

(...) Răbufnirile năvalnice ale naturii mă coborau peste pământ, iar luna își trăgea ușor vălul, lăsându-mă să văd o stâncă uriașă, gri, suită pe dealul de unde am venit. Ciudat...Nu o văzusem! Speriată și parcă rătăcită în propriul meu univers, mă îndrept grăbită spre ea, când un doliu aprig de nori și vânt m-au împins, m-au purtat în fața stâncii uriașe. Cu mâna rece dezvelisem piatra sură și văzusem parcă prin ceață, inscripționate literele: DEZNĂDEJDE.

În acea secundă, mă întorsesem cu o teamă așa de mare în suflet, încât nu-l văzusem pe omul slab, palid, îmbrăcat sumar, ce stătea lângă mine.

Dintr-o dată, pe neașteptate, se porni o furtună groaznică și cerul se despică – și norii alergară cutezător, zdrobindu-mi capul – și lumina se învineți – și luna pieri sub zbuciumul picăturilor uriașe de ploaie – și apele se revărsară cu un zgomot asurzitor – și copacii de dezlănțuiră, lovindu-mă – și atunci blestemai tot cerul, toată luna și toate apele...

Și le ajunse blestemul și tăcură...

Și ploaia se opri într-o tăcere amarnică – și norii fugiră speriați de grămada de lumină - și luna își dezveli pletele albe – și apele reveniră în matcă – și copacii își potoliră crengile; și literele stâncii erau: TĂCERE.

După ce trecusem prin năvalnica furtună, oprită, crezusem, de puterile mele nebănuite, nu simțeam cum omul se apropie tot mai mult.

Culoarea cadaverică a feței, ochii strălucitori și prea calmi, fața brăzdată de niște cute mari, nasul ascuțit și coroiat, de tip ebraic, bărbia rotunjită, și lățimea extraordinară a frunții, mă făcuseră să cred că nu-l voi mai putea uita niciodată... Spatele arcuit își arăta oasele tocite, hainele rupte, zdrențuite stăteau prea largi, iar sălbăticia cu care privea îl făcea să pară un om trecut, ca un sfeșnic aproape stins.

Când se pornise să vorbească într-un glas ciudat, avusesem un sentiment pe care nu-l pot supune analizei, pentru care învățămintele trecutului nu mă ajută și nici chiar viitorul nu cred că-mi va da cheia:

— Să nu crezi! Să nu crezi! zise el din fundul gâtlejului.

Disperată, mă aruncasem asupra lui:

— Cine ești? Unde suntem? De ce m-ai adus aici?

Dar tăcere... Nici un răspuns. Mă atinse doar cu mana și își lipi capul de al meu, ca doi nuferi rostogoliți în tipsii de soare.

(...) O lumină puternică mă trezi. Stătusem întinsă atât de mult timp, încât uitasem să merg. Visele despre acea noapte nu mă nelinișteau, ci îmi produceau adevărate crize emoționale. Ca împinsă de tenebrele unui spirit, mă ridicai – nici eu nu mai știam de mine – și scosei din buzunarul stâng de la bluză o piatră mică... Literele erau:TIMP.

Nu știu prin ce gânduri răscolisem, dar știam că omul acela era entitatea care mă ajutase „să nu cred" că viața mea , pe acest pământ, va fi condusă de timp, ci de dorința de „ a fi" supralumesc, de aspirația către găsirea stâncii cu literele: POEZIE.

Tudor Florentina Delia, Liceul teoretic „Horia Hulubei", Măgurele

SUBIECTUL I

„Lirismul este, înainte de toate, tinerețea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forțe fără țintă precisă, un elan de credință". Astfel definea Ernest Bovet Lirismul. Putem spune că operele lirice reprezintă chiar înflorirea celor mai frumoase sentimente ce le poate nutri o persoană față de natură, față de Dumnezeu, sentimente ce sunt mărturisite semenilor în cel mai sincer mod, sentimente ce creează legături strânse poet-cititor, fără ca aceștia doi să se fi cunoscut.

Niciunde nu va fi prezentată mai frumos și mai emoționant legătura dintre om și Creator ca în scrierile lirice, idee reluată și de Vasile Voiculescu în poezia „Doamne".

Titlul simplu, format din substantivul în vocativ „Doamne" transmite cititorului încă de la început încărcătura sentimentală a întregului text. Muritorul pare să comunice cu Dumnezeu cu glas supus, cald,

emoționat și plin de recunoștință, ruga de suflet și impresionează prin evlavia și simplitatea adresării cuvintelor către Creator.

Apartenența textului la genul liric este demonstrată de faptul că autorul își exprimă sentimentele în mod direct prin intermediul eului liric identificat cu pronumele la forma I ce însoțesc verbele la aceeași persoană: „mă legăn", dar și substantive: „visările-mi", iar credința poetului și iubirea acestuia pentru Divinitate sunt evidențiate prin fiecare cuvânt rostit. Textul este un monolog liric în care se înlănțuiesc elegant figuri de stil: metafore „talaz de azur și soare", epitete în inversiune „limpezi petale" și în care predomină imaginile vizuale: „În vârful copacului Tău sunt o floare".

Autorul începe prin a asemăna sufletul și ființa sa cu o floare ce este centrul creației divine: „În vârful copacului Tău sunt o floare...", punctele de suspensie îndemnând spre a medita asupra tuturor celor create prin harul Creatorului. Starea de fericire și de mulțumire a scriitorului este sugestiv descrisă de versurile „Pe cea mai înaltă ramură a lumii/Mă legăn în talazul de azur și soare". Eul liric pare să încerce a prezenta cititorilor bogăția sufletească ce este dăruită de credință prin metafora „talaz de aur și soare".

Ideea de puritate spirituală este pusă în contrast cu păcatul sugerat de sintagma „temnița humii" din care autorul se exclude acum: „Slavă Ție, că n-am rămas în temnița humii". Sufletul acestuia este curat și adăpostește ca într-un sipet cel mai de preț lucru: credința exprimată prin sentimente frumoase ce înfloresc și au „limpezi petale" – epitet în inversiune – și care nu se sfiesc să lege „rod tainic" definit prin metafora „bob de poezie" prin care se sugerează firea sensibilă și iubitoare de artă a poetului. Aceste sentimente devin hrana spiritului, hrană ce este uneori mult mai importantă decât cea fizică: „Să lege rod tainic, bob de poezie/Hrană zburătoarelor împărăției Tale".

Floarea ce definește omul credincios este personificată și poate fi considerată chiar un lucru divin „Petala-mie cu aripa rudă/Mireasma, cântec gata să se-audă". Mireasma, deși nu este simțită de toate ființele, ea se face auzită și este propovăduită și transmisă celorlalți prin cântec, asemeni credinței.

Omul credincios aspiră mai mult către divinitate, către idealul omenirii. Vegheate de luceafăr, element cosmic, visurile prind contur și încolțesc în suflet, luând înfățișarea speranței. Ele sunt sugerate de metaforele „apele lunii" și „păunii nopții": „Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele/Beau apele lunii, se umflă în ele/Păunii nopții cu cozile-n stele". Apar din nou stelele ca simbol al eternității, al cosmosului etern.

În final, poetul prezintă ideea credinciosului ce trăiește simplu, dar care cunoaște împlinirea sufletească și care este veșnic recunoscător lui Dumnezeu: „Cerul arunce-mi înapoi jos ruina/Pururea mărire Ție:/Floare căzută din împărăție/A văzut Cerul și Ți-a sărutat Lumina". Lumina este în acest context un alt ideal al devenirii umane, al vieții curate în care cel mai intens sentiment este credința față de Dumnezeu.

Rima este încrucișată, iar, în final, este îmbrățișată în timp ce măsura variază.

Cititorul este impresionat de maniera elegantă a expunerii ideilor și de plasticitatea ce caracterizează textul.

Prin cele argumentate mai sus, poezia „Doamne", de Vasile Voiculescu, este un text poetic liric.

SUBIECTUL II

Telefonul Mariei mă neliniștise mai mult ca niciodată. Îi simțisem vocea tremurândă, însă ea îmi mărturisește că este fericită. Acum eram pe stradă, într-o goană nebună în încercarea de a ajunge cât mai repede posibil la ea. Aveam în minte un amalgam de idei , însă nici măcar una nu îmi părea reală.

În scurt timp, coșmarul s-a sfârșit. Eram în fața porții ei și teama îmi dispăruse. Am bătut la ușă și ea mi-a deschis veselă, cuprinsă parcă de o aură ce o făcea mai frumoasă ca niciodată. Pe chipul ei blând juca lumina soarelui, iar ochii mari ce adăposteau cerul, talazul de azur, erau în lacrimi. Am intrat.

Eram cuprins din nou de teamă. Imaginea ei veselă, dar cu ochii plângânzi, era impresionantă.

— Știi...îmi spuse ea sfioasă... am o surpriză pentru tine.

— Inima îmi bătea cu repeziciune, aproape să-mi sară din piept. Apoi ea continuă:

— Demult simțeam că pot scrie poezii, dar niciodată nu am avut curajul să-mi ascult sufletul. Până aseară. Am avut un vis...

Simțeam nevoia să o încurajez, să îi arăt că o susțin.

— Te ascult, i-am spus eu cu glasul vizibil emoționat.

— Am visat ceva frumos. Am visat un înger...

În jur era linişte, poate prea linişte şi puteam auzi amândoi bătăile inimilor noastre.

— Am visat un înger într-o grădină nespus de frumoasă, în care iarba părea de smarald şi în care erau maci. Mulţi maci, ca nişte picături de sânge. Îngerul s-a apropiat de mine şi a început să-mi vorbească.

Altă clipă de tăcere...

— Avea vocea ta.

— Ce ţi-a spus? am întrebat eu curios.

— Mi-a spus să am încredere în mine şi să îmi ascult sufletul. Să cred în frumuseţea naturii şi să iubesc florile. Apoi a dispărut. M-am trezit nedumerită, însă în minte îmi răsunau următoarele versuri: „O adiere mişcă frunzele/Dar nu cad/E totuşi primăvară".

Eram uimit de cele auzite, însă eram şi bucuros pentru că prevedeam sfârşitul.

— Şi? Ce s-a întâmplat apoi? A urmat întrebarea mea firească.

— Am scris prima mea poezie. Aduc imediat caietul! îmi spuse veselă, apoi dispăru în cealaltă cameră.

— Nu ştiam că-i plac poeziile! am rostit ca pentru mine şi am rămas cuprins de gânduri până când Maria s-a întors. Şi chiar era primăvară...

Secăreanu Mădălina Teodora, C.N. „Emil Racoviţă", Iaşi

P.S. pentru plasticitatea limbajului

SUBIECTUL I

Ernest Bovet afirma: „Lirismul este, înainte de toate, tinereţea exuberantă a sentimentului, o revărsare de forţe fără ţintă precisă, un elan de credinţă". Omul, minune a creaţiei demiurgice, a primit divina putere de a crea o lume din nimic, de a se apropia de Creatorul lui prin cuvânt. Astfel, omul exprimă şi se exprimă în cuvinte care nasc valoroase creaţii, opere numite poezii.

În poezia „Doamne", scrisă de Vasile Voiculescu, este exprimată tocmai această dorinţă a omului de a se ridica deasupra condiţiei sale şi de a se apropia de divinitate.

Monologul adresat Creatorului reflectă profundele frământări şi dureri ale eului liric, neîmpăcarea şi împăcarea deopotrivă. Atât adresările directe şi locuţiunile interjecţionale („Slavă Ţie"), cât şi forma în vocativ a substantivului din titlu („Doamne"), relevă legătura vie dintre conştiinţa eului şi Divinitate. Este sugerată ideea de confesiune, de mărturisire, prin mărcile eului liric: forme pronominale şi verbale de persoana I („sunt", „mă", „mea", „zâmbesc", „-mi").

În poezie, apare un Dumnezeu panteist religios, un Dumnezeu gnoseologic şi un Dumnezeu creator. Superioritatea umană, oferită de gândire şi de cunoaştere, „ne aşază" pe „cea mai înaltă ramură a lumii", lângă perfecţiune şi lângă harul divin – „în talazul de azur şi soare", căci fiinţa umană a fost creată după „ chipul şi asemănarea sa".

„Temniţa humii" reprezintă simbolul degradării, al stagnării, infernul sufletului şi al minţii. Credinţa, speranţa rămân singurele salvări ale omului, singurele căi de afla „cuvântul care exprimă adevărul". Metafora naşterii, a fecundării „bobului de poezie" dezvăluie sensurile tainice ale creaţiei, care se ascunde în „limpezi petale" – epitet ce sugerează sensul de semnificant şi semnificat al operei poetice. Hrană a sufletului, sămânţa magică asigură un zbor lăuntric, o eliberare în alte universuri, lumi închise şi fermecate ale „suflului" demiurgic.

Osmoza om-natură întregeşte cele două planuri poetice, cel cosmic („aripa", „luceafăr", „lunii", „stele") şi cel teluric (adverbul „sub"), reconstituind armonia Edenului. Asocierea imaginilor olfactive, auditive şi vizuale („Miresme, cântec gata s-audă") simbolizează afundarea eului într-o stare onirică, de visare, într-un paradis propriu, unde simţurile se confundă şi iau locul raţiunii.

Folosirea verbelor la prezent („beau", „zâmbesc") configurează ideea de eternitate, de început şi de sfârşit şi pune naşterea lumii şi a omului sub un semn ceresc. Asemenea unui Dumnezeu, eul se contopeşte cu natura Creaţiei, o imagine care aparţine unei alte lumi, la care omul poate accede prin creaţia poetică.

Unirea cerului cu pământul este sugerată prin reflexia lunii în apele terestre („apele lunii"), iar aştrii cosmici capătă forme diferite (prin personificarea: „...se umflă în ele/Păunii nopţii cu cozile-n stele"),

căci întregul Univers se reinventează după voința eului, care primește forța Logos-ului, cuvântul primordial al dumnezeirii.

Mărirea lui Dumnezeu, mulțumirea și eterna recunoștință față de șansa oferită pământenilor este surprinsă în ultimele patru versuri, când eul se trezește din starea de reverie și își acceptă realitatea: el nu va putea obține niciodată veșnicia, căci este blestemat la efemeritate, la clipă, iar creația sa nu va avea viață și suflet („Cerul arunce-mi înapoi jos ruina"). Recunoașterea nuputinței (sugerată de complementul de loc „jos") nu se compensează prin minunea descoperirii Adevărului, prin ieșirea din umbra întunericului, ce se concretizează în metafora „Floare căzută din împărăție", expresie ce amintește de Raiul pierdut de primii oameni, care au dorit cunoașterea paradisiacă, absolută și care au sfârșit distrugându-și Paradisul. Omul nu este damnat pe vecie, căci el a descoperit Cerul și Lumina și și-a găsit destinul în puterea infinită a poeziei.

Poezia aparține Divinității, fiind, probabil, singura eternitate pe care omul o poate simți și crea. Cuvintele construiesc sau dărâmă universuri, își exprimă creatorul și îl duc mai departe de lumea materială, îl poartă în timp și în spațiu, în metafizic. Ideile exprimate în poezia „Doamne" se găsesc și în „Definiție" a Anei Blandiana, în „Scoica", scrisă de Ion Pillat sau în „Ars Poetica", de N. Stănescu, ceea ce dovedește că geniul creației va purta mereu aceleași idealuri care duc omul mai aproape de Perfecțiunea Divină.

SUBIECTUL II

Spuneți-mi Myar. M-am născut pe acest pământ neștiind cine sunt, căci venirea mea pe lume stă sub un semn ceresc, indescifrabil pentru ceilalți, tainic chiar și pentru mine. Am crescut sub un acoperiș care nu spunea multe, dar care m-a lăsat să îmi imaginez bolta cerească și stelele ei. Povestea tribului meu mă urmărește și acum în timp ce vă spun această legendă, mit sau istorisire a sufletului.

Strămoșul meu a fost primul om care a vorbit cu zeii, care, pe atunci, nu erau nici lumină, nici umbră. El a ridicat Soarele pe boltă și l-a purtat pe umerii săi puternici, încălcând Pământul și pe oamenii săi. Soarele i-a rămas veșnic recunoscător, l-a urmărit în drumurile sale și i-a arătat calea cea dreaptă. Însă darul suprem a venit apoi, un dar invizibil, dar care păstra secretul facerii lumii și care ascundea și alte lumi. Strămoșul meu nu a descoperit harul divin decât foarte târziu, când zeii săi nu îl mai ascultau și când lumea cădea în ceață și în întuneric,în așteptarea unor alți zei.

Nemulțumit de ceea ce primise, primul om a părăsit locurile sale și a dus povestea mai departe. Și-a petrecut viața căutând rostul darului ceresc, dar căutările sale nu au mai fost luminate de lumina solară. Întâlnind iubirea în deșertul arid al unui soare necruțător, a descoperit că putea rosti cuvinte nesăbuite care îi înfățișau părțile acoperite ale lumii cunoscute până atunci. El și frumoasa lui soție, Leila, au numit darul divin al dragostei lor poezie și au păstrat acele cuvinte în suflet pentru totdeauna. Copiii lor au știut de menirea sacră a cuvântului și s-au risipit în lume în căutarea paradisului părăsit de tatăl lor. Strămoșul meu și-a chemat zeul înapoi, însă numele său suna rece și gol și el a rămas doar cu nostalgia luminii care îl ghida odată pe căile necunoscute.

Și eu sunt acum în căutarea acelui Eden, negat de strămoșul meu și dorit de urmașii săi.

— Ai găsit Raiul pierdut? mă întrebau ei cu vocile pierdute de nerăbdare.

— Nu, nu îl voi regăsi niciodată, dar mi-l voi recrea, gândindu-mă la lumina ce conducea cugetul primului om.

O liniște cădea în noaptea fără lună și privirile îngândurate ale sătenilor se oglindeau pieziș în văpaia roșietică a focului.

— Luna se ascunde, zisei eu, e semn că povestea s-a sfârșit.

Și povestașul se ridică de pe buturuga tare și porni pe drumul fără lumină al pădurii, pornind în căutarea Paradisului și ducând cu sine tulburătoare poveste a cuvântului și a poeziei.

Teodorescu Maria-Cristina, Liceul de Artă „Ionel Perlea", Slobozia

Premiu special pentru ingeniozitatea discursului argumentativ

SUBIECTUL I

Lumina divină în raport cu Lumea și Creatorul, o forță nemaivăzută ce conduce destinele tuturor, ce dăruiește sau răpește bunătatea sau răul, relația dintre Dumnezeu și om, prezentate ca fiind apropiate, inspirate una de cealaltă sunt sursele textului liric scris de Vasile Voiculescu, în care eul liric transmite un mesaj poetic vibrant și sentimente puternice de dragoste și admirație față de Creatorul său. Cadrul ales pentru împărtășirea emoțiilor este universul, influențat de starea spirituală a poetului, în care i se oglindește sufletul, reprezentând o „revărsare de forțe fără țintă precisă, un elan de credință".

O trăsătură ce argumentează afirmația că poezia „Doamne" este un text liric o reprezintă ideile lirice care reflectă dragostea imensă a eului față de Creatorul său, o entitate necunoscută, și totuși atât de apropiată lui, încât, în raport cu lumea și Dumnezeu el se simte împlinit, mulțumit de atingerea idealului, împăcat cu minunea divină care îi mângâie sufletul. Inima vocii poetului prinde rod de bucurie, înconjurându-se de miresmele și petalele naturii. Cu toate acestea, lumea se transformă, se schimbă, răutățile și invidia distrug drumul sfânt către perfecțiune, dar eul liric se resemnează într-o mărire a lui Dumnezeu, ce mă impresionează prin forță și sinceritate.

Mesajul poetic este construit cu ajutorul figurilor de stil și al cuvintelor cu sens figurat, o altă caracteristică importantă a textului liric, bazat pe ermetizarea și închiderea cuvintelor, ce capătă noi conotații și creează, astfel, metafore și epitete ce îl preaslăvesc pe Dumnezeu și invocații retorice care sugerează apropierea de Creator, dar resemnare, deoarece Lumina divină nu poate fi atinsă decât pentru scurt timp.

Metafora „În vârful copacului Tău" este figura de stil prin care poetul înlocuiește un termen comun cu altul deosebit, cu o rezonanță afectivă în gândurile cititorilor; ea sugerează drumul divin pe care fiecare îl urmează pentru a ajunge la ideal, depășind obstacolele grele cu scopul de a săruta Lumina cerească. Floarea ce se naște „în vârful copacului" este creația, originea vieții care se regenerează; Floarea reprezintă dorința și râvna spre o țintă, speranța dată de puterea divină și forța de a continua.

Odată ajuns în brațele Creatorului, în norii la care a visat întotdeauna, eul liric își regăsește calmul și liniștea, legănându-se în „talaz de azur și soare", o metaforă ce sugerează răsplata lui Dumnezeu, care mângâie vocea poetului în raze de soare. Talazul semnifică puterea, imensitatea Raiului ce adăpostește sufletele nepăcătoase. Fiind în antiteză cu „temnița humii", un loc rece, înspăimântător, un abis întunecat, de la care divinitatea salvează eul liric, speriat de străfunduri și recunoscător Luminii. De aceea, în sufletul său încolțește credința, ce prinde „rod tainic", un epitet metaforic prin care autorul redă intensitatea emoțiilor sale și elanul speranței sale. Un „bob de poezie" ia naștere, un început timid de invocare a lui Dumnezeu, dar care întărește credința celorlalți;experiența eului liric folosește „zburătoarelor împărăției" lui Dumnezeu, e o metaforă ce înlocuiește termenul simplu de „oameni" cu niște ființe care au puterea de a ajunge la Creatorul lor, eul liric, lansând un îndemn curajos: zburați către Dumnezeu și gustați din talazurile fericirii.

Vocea poetului se înrudește cu natura și se identifică cu ea, „petala" devenind, alături de „miresme", un cântec sfânt „gata s-audă" în ceruri și pretutindeni în universul infinit. Enumerația „zâmbesc (...)/beau (...), se umflă în ele"reprezintă o acumulare de sentimente și gânduri, ce sugerează încrederea eului liric în destin, încredințându-și visele grele luceafărului; sub lumina albă a lunii, ce conferă o stare de calm și pace, ideile poetice prind viață și capătă șansa împlinirii. Metafora „păunii nopții", ce asociază o creație cu totul și cu totul extraordinară nopții negre ca smoala, sugerează idealul ce merge departe în universul armonizat ce contribuie la împlinirea tuturor dorințelor de care depinde liniștea sufletească.

Sfârșitul este în antiteză cu începutul: după ce a gustat din fericirea Raiului, eul liric îl preamărește pe Creator, mulțumindu-I și invocând darul cel mai de preț – apropierea de înaltele ceruri de unde vine speranța tuturor. Căzută în ruină, vocea poetului preaslăvește încă Lumina divină pe care a sărutat-o.

Unui text liric nu-i lipsesc niciodată mărcile eului liric – persoanele verbelor sau pronumelor – care aduc în fața cititorului sentimentele și emoțiile vocii poetice, conferindu-I intimidate și transformându-l într-o confesiune. Verbele „sunt", „zâmbesc" la persoana I, numărul singular, alături de pronumele personal „mi", care arată posesia, și adjectivele pronominale posesive „mea" și „Tău" de persoana I, respective a II-a, numărul singular , sugerează unicitatea versurilor și apropie cititorul de eul liric.

Subiectivitatea autorului este un alt argument adus în susținerea afirmației că poezia „Doamne" este un text liric, deoarece starea sa sufletească influențează cadrul natural în care eul liric se simte împlinit, legănat în „talaz de (...) soare".

În încheierea eseului, pentru a-l consolida, aș adăuga în concluzie propria mea opinie despre textul lui Vasile Voiculescu, o poezie de slavă, ce se aseamănă cu o odă și care mă frapează prin credința de nestăvilit a vocii poetului, ce mi-a impus o temă de gândire asupra originii lui Dumnezeu și a puterii mele de a mă încrede în El. Figurile de stil și cuvintele cu sens figurat ce alcătuiesc mesajul poetic și transmit sentimentele eului liric, marcat de persoana și numărul verbelor și a pronumelor, precum și natura în raport cu sufletul poetului, reprezintă argumentele ce dovedesc faptul că poezia lui Vasile Voiculescu este un text liric.

SUBIECTUL II

Un băiat înalt, palid, cu părul negru precum pana corbului, răvășit de procesul creației, se plimba dintr-o parte în cealaltă a unei camere tapetată cu versuri lungi, de neînțeles, cu un covor albastru pe podeaua ce scârțâia sinistru la fiecare pas. O bibliotecă imensă acoperea unul din pereți, iar băiatul s-a rezemat de ea, privind în gol, lăsând să-l scape din mână o foaie pe jumătate umplută cu scrijelituri sau versuri ordonate. A rămas așa mult timp, iar când a ridicat foaia, părea în transă. Deodată, s-a prăbușit și a început să tremure necontrolat, s-a întins pe spate, cu fața spre tavanul alb, atât de lipsit de căldură și inspirație. Foaia o ținea lipită de piept, ca și cum nimeni și nimic nu ar trebui să o afle. Automat, a luat un creion din buzunarul pantalonilor și, ca lovit de o idee genială, a revenit pentru a-și continua opera.

Împins de o forță nevăzută, mânuit de un păpușar invizibil, băiatul uscățiv, cu trăsături feminine și ochi mari, căprui în care se citea dorința de a realiza ceva deosebit, s-a așezat degrabă la biroul modern, mult prea modern pentru aspectul general de captivitate al camerei și a început din nou să scrie. Creionul alerga nebunește pe hârtie, dar pe fața tânărului nu se ivea nici un fel de emoție, ca și cum nimic din ceea ce scria nu-i aparținea lui, ci instrumentului care parcă-și dădea sfârșitul după o luptă lungă, plină de impedimente.

A terminat?... S-a ridicat și a dat la o parte scaunul șubred, lovindu-l de pat; a strâns hârtia, aruncând-o pe biblioteca plină de cărți, ce gemea de greutate. Și-a luat capul în palme, iar părul mai lung, criticat de toți cei din jur i-a acoperit mâinile pline de brățări negre. S-a uitat pe fereastră: atmosfera de afară se potrivea perfect stării sale – ploaia se zbătea în geamurile tuturor, aducând o lumină gri, sumbră asupra orașului. O lacrimă fierbinte a curs pe obrazul său roșu de furie, apoi s-a îndreptat spre bibliotecă, recuperând ghemotocul de hârtie. Calmându-se, a luat un caiet verde-închis, gros, probabil plin de versuri, pe care le va citi vreodată cineva, apoi a transcris totul. La sfârșit, părea fericit și împăcat cu destinul, iar afară soarele alunga norii triști, aducând o rază de speranță tuturor.

Băiatul era un poet în devenire, l-am creat anume pentru a defini acel tip de oameni criticați și marginalizați din cauza aspectului lor, dar care, în realitate , sunt sensibili și au nevoie de atenție și iubire.

Versurile pe care tocmai le-a transcris erau demult în mintea sa, însă îi lipsea curajul să le scrie, deoarece descriau un subiect dureros pentru orice adolescent: despărțirea părinților. Furia, ura pe care le avea și le purta în inimă de atâta timp îl mistuiau și îl distrugeau încetul cu încetul.

La rândul meu sunt o scriitoare și observ dramele celor din jur, încercând să le aflu durerea și să le-o alin. Cel pe care tocmai l-am descris este un bun prieten, care a suferit după despărțirea ființelor dragi. Am încercat să mă pun în locul său, dar oricât m-aș strădui, nu pot înțelege cum adulții își părăsesc proprii copii.

Sunt o norocoasă că îi am pe părinți alături și nici o discuție sau vreo opinie diferită nu i-a despărțit. Prin ceea ce am scris, aș dori să-i influențez pe adulți să fie mai buni și mai înțelegători, să se gândească la durerea imensă pe care o provoacă când iau asemenea decizii.

Povestea personajului meu nu s-a terminat, el va ajunge într-o bună zi să-și atingă idealul, să demonstreze tuturor că are un talent ascuns și că poate revoluționa arta scrisului. Însă, până atunci, va trebui să continuu să-mi sprijin prietenul, pentru că povestea mea să aibă o sursă reală și o voi face necondiționat, pentru că este, într-adevăr, deosebit și nu l-aș putea dezamăgi.

Suman Cezara Teodora, C.N. „Roman Vodă", Roman

Premiu special pentru registru de comunicare și stil

SUBIECTUL I

Vasile Voiculescu, mare poet și prozator roman, impresionează prin profunzimea operelor sale. În poezia „Doamne", autorul stabilește raportul om creator – Lume. Pe de altă parte însă, omul este rodul lui Dumnezeu, aceste fiind, în acest caz, Creatorul.

Ciclul creației pare, astfel, că se desfășoară asemenea unor cercuri concentrice: Creatorul marelui Univers – divinitatea și Creatorul Lumii mici – omul. Putem distinge, astfel, tema abordată de autor: Creația (omul creat de Dumnezeu – ce creează la rândul său). Poezia pare să definească, de fapt, viața propriu-zisă, destinul omului în raport cu divinitatea și creația sa, din punct de vedere spiritual. Fiind împodobit cu vocația Creatorului și aspirând la perfecțiune, omul se integrează în universul sacru al creației, având rol dublu: cel de „creat" și cel de creator. De altfel, caracterul spiritual al operei poate fi sesizat încă din titlul ilustrat printr-un substantiv în cazul vocativ („Doamne"), ce ilustrează o invocație.

Poezia este compusă din două tablouri: cel al omului în postura Creatorului și întoarcerea la originea sa de ființă creată de Dumnezeu. În cadrul primului tablou, omul este asemuit cu o floare, ilustrând relația om-natură. De fapt, elementele universului poetic aparțin câmpului semantic al naturii („zburătoarele, florile, păunii). Prezența omului „în vârful copacului" îi oferă acestuia statutul de Creator al existenței mici și de ființă supremă creată de Dumnezeu. Întreaga poezie este structurată pe comparația vieții omului cu ciclul de viață al florii (care reprezintă desăvârșirea întregii plante): înflorirea, „nașterea" rodului, împlinirea, moartea.

Tocmai acest aspect este ilustrat în cel de-al doilea tablou: moartea „florii" după ce „a sărutat Lumina sfântă".

Textul este structurat pe opoziția planurilor cosmic-teluric, prin intermediul aluziilor viață-moarte, întreg-nimic, lumină-întuneric. Planul cosmic reprezentat de elementele sale (luna, „vârful copacului", soarele, cerul, zburătoarele) este asociat cu divinul, cu desăvârșirea, iar cel terestru („ruină", indici spațiali : „colo jos", „înapoi") este asociat cu moartea, efemerul).

Putem observa că autorul transfigurează realitatea într-un mod propriu (în funcție de talentul, cultura, experiența sa). Acest lucru este ilustrat prin viziunea pe care o are poetul asupra vieții și el constituie o trăsătură a genului liric.

Vocea autorului în poezie este eul liric, prezența acestuia fiind marcată de verbe la persoana I, singular („sunt", „legăn") și pronume la persoana I („mă", „mea"- adjectiv pronominal posesiv, „mi-").

O altă trăsătură a liricului este prezența figurilor de stil și a imaginilor. Imaginile frecvente, în text, sunt cele vizuale („talazul de azur și soare", „a văzut Cerul"), auditive („cântec gata s-audă"), olfactive („mireasma"), dinamice („mă legăn", „zbucnește"). De asemenea, un rol important îl au figurile de stil, cu ajutorul cărora se formează sensul figurat al cuvintelor. Atribuirea epitetelor „de azur și soare" substantivului „talazul" aduce în prim- plan imaginea cerului albastru („azur") scăldat în razele soarelui. Metafora „temnița humii" ilustrează întunericul, lipsa de libertate de pe pământ. Personificarea „inima mea zbucnește afară" evocă tendința omului către comunicarea cu exteriorul, tendința către înălțare, libertate, perfecțiune. Invocația „Slavă Ție" exprimă lauda , admirația, supunerea omului în fața lui Dumnezeu, deși se află în lumea fantastică a libertății și a frumosului.

Muzicalitatea versurilor este deosebită, ea fiind construită cu ajutorul asonanței „Pe cea mai înaltă ramură a lumii", cu ajutorul hiperbolei „apele lunii se umflă", al rimei (pereche, încrucișată), al măsurii (10-14 silabe).

Poezia „Doamne" este un text poetic liric datorită trăsăturilor sale, prezente de-a lungul întregului text și este deosebită datorită ideii sale poetice.

SUBIECTUL II

De multe ori m-am întrebat ce este fericirea: o stare cum spun unii, o utopie sau un sentiment pe care noi înșine îl creăm. De multe ori am încercat să caut „fericirea" și m-am gândit că, poate, o voi găsi când voi ajunge la toamna vieții așa cum unii cred că au găsit-o.

În primii ani ai vieții mele căutam într-adevăr această „fericire", fără să știu, însă, ce este. Mi-am creat o lume proprie, a basmelor, a zânelor, asemenea oricărui copil. Iubeam și încă iubesc natura, mă bucuram de foșnetul frunzelor tomnatice, de trecerea anotimpurilor... iubeam viața. A urmat apoi un pas esențial în viața mea când am trecut de pragul școlii. Eram mulțumită de viața mea de până atunci, însă mi-am dat seama că mă plictisisem, vroiam altceva. Deja crescusem, școala devenise o prioritate și, încet, încet jocurile copilărești au început să dispară, mica mea lume a poveștilor spuse de bunici , începând să se destrame ușor. Nu am uitat că orice sfârșit înseamnă întotdeauna un început, când s-a întâmplat un lucru marcant pentru mine: întâlnirea cu poezia, cu cărțile. Îmi plăcea să ascult povești, dar deja mă plictisisem.

Într-o zi , mama mea a venit la mine cu o carte.

— Uite, am un mic cadou pentru tine, cartea „Robinson Crusoe", mi-a spus.

— Mulțumesc, i-am răspuns, așezând cartea în bibliotecă.

— Nu, de data asta o vei citi! Știi foarte bine că mai ai o mulțime de cărți în bibliotecă pe care le-ai uitat.

— Dar mă plictisesc și mi se face somn, știi bine că...

— Încearcă să o citești măcar!

— Nu-mi place să citesc cărți groase, am spus, deși observasem că aceasta nu avea multe file...

— Citește, apoi spune-mi dacă ți-a plăcut, întâi trebuie să o cunoști.

Am luat cartea, am deschis-o și mi-am spus: „Ia te uită! O carte... o carte adevărată! Nu știu ce-i în ea, dar mă întreb, dacă o deschid, oare zmeii și balaurii vor veni aici și va trebui să mă lupt cu ei? Dar dacă Zâna cea Bună este prea ocupată să mă ajute, cred că mai are și alți copii de salvat. Oricum, o voi deschide, voi vedea dacă îmi place, iar, dacă nu, o voi închide.

Dar nu a fost așa, căci, deși nu recunoșteam, începuse să îmi placă și deja mă captivase. Am terminat-o repede, însă nu vroiam cu nici un chip să mă desprind de personajele din carte, dorind să-l însoțesc pe Vineri și pe Robinson mai departe. Era prima carte pe care o citisem cu adevărat și îmi aduc aminte zâmbind că eram foarte mândră de mine. Fusese o poartă ce mi-a deschis calea magică spre lumea cărților citite de mine, nu de ceilalți.

Timpul a trecut pe nesimțite, iar frumoșii ani ai copilăriei mele sunt pe sfârșite. Cu siguranță voi începe o nouă etapă a vieții mele, însă nu înainte de a-mi răspunde la o întrebare care a persistat atâta timp în mintea mea.

Cărțile au devenit prieteni de nădejde pentru mine, însă mereu mi-a fost greu să înțeleg poeziile. Îmi plăcea să le citesc datorită muzicalității lor. Acum însă, asemenea experienței cu prima carte citită cu adevărat, am reușit să pătrund încet, încet în lumea inefabil de frumoasă a poeziei. Poeziile îmi păruseră mereu niște labirinturi greu de străbătut, cuvinte înșirate fără logică, însă am izbutit să le deslușesc tainele. Am încercat apoi să creez câteva versuri, câteva poezii scurte, reușind astfel să cunosc lumea poeziei. Am început să împletesc poezia cu proza, m-am pierdut printre cuvinte și, astfel, am reușit să Creez...

Am înțeles cu adevărat acum ce înseamnă fericirea. Ea este diferită pentru fiecare, însă, pentru mine, fericirea se regăsește în acele mic momente de glorie când îmi dau seama că am reușit să creez ceva nou, inedit, în clipele de zi cu zi când realizez că pot fi un mic Creator al lumii mele, un Creator al propriei personalități, un Creator al poveștilor, al Poeziei...

CLASA a VIII-a MINORITĂȚI

PREMIUL I

Sîntu Antonia-Ioana, C.N. „Decebal", Deva

P.S. pentru estetica lucrării

SUBIECTUL I

Încă de la începutul lumii, Dumnezeu a hărăzit fiecăruia dintre noi un destin, născut din puterea cuvântului şi a creației. Asupra noastră s-a pogorât un înger care ne-a insuflat aura unui har. Un har deosebit care ne-a individualizat şi care ne-a deschis privirea spre lume. Acest dar, mereu altul, mereu sublim, rătăceşte singuratic pe străduțele lăturalnice ale sufletului nostru, aşteptând ca un îndemn... un gând... un gest să-l descopere şi aşa să-şi împlinească menirea de a-l împodobi cu lumină şi sensibilitate pe cel care îl poartă. Unele ființe şi-au lăsat darul să înflorească şi să-i farmece pe cei din jur.

Scriitoarea Simona Popescu prezintă în opera sa literară „Carmen" o astfel de făptură încununată cu harul creației, purtătoare în minte şi în suflet a şansei de a re-crea. Fragmentul selectat sugerează portretul literar al personajului principal, Carmen.

Portretul reprezintă un tip de descriere care constă în prezentarea însuşirilor, a fizicului unei persoane, a unei ființe necuvântătoare etc.

Personajul principal creat de Simona Popescu capătă o semnificație deosebită prin numele ei „Carmen", care trimite la ideea de creație şi unicitate. Încă de la începutul textului scriitoarea îşi exprimă surpriza, mirarea ce i-a stăpânit sufletul la auzul acestui nume, care i se părea „mai degrabă potrivit pentru un băiat". Această diferență între impresie şi realitate conturează întâia însuşire a personajului, aceea de unicitate. Carmen insuflă celorlalți un anumit sentiment „de altfel" de diferențiere, o anumită particularitate față de comun. Acest fapt reiese oarecum indirect din percepția autoarei care metamorfozează o personalitate diferită, dar încântătoare.

După trecerea timpului, ce are rolul unei limpeziri asupra gândurilor autoarei, aceasta învață să vadă dincolo de lucruri şi observă acea personalitate latentă ce i se dezvăluie doar unui spirit matur. Pentru Simona Popescu „Carmen" „înseamnă poezie" aşadar personajul principal este perceput ca un izvor al creației, al sensibilității. Poezia defineşte în acest text puterea talentului creativ, al excelării în atingerea harului.

Următoarele gânduri reprezintă portretul fizic al lui Carmen, dar autoarea lasă cititorului şansa de a vedea printre rânduri asocierile dintre farmecul fizic şi cel moral. Personajul „avea vreo 12 – 13 ani" şi este prezentată mai matură atât la vârstă cât şi la puterea înțelegerii decât autoarea: „era cu vreo 3 ani mai mare decât mine". Ultima propoziție a primului fragment reliefează superioritatea personajului şi dorința acestuia de a părăsi lumea copilăriei şi de a transmigra spre o lume mai profundă, mai matură, clădită din stâlpii imaginației şi din puntea capacității creatoare „nu participa la jocurile (...)."

Paragraful final din acest fragment reprezintă oscilarea dintre trecut şi prezent. Adverbul „astăzi" reprezintă sfârşitul perioadei amintite mai sus, aceea a copilăriei, şi implicit sfârşitul unei perioade a neînțelegerilor, a inocenței din viața autoarei. Aceasta îşi doreşte să o întâlnească „acum" pe cea pe care nu a reuşit s-o cunoască bine în perioada începutului maturizării, însă doar „dacă ar fi aceeaşi". Autoarea doreşte să-i descopere secretele lui Carmen, puterea creației, a siguranței în gândire. Ea speră ca acest personaj puternic individualizat să nu-şi fi pierdut acest har, pentru ca astfel să primească şansa de a o cunoaşte mai bine. Simona Popescu uită însă de faptul că trecerea ireversibilă a timpului marchează sufletul fiecărei persoane, nu numai pe al său.

Pentru scriitoare Carmen reprezintă un izvor al infinitei cunoaşteri, un creator capabil să privească oriunde şi să observe totul. Dorința arzătoare a autoarei, aceea de a îndepărta vălul ce ascunde semnificația creației şi de a pătrunde dincolo de el îi trădează o trăire puternică, pasională. Aceasta este oglindită în întrebări pe care ea i le-ar adresa persoanei perfecte, lui Carmen. „De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a vieții un scriitor ?". Întrebarea retorică „Pentru cine e ea scrisă ?" reprezintă o vădită

cunoaştere a autoarei, care realizează că sigur Carmen se află în două ipostaze: de creatoare şi de personaj creat.

Încheierea fragmentului trimite iarăşi la ideea de poezie, încununarea creaţiei. Autoarea îşi doreşte să-i vorbească despre poezie, luând ca „motto" numele ei. Probabil că Simona Popescu este hotărâtă de a-şi da în vileag impresia ce s-a cuibărit de mult timp în sufletul ei, aceea că „a crea" defineşte persoana lui Carmen.

Observăm că scriitoarea, prin personalitatea ei, prin dorinţa ei de cunoaştere a creat acest personaj, încercând să-l transforme într-un răspuns pentru întrebările în legătură cu „harul creaţiei".

De asemenea Carmen îşi dezvăluie trăsăturile prin percepţiile autoarei, prin faptul de cum este ea privită, o purtătoare a peceţii creatoare, un ideal.

Din toate cele amintite mai sus, se poate observa că fragmentul reprezintă portretul literar al personajului principal, Carmen, acesta definind cuvintele criticului Constantin Ciopraga: „Structura individuală joacă, la fiecare, un rol ce nu trebuie minimalizat".

SUBIECTUL II

Ne privea deseori melancolică şi se îndrepta spre stejarul bătrân din faţa casei. Părea copleşită de gânduri, de aspiraţii, de idealuri. Pasul ei uşor o ridica şi mai mult în faţa noastră. Pe atunci copii, nu-i înţelegeam frământările, dar ne conformam să o privim cum atinge tandru scoarţa stejarului. Deseori nu ne arunca nici o privire, şi părea să nu ne observe strigătele zburdalnice lipsite de griji, iureşul febril şi nepotolit ce se revărsa din ochii noştri. Altcori aveam impresia că avea harul de a vedea dincolo de lucruri. Că nu percepea o floare cum percepeam noi. Ea nu vedea petale şi tulpină. Carmen zărea un templu al purităţii, al miracolului. Când ne vedea rupând o margaretă, faţa i se întuneca subit şi ne arunca priviri mustrătoare mai dureroase decât orice pedeapsă posibilă.

Dimineţile şi le petrecea admirând cerul şi soarele, pentru ca mai apoi să le transpună cu o aşa măiestrie artistică printre rândurile poeziilor sale. Privea vrăjită norii şi îngâna un cântecel slab ce părea a se revărsa din străfundul sufletului său.

Zilele ploioase erau percepute de Carmen, nu ca o pedeapsă ci ca o binecuvântare. Cât de mult îi plăcea să simtă picuri de ploaie pe obrazul său trandafiriu. Şi atunci... era şi mai frumoasă. Ca un înger o vedeam noi, o crăiasă a profunzimii sufletului. O priveam atât de prosteşte, cu ochi mari, naivi, încât se ruşina şi zile întregi nu ne arunca nici un cuvânt.

Uneori simţeam că o iubim, că nu vom putea trăi fără să o vedem mlădioasă cum se plimba prin grădină, cum murmură cuvinte neînţelese pentru noi, fireşti pentru ea. Dar Carmen părea să nu împărtăşească sentimentul. Era rece, neîndurătoare, nu ne agreea compania. Prefera singurătatea... Într-o zi am întrebat-o, în timp ce împletea păpădii, dacă ne iubeşte. A părut surprinsă, un fior de nelinişte i-a cuprins trupul. O clipă mai târziu, roşeala din obraji a dispărut cu repeziciune şi cu un ton glacial mi-a răspuns „Iubirea e un sentiment care este creat din iluzii şi ambiţii. Ea nu se naşte din suflet, ci din minte!" Am privit-o surprinsă. Părul auriu îi încadra chipul, căzând domol pe umerii ei albi ca laptele. Ochii negrii ca noaptea păreau atât de adânci încât păreai absorbit de limpezimea lor. Fruntea semeaţă trăda un caracter mereu diferit, mereu altfel decât comunul. Nasul acvilin însă îi întuneca faţa, oferindu-i o răceală care îţi dădea impresia că nu face parte din lumea noastră. Părea o chitară dezacordată a universului, o existenţă ce nu-şi găsea locul pe scena tărâmului omenesc. Eram convinsă că nu îşi putea stăpâni harul ei era stăpânită. Atunci am tăcut şi m-am îndepărtat. A părut că vroia să-mi spună ceva, căci muşchii erau încordaţi şi la colţul gurii se observau mişcări ce îi trădau trăirea intensă. Dar a tăcut. S-a întors în lumea ei, creaţia. Şi eu am plecat. Din momentul acela am hotărât să nu mai încerc să pătrund în sufletul ei, pentru că nu o înţelegeam. În noaptea aceea Carmen părea că vrea să-şi urle visul pe care nici ea nu-l mai înţelegea. Şedea pe iarba umedă din grădină, îmbrăcată cu o rochie albă ce îi oglindea talia nefiresc de subţire şi umerii incredibili de mlădioşi. Atunci a plâns. Aspira la ceva măreţ, aspira la descoperirea talentului, harului său, dar poate i se părea dificil să-şi realizeze idealul. Era doar o copilă măcinată de trăiri prea intense care îi slăbeau trupul. Două zile mai târziu mi-a mărturisit un lucru care m-a pus pe gânduri. A grăit cu o voce blândă cu care nu mi-a mai vorbit niciodată că va lupta să găsească posibilităţi să-şi realizeze idealul. Am întrebat-o care ar fi acesta... dar a tăcut. S-a ridicat vrând să plece dar după o clipă mi-a luat cu înfrigurare mâna şi m-a privit cu ochi scânteietori, spunându-mi că nu mă va uita niciodată. Apoi m-a sărutat pe obraz. Buzele-i ardeau ca focul. Acesta m-a cuprins şi pe mine. Eram mirată. Am vrut s-o

întreb de ce a făcut acest lucru. Atunci mi-a dus degetul ei subțire la buze. Eram convinsă că am obținut mai mult decât îmi doream, decât puteam să înțeleg... Apoi a plecat.

Am crezut că de acum încolo vom fi mai apropiate. Era prima dată când își deschidea sufletul cuiva, de aceea am fost de părere că acesta va rămâne deschis. Dar nu a fost așa. Carmen s-a cufundat tot mai mult, tot mai repede în tăcere, în singurătate. Părea absorbită de harul, pasiunea ei. În fiecare zi compunea poeme, care pe mine mă înspăimântau prin profunzimea, tristețea și dragostea cu care erau scrise. Simțeam mocnind în sufletul ei o forță creativă ce era controlată prin maturitatea de care Carmen dădea dovadă cu fiecare clipă petrecută înăuntrul ei, cu fiecare veac petrecut acolo... în lume.

Într-o zi a plecat în căutarea idealului său de a-și descoperi harul creației cu care fusese împodobită de Dumnezeu. A plecat așa cum a fost mereu pentru mine, o necunoscută, a cărei cheie a sufletului nu am descoperit-o decât mai târziu. Am sperat mereu că ființa ei, a cărei putere era cuvântul, poate învinge trecerea timpului.

PREMIUL II

Popa Liliana-Elena, C.N. „Doamna Ghica", Făgăraș

P.S. pentru registrul de comunicare și stil

SUBIECTUL I

Portretul literar al personajului Carmen, sugerat în fragmentul citat, aparține genului epic în proză și ne este prezentat succint un posibil creator literar.

Fragmentul începe cu o interpretare a numelui personajului prezentat, și anume că, numele său – Carmen – era considerat de narator ca fiind un nume de băiat, dar avu surpriza să afle că înseamnă poezie, iar din acest cuvânt derivă numeroase sensuri vibratoare în sufletului oricărui om. Poezie înseamnă sensibilitate dar și gingășie, miracol, izvor de lumină sufletească, de bucurie, de pace și de armonie. Prin poezie descoperi frumusețea nevăzută a lucrurilor banale, cotidiene, deoarece, din postura de cititor, tot ce e descris în poezie, vezi prin ochiul magic, sensibil al poetului. Așadar, numele Carmen are o varietate de sensuri identificate din tainicul cuvânt „poezie", fapt care impresionează deosebit naratorul.

În următoarele relatări aflăm vârsta lui Carmen și raportul ei față de narator, anume că era cu trei ani mai mare și nu lua parte la jocurile celorlalți copii. Aceasta este, de fapt, condiția geniului creator, una de solidaritate, de retragere într-o lume a creațiilor sale, într-o lume a cuvintelor, a sentimentelor, a visurilor... o lume feerică sau sinistră, veselă sau anostă, veridică sau imaginară...

După ce anii s-au așezat și peste Carmen și peste narator, a trecut dulcea copilărie, naratorul arată la fel de mult interes pentru vechea sa amică, o găsește la fel de interesantă „dacă ar fi aceeași" și are multe întrebări păstrate pentru a i le adresa. Întrebările sunt legate de arta scrisului de farmecul lui și al scriitorului de „Cartea Vieții" și neuitând de semnificația numelui „Carmen", care odinioară îl impresionase atât de mult, ar porni o discuție pe tema poeziei.

Naratorul nu este fermecat doar de „poetul" din Carmen, ci mai ales că acest poet reprezentat până și de numele ei apare în minunatele peisaje ale copilăriei sale și le îmbălsămează în gingășie, sensibilitate... îi dă un plus de mister, pentru că ea era altfel, distingându-se de ceilalți copii printr-un charm aparte, dar și prin condiția sa de viitor artist.

Portretul lui Carmen este expresiv și direct, fără a se face apel la diferite imagini artistice, redat exclusiv prin descriere.

Constantin Ciopraga, ca un bun cunoscător al personalității creatoare și al oamenilor, în general, reliefează prin fragmentul final citat valoarea fiecărui individ și structura sa. Astfel, fiecare individ are o parte interesantă și importantă, dar întotdeauna aceasta trebuie descoperită și recunoscută de cei din jur, fiindcă în spatele fiecărui om se ascunde ceva nevăzut și neprețuit, la fel ca în spatele poeziilor și al sensurilor...

Noi trebuie mereu să aspirăm la ceva complex, la ceva „rotund", care să desemneze un întreg... Printre toate aspirațiile noastre trebuie să o includem și pe aceea de a cunoaște oamenii, universul, litera-

tura, sensurile, lucrurile cât mai profund,să le descoperim esenţa pentru a afla comori nepreţuite şi să acordăm fiecăruia şansa de a se afirma.

Să pornim la fel ca şi naratorul, de la a găsi sensurile numelor, care pot fi extrem de reprezentative şi importante sau să descoperim nucleul existenţei fiecărui om şi apoi să ajungem la a-i recunoaşte calităţile, harul, valoarea individuală... fiindcă fiecare structură individuală are un rol, „ce nu trebuie minimalizat".

SUBIECTUL II

„Carmen", aşa o chema şi nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie.

Avea vreo 12-13 ani şi era cu vreo trei ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi şi nu participa la jocurile noastre...

...Când vremurile copilăriei noastre zburdalnice au trecut, am întâlnit-o pe Carmen, într-o zi însorită de mai, prin livada cu meri înfloriţi din satul bunicilor. Era la fel de zveltă ca o trestie, cu mâinile subţiri şi degete palide, păşea uşor peste iarba înmiresmată ca purtată de farmecul visurilor împletit cu raze de aur rupte din soare... Privirea ei mângâietoare şi îmbrăţişarea tandră erau revărsarea văzduhului arzător asupra mea.

Încă din primele cuvinte pe care mi le-a adresat, mi-am dat seama că draga mea Carmen rămasese aceeaşi... o fire sensibilă şi adorabilă şi o persoană interesantă. Am început să discutăm despre poezie, pasiunea ei din copilărie, care s-a împlinit acum.

„Mintea este eternul izvor al bucuriei", spunea misterioasa Maitreyi, de aceea ea este pentru mine un izvor de poezie şi poezia un izvor de linişte şi de fericire. Simt că prin poeziile pe care le scriu îmi îndeplinesc cele mai imposibile visuri, că lumea e mai frumoasă, că suferinţa e mai dulce... că aşa sunt eu însămi, povestea cu o urmă de melancolie Carmen.

Însuşi numele tău semnifică poezie. Te-a inspirat vreodată sau a fost un factor determinant pentru a deveni poetă? am întrebat interesată de câte are această dragă prietenă de dăruit şi de împărtăşit.

Numele meu a fost inspirat tot din poezie... Mamei mele îi plăcea să citească, să-şi bucure sufletul cu comorile versurilor descoperite sub mierea teilor înfloriţi şi s-a rugat neîncetat lui Dumnezeu pentru ca eu să am condei pentru poezie... M-a numit Carmen şi mi-a împărtăşit miracolul literaturii...

Ai început să scrii poezii de pe vremea când abia învăţai alfabetul şi ai reuşit abia acum să le publici... Iată că prin talentul tău şi admiraţia celor din jur ţi-ai îndeplinit visul... visul de a deveni poetă...

Da, simţeam că bucuria pe care mi-a oferit-o viaţa trebuie împărtăşită şi celorlalţi şi cum altfel, decât prin line versuri scrise ascultând murmurul râului, oglindindu-mi privirea în seninul cerului îmbătându-mă cu parfumul liliacului şi al razelor întinse leneşe sub oceanul strălucitor al soarelui...

Şi eu am dorit odată să scriu, dar după câteva creaţii în proză mi-am dat seama că sunt prea nostalgice, prea triste şi mă deprimau mereu. Niciodată nu am putut scrie ceva vesel, sau despre fericire... Nu ştiu de ce! Poemele lui George Bacovia mă inspirau şi dramele pe care le scriam exprimau pustietatea şi durerea unor suflete pierdute, oglindite în tăcerea toamnei, biciuite de ploi anoste, bântuite de iluzii deşarte şi speranţe pierdute... născute moarte...

Carmen m-a ascultat cu atenţie, dar liniştea naturii o ademenea mereu...Eu, grăbită să ajung la biserica din vârful dealului, a trebuit să o las, rugând-o să-mi promită că va reveni pe acele mioritice meleaguri. Discuţiile acelea îmi făceau un bine extraordinar şi misterul ei subtil nu-l puteam desluşi nici din priviri, nici din versurile ei, nici din vorbe, nici din mâinile ei...transparente şi gingaşe ca obrazul unui copil.

Eu plecai melancolică, cu paşi repezi, cu păru-mi fluturând sub mângâierea vântului, cu mâinile ascunse sub rochia ce mătura splendoarea florilor de mai...

„Astăzi, dacă aş întâlni-o şi dacă ar fi aceeaşi, i-aş pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a Vieţii un scriitor, cine o citeşte? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aş vorbi şi despre poezie, pornind de la numele ei."

PREMIUL III

Ferencz Annamaria, C.N. „Unirea", Tg. Mureş

P.S. pentru plasticitatea limbajului folosit în compunerea gramaticală descriptivă.

SUBIECTUL I

Simona Popescu în opera sa, intitulată „Carmen", prezintă portretul atât fizic cât şi moral al personajului principal.

Autoarea începe acest fragment cu numele protagonistei, astfel scoate în evidenţă personajul căruia îi atribuie unele însuşiri. Portretul fetei conţine puţine însuşiri, lăsând cititorului libertatea de a adăuga altele lângă cele prezente. Acestea pot fi deduse din faptele ei.

Portretul fizic al fetei este vag. Aflăm doar ca avea 12-13 ani, fiind cea mai mare dintre prietenii amintiţi în operă. Autoarea atrage atenţia cititorului asupra portretului moral, nedescriind înfăţişarea lui Carmen.

Aşadar portretul moral conţine unele însuşiri, care sunt cele mai importante. Scriitoarea spune că, „nu participă la jocurile noastre". Protagonista fiind mai mare e posibil să fi avut alte preocupări, alte gânduri decât cele ale prietenilor ei.

Simona Popescu evidenţiază numele personajului său, care înseamnă poezie. Nu aflăm dacă personajul întradevăr devine poet, dar autoarea acordă atenţie relaţiei dintre nume şi persoană. Se spune că numele care ni se dă în momentul naşterii, va fi soarta noastră, viaţa ne va fi călăuzită de semnificaţia acelui nume.

Poezia, fiind o creaţie, iar Carmen având acest nume, e posibil ca ea să devina o creatoare mică, plină de succese. Acest dar doar puţini oameni îl au: darul creaţiei e un dar dumnezeiesc. Este cadoul naturii.

În această operă se reflectă ideile şi sentimentele autoarei, exprimate în mod indirect, mai ales prin intermediul personajului principal. Deci personalitatea ei e oglindită în portretul prezentat în text. Carmen, fiind privită ca o creatoare, ar putea fi chiar însuşi scriitoarea care vorbeşte despre sine. Ar putea fi umbra ei scrisă, prezentată cititorului.

Prin urmare ultimul paragraf ar putea consta din întrebările pe care Simona Popescu şi le pune. Sunt gândurile autoarei ale căror răspuns nu le ştie încă. Aceste rânduri sunt de fapt monologul său redat în opera sa literară.

Aşadar opera, fiind prezente elementele definitorii ale unui portret literar, aparţine acestei specii.

SUBIECTUL II

Carmen, aşa o chema şi nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie.

Avea vreo 12 – 13 ani şi era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi şi nu participa la jocurile noastre.

Odată vorbisem cu ea. Stăteam pe o bancă.

Era o minunată zi de vară. Soarele – lacrima Domnului cum îi spunea ea – străpungea culorile proaspete ale naturii cu o lumină odihnitoare.

Carmen stătea neclintită pe bancă, la umbra unui arbore cu crengile întinse spre cer, în văzduhul hrănitor, în lumină. Deja avea vreo 15 ani. Noi, restul copiilor, am rămas la fel de zburdalnici şi de jucăuşi cum am fost acum 3 ani, doar ea se maturiza, începea să aibă alte preocupări, alte gânduri.

Mă apropii de ea şi mă aşez pe bancă. O privesc pe ascuns.

— E minunată lumina. Simţi cum trupul tău absoarbe căldura. Te-ai gândit vreodată ce s-ar întâmpla dacă nu ar mai fi lumină?

— Am muri? – întreb eu cu o voce subţire. Îmi era teamă că ceea ce spun, pentru ea va fi o prostie.

— Poate... Dar te-ai gândit vreodată la schimbările pe care trupul tău e capabil să le facă? Dacă nu ar fi lumină, ochii nu ar avea nici un rost. Deci am orbi... se oprește din vorbă și mă lasă să-mi închipui. Atunci nimeni nu ar mai putea spune că ochii sunt oglinda sufletului și că sentimentele noastre se reflectă în ei... Sau totuși?

— Începe a râde. Era un râs inocent. Eu parcă vedeam copilul ce se ascundea în ea, cel care era undevaadânc închis în inima sa. Își reia ideea:

— Nimic nu ar mai fi frumos, nimic nu ar mai fi urât. O parte din estetică ar fi sfâșiată. Viața noastră nu ar mai avea culoare... Ar fi doar negru...

— Adică viața și-ar pierde rostul...? Gândesc eu cu voce tare, uitându-mă adânc în albastrul pur al cerului.

Ea era gata să-mi răspundă. Însă răspunsul pe care l-am primit era neașteptat.

— Ar dispărea pozitivul... dar lumea s-ar renaște... Fiecare Carte a Vieții ar fi rescrisă...

— Cum adică s-ar renaște? Ar fi mai bine fără lumină? Nu mai știu ce să cred. Felul ei de a gândi e mult prea complicat și serios pentru mine. Eu nu-mi fac griji pentru asemenea lucruri. Eu cred că viața e prea scurtă pentru a fi posomorât și serios tot timpul.

Am plecat de lângă ea lăsând-o singură cu gândurile care o frământau.

Atunci eram prea copilăroasă să-mi dau seama că de fapt avea dreptate. Mai ales în legătură cu Cartea Vieții pe care a pomenit-o ea atunci, dar eu nici nu știam ce înseamnă.

Astăzi, dacă aș întâlni-o și dacă ar fi aceeași i-aș pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a Vieții un scriitor, cine o citește? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aș vorbi și despre poezie, pornind de la numele ei.

MENȚIUNI

Holonec Rareș Mihai, C.N. „George Coșbuc", Cluj Napoca

SUBIECTUL I

Opera literară „Carmen" scrisă de către marea autoare Simona Popescu se constituie ca o adevărată „perlă" literară despre care criticul Constantin Ciopraga crede că „Structura individuală joacă, la fiecare, un rol ce nu trebuie minimalizat. (...) Dominată este aspirația rotundului". Tema principală abordată în text este conturarea unui personaj literar care își trăiește viața în comuniune cu obiectul cultural cartea.

Numele „Carmen" înseamnă poezie. Din prisma acestui aspect personajul literar reprezintă un simbol al Universului poeziei. Tainele pe care le ascunde Carmen pot fi interpretate utilizând cheia creației și a inspirației.

Din text mai reiese că „avea vreo 12-13 ani". Perioada consemnată în cursul vieții unei ființe umane este una de tranziție, în care omul a ridicat un picior din copilărie și e pe punctul de a-l așeza în maturitate.

La o asemenea vârstă se cunoaște taina cărților adevărate, pe fundamentul celor citite de către părinți sau bunici înainte de culcare, încă din vremea în care cuvintele erau vag cunoscute.

Lipsa jocului consemnă un nou pas pe scara maturității. „Era cea mai mare dintre noi și nu participa la jocurile noastre". Calitatea personajului de a domina prin vârstă reprezintă o asemănare cu cărțile care sunt interpretate mai complex cu timpul. Cartea rămâne intactă după ani lungi și plini de încercări dificile. Carmen reprezentanta cărților, este privită din aceeași perspectivă în trecut, prezent și viitor. „Astăzi dacă aș întâlni-o și dacă ar fi aceeași ..."

Întrebările din finalul textului „...dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a Vieții un scriitor, cine o citește? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aș vorbi și despre poezie, pornind de la numele ei." au un caracter de explorare care poate fi interpretat în diferite feluri. Răspunsul acestora zace în cărți și relevă cunoaștere.

Personalitatea autorului este una puerilă, caracterizată de o densitate mare de întrebări. Enigmele cele mai profunde sunt cele ridicate de către copii.

Fiecare om este un scriitor. El își scrie propria „Carte a Vieții", bazându-se pe deciziile luate în fiecare clipă. Ea servește Universului, fiind o încrucișare de sentimente, senzații și trăiri.

SUBIECTUL II

„Carmen, așa o cheamă și nu mică mi-a fost surpriza când mai târziu am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie. Avea vreo 12-13 ani și era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi și nu participa la jocurile noastre".

Am crescut împreună beneficiind de clipe de neuitat. Zilele erau pline de soare aer curat și prietenii strânse, în timp ce noaptea povesteam uitând de oră, sub zâmbetul răcoros al lumii. O admiram pe Carmen pentru cunoștințele ei, iar când îmi povestea, îi savuram fiecare vorbă mângâindu-mi parcă sufletul atât de pur. Ea mă privea ca pe un copil care are nevoie de o mână protectoare împotriva lacrimilor cerului și a lumii măcinate de durere. Eu o vedeam ca un ideal, ca o cheie care mă va ajuta să deschid masiva poartă a vieții. Învățam ceva nou în fiecare clipă, o simțeam lângă mine permanent. M-a ghidat pe o cărare a prieteniei în care m-a învățat că o bună colaborare ridică valoarea mai multor persoane. Am ales calea colegialității, lăsând în urmă poteca solitară, în care siluetele umbrele și șoaptele se învârt în jurul tău distorsionând simțul realului și a imaginarului. Primele lacrimi le-am experimentat împreună. Bucuria s-a dublat, durerea s-a înjumătățit. Ne-am susținut reciproc. Singure, eram doar niște ființe slabe. Împreună eram invulnerabile. Inspirația creștea în interiorul prieteniei noastre, cuprinzându-ne cu mult drag. Împreună cu ea, am purces în lumea magică a cărților. O simțeam aproape în labirintul mistic al operelor literare. Simțeam că sunt alt om, că am renăscut, grație farmecului cărților. În fiecare dintre ele zăcea o nouă lume care te ademenea să explorezi. Cu ajutorul cărților, te puteai transforma în orice. Pentru prima dată am realizat de ce a preferat Carmen atâta timp cărțile în dauna jocului. Când viața a încercat să ne dea o palmă, ne-am opus prin poezie. Am știut zâmbi zi de zi, fără să ne întrebăm ce vom face în următoarea perioadă sau să fim presați de timp. Natura ne acompania zilnic prin orchestra ei de culori mirobolante. Carmen avea o privire suavă, în care puteai observa verdele crud al primăverii. Pletele brunete o completau, făcând din ea o nestemată. Părul meu blond era purtat adesea de către vântul dulce de mai în timp ce ochii oglindeau albastrul pur și catifelat al cerului. Zâmbeam.

După ce am atins vârsta maturității, ca niște adulți, am fost supuși unei decizii grele. Cărarea s-a bifurcat. Carmen a ales o potecă, eu pe cealaltă. La despărțire ne-am îmbrățișat lung și ne-am privit cu ochi de copii, în ciuda maturității. Fiecare dintre noi spera, în adâncul inimii la o reîntâlnire a ceor două drumuri.

„Astăzi dacă aș întâlni-o și dacă ar fi aceeași, i-aș pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a Vieții un scriitor, cine o citește? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aș vorbi și despre poezie, pornind de la numele ei."

Mureșanu Andra Florina, C.N. „Samuel von Brukenthal", Sibiu

SUBIECTUL I

Opera literară „Carmen" de Simona Popescu este o creație originală cu deosebită valoare estetică, în care autorul crecază un univers imaginar propriu, valorificând valențele limbajului artistic.

Carmen, un personaj prin intermediul căruia autorul își exprimă indirect sentimentele, este personajul principal, individual, complex, reprezentativ al operei care îi poartă numele. În fragmentul selectat ei îi este realizat un succint portret fizic și moral, fiind caracterizată direct prin intermediul numelui: „Carmen..., înseamnă poezie", „avea vreo 12-13 ani... cu vreo 3 ani mai mare decât mine", „era cea mai mare dintre noi și nu participa la jocurile noastre". Astfel, ea este înfățișată ca fiind o tânără adolescentă, aflată la o vârstă a schimbărilor fizice și de mentalitate, care are o tentă de maturitate în gândire prin acțiunea sa de a nu lua parte la „jocuri".

Numele său „de poezie" are o importantă contribuție în conturarea portretului personajului. Deși povestirea este narată la persoana I, autorul ca personalitate biografică se dezvăluie prin perspectiva acestui personaj. Carmen este o creație, însă și un creator, datorită firii sale diferite, mai visătoare și mai puțin jucăușă decât a celorlalți. Se distinge dintre toți prin felul său aparte de a fi, deși naratorul considera în

prima frază „numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat". Asemeni unei poezii, Carmen este un cuvânt ideal așezat pe o hârtie umplută de vorbe goale, și nu poate fi înțeleasă și percepută la adevărata-i valoare decât de cei cu un talent deosebit în a descifra oamenii. Ea este un creator de lumi noi, de basm, lipsite de defectele lumii în care trăim. Ea reprezintă personificarea poeziei, calea, viața și felul poeziei de valoare. Autorul este atras de către acest personaj tocmai datorită calităților cu care el însuși a hărăzit-o. De aceea, el se distanțează de celelalte personaje, relatând subiectiv trăsăturile principale ale personajului Carmen, și îl implică afectiv pe narator, punându-l în postura de a-și îndrăgi personajul.

Paragraful final din acest fragment dezvăluie probabil un punct de vedere al personajului Carmen, despre care naratorul dorește explicații suplimentare. Prima frază conține verbe la condițional-optativ, sugerând o acțiune posibilă, dar improbabilă. Condiția pentru realizarea acestor acțiuni este ca personajul Carmen să fi rămas „aceeași". Naratorul afirmă că și-ar dori răspunsuri la întrebări ce privesc viața și poezia. Viața însăși este o poezie scrisă cu grijă, caligrafic sau în grabă, ascunsă într-un volum uriaș de manuscrise, concepute de o ființă divină și pentru a sintetiza destinul lumii în privința omului. Simțiri sunt ascunse în spatele acestor rânduri, simțiri cum sunt sensibilitatea, puterea creatoare, dorința de a vedea dincolo de aparență. Răspunsurile pot fi găsite doare de cei care au răbdarea și înțelegerea de a duce un drum împotriva vântului și a obstacolelor. Atunci când creația divinului, omul, va putea înțelege misterele universului, el se va putea supune acestora.

Prin creație, prin poezie, omul își poate exprima într-un mod plastic sentimentele. Poeziile permit continuitatea sufletului, conservarea acestuia în absolut. Creația permite trecerea în nemurire a sufletului, ea ne asigură viață veșnică după despărțirea dintre material și spirit. Creația reprezintă perfecțiunea stării, atingerea țelurilor și desăvârșirea aspirațiilor.

SUBIECTUL II

...Avea o fire ciudată și mă impresiona prin felul ei de a vedea această lume. Considera jocurile, dansul, cântecul ca fiind lucruri de care un om se poate lipsi, însă eu nu-i dădeam niciodată dreptate în această privință. Nu încerca să impresioneze pe nimeni, și poate tocmai de aceea reușea.

Carmen a fost la început rece, sarcastică în relația noastră. Obișnuia să facă glume pe seama mea, ironii fine pe care doar ea era în stare să le înțeleagă. Încerca să mă îndepărteze, apoi, după ce am ajuns prietene, mi-a povestit și de ce. Nu înțelegeam de ce o fată aparent atât de sociabilă, având un păr de culoarea grânelor în bătaia soarelui, cu ochii verzi precum iarba proaspătă într-o zi de primăvară, poate fi introvertită, lipsită de suflet și misantropică.

La început a fost însă cuvântul, și odată cu primele cuvinte blânde pe care mi le-a adresat, prietenia noastră, ce urma să se clădească, și-a pus bazele. Din regina gheții, ea a devenit încet, dar sigur, persoana pe care o ascultam cu cea mai mare plăcere, când îmi recita autorii ei preferați de poezii.

Mă ispitea în conversații interesante, mă fascina având o alură de filozof neînțeles, mă ghida în călătoria mea către centrul misterelor acestei lumi. Gândurile ei, risipite precum firele de păianjen prin întregul ei univers, mă prindeau în capcana lor.

Carmen a ajuns modelul meu, când visam la perfecțiune o visam pe ea. Totuși, nu înțelegeam de ce modul ei de a se purta cu oamenii era atât de diferit față de ce am cunoscut până atunci.

Într-o zi am dorit să-mi satisfac curiozitatea întrebând-o, în timp ce-mi povestea despre felul în care vede ea viața, de ce este atât de distantă cu ceilalți. Mi-a răspuns că este elitistă, de fapt că a devenit elitistă după ce lumea, societatea, a abandonat-o precum lucruri mult mai superficiale. Mi-a mărturisit că nu oricine o poate înțelege, ci doar aceia înzestrați cu un talent deosebit în a descifra o taină. M-am simțit flatată, știind că eu o înțeleg, dar mi-a șoptit că nici ea însăși nu se poate înțelege uneori.

În mod straniu, am realizat în acea clipă că prietenei mele i se potrivește numele de poezie. Ea este poezia, în înfățișarea-i personificată, ea este o creație și deopotrivă un creator, cercetând o lume crudă și creând alta de basm. În drumul ei însă, a ales o cale sinistră, a ales lumea fără muzică, fără joc, fără prieteni... fără viață. O poezie este viață, este tocmai ceea ce Carmen nu va putea săvârși niciodată: fericirea. Carmen este o poezie tragică și are un final pustiu: ea a părăsit această lume încărcată de durere, fără suflet, părăsită de oameni, iar în urma ei m-a lăsat pe mine fără o tovarășă de discuții și fără un sprijin moral semnificativ. Ea credea în destin și îmi povestea că dacă ar fi să piardă lupta împotriva obstacolelor înseamnă că așa a fost scris în Cartea vieții sale. Cuvintele ei m-au nedumerit și mai tare și au rămas

multe capitole neîncheiate, multe versuri nefinisate în poezia ei. Aş purta o conversaţie lungă cu ea, aş certa-o pentru prostia, nesăbuinţa pe care a înfăptuit-o, i-aş spune că avea multe principii eronate în viaţa pe care a dus-o…

Bencsik, Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau, Timişoara

SUBIECTUL I

Paragraful „Carmen"de Simona Popescu exprimă sentimente de dragoste şi admiraţie profundă faţă de acea personalitate, de acea amintire rătăcită în trecut.

Personajul principal, Carmen, reprezintă idealul. Portretul său este realizat atât în mod direct cât şi indirect.

Portretul direct este sugerat prin descrierea fizică: „Numele ei părea mai degrabă potrivit pentru un băiat". Acest lucru sugerează felul personajului de a fi, de a se comporta, de a pătrunde în lumea băieţilor."Avea 12-13 ani „şi era cea mai mare din colectivul ei. Lucrul acesta reflectă autoritatea ei faţă de ceilalţi. Prin enunţul „nu participa la jocurile noastre"autoarea accentuează faptul că era o persoană matură, retrasă.Toate aceste lucruri stârneau admiraţia copiilor.

Descrierea indirectă se desprinde din dorinţa autoarei de a învia acele vremuri pierdute, dorinţa de a o intâlni, de a-i vorbi. Numele ei însemna poezie. Părea o fiinţă retrasă, băieţoasă dar nimeni nu cunoştea sensibilitatea ascunsă în interiorul ei.

Toate aceste trăsături degajau o atmosferă de dor, de jale şi de regret.

Zbuciumul interior al autoarei este accentuat prin dorinţa sa de a reîntâlni acea fată, acea amintire. Autoarea este acaparată de vremurile trecute de mult şi este luată prizonieră în lumea lor. Ea doreşte să învie toate aceste lucruri, toate aceste sentimente lăsate în urmă.

Putem deduce şi faptul că „structura individuală joacă un rol ce nu trebuie minimalizat", iar „aspiraţia rotundului"domină la noi toţi.

Prin această creaţie autoarea dobandeşte admiraţia cititorilor, stârnindu-ne dorul de amintiri rătăcite în nemărginitul templu al infinităţii.

SUBIECTUL II

„Carmen", aşa o chema şi nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie. Avea vreo 12-13 ani şi era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi şi nu participa la jocurile noastre (…). Vroia să pară nepăsătoare faţă de noi, faţă de acele jocuri, care au rămas captive în inima mea. Deseori o observam, cum stătea pe prispa casei sale şi ne privea înduioşată, parcă vroia să ni se alăture. Dar de fiecare dată când o chemam ne refuza amabil. Toate aceste amintiri îmi stârneau un zbucium interior. Nu ştiam de ce, dar simţeam că am nevoie de ea. Am urcat în pod, unde am hotărât să deschid acel cufăr încărcat cu amintiri. Inima a început să bată tot mai tare, parcă vroia să evadeze. Într-un caiet vechi am găsit adresa ei. Îndată am pornit spre ea. Am sunat insistent la uşă, iar o doamnă elegantă mi-a deschis. Am rămas fără cuvinte, era chiar ea, Carmen. M-a privit în ochi, apoi o lacrimă rătăcita i-a mângâiat obrazul. „Tu eşti ?" M-a întrebat şoptind. Fără a-i mai spune ceva am îmbrăţişat-o. Aveam atâtea lucruri să-i spun, iar ea nu a ezitat să mă invite înăuntru. Nespus de emoţionate am ocupat un loc în sufrageria casei sale. Zeci de gânduri mă cutreierau. Cu o voce bâlbâită am întrebat-o: „Dar de ce nu vroiai să te joci cu noi ,sa asişti la acele copilării?". Apoi faţa ei s-a întristat iar cu un glas suav mi-a răspuns: „Voi eraţi idealul meu, toată viaţa am crezut asta ,toată viaţa v-am admirat". Dar niciodată nu am crezut că sunt la înălţimea voastră.

Mă credeam inferioară din cauza bolii mele, de care am scăpat de curând. A fost un adevărat miracol din partea lui Dumnezeu. Eu am rămas fără cuvinte. Ne priveam în ochi iar cuvintele s-au pierdut. Vroiam să-i spun cât de mult am admirat-o. Vroiam să-i spun atâtea lucruri… Dar totul a luat sfârşit, acel vis frumos s-a terminat, iar eu m-am trezit sus în pod înconjurată de amintiri. Totul a fost doar un vis, m-am lăsat pierdută în acea lume, a visurilor, a imaginaţiei.

Astăzi, dacă aş intâlni-o şi dacă ar fi aceeaşi i-aş pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare carte a vieţii un scriitor, cine o citeşte? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aş vorbi şi despre poezie pornind de la numele ei."

Gândilă D. Dan Ioan, Şc. Nr. 2, Sebeş

SUBIECTUL I

Carmen... Carmen... Numele ei te duce cu gândul la multe lucruri minunate, unul dintre ele fiind prezentat de însăşi Simona Popescu, în opera literară „Carmen", acel lucru care ne face unici pe pământ-personalitatea şi caracterul, însă nu în ultimul rând harul creaţiei...l a care toţi visam... dar puţini se bucură de el. Fragmentul începe cu o oarecare prezentare fizică a personajului Carmen. Dacă autorul precizează: „Carmen... înseamnă poezie"- nu ne putem închipui decât o fată gingaşă, frumoasă, care radiază fericire şi veselie, deoarece poezia nu poate fi asemuită cu o altfel de fiinţă. Carmen nu participa la jocurile copiilor,cu vreo 3 ani mai mici decât ea,de aceea autorul nu o cunoaşte foarte bine,el considerând-o o fiinţă puţin misterioasă, aici apare din nou asemănarea dintre Carmen şi poezie, poezia fiind şi ea puţin misterioasă, deoarece nu toţi putem să o înţelegem şi să pretindem că „o cunoaştem". Astfel din toate aceste „calităţi"ale lui Carmen, putem deduce că ea deţine harul creaţiei, şi ar putea cu foarte mare uşurinţă deveni un creator de opere literare. Cred însă că toate aceste precizări puteau fi omise, gândindu-ne doar la numele ei...Carmen...îi putem deduce personalitatea şi harul dumnezeiesc.

Autorul doar acum îşi dă seama de aceste lucruri, acum când a ajuns la maturitate. De aceea arde în el dorinţa, speranţa şi curiozitatea de a purta o conversaţie împreună cu Carmen, pentru a-i afla secretele, pentru a-i descoperi misterele... Deja îşi pregăteşte întrebările...

Ultimul paragraf al acestui fragment ne arată această dorinţă şi speranţă a autorului de a purta o conversaţie cu Carmen, întrebările fiind deja pregătite. Prima sa întrebare ar fi: Dacă pentru fiecare Carte a Vieţii există un scriitor,cine o citeşte? Autorul cunoaşte parcă deja inteligenţa lui Carmen, şi o întreabă lucruri la care nimeni altcineva nu i-ar putea răspunde complet. „Poate i-aş vorbi şi despre poezie, pornind de la numele ei" – prin această propoziţie autorul parcă cade pe gânduri, se cufundă în amintiri,se gândeşte numai la ea, la numele ei, la frumuseţea ei, la gingăşia ei, la dorul ei dumnezeiesc, la personalitatea şi caracterul ei, într-un cuvânt... la Carmen.

SUBIECTUL II

Carmen, aşa o chema şi nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, însemna poezie.

Avea vreo 12-13 ani şi era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi şi nu participa la jocurile noastre. Avea un chip gingaş, foarte frumos, ochii îi reflectau parcă sufletul iubitor, însă din păcate necunoscut pe atunci. Părul castaniu i se revărsa peste umeri, învelind-o parcă într-o eşarfă de catifea. Apropiindu-te de ea, parcă îţi tresărea inima de la loc, simţeai bucuria şi căldura emanată de ea, simţeai că pluteşti asemenea unei frunze care îşi părăseşte toamna copacul şi pluteşte încet spre pământ. Pe măsură ce creşteam începeam să observ încetul cu încetul toate aceste lucruri, şi totodată începeam s-o admir pe Carmen, s-o privesc drept model în toate cele pe care le făceam. Carmen creştea, se maturiza însă nu-i dispărea acea sclipire, acea gingăşie, ci soarele radia în continuare din ea. Am întâlnit-o odată într-un parc şi am stat împreună de vorbă. Vorbele ei îmi creau un ecou în ureche, iar apoi căutau cu uşurinţă drumul spre inima mea, pentru a rămâne acolo pe vecie. Parcă visam, parcă totul se petrecea doar în imaginaţia mea, Carmen era desprinsă dintr-un basm totul era prea frumos pentru a fi adevărat, însă 5 minute mai târziu, când rămăsesem singur, aveam să aflu că totul a fost adevărat. Spun că am aflat acest lucru doar după ce am rămas singuri pentru că doar atunci am coborât din paradis cu picioarele pe pământ.

Pe măsură ce timpul trecea Carmen se schimba continuu. Nu spun că acea aură de copil, acea gingăşie de copil a dispărut, spun doar că maturizarea ei începea să scoată capul la suprafaţă. Aveam să mă întâlnesc încă o dată cu ea, să stăm şi să ne povestim trecutul. Am stat împreună în parc ore întregi, însă parcă totul a durat doar 5 minute. Aveam să aflu că interiorul şi sufletul ei nu a fost deloc afectat de

această maturizare, Carmen era aceeași ca în urmă cu câțiva ani, aceeași fire veselă și sociabilă, iar același soare radia din ea continuu, bine, iar inteligența ei a crescut considerabil, era ceva firesc, având în vedere dorința ei de cunoaștere și exploatare pe care o prezenta când eram mici.

Azi dacă aș întâlni-o și dacă ar fi aceeași i-aș pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a Vieții un scriitor, cine o citește? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aș vorbi și despre poezie pornind de la numele ei.

Kallai Brigitta-Margit, Școala gimnazială „Iuliu Maniu", Zalău

SUBIECTUL I

Fragmentele date fac parte din opera literară „Carmen" scrisă de Simona Popescu. Autoarea realizează portretul literar al personajului Carmen.

Titlul este numele personajului, de unde reiese că ea este personajul principal al operei, toate acțiunile desfășurându-se în jurul ei. Autoarea, Simona Popescu, prin temperamentul ei impetuos, vulcanic, dar și delicat, a reușit să creeze o operă profund inspirată din viața sa captivantă, nararea fiind făcută la persoana I, numărul singular.

Personajul Carmen este un personaj principal, individual, feminin și este posibil să fi existat în realitate. Numele ei avea o semnificație specială, adică de poezie. Din text aflăm că era la o vârsta fragedă, avea doar „12-13 ani", vârsta nefiind specificată exact, sugerând că întâmplările cu ea probabil că s-au petrecut cu mult timp în urmă. Era cam retrasă, căci nu participa la jocurile celor mici. Din fraza „astăzi, dacă aș întâlni-o și dacă ar fi aceeași i-aș pune multe întrebări" aflăm că mai demult era o fire comunicativă, căreia îi plăcea să i se pună întrebări și să povestească.

Este minunat cum unii dăruiesc momente din viața lor pentru deslușirea poeziilor, căci fiecare operă literară are ceva important de transmis care trebuie spus tuturor.

Autoarea, Simona Popescu a reușit să trezească întrebări în noi,motive de gândire despre viață, despre structura ei, despre cum funcționează ea.

Cartea Vieții reprezintă toate întâmplările care, s-au întâmplat cu cineva anume, toate trăirile prin care a trecut în timpul vieții, toate lucrurile importante ce s-au petrecut, dar aceste lucruri rămân inscripționate adânc în sufletul cuiva.

După părerea mea, chiar noi suntem scriitorii propriei noastre Carte a Vieții, căci timpul trece, dar nu uită, chiar dacă timpul vindecă orice rană, cicatricele rămân, la fel ca amintirile.

Poeții își transmit în mod direct gândurile și sentimentele prin intermediul poeziilor, folosind imagini artistice și limbaj figurat. De aceea este atât de importantă poezia și trebuie să o conservăm pentru ca și urmașii noștri să citească poezii minunate.

Autoarea își transmite sentimentele de admirație față de literatură,prin opera ei, rămânând în conștiința posterității mereu, ridicând semne de întrebare în sufletul cititorilor.

SUBIECTUL II

Carmen, așa o chema și nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie.

Avea vreo 12-13 ani și era cu vreo trei ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi și nu participa la jocurile noastre. Îi plăcea mereu să citească, cărți după cărți, una mai interesantă ca cealaltă. După ce termina de citit o carte venea la noi și începea să ne povestească și nouă acele întâmplări care s-au petrecut în carte. Reușea mereu să fie captivantă, căci toți stăteam cu inima la gură, neștiind ce se întâmpla în continuare. Avea mereu niște idei, pe care noi nu le-am luat în considerare,căci nu le credeam. Din nefericire, nu i-am ascultat niciodată povestea până la sfârșit, dar speram că odată totuși voi reuși.

După zece ani m-am întâlnit cu ea într-o excursie. Am aflat că a plecat cu părinții ei în străinătate, ei vroiau să o îndepărteze de noi, nu știam din ce cauză. După multe ezitări am hotărât să o întreb de acea poveste pe care nu a reușit să ne-o spună niciodată. A povestit ea odată că citea o carte foarte interesantă, când deodată a simțit că ceva o atrage în interiorul acelei cărți. A călătorit mult timp pe aripile fanteziei, dar după un timp s-a trezit în mijlocul unui cerc. În jurul ei se aflau o mulțime de ecrane unde erau diferiți

oameni din alte zone şi erau prezentate întâmplările care se petrec în viaţa lor. Carmen era o fată care îşi dorea să afle cât mai multe lucruri noi şi curiozitatea ei a condus-o la deschiderea unui cufăr care se afla lângă ea. În mijlocul cufărului se afla o cheie, o cheie care deschidea porţile fanteziei. Atunci a decis să deschidă uşa fanteziei şi să trimită visuri fantastice tuturor,dar de care să uite odată ce se trezesc. Ea dorea ca toţi oamenii să treacă prin întâmplări fascinante. De atunci oamenii visează, dar ei nu-şi amintesc de acele călătorii pe care le fac de multe ori în timpul nopţii. În fiecare seară Carmen revenea în acel loc şi trimitea visurile oamenilor. În timpul zilei ea nu putea să meargă acolo,de aceea nu putea să vadă ce se întâmpla atunci. Într-o zi, îmi povestea Carmen, ne jucam în jurul focului de tabără, pe care l-am pregătit înainte de asfinţit. Un copil din greşeală, a aruncat cartea ei în foc şi astfel nu s-a mai putut întoarce în lumea ei, care îi plăcea foarte mult. I-am spus ce rau îmi pare de ceea ce s-a întâmplat cu ea, şi atunci am realizat şi de ce nu se mai joacă cu noi niciodată. Când a plecat cu părinţii ei a încercat de multe ori să realizeze o maşinărie care să ducă timpul înapoi, poate reuşeşte să salveze cartea, dar nu a reuşit. Aveam atât de multe întrebări pentru ea, dar mi-a spus că trebuie să găsesc acele răspunsuri singură, căci „cine are carte, are parte". De aceea trebuie să citim mult şi să avem răspunsurile pe care le căutăm în mesajele bine ascunse în interiorul cărţilor. Aceste lucruri le-a aflat de la piticii pe care i-a cunoscut în Pădurea Fermecată. Mergea pe drumul plin cu pietre micuţe când a realizat că acel drum duce spre scorbura unui copac. Avea o uşă micuţă, încât a trebuit să se lase în jos ca să poată să intre. Încăperea de dincolo de uşă era enormă, avea un candelabru plin cu luminiţe de diamant care se preschimbau în culorile curcubeului. Se ducea tot mai departe, până ce a ajuns la o altă scorbură şi mai mică. Cu greu a intrat şi pe acolo când a observat că acolo erau o mulţime de pitici în plină mişcare care făceau un lucru foarte frumos. Ei împleteau culori şi le aruncau în lumea oamenilor pe cerul albastru ca o petală de miozot, formând un curcubeu care era văzut de mulţi oameni ce se bucurau de prezenţa culorilor vii care aduceau un strop de bucurie în viaţa lor. Mi-a povestit cum pe toboganul curcubeului a ajuns înapoi la noi. A venit vremea să plece, nu a mai putut să-mi povestească nici una din întâmplările prin care a trecut, dar mi-a spus un lucru important, că toţi oamenii îşi scriu propria lor poveste, căci în mare parte ei sunt responsabili de ceea ce se întâmpla cu ei.

În momentul acela a dispărut ca o stafie şi de atunci nu am mai văzut-o. În tot timpul acesta mereu m-am gândit că oare cum arată Cartea Vieţii mele şi mi-am dat seama că probabil este foarte plictisitoare, căci nu am făcut niciodată nimic interesant, spre deosebire de toate aventurile prin care a trecut Carmen. Ea poate spune că a reuşit să-şi petreacă timpul în mod minunat şi să trăiască fiecare clipă ca şi cum ar fi ultima. Este o persoană demnă de respect şi merită să-i urmăm exemplul. Sper ca până la sfârşitul vieţii mele Cartea se va îngroşa şi va avea multe aventuri captivante, căci niciodată nu este prea târziu să ne schimbăm. O clipă poate decide foarte multe, poate să schimbe total viaţa cuiva.

Astăzi dacă aş întâlni-o şi dacă ar fi aceeaşi i-aş pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că exista pentru fiecare Carte a Vieţii un scriitor, cine o citeşte? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aş vorbi şi despre poezie, pornind de la numele ei.

Magoş Izabella, C.N. „Unirea", Târgu-Mureş

SUBIECTUL I

În această operă literară scriitoarea Simona Popescu prezintă pachetul literar al personajului, Carmen. Încă din titlul operei putem deduce importanţa acestui personaj în operă. Ea este personajul principal al operei. Autoarea realizează portretul literar prin intermediul descrierii, care totodată fiind şi modul de expunere predominant, îmbinând-o cu raţiunea.

Primul paragraf din acest fragment este relatat din copilăria autoarei. În acest timp ea o privea pe Carmen din punctul de vedere al unui copil şi din această cauză ea nu reuşi încă să înţeleagă numele ei şi nu putu să dezlege tainele legate de personalitatea ei ieşită din comun. În acest timp e de părere că numele personajului „Carmen" era „pahivil pentru un băiat". Atunci încă nu înţelegea semnificaţia numelui ei. Tot în acest paragraf aflăm câteva date mai precise referitoare la portretul fizic al acestui personaj: „Avea vreo 12-13 ani şi era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. „Carmen era mai matură, mai „în vârstă" decât ceilalţi copii şi tocmai de aceea avea alte ocupaţii şi nu participa la jocurile copiilor la care lua parte autoarea. Verbele la persoana I, numărul singular sugerează prezenţa autoarei în operă.

Trecerea autoarei de la copilărie la maturitate au ajutat-o să înțeleagă semnificația numelui „Carmen". Pentru acest lucru însă a fost nevoie de timp, pentru a putea limpezi gândurile autoarei. Vremea maturității acesteia este prezentată în al doilea paragraf din acest fragment. Autoarea este surprinsă când afla semnificația numelui fetei, acesta însemnând: poezie. Odată autoarea aflându-se la maturitate, ea vede totul cu alți ochi, cu mai multă claritate și limpezime. Își dă seama de faptul că numele „Carmen" este un nume deosebit, un nume unic, care sugerează un nume de creator, care are carte multă de oferit lumii.

În al doilea paragraf autoarea își dă seama de faptul că ea, Carmen, mai are multe taine, taine încă nedezlegate de ea. Tocmai de aceea ea își formulează anumite întrebări pe care i le-ar pune dacă s-ar întâlni cu condiția ca ea să fie aceeași ca atunci. Ar întreba-o dacă într-adevăr există o carte a Vieții, pentru noi toți și un scriitor care să le scrie. Și poate... i-a vorbit și despre poezie.

Această operă literară conturează portretul literar al personajului Carmen, care este un personaj plin de mister în ochii autoarei.

SUBIECTUL II

Oare ar fi posibil să mă întâlnesc cu ea? Ar fi posibil așa ceva? Am atâtea întrebări să-i pun. Dar este aceeași... aceeași ca acum douăzeci de ani. I-aș vorbi despre poezie... pornind de la numele ei. I-aș spune că am admirat-o și încă o admir.

Astfel de gânduri se preamăreau pe cerul micuței mele. Parcă aveam toată copilăria în fața mea. Voiam să mă întorc... să mă întorc și să copleșesc cu milioanele de întrebări care îmi zburdau ici-colo în minte. În acest timp când îmi aduceam aminte de copilărie,mă aflam în mijlocul străzii. Zgomotul asurzitor și deranjator m-a făcut să-mi reamintesc unde mă aflu. Mă uitam împrejur și zărisem un grup de oameni care era foarte atent la ceva sau la cineva. Deodată , fără să-mi dau seama, pașii mă purtau spre acel loc. Nu mă împotriveam. Ajungând acolo vocea... vocea aceea mi se păru cunoscută. Dar de unde? De unde aș cunoaște aceasta voce care părea a fi poezie pentru urechile mele!... Nu pot exprima sentimentele care se născuseră în mine. Neexplicabil dar brațele-mi se deschiseră pentru a îmbrățișa. Era foarte mirată, deoarece la început nu mă recunoscuse.

— Sunt eu! Mă mai recunoști?

Femeia distinsă și elegantă din fața mea parcă nu mai era aceeași fată. Se schimbase mult,însă strălucirea inconfundabilă a ochilor și zâmbetul ei binevoitor nu dispăruseră. Era în fața mea și eu... eu nu găsisem cuvintele potrivite pentru a-i vorbi.

Și-a dat seama cât de multe voiam să-i spun... și mi-a zâmbit.

— Să mergem undeva, unde putem să vorbim în liniște.

Și astfel a lăsat acel grup de oamenii care o priveau cu admirație și îi prețuiau creațiile... știți voi: poeziile.

În timp ce vorbeam cu ea mi-am dat seama de eforturile, ambiția și talentul ei. Muncea din greu în fiecare zi,însă poeziile erau prioritatea ei.

— „Poeziile sunt ca un refugiu pentru mine"- grăi ea. Simt că prin ele pot scăpa de această lume crudă care mă-nconjoară. Când simt că nu mai pot,evadez in acea lume a poeziilor unde mă simt în siguranță. Într-un timp nimeni nu mă înțelese... nici măcar prietenii mei – zise ea cu profundă durere.

Îmi era rușine de ea. Nu vroiam să spun... adică vroiam dar ceva mă împiedica. Voiam să-i zic că eu o înțeleg și întotdeauna în adâncul meu am înțeles-o, ba chiar am și venerat-o pentru talentul și ambiția ei.

— E deja târziu-spuse ea. Simțea că erau prea multe emoții pentru o zi.

— Dar... eu!... și nu reușisem să termin deoarece și-a luat rămas bun.

— Știi unde mă găsești, zâmbi ea binevoitor și a plecat.

Mă simțeam tristă... dar în același timp foarte bucuroasă: am întâlnit-o... în sfârșit am întâlnit-o, însă întrebările mele rămaseră nerăspunse. Și ea nu s-a schimbat... a rămas aceeași, aceeași fată simpla însă într-un corp de femeie. Poezia sau viața, în copilărie nu i-a oferit multe posibilități însă ea a știut să profite de puținele șanse pe care le avea.

Markoş Ana-Maria, Şcoala ,,Hermann Oberth", Mediaş

SUBIECTUL I

În fragmentul prezentat al operei literare „Carmen" de Simona Popescu este descrisă o viitoare creatoare a unei esenţiale hrane pentru sufletul omenesc, o persoană care deţine harul creaţiei.

Elementele de portret existente în acest fragment încep cu numele personajului: Carmen, un nume pe care naratorul i-l atribuie unui băiat, considerându-l probabil un nume de băiat, dar care mai târziu însemna poezie.

Portretul literar este o formă a descrierii literare care prezintă trăsăturile morale dar şi fizice a unui personaj. Portretul este realizat de diferite elemente, care în operă aceasta continuă cu precizarea vârstei personajului care era de 12-13 ani. Este prezentă din nou atitudinea naratorului chiar şi de vârsta lui Carmen,aceste raportând la vârsta sa. Naratorul, care este aici şi personaj, precizează faptul că obiceiul lui Carmen era să nu participe la jocurile celorlalţi. Ultimul alineat prezintă întrebările pe care naratorul doreşte să i le pună lui Carmen.

Întrebările acestea depind de condiţia ca naratorul să o reîntâlnească pe Carmen. Acesta ar întreba de Cartea Vieţii de al cărei cititor se îndoieşte şi i-ar vorbi şi de poezie, pornind de la numele ei.

Din acest fragment aflăm importante informaţii despre personajul principal, care are o înclinaţie spre creaţiile literare care îmbălsămează sufletul omului.

Numele de Carmen este un nume care sugerează feminitatea dar şi fragilitatea şi sensibilitatea. Carmen aspiră spre un lucru care de atâtea ori consolează şi bucură fiinţa umană, fiind pentru acesta un refugiu. Creaţia literară Carmen este un posibil creator, care ar putea reuşi să realizeze o stare de melancolie unui cititor. Acest lucru încearcă naratorul să îl reproducă.

Autorul prezintă Cartea Vieţii, punându-şi întrebări diferite despre acest subiect, lui însuşi dar şi lui Carmen, pe care spera că o va vedea. Se realizează o relaţie dintre autor, personalitatea sa şi personajele create în. literatură. Acesta le admiră, le este recunoscător personajelor literaturii, pentru că prin ele se pot învăţa multe lucruri, indiferent dacă acestea sunt negative sau nu. Deşi Carmen ar putea crea poezie, acesta poate pătrunde la sufletul cititorului, la o parte personală, intimă.

La sfârşitul fragmentului, în ultimul paragraf autorul se gândeşte la viitor, un viitor în care speră că o va întâlni pe Carmen să îi împărtăşească nişte nedumeriri de la care speră că va afla răspuns. Autorul chiar aminteşte poezia, care ar putea porni de la numele ei.

Acest fragment înfăţişează o creatoare de la care se aşteaptă răspuns la diferite întrebări legate de creaţie, de literatură.

SUBIECTUL II

Era cea mai mare dintre noi şi nu participa la jocurile noastre. Rareori venea cu o carte în mână şi se uita la noi cum ne jucam. Stătea şi ne privea lung. Se mai vedea un zâmbet la ea pe faţă când mai cădea un băieţel. Era îmbrăcată într-o rochie uşoară de vară , care îi ajungea până la genunchi. Ochii ei erau albaştri şi care ascundeau în ei o mare limpede şi curată. Trăsăturile fine ale feţei moi erau ascunse din când în când de o şuviţă a părului ei care acopereau umerii goi. Stătea şi se uita la noi până când vântul serii o săruta.

Câteodată se aşeza pe iarba moale, cu miros proaspăt de vară şi citea. Mi-am permis într-o zi să mă aşez lângă ea. Deschizându-şi cartea îi căzuse o floare presată.

— Păstreaz-o tu! mi-a spus ea, în timp ce o ridicasem.

Andrei, vecinul meu care era de vârsta mea o admira dar niciodată nu îndrăznise să recunoască. Venită dintr-o dumbravă se vedeau lacrimi mari curgând de pe faţa ei angelică. Mi-am pus întrebarea ce oare a făcut-o să plângă dar nu am reuşit să găsesc răspunsul.

O singură conversaţie am purtat cu ea, de atunci am rămas marcat şi profund impresionat de această persoană :

— Ce carte citeşti? am întrebat-o eu.

Ei, aceasta este o carte cu totul specială. Este Cartea Vieţii! spunea ea.

Exista pentru fiecare o Carte a Vieţii, pentru tine, pentru mine…

— Chiar şi pentru Andrei! afirmă ea râzând. Dorind să o mai întreb, am fost întrerupt de mama care m-a chemat în casă. Seara când îmi aduceam aminte de glasul ei dulce, care răsuna ca un cântec al unui izvor de munte care curge prin stânci. Dar a doua zi nu am mai văzut-o. Credeam că se va întoarce, dar nu a fost aşa. Mai aşteptasem o zi, două, o săptămână. Curios de acea Carte a Vieţii m-am gândit să o vizitez dar ajuns acolo, casa familiei ei era goală. Carmen plecase.

Astăzi, dacă aş întâlni-o şi dacă ar fi aceeaşi i-aş pune multe întrebări...

Jánosi Dalma, Şcoala generală Tulgheş

P.S. pentru utilizarea expresivă a figurilor de stil

SUBIECTUL I

Pornind de la textul citat, putem afirma, că, autoarea „Simona Popescu" a aşezat în centrul operei sale, un personaj tocmai perfect. Acest personaj, înzestrat cu darul de a crea, este un model pentru copii, sau de ce nu, adulţii din ziua de azi, care nu mai cred în artă, în puterea invincibilă a cuvântului greu.

În operă, Carmen ocupă un loc foarte important în sufletul autoarei. După forma în care se adresează reiese stima şi respectul, pe care o poartă acesteia. Ilustrarea diferenţei de vârstă, 3 ani, în lumea noastră un interval lung de timp, exprimă superioritatea, şi rivalitatea cu care se confruntă. Ea, chiar o considera pe această „prietena" o divinitate, adresându-se cu foarte mare încredere, ştiind că întrebările ei vor primi răspuns. Chiar din întrebările pe care autoarea îşi imaginează, că i le va pune, putem trage o concluzie. Carmen nu era o oarecare persoană. Inteligenţa ei, sufoca orice îndoială, orice suspiciune sau răutate. Puterea armatei cu care aceasta a învins cel mai de temut duşman al omenirii, timpul, şi trecerea ei într-un mod rapid, foarte rapid. Îndoiala totuşi există, autoarea ne-o prezintă, chiar şi în fragmentul citat. Această întrebare pe care, ea totuşi îşi pune în dubii, întrebarea, dacă a mai rămas aceiaşi persoană inocenţa şi atât de misterioasă, ascunsă în lumea ei,mai există oare această persoană, acest caracter.

„Astăzi dacă aş întâlni-o şi dacă ar fi aceeaşi i-aş pune multe întrebări."

Numele ei, Carmen, înseamnă poezie. Nu a fost o coincidenţă, propria ei creare. Cineva, de sus, a avut grijă ca numele ei să poată ilustra, caracterul ei. Această muncă a fost dusă la capăt, cu bun sfârşit. Nu numai acest nume, ce înseamnă poezie, o determină. În primul pasaj, autoarea face o caracterizare indirectă. În câteva cuvinte ascunde un gând foarte important, cică mai demult acest nume „Carmen" nu i se potrivea ei, ci mai degrabă unui băiat. Din această caracterizare se subînţelege, ideea principală, ideea de bază a textului, prezentare concisă a personajului. Ea era mai feminină, mai inocentă şi mai pură, decât ceilalţi copii. I-a născut sub o stea călăuzitoare, ce îi luminează şi îi limpezeşte, nu numai mintea ei şi calea ei, ca să vadă clar destinul. Carmen ştia din prima clipă, că ei îi era dat să fie diferită.

Relaţia dintre persoana autorului şi personajul creat de aceasta, nu este strânsă. Însă autoarea o prezintă astfel, într-un mod în care cititorii să interpreteze pozitiv, relaţia aparent „afectivă" dintre cele două. Superioritatea se subînţelege şi în acest caz. În text fiind dominant portretul moral al personajului, putem identifica şi pasaje ce o definesc fizic, pe Carmen.

„Avea vreo 12-13ani...Era cea mai mare dintre noi..."

La sfârşitul operei citate, apare un paragraf, ce în câteva cuvinte cuprinde în totalitate, mesajul transmis de către autor. Nici un om nu este neînsemnat. În fiecare dintre noi se ascunde o putere unică,ce ne fac deosebiţi, ce ne fac să devenim mai buni, în sensul figurat al cuvântului. Această calitate, trebuie preţuită în orice caz, indiferent de obstacole. Nu e voie să minimalizăm acest har, trebuie să o folosim, în scopuri bune, pentru că pe lângă acest har, de-a lungul vieţii să mai căpătăm şi alte. Un lucru important, ce ne-ar putea împiedica în acţiunile noastre ar fi, aspiraţia rotundului, al marelui ghemotoc, care este plină de comori. Acesta este mesajul autorului, ascuns sub identitatea idealei persoane, Carmen: lumea e în pericol, trebuie să o salvăm. Este pe cale să dispară şi omenirea nu i-a explorat atributele, fie frumoase sau rele.

SUBIECTUL II

Carmen, aşa o chema şi nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie. Avea vreo 12-13 ani şi era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi şi nu participa la jocurile noastre.

Noi nu ne dădeam seama, că acea Carmen pe care noi o credeam astfel, s-a schimbat, foarte mult, s-a dezvoltat, în persoana ei, un geniu literar, care privea altfel atmosfera înconjurătoare. Chiar și cea mai mică ființă, inseamnă pentru ea viață, o sursă de inspirație. Poate că ar fi trebuit să învățăm de la ea, lucruri esențiale, precum ar fi gândirea filozofică. Noi am avut acest har de a privi natura, oamenii într-un mod artistic și subiectiv. Din păcate soarta omenirii este pecetluită, ne caracterizează obiectivitate, și monotonitatea cu care vrem să luăm viață, este înfricoșătoare. Dar în lumea asta chiar și cele mai sinistre lucruri au semnificația lor și importanța acestora este unică.

Carmen nu era așa. Pot să spun, că felul ei de a fi depășit orice critică. Unii spuneau că este roaba propriei sale vieți, dar știu că nu așa era, nu acesta era locul în care se afla. Trăia într-o lume minunată și era adâncită în literatura universală, ce cuprinde în ea istoria, timpul, moartea. Eu nu știu și nici nu voi ști niciodată cum este să fii incult. Totuși, ea cu inteligența ei superioară, era mai neștiutoare. Eu eram mai deșteaptă, chiar dacă nivelul ei de cunoștințe îl depășea cu mult înainte pe al meu. Cum se poate, vă întrebați? Răspunsul nu este chiar ușor, și luați aminte spusele mele, și aceste rânduri să vă însoțească mereu, deoarece este unul dintre cele mai bănuitoare și ascunse secrete ale vieții. Cu cât te implici mai mult și mai adânc în lumea spectaculoasă a literaturii și a științei vie, cu atât descoperi, cât de multe lucruri nu știi, și este numărul elementelor fie terestre sau celeste, crește treptat. Foarte multe lucruri așteaptă, cu nerăbdare să vă fie descoperite și aduse în lumina în fața și în văzul tuturor. Cum eu nu știu, nu cunosc această lume, presupun că știu tot. Voi să mă corectați, habar nu am despre senzația de a fi atotștiutor și cred că în lumea asta, nimeni niciodată nu va ști, doar Dumnezeu, El singur este superior, în privința asta, și din toate punctele de vedere.

Carmen a descoperit că se poate și mai bine. Fiecare reușită, solicită un sacrificiu. A înțeles asta, și-a sacrificat tinerețea, copilăria, prietenii. A biruit asupra ispitelor omenești, oaste mare și puternică, poate cea mai puternică, prin viu grai. A deschis „cutia Pandorei", numai că din această cutie, au ieșit numai cuvinte frumoase, comori, ce constau în asocierea literelor, și a cuvintelor, rezultând astfel un limbaj, cu care, ea a triumfat asupra lucrurilor rele, care au zburat din cutiuța Pandorei, din „Legendele Olimpului".

Astăzi, dacă aș întâlni-o și dacă aș fi aceeași, i-aș pune multe întrebări. De pildă dacă e adevarat, că există pentru fiecare Carte a Vieții un scriitor, cine o citește? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aș vorbi și despre poezie, pornind de la numele ei.

Liceul Teoretic „Bathory Istvan", Cluj-Napoca

SUBIECTUL I

Portretul literar este o operă literară în versuri sau în proză ce poate aparține atât genului epic, cât și celui liric. În aceste opere accentul se pune pe caracterizarea foarte complexă a personajului a cărui portret se prezintă. Modurile de expunere sunt: narațiunea, descrierea, dialogul și monologul. Aceste sunt niște „instrumente" în mâna autorului, având un rol secundar: sensul epic prezentat prin narațiune, descriere, dialogul, monologul (mai ales monologul interior) sunt mai puțin importante decât portretul personajului, devenind părți ale modalităților de caracterizare.

Caracterizarea directă este făcută de autor prin relevarea trăsăturilor fizice. În acest text găsim numai indici referitoare la vârsta personajului: „Avea vreo 12-13 ani". Dacă interpretăm acest indiciu metaforic, putem zice că se referă la seriozitatea personajului, căreia nu i se potrivesc jocurile. Naratorul afirma: „era cu vreo 3 ani mai mare decât mine". Putem deduce că această fată era serioasă, liniștită, mai coaptă decât ceilalți copii.

Caracterizarea indirectă ce conturează portretul moral al personajului se realizează prin observarea faptelor, comportamentului, limbajului acestuia. Naratorul spune că fata „nu participa la jocurile noastre". Acest lucru arată: Carmen este retrasă, serioasă.

Caracterizarea prin nume este foarte importantă în acest text. Numele personajului care constituie și titlul operei, înseamnă cântec, poezie în limba latină. Însuși naratorul afirma acest lucru, pentru a accentua că personajul are legătură cu poezia, cu creația propriu-zisă.

Dacă luăm în considerare și personalitatea autorului, putem interpreta acest text ca și un autoportret. Autoarea, fiind un creator, prezintă un personaj care tot are legătura cu creația. Acesta exprima un

ideal, adică ceea ce a vrut să devină autoarea. Carmen este un simbol al creatorului ascuns încă de mica în autoare, personalitatea ei oglindeşte caracterul acesteia. Autoarea interpretează şi explică cele petrecute în sufletul ei prin intermediul lui Carmen. De aceea, iese în evidentă funcţia de sublimare a literaturii. În text, Carmen este diferită, neobişnuită faţă de ceilalţi copii, ceea ce, probabil, provoacă melancolie, frământări interioare. Dacă autoarea a experimentat aşa ceva, reia acele amintiri şi le dezvăluie cititorilor. Dintre aceste se vor bucura de textul cei care au trecut prin asemenea încercări.

Referirea la un imaginar dialog de la sfârşitul textului sugerează conflictul unor personalităţi. Conflictul implică acel „noi" amintit în text (copiii care se joacă, având referire la mediul înconjurător) şi Carmen, o fiinţă cu totul specială, în acelaşi timp Carmen şi naratorul-personaj, de asemenea autoarea şi Carmen. Dar Carmen este o reflexie a autoarei pe un alt plan spatio-temporal. La început autoarea îşi aduce aminte de trecut; prin prezentarea propriei relaţii cu Carmen arată atitudinea ei faţă de creaţie, prima întâlnire cu aceasta, de fapt, exprimând propria personalitate. În ultimul paragraf se revine în prezent. Dialogul imaginat sugerează conflictul între autoarea „de azi" şi cea de „ieri". Parcă autoarea se uită în urma ei şi vede cum a fost ea în trecut. Şi iată: e gata autoportretul metaforic. Aceasta porneşte de la mitul sacrificiului pentru creaţie.

Deoarece în acest fragment accentul se pune pe caracterizarea foarte complexă a personajului, iar modalităţile de caracterizare sunt diverse, opera literara „Carmen" de Simona Popescu este un portret literar.

SUBIECTUL II

Avea ochi mari, căprui şi blajini ca o bucată de mister învăluit în catifea. Privirea ei era profundă şi visătoare, rătăcită de foarte multe ori. Fruntea ei înaltă părea sculptată din marmură şi era ca o stea strălucitoare lângă părul castaniu închis pe care îl purta pieptănat în spate. Acel păr lung era ca o făşie de voal fin pe care o purta la căsătoria ei cu visurile şi lumea fabulosului, de care nu se putea despărţi niciodată. Toată faţa era ca o zână, o fiinţă ireală, pe care îţi era frică să o atingi să nu dispară. Carmen a fost statuia vie a zeiţei din Grecia antică, a celei care inspiră tragediile.

În timp ce noi, copii, ne jucam prin parc, ea stătea deoparte pe o bancă, desena, scria sau citea căzând pe gânduri, dar privirea ei s-a pierdut din când în când în depărtarea cerului. Probabil că discuta cu stelele, surorile ei.

Liniştea interioară era o stare de echilibru continuă: Carmen nu a fost niciodată dezamăgită şi nici în stare de exuberanţă. Adică, nu a arătat asemenea manifestări: nu a râs şi nu a plâns niciodată. Era înconjurată de o atmosferă paşnică. Sensibilitatea ei, pe care noi, cei mici şi neserioşi, am subapreciat-o, era oglindită de glasul ei încet şi clar, de poeziile care îi plăceau, de ochii cei blajini.

Cunoştea fiecare dintre noi când a sosit în oraşul nostru, părinţii ei s-au mutat aici, chiar într-o casă din strada noastră, a ieşit în parc şi a făcut cunoştinţă cu fiecare dintre noi. Era matură, şi pe noi ne-a tratat ca pe nişte adulţi. A încercat să întreţină o relaţie cu mine. M-a întrebat ce cărţi citesc (pe atunci citeam basme şi povestiri despre zâne şi vrăjitoare...), mi-a spus lucruri pe care nu le pricepeam, poate nici astăzi nu le înţeleg în totalitate. A vorbit despre Cartea vieţii, despre soartă....

Din cauză că atunci nu am început să ne împrietenim, mai târziu, când aş fi avut nevoie de sfaturile ei, de fiinţa ei liniştitoare, nu a putu să-mi primească problemele.

Noi nu am înţeles-o atunci. Comorile ascunse în ea erau mult prea mari şi complicaţi să-i înţelegem. La craterul unui vulcan nimeni nu şi-a fiert ceaiul. Lui Carmen i-a fost dat sa sufere ca scoica pentru a produce cel mai frumos mărgăritar: creaţia.

Biró T. Beáta, Şcoala generală Nr. 1, Bălan

SUBIECTUL I

Personajul descris în opera literară „Carmen" se află în directă legătură cu subiectul acesteia, dă unitate textului literar indicând conştiinţa subiectivă a autorului.

Portretul fizic al personajului prezentat în mod direct de autor redă doar câteva date sumare despre Carmen: are 12-13 ani, este cea mai mare dintre copii şi din această pricină nu participa la jocurile acestora.

Portretul moral, trăsăturile de caracter ale lui Carmen sunt evidenţiate prin atitudinile sale, prin relaţia sa cu celelalte personaje ale operei.

Numele protagonistului are un efect magic, simbolizează creativitatea literară a omenirii, puterea sa de a fermeca, a vrăji prin cuvintele născute din adâncul inimii, al sufletului. Literatura, poezia care este prezentă în numele acestui personaj exprima calitatea de a crea, pe care o poseda, Carmen este împodobită cu harul vorbei, al exprimării literare.

Personajul creat de Simona Popescu are valoare de simbol, prezintă maturitatea, indică ataşamentul scriitorului de creaţiile literare, de comorile nepreţuite şi autentice ale vieţii pe care o trăieşte fiinţa umană.

Paragraful final al operei reprezintă cugetarea, meditaţia scriitorului despre viaţa pământească, despre destinul nostru notat în Cartea Vieţii.

SUBIECTUL II

Carmen era admirată de toată lumea. Adeseori mă întrebam şi eu cum e posibil ca o fiinţă umană, o elevă din şcoala noastră să fie atât de frumoasă ca zânele din poveştile citite de bunica mea. Avea păr blond, creţ care se lăsa uşor pe umerii săi fini şi ochi mai albaştri decât marea, care sclipeau râzând.

Când am aflat că numele ei înseamnă poezie, admiraţia noastră a crescut şi mai mult. Până atunci credeam că părinţii ei i-au ales un nume nepotrivit; această frumuseţe trebuia să poarte un nume de băiat, lucru care ne-a înfuriat pe toţi.

Într-o zi însă am întrebat-o pe doamna învăţătoare de ce stătea Carmen toată ziua în camera sa fără să iasă afară şi să se joace cu ceilalţi copii. Ni se părea nedrept ca ea sa muncească în fermecătoarele zile de vară, când aurul razelor de soare a luminat şi cele mai ascunse încăperi şi colţuri. Ea ne-a explicat că aceasta fetiţa, Carmen, este o fiinţă harnică, învaţă şi citeşte foarte mult pentru a avea posibilitatea de a-şi îndeplini visul: a deveni poet. Doamna învăţătoare ne-a zis şi de sensul numelui său. Am aflat că în aceste zile frumoase ea sta în odaia sa şi scrie versuri, poezii despre viaţă, despre destinul omenirii şi frumuseţile veşnice ale naturii, ale mediului înconjurător. Am rămas uimiţi. Niciodată nu ne închipuiserăm că în spatele acestei frumuseţi fizice se poate afla o comoară sufletească, o ladă de zestre a inimii.

Începând cu acea zi am făcut tot posibilul s-o ajutăm în îndeplinirea visului său de a publica un volum cu versuri. Ne uitam la această fiinţă fragedă, plină de dragoste şi înţelepciune, fermecaţi, în ochii noştri avea puteri magice, calităţi supranaturale cu ajutorul cărora avea şanse de a contribui la îmbunătăţirea lumii umane.

Răclariu F. Ana-Maria, Colegiul german „Goethe", Bucureşti

SUBIECTUL I

Fragmentul din opera literară „Carmen" sugerează portretul literar al unei fiinţe împodobite cu harul creaţiei.

Personajul descris se numeşte Carmen, nume care apare încă de la începutul fragmentului: „Carmen, aşa o chema".

Iniţial autorului nu i se pare potrivit acest nume pentru o fată, dar mai târziu, cunoscând-o mai bine, îşi da seama că în spatele acestui nume se ascunde o personalitate deosebită. Astfel, prin felul ei de a fi, Carmen a reuşit să-şi transforme numele în „poezie"

Carmen nu este descrisă fizic, în fragment apare doar vârsta: „avea vreo 12-13 ani". Fiind mai mare cu „vreo 3 ani" decât autorul, Carmen nu participa la jocurile celorlalţi copii.

Ne dăm seama că acest personaj este special, diferit. Cu toate că diferenţa de vârstă dintre ea şi ceilalţi copii nu este mare, Carmen este mai matură.

Atitudinea admirativă a autorului este evidentă atât la început „numele ei [...] înseamnă poezie" cât şi în final, când acesta şi-ar dori să îi pună lui Carmen întrebări legate de destinul omului, de faptul că fiecare dintre noi este unic în felul său.

Carmen întruchipează astfel personalitatea autorului în general, care prin creaţia sa, prin personajele create, încearcă să transmită sentimentele oamenilor, cititorilor.

În fragmentul final, Cartea Vieții reprezintă destinul omului, care prin personalitatea sa are șansa de a rămâne unic pentru totdeauna.

Personajul descris de Simona Popescu reușește astfel să transforme, prin talentul, harul ei, numele „Carmen" într-un nume cu totul special.

SUBIECTUL II

Avea o frumusețe aparte. Era înaltă, brunetă, iar părul ei lung, lăsat întotdeauna liber, flutura la fiecare adiere. Ochii ei erau mari și negri, deosebit de pătrunzători.

Pe atunci o priveam nepăsătoare, nu o înțelegeam, pentru mine, Carmen era un mister. O vedeam tot timpul gânditoare, rar zâmbind, iar uneori se încuia în camera ei. Atunci nimeni nu putea să o deranjeze.

De fapt, aș putea spune ca încă nu o descoperisem. O cunoșteam de câțiva ani, de atunci când într-o zi, în casa alăturată se mutase o familie. Carmen era singurul lor copil. Pe toata această perioadă, de când am făcut cunoștință cu ea și până pe la 10 ani, Carmen a fost aceeași ființa retrasă și misterioasă.

Crescând însă, am început să o înțeleg. Aveam cam 13-14 ani când totul despre Carmen s-a limpezit. Am descoperit atunci în Carmen o persoană sensibilă. Avea o viziune specială asupra naturii, asupra oamenilor, asupra lumii în general.

Am descoperit în Carmen puterea de a vedea dincolo de lucruri, șansa de a recrea natura. Toate acestea erau posibile prin poezie, prin creație.

Carmen știa să facă din orice lucru, ceva frumos, aparte. Îmi părea uneori că această persoană avea o pereche vrăjită de ochelari prin care vedea în toate ceva frumos, unic.

De la Carmen am învățat că fiecare om de pe această lume este unic.

Carmen spera să facă lumea mai frumoasă, prin creațiile ei. Cu dezamăgire însă, ea observa, încetul cu încetul, că așa ceva nu este posibil. Prin poezie ea putea doar să se detașeze de lume. Pentru ea era foarte important, să aducă bucurie, chiar și pentru o clipă, în sufletele oamenilor. Asta conta cel mai mult. A și reușit. Carmen a devenit scriitoare și și-a atins idealul.

Mai târziu s-a mutat. De atunci nu mai știu nimic despre ea. Ceea ce a rămas este că m-a învățat în anii petrecuți împreună și anume că prin cărți și literatură putem să schimbăm pentru câteva clipe împreună. Am învățat de asemeni că nu trebuie să cedezi niciodată, ci să continui să încerci a-ți atinge idealuri.

Ferencz Annamaria, C.N. „ Unirea", Tg. Mureș

P.S. pentru plasticitatea limbajului folosit în compunerea gramaticală descriptivă

SUBIECTUL I

Simona Popescu în opera sa, intitulată „Carmen", prezintă portretul atât fizic cât și moral al personajului principal.

Autoarea începe acest fragment cu numele protagonistei, astfel scoate în evidență personajul căruia îi atribuie unele însușiri. Portretul fetei conține puține însușiri, lăsând cititorului libertatea de a adăuga altele lângă cele prezente. Acestea pot fi deduse din faptele ei.

Portretul fizic al fetei este vag. Aflăm doar ca avea 12-13 ani, fiind cea mai mare dintre prietenii amintiți în operă. Autoarea atrage atenția cititorului asupra portretului moral, nedescriind înfățișarea lui Carmen.

Așadar portretul moral conține unele însușiri, care sunt cele mai importante. Scriitoarea spune că, „nu participă la jocurile noastre". Protagonista fiind mai mare e posibil să fi avut alte preocupări, alte gânduri decât cele ale prietenilor ei.

Simona Popescu evidențiază numele personajului său, care înseamnă poezie. Nu aflăm dacă personajul într-adevăr devine poet, dar autoarea acordă atenție relației dintre nume și persoană. Se spune că numele care ni se dă în momentul nașterii, va fi soarta noastră, viața ne va fi călăuzită de semnificația acelui nume.

Poezia, fiind o creație, iar Carmen având acest nume, e posibil ca ea să devina o creatoare mică, plină de succese. Acest dar doar puțini oameni îl au: darul creației e un dar dumnezeiesc. Este cadoul naturii.

În această operă se reflectă ideile şi sentimentele autoarei, exprimate în mod indirect, mai ales prin intermediul personajului principal. Deci personalitatea ei e oglindită în portretul prezentat în text. Carmen, fiind privită ca o creatoare, ar putea fi chiar însuşi scriitoarea care vorbeşte despre sine. Ar putea fi umbra ei scrisă, prezentată cititorului.

Prin urmare ultimul paragraf ar putea consta din întrebările pe care Simona Popescu şi le pune. Sunt gândurile autoarei ale căror răspuns nu le ştie încă. Aceste rânduri sunt de fapt monologul său redat în opera sa literară.

Aşadar opera, fiind prezente elementele definitorii ale unui portret literar, aparţine acestei specii.

SUBIECTUL II

Carmen, aşa o chema şi nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie.

Avea vreo 12 – 13 ani şi era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi şi nu participa la jocurile noastre.

Odată vorbisem cu ea. Stăteam pe o bancă.

Era o minunată zi de vară. Soarele – lacrima Domnului cum îi spunea ea – străpungea culorile proaspete ale naturii cu o lumină odihnitoare.

Carmen stătea neclintită pe bancă, la umbra unui arbore cu crengile întinse spre cer, în văzduhul hrănitor, în lumină. Deja avea vreo 15 ani. Noi, restul copiilor, am rămas la fel de zburdalnici şi de jucăuşi cum am fost acum 3 ani, doar ea se maturiza, începea să aibă alte preocupări, alte gânduri.

Mă apropii de ea şi mă aşez pe bancă. O privesc pe ascuns.

— E minunată lumina. Simţi cum trupul tău absoarbe căldura. Te-ai gândit vreodată ce s-ar întâmpla dacă nu ar mai fi lumină?

— Am muri? – întreb eu cu o voce subţire. Îmi era teamă că ceea ce spun, pentru ea va fi o prostie.

— Poate… Dar te-ai gândit vreodată la schimbările pe care trupul tău e capabil să le facă? Dacă nu ar fi lumină, ochii nu ar avea nici un rost. Deci am orbi… se opreşte din vorbă şi mă lasă să-mi închipui. Atunci nimeni nu ar mai putea spune că ochii sunt oglinda sufletului şi că sentimentele noastre se reflectă în ei… Sau totuşi?

— Începe a râde. Era un râs inocent. Eu parcă vedeam copilul ce se ascundea în ea, cel care era undeva adânc închis în inima sa. Îşi reia ideea:

— Nimic nu ar mai fi frumos, nimic nu ar mai fi urât. O parte din estetică ar fi sfâşiată. Viaţa noastră nu ar mai avea culoare… Ar fi doar negru…

— Adică viaţa şi-ar pierde rostul…? Gândesc eu cu voce tare, uitându-mă adânc în albastrul pur al cerului.

Ea era gata să-mi răspundă. Însă răspunsul pe care l-am primit era neaşteptat.

— Ar dispărea pozitivul… dar lumea s-ar renaşte… Fiecare Carte a Vieţii ar fi rescrisă…

— Cum adică s-ar renaşte? Ar fi mai bine fără lumină? Nu mai ştiu ce să cred. Felul ei de a gândi e mult prea complicat şi serios pentru mine. Eu nu-mi fac griji pentru asemenea lucruri. Eu cred că viaţa e prea scurtă pentru a fi posomorât şi serios tot timpul.

Am plecat de lângă ea lăsând-o singură cu gândurile care o frământau. Atunci eram prea copilăroasă să-mi dau seama că de fapt avea dreptate. Mai ales în legătură cu Cartea Vieţii pe care a pomenit-o ea atunci, dar eu nici nu ştiam ce înseamnă.

Astăzi, dacă aş întâlni-o şi dacă ar fi aceeaşi i-aş pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a Vieţii un scriitor, cine o citeşte? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aş vorbi şi despre poezie, pornind de la numele ei.

Faur F. Emilia, Şcoala cu clasele I-VIII Petreşti

SUBIECTUL I

Simona Popescu prezintă, în opera literară „Carmen” portretul unei fiinţe înzestrate cu harul creaţiei. Nimeni nu ştie unde este locul acela din noi în care sunt păstrate adânc, ascunde sensibilitatea, pute-

rea de a vedea dincolo de aparențe, dincolo de partea fizică umană, darul de a simți fiecare lucru oricât de mic și neînsemnat ar părea, darul de a crea din cuvinte natura. Se spune, adesea, că cu cât ești mai aproape sufletește de natură, de lucruri și ființe ce te înconjoară și pe care le prețuiești mai presus de orice, cu atât ești mai aproape de Dumnezeu.

Carmen, ființa ce i-a atras atenția scriitoarei Simona Popescu, este surprinsă la o vârstă fragedă de doisprezece-treisprezece ani, o vârstă de trecere a fiecărui copil, o vârstă a schimbării. Deși e încă un copil deoarece nu participa la jocuri, nu comunica cu ceilalți, este mai închisă și mult mai matura în comparație cu ceilalți copii. Probabil trăia într-o familie ce nu o înconjura cu multă iubire și nu-i oferea prea multă fericire. Atunci ea își găsea alinarea în natură, în lucrurile ce o înconjurau și pe care le prețuia și le îndrăgea foarte mult. După cum știu poezia surprinde de mult ori natura, lucruri dragi poeților și de asemenea poeții erau de multe ori singuratici legați sufletește de natura cu care comunicau prin poezia, de aici legătura lui Carmen cu poezia, cu darul de a crea. Scriitoarea Simona Popescu amintindu-și copilăria se oprește asupra fetei deoarece este impresionată de personalitatea ei puternică, iar la sfârșitul acestui fragment își exprima dorința de a o revedea, de a o întâlni și de a petrece câteva clipe alături de ea pentru a o cunoaște și pentru a-i adresa întrebări legate de trecutul ei ce a impresionat profund.

Scriitoarea, Simona Popescu, folosește descrierea ca mod principal de expunere, folosește repetiția care sugerează dorința fierbinte, intensă a ei, a scriitoarei, de a o întâlni pe femeia ce altădată a fost o fetiță cu mult, mult curaj, ce a ținut piept acestei lumi crude.

Simona Popescu a scris opera literară „Carmen" în amintirea fetei, a unei fete singure, unice, ce a fermecat prin modul de viață ce l-a avut și prin caracterul deosebit de care a dat dovadă în lumea aceasta.

Carmen rămâne imaginea unui scriitor, singur, cuprins de o vrajă ce-l poartă spre alte culmi ale cunoașterii, aproape de lucrurile ce-l înconjoară și cărora le oferă ceva din puținul său, dragoste și atenție.

SUBIECTUL II

Carmen, așa o chema și nu mică mi-a fost surpriza când, mai târziu, am aflat că numele ei, care mi se părea pe atunci mai degrabă potrivit pentru un băiat, înseamnă poezie.

Avea vreo 12-13 ani și era cu vreo 3 ani mai mare decât mine. Era cea mai mare dintre noi și nu participa la jocurile noastre. Era nespus de frumoasă, avea ochi albaștri ca două diamante ce străluceau în lumina blândă, aurie a soarelui ce-i atingea timid părul auriu. Parcă tot timpul visa uitându-se cu mirare și admirație peste tot. Nu prea vorbea, dar vorbele nu-și aveau rostul fiindcă ochii îi erau oglinda sufletului. Privirea-i era blândă, avea un suflet cald, avea mereu ochii umezi și nu știam de ce. Ultima dată am zărit-o plecând. Au trecut mulți ani.

Astăzi, dacă aș întâlni-o și dacă ar fi aceiași i-aș pune multe întrebări. De pildă dacă e adevărat că există pentru fiecare Carte a Vieții un scriitor, cine o citește? Pentru cine e ea scrisă? Poate i-aș vorbi și despre poezie, pornind de la numele ei. În următoarea zi am încercat din răsputeri să o găsesc. Am căutat-o zile întregi fără odihnă, dar cu ajutorul unor oameni, deosebiți am reușit să aflu o adresă. Noaptea mi s-a părut lungă, parcă timpul stătea în loc și nu vroia să mai povestească lunga lui călătorie. Soarele răsări cu greu. Își luă locul de onoare și-și trimise soldații pe pământ pentru a-l încălzi. Mi-am luat hainele repede și le-am pus pe mine. Eram foarte emoționată.

Când am ajuns la adresă am văzut o casă mică cu ferestre pline cu flori. Am bătut încet la ușă. Ușa s-a deschis. Pe prag stătea o bătrânică. Pe capu-i mic căzu ninsoarea. Am știut că era ea când m-am uitat în ochii ei. Erau la fel de frumoși, poate mai frumoși ca altădată. Luceau ca două stele. Se pare că și ea m-a recunoscut căci mi-a zâmbit frumos, m-a strâns de mână și m-a invitat în casă fericită. Totul era vechi în casă. Ne-am așezat pe scaune lângă șemineul stins. Mi-a spus cu vocea-i blândă tot ce s-a întâmplat și mi-a mai spus că duce dorul locului unde s-a născut și unde a văzut cele mai frumoase lucruri și-a petrecut clipe ce nu le va uita nicicând.

Seara a venit repede, nu am observat cum timpul a trecut pe lângă noi ca o fantomă nelăsând nici o urmă. Am plecat încet spre ușă, mi-am luat la-revedere și-am promis solemn că mă voi întoarce.

La ieșire mi-a spus că orice poveste, are un scriitor și orice poveste are și un ascultător, iar acea poveste nu se va pierde niciodată, ea va trăi atât timp cât va fi auzită și povestită.

Lung M. Mădălina, Școala „Dr. Victor Babeș", Baia Mare

SUBIECTUL I

Opera literară „Carmen" de Simona Popescu este o creație epică în proză, având modul de expunere predominant narațiunea îmbinată cu descrierea portretului fizic și moral al lui Carmen și cu dialogul.

Titlul, alcătuit dintr-un substantiv propriu, „Carmen", ne sugerează încă de la început numele personajului principal al operei literare.

Ea este caracterizată de narator, direct („vreo 12-13 ani, cea mai mare dintre noi"), autoarea creionându-i cu acestea portretul fizic, dar ni-l descrie vag și pe cel moral („nu participa la jocurile noastre" – de unde reiese că avea o fire mai serioasă, cu înclinații spre creație). Caracterizarea indirectă este făcută în primul rând de nume „Carmen", (care înseamnă poezie și arată calitatea de posibil creator).

Tema centrala a textului este cea a vieții lui Carmen, a destinului prescris al omului.

Carmen este personajul central, principal al operei, deoarece întreaga acțiune este desfășurată în jurul ei.

Paragraful „Structura individuală joacă, la fiecare, un rol ce nu trebuie minimalizat. (...) Dominantă este apariția rotundului care semnifică personalitatea fiecărui om care joacă un rol important in viața lui. Sintagma „aspirația rotundului", adică reprezentarea cercului, arată dorința omului de a atinge perfecțiunea, totul să se potrivească exact, la fel ca și cercul.

Autoarea conturează personajul lui Carmen probabil după propria-i personalitate, sau după personalitatea vreo unei persoane care a marcat-o. Este la fel de posibil să fie doar un personaj fictiv, rod al imaginației bogate deținute de autoare.

Din toate acestea ne reiese ca fragmentul selectat sugerează portretul literar al personajului Carmen.

SUBIECTUL II

Și totuși am întâlnit-o. O figură visătoare și tânără emana dragoste și bunătate în parc. Arborii bătrâni și muți parcă prindeau viața la vederea tinerei și își aplecau crengile grațios, ca o plecăciune.

Fiecare mișcare, fiecare gest, fiecare răsuflare avea un înțeles pentru ea, pe care il transpunea in poezie. Cu un petec de hârtie și un creion, destul de tocit, în mâna redă în scris magnificul spectacol oferit de natură. Mă uitam îndelung la ea... Ea să fie oare cea care era atât de serioasă, stătea tot timpul într-o margine, neparticiparea la jocurile noastre? Dar oare... Să îndrăznesc să merg la ea?... Mă va recunoaște? Fără să-mi dau seama, că și cum niște forțe magice m-ar fi împins pe la spate, eram în fața ei, uitându-mă pierdută la schițele de poezie care le făcea pe foaie, neînțelegând mare lucru și mai ales, neștiind ce să spun, cum să-mi marchez prezența...

— Bună... Nu știu dacă mă mai ții minte...Te–am zărit și mă gândeam să trec să te salut... De mai multe ori mă gândeam oare ce mai faci, cum o mai duci...

Își ridică privirea luminoasă și mă studiază câteva secunde.

— Bună! Normal că te mai rețin, dar nu am mintea atât de scurtă și sunt în floarea tinereții. Mă bucur că n-ai trecut pe lângă mine fără să dau binețe, fiindcă eu sunt cam... pierdută și sunt cu mintea în altă parte... și nu te-am zărit. Ia loc lângă mine, că doar au trecut cam cinci ani buni de când n-am mai stat și noi la o poveste, ca între fete.

Râdem amândouă și iau loc pe bancă. Mă bucur că m-a și recunoscut și sunt mai ales profund impresionată de privire. Sincer... nu mă așteptam... Mă gândeam că va fi mai închisă, mai rece, indiferentă dar s-a schimbat... Sunt curioasă ce a schimbat-o atât de tare...

— Ce mai faci? Care mai e viața ta? Văd că ai luat drumul poeziei...

— Da...Viața mea s-a schimbat...deodată, un val negru de tristețe i-a acoperit fața câteva secunde... un stupid accident de mașină... o ploaie blestemată... un drum înghețat... mi-am schimbat întreaga existență... mi-au răpit ce-i mai scump pe lumea asta... pe cei care mi-au dat viața... m-au lăsat singură...

— Doamne... scuză-mi indiscreția, îmi pare sincer rău că ți-am readus durerea în suflet... dacă vrei să te confesezi sunt dispusă să te ascult...

— Mulțumesc… Simțeam că personalul orfelinatului oferea o dragoste plătită… Îmi lipseau părinții… Îmi lipsea viața mea… și simțeam că am murit și eu odată cu ei… Eram învăluită de durere… de lacrimi… de scenarii care construiau tragedia… de obsesia de a căuta vinovați și răspunsuri…

Toate aceste sentimente le exprimam cel mai tare în poezie… Mi-am dat seama că acesta-mi este drumul, aceasta-mi este salvarea… poezia. Acum am trecut peste acel moment, mi-am dat seama că ceea ce îmi este scris în Cartea Vieții nu pot schimba… Poate de aceea am și primit numele „Carmen"… poate că au simțit că poezia mă va salva… poate…

— Nu pot să cred… Inimaginabil… Ce schimbătoare e viața… Îmi pare rău și să știi că sunt alături de tine și nu ești singură…

— Gata, mi-a trecut, știu că sunt singură, mi-am dat seama. Mai am niște bunici minunați care mă iubesc infinit de mult și eu la fel, mai am și poezia… și optimismul și speranța! Un domn cu suflet mare mi-a găsit un caiet plin cu poezii și mi-a publicat o carte… Știa că aspir să fiu poetă și mi-a dat această posibilitate, această șansă. Și acum s-a realizat! Din cauză că acum trebuie să împlinesc optsprezece ani, trebuie să părăsesc orfelinatul și mi-am găsit un loc foarte bun de locuit, împreună cu bunicii mei. Ei sunt foarte mândri de mine și de ce să nu recunosc, și eu sunt mândră și știu că pot mai mult, că viața merge înainte și că acum părinții mei mă ajută de sus și sunt mândri de fiica lor. Și eu asta vreau… atât…

— Te admir… Mă bucur că am stat de vorbă, sunt sigură că ne vom mai întâlni de acum încolo, dar eu trebuie să plec…

— Normal că vom mai vorbi! Du-te liniștită! Pa!

— La revedere!

Mai arunc o ultimă privire… O fată înaltă, de o frumusețe răpitoare, îmbrăcată frumos, aranjată, cu obrajii roșii și cel mai important, cu zâmbetul pe buze… Mă îndepărtez încet…dar gândul îmi rămâne la ea… Mă duc să-i cumpăr cartea… Doamne… De ce-I pedepsești pe ce-i ce nu merită?

O altă întorsură a vieții… A fost nevoită să se mute din oraș pentru a urma cursurile unei facultăți de mare prestigiu… Și nu ne-am mai întâlnit…

M-am întâlnit la un colț de stradă al vieții cu mine

A. Blandiana Joc II

Dealuri

Departe celei care vine